

KUVAILULEHTI**Suunnittelualueen nimi****28177 - Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026**

Suunnitelman tila	Työn alla	
Suunnitelman laatija	MH Luontopalvelut	
Suunnitelman vahvistaja tai hyväksyjä	MH luontopalvelujohtaja	
Lähetetty lausunolle		
Hyväksytty		
Vahvistettu		
LAC kestävyden seuranta ja nimi		
Julkisuus	HUOM! Lomakkeelta "Liite 2 Lajisto" on jätetty pois JulKL 621/1999 24 § 1 mom. kohdan 14 mukaan salassa pidettävä aineisto.	
Lisätiedot	Vastuuhenkilö: Anniina Muukkonen. Projektipäällikkö prosessin alussa oli Tiia Tanskanen 28.2.2025 asti ja 1.3.-10.10.2025 Meeri Koivuniemi. Hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelleeseen projektiryhmään kuuluivat Leena Jartti, Tiina Laitinen, Venla Karkola, Teija Turunen, Päivi Tervonen 30.11.2025 asti ja 1.12.2025 lähtien Tanja Tenhunen, Eero Hartikainen, Ville Viitanen, Marko Niemelä, Laura Piironen, Arto Vilen ja Heidi Siira. Sisältöä tuottivat lisäksi Tiia Koramo ja Airi Kallunki.	
Muodostaja	METSAlraisave	20.11.2024 10.03.17
Viimeisin päivittäjä	METSAlanniimu	12.6.2026 16.02.21
Asianhallinta	MH 9921/2024	
Verkkojulkaisu		

Suunnittelalueen nimi**28177 - Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma****Tiivistelmä**

Hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu koskemaan Oulangan kansallispuiston sekä siihen kiinteästi liittyvien, valtion omistamien luonnonsuojeluun varattujen alueiden muodostamaa kokonaisuutta. Suunnittelalueeseen ei kuulu yksityisomistuksessa olevia alueita. Oulangan kansallispuisto ja muu suunnittelalue sijaitsee Kuusamon ja Sallan kuntien alueella Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakunnissa. Suunnittelualan kokonaispinta-ala on noin 29 509 hehtaaria. Suunnitelman tavoitteena on tunnistaa ja yhteensovittaa alueen keskeiset suojelu ja käyttöarvot ja -tarpeet niin, että luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelun ja luontomatkaillen sekä valtion maiden eri käyttäjäryhmien näkökulmat tulevat huomioituiksi.

Oulangan keskeisiksi suojelu- ja käyttöarvoiksi määriteltiin suunnitelmassa monipuolinen luontotyyppien kokonaisuus, lajistollisesti poikkeuksellisen rikas alue, jokiluonto keskeisenä maisemaelementtinä ja tärkeänä ekosysteeminä, monikerroksinen kulttuuriperintö, laaja-alainen ja kehittyvä tutkimustoiminta, suosittu retkeily- ja nähtävyysskohte, tunnettu kotimainen ja kansainvälinen matkailualue sekä alueen perinteikäs ja elinvoimainen erätalous.

Arvojen turvaamiseksi alueen hoidolle ja käytölle on määritelty yhdeksän tavoiteltavaa päämäärää: 1) luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason saavuttaminen ja säilyttäminen, 2) luontoarvot eivät vaarannu puiston muiden eri käyttömuotojen vuoksi, 3) ymmärretään paremmin ilmastomuutoksen mahdollisia vaikutuksia luontotyyppisiin sekä autetaan lajeja ja luontotyyppijä sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin, 4) kulttuuriperintökohteiden arvot säilyvät, 5) Oulangan kansallispuiston retkeily- ja virkistyskäyttö on kestävä ja luontoarvot huomioiva, 6) retkeilyreitit ja -rakenteet ovat huollon ja käytön näkökulmasta turvallisia ja sijaitsevat keskeisillä sekä kestäville ja vetovoimaisilla paikoilla, huomioiden mahdolliset resurssien, käyntimäärien ja sääolojen muutokset, 7) luontomatkaillen on kestävä matkailun periaatteiden mukaista, vastuullista ja turvallista, 8) eräperinne säilyy ja riista- sekä kalakannat säilyvät kestävällä tasolla, 9) uhka Oulangan taimenen häviämisestä poistuu ja taimenkantaa saadaan elvytettyä. Lisäksi suunnitelmassa on määritelty kehittämiskohteeksi yhteistyön vahvistaminen Oulun yliopiston Oulangalla sijaitsevan tutkimusaseman kanssa. Tutkimusasemalla tehdään mm. pitkäaikaista ilmastotutkimusta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma päivitettiin osana yhteispohjoismaista Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitettua CLAP-hanketta (Climate change communication and adaptation of Arctic protected areas). Suunnitelmassa on pilotoitu ilmastomuutoksen varautumisen yhdistämistä ja sisällyttämistä hoidon ja käytön suunnitteluun. Suunnittelualueelta valittiin seitsemän tarkastelukohdetta (aapasuot, huurresammallähteet, jokiluonto, kuivat lehdot, kalkkikalliot, Karhunkierros-vaellusreitti, taukopaikkojen huolto), joiden osalta ilmastomuutoksen mahdollisia vaikutuksia tulevaisuudessa tarkasteltiin. Vaikutusten tunnistamisessa on hyödynnetty Ilmatieteenlaitoksen tuottamia skenaarioita alueen ilmastotulevaisuudesta. Näiden pohjalta on suunniteltu sopeutumista edesauttavia toimenpiteitä RAD-mallin mukaisesti eli toimenpiteet on jaoteltu vaikutuksia vastustaviin, hyväksyviin ja ohjaaviin. Toimenpiteille on annettu yhteispisteet asteikolla 1-5 sen mukaan kuinka vaikuttavia ja toteutettavia niiden on katsottu olevan (Liitteet 4 ja 5).

Suunnitelmassa ei ole osoitettu alueelle uusia reittejä tai palvelurakenteita vaan ylläpidetään ja parannetaan olemassa olevia rakenteita. Ilmastomuutoksen vaikutusten myötä joitakin taukopaikkoja ja esim. käymälöitä voidaan joutua siirtämään tai sulkemaan osittain tai kokonaan huoltovarmuuden ja turvallisuuden takaamiseksi. Alueen luontoarvoja säilytetään ja suojellaan liikkumisen ohjaamisella ja opasteilla. Kävijöille ja matkailutoimijoille suunnattu viestintä on keskeisessä roolissa, jotta sekä virkistyskäyttö että matkailutoiminta olisivat mahdollisimman kestäviä. Suunnittelualuetta koskeva vyöhykejako on päivitetty ja se on keskeinen keino luonnonsuojelun sekä eri käyttömuotojen yhteensovittamisessa. Vyöhykejako on pohjana myöhemmälle suunnittelulle. Suurin osa alueesta eli 24 033,6 ha (84 %) on syrjävyöhykettä, 1794,8 ha (6,2 %) retkeily- ja luontomatkailluvyöhykettä ja liikkumisrajoitusalueita on 2753 ha (9,62 %). Vuonna 2021 päivitetyn järjestyssäännön mukaiset rajoitusalueet lisättiin osaksi hoito- ja käyttösuunnitelman vyöhykejako. Lisäksi 29,3 ha (0,1 %) alueesta on osoitettu herkkien luontoarvojen vyöhykkeiksi. Oulangalla ei ole aiemmin ollut käytössä herkkien luontoarvojen vyöhykkeitä. Luontoarvoiltaan herkäksi tunnistetun vyöhykkeen tavoitteena on tiedottaa kävijöitä alueen luontoarvoista ja ohjata liikkumista olemassa oleville reiteille. Vyöhykkeiden luontoarvojen tilaa voidaan seurata ja seurannan perusteella määritellä tarvittavia jatkotoimenpiteitä tai tiukempia rajoituksia.

Suunnitelmakausi on noin 10–15 vuotta ja suunnitelman vaikuttavuutta seurataan seurannan mittareiden avulla. Suunnitelman on laatinut Metsähallituksen luonto- ja eräpalveluiden asiantuntijoista koostuva projektiryhmä ja laadinnassa on osallistettu keskeisiä sidosryhmiä, järjestetty avoimia yleisötilaisuuksia sekä toteutettu avoin verkkokysely. Järjestyssääntö on päivitetty samanaikaisesti suunnitelman laadinnan kanssa.

NYKYTILAN KUVAUS

1 Suunnittelalueen kuvaus ja suunnittelutilanne

Selite	Lomakkeella luodaan yleiskuva suunnittelualueesta, maankäytön nykytilanteesta, kaavoituksesta ja muusta maankäytön suunnittelusta, saamelaisten kotiseutuasioista ja suunnittelutilanteesta. Lomake muodostaa perustan muiden jäljempänä seuraavien aiheiden käsittelylle. Kooste yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä on esitetty liitteessä 1.
---------------	--

Suunnittelalueen nimi	Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026	Pinta-ala (ha)	29 509,14
		Josta vesialuetta (ha)	1 299,42

Maakunta	Kunta
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	Kuusamo
Lapin maakunta	Salla

Suunnittelalueen yleiskuvaus

Suunnittelualue kattaa Oulangan kansallispuiston ja siihen liittyvät suojeluun varatut valtion alueet. Oulanka sijaitsee Kuusamon ja Sallan kunnissa Koillismaan ylänköalueella. Puisto rajoittuu idässä valtakunnan rajaan. Oulangan kansallispuisto on ainutlaatuinen ja monipuolinen yhdistelmä pohjoista, eteläistä ja itäistä luontoa. Maisemaa hallitsevat metsät, jokilaaksot kalliorantoinen, hiekkatörmineen ja koskineen sekä pohjoisosan laajat suoalueet. Eliölajisto on rikas, ja alueella viihtyvät monet uhanalaiset kasvi- ja eläinlajit.

Kansallispuiston sydän on Oulankajoki, jonka vedet kerääntyvät pohjoisesta, Sallan suoalueilta, ja laskevat jääkauden muovaamaa uomaa pitkin itään, Venäjällä sijaitsevaan Paanajärveen ja edelleen Pääjärveen. Ennen rajavyöhykettä Oulangan vesiin yhtyy suuri Kitkajoki, ja Venäjän puolella myös Kuusinkijoki. Yhdessä näiden jokien vedet laskevat Venäjällä Paanajärveen, ja sieltä edelleen Ala-Oulankajoen kautta Pääjärveen. Oulangan jyrkkäseinäiset kalliorotkot sekä puiston läpi virtaavat joet ja niiden varsilla sijaitsevat tulvaniityt muodostavat yhden Suomen kansallismaisemista, joka on houkuttellut retkeilijöitä alueelle jo yli 150 vuoden ajan. Korkeimmat vaarat kohoavat 380 metrin korkeuteen, kun taas alavimmat jokilaaksot ovat 150 metrin korkeudella merenpinnasta.

Kallioperän kalkkipitoisuus, korkeiden kallioseinämien, rotkolaaksojen ja matalien jokilaaksojen väliset pienilmastolliset erot sekä virtaavat vedet luovat Oulangalle monimuotoisia elinympäristöjä, joissa elää ainutlaatuinen lajisto. Puiston luontoa monipuolistavat myös pohjoisosan laajat suot ja lehtometsälaikut. Oulangan lajistoon kuuluu lukuisia harvinaisia ja uhanalaisia lajeja, joita ei juuri tavata muualla Suomessa. Puiston kasvilajistoon kuuluu mm. lukuisia vaateliaita lehtokasveja sekä harvinaisia suokasveja. Puiston tunnuksessakin esiintyvä neidonkenkä (*Calypso bulbosa*) on yksi Suomen harvinaisista kämmekkäkasveista.

Tämä suunnitelma ohjaa Metsähallituksen toimintaa sekä alueiden hoitoa ja käyttöä. Kansallispuiston perustamislakiin (634/1956, muutossäädös 521/2023) sisältyy puiston kävijöitä koskevia määräyksiä, jotka on huomioitu hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Lisäksi kansallispuiston järjestyssääntö on päivitetty hoito- ja käyttösuunnitelman yhteydessä. Tämän ohella alueen käyttöä koskevia määräyksiä sisältyy mm. luonnonsuojelulakiin (9/2023), kalastuslakiin (379/2015), metsästyslakiin (615/1993), muinaismuistolakiin (295/1963), poronhoitolakiin (848/1990) ja rajavartiolakiin (578/2005). Suojelualueiden maankäyttöä ohjaavat myös Metsähallituksen Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet.

Suunnittelalueeseen sisältyvät Natura 2000 -alueet

Nimi	Koodi	Tyyppi	Toteutustapa	Suunnitelman kattama alue (ha)	Osuus Natura-alueesta (%)
Oulanka	FI1101645	SPA/SCI/SAC-alue	luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki	28 433,78	96,8

Suunnittelalueen maankäyttö

Perustetut suojelualueet	Kohdetyyppi	Perustamis-ajankohta	Suunnitelman kattama alue (ha)	Järjestyssääntö annettu (pvm)
Oulangan kansallispuisto	Kansallispuisto	1956	28 610,71	24.05.2021

Suojeluun varatut valtion alueet	Kpl	Suunnitelman kattama alue (ha)	Lisätietoja
Luonnonsuojeluohjelmien alue (MH)	4	504,35	Purkuputaansuo (sso+nat laaj), Sirkkapuron alue (sso),
Muu suojelukohde (MH)	2	23,05	Koivikkosuo, Suoja-Lotvola -tila
Suojelumetsä (MH)	2	364,96	Harjulammit (Metso 13000), Putaanlammit (Metso 13000)

Kansainväliset sitoumukset ja suojeluohjelmat

Nimi	Tyyppi	Lisätietoja
Oulangan kansallispuisto	Ramsar-kosteikkosopimuksen alue	Ramsarin sopimus (1975) velvoittaa valtioita edistämään kansainvälisesti merkittävien kosteikkojen ja vesilintujen suojelua perustamalla luonnonsuojelualueita vesiperäisille maille. Kosteikot ovat maailman uhanalaisimpia elinympäristöjä. Kaikki Suomen Ramsar-alueet kuuluvat Natura 2000 -verkostoon, ja alueiden rajaukset noudattavat Natura-rajauksia. Ramsarin sopimuksen suojelutavoitteet toteutuvat Natura-alueiden suojelutoimien kautta.
Oulanka–Sukerijärvi	Kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA)	Kansainvälisesti tärkeät lintualueet (Important Bird Areas, IBA) on BirdLife Internationalin hanke tärkeiden lintukohteiden tunnistamiseksi ja suojelemiseksi. Maailmasta on löydetty noin 10 000 kansainvälisesti tärkeää lintualueita, jotka ovat tärkeitä myös muulle luonnon monimuotoisuudelle. Alueista 97 sijaitsee Suomessa.

Saamelaiden kotiseutualue

Suunnittelualue sijaitsee saamelaiden kotiseutualueella

	Osittain		Kokonaan	X	Ei ollenkaan
--	----------	--	----------	---	--------------

Lisätietoja

Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu**Kaava**

Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattaa suunnittelualueesta (%)	Suunnittelualueetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava	2022	30	Suunnittelualueella sijaitsee: Luonnonsuojelualue (Oulangan kansallispuisto), matkailun vetovoima-alue (Oulangan kansallispuisto), ulkoilun runkoreitistö (UKK-reitti/Karhunkierros), Oulankajoen ja Kitkajoen koskimaisemat valtakunnallisesti arvokas maisemakokonaisuus, ekologinen yhteystarve Oulangan ja Palotunturin välillä (Lähde 01)
Pohjois-Pohjanmaan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaava	2018	70	Suunnittelualueella sijaitsee: Luonnonsuojelualue: alueen ja sen ympäristön maankäyttö suunniteltava suojelutarkoitusta vaarantamatta. Pyritään edistämään luonnon monimuotoisuuden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

			<p>Matkailun vetovoima-alue: Ruka-Oulanka-Kitka. Kiinnitettävä erityistä huomiota virkistysalueiden ja -reittien verkoston muodostamiseen, maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen, matkailukeskusten rakentamisen sopeuttamiseen ympäristöön. Alueen kehittäminen perustuu Kuusamon matkailukaupungin palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja ulkoiluun liittyviin virkistys- ja vapaa-aikatoimintoihin. Aluetta kehitetään maaseudun elinkeinoin tukeutuvana asumisen ja vapaa-ajan vyöhykkeenä.</p> <p>Maisemakallioalue: maisemakuva, luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä ei tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia vahingollisia muutoksia.</p> <p>Maakunnallisesti arvokas maisema-alue: huomioidaan alueen ominaispiirteet, maisema- ja kulttuuriarvot, arvioitava ja sovitettava yhteen kaavan käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Edistettävä avoimien maisematilojen säilymistä.</p> <p>Perinnebiotooppi: Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä. Maisema-, kulttuuri ja luonnonperintöarvojen säilymistä edistäminen. Arvokkaisiin kohteisiin vaikuttavissa hankkeissa viranomaislausunnot valtio, alueellinen museoviranomainen).</p> <p>Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö: edistettävä arvojen säilymistä.</p> <p>Muinaismuistokohteita: Suunnitelmista pyydettyä museoviranomaisen lausunto.</p> <p>Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä kohde tai aita: turvattu rakenteiden ja alueiden säilyminen.</p> <p>Tärkeitä ylimaakunnallisia ulkoilu- ja retkeily-/melonta- ja vesiretkeilyreittejä.</p> <p>Pohjavesialue: pohjaveden suojelu. Vesien suojeluviranomaisille varattava lausuntomahdollisuus maankäytön muutoksista.</p> <p>(Lähde 02,03,04)</p>
<p>Pohjois-Pohjanmaan energia-ilmastovaihe- ja maankäytön suunnitelma</p>	<p>2025</p>	<p>70</p>	<p>Kaava ei lainvoimainen, määrätty voimaan mkh:n päätöksellä 18.8.2025</p> <p>Suunnittelualaalla sijaistaa:</p> <p>Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue: Oulanka- ja Kitkajoen koskimaisemien maisemakuvan, luonnon- ja kulttuuripiirteiden säilyminen.</p> <p>Perinnebiotooppi: Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä. Maisema-, kulttuuri ja luonnonperintöarvojen säilymistä edistäminen. Arvokkaisiin kohteisiin vaikuttavissa hankkeissa viranomaislausunnot valtio, alueellinen museoviranomainen).</p> <p>Pohjavesialue: pohjaveden suojelu siten, että käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta.</p> <p>(Lähde 05)</p>
<p>Kuusamon strateginen yleiskaava</p>	<p>2016</p>	<p>70</p>	<p>Oulangan kansallispuiston luontomatka-alue:</p> <p>Merkinnällä on osoitettu Oulangan kansallispuiston alue. Valtakunnallisesti merkittävän luontomatka-alueen palveluvarustusta kehitetään monipuoliseksi luonnonsuojelualueeksi huomioon ottaen. Myös talviaikaista käyttöä tulee kehittää. Alueella liikkumista ohjataan rakenteilla ja tarvittaessa rajoituksin. Oulankajoki ja Kitkajoki merkitty maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi. Oulankajoen varrella merkitty arvokas harjualue: merkinnällä on osoitettu maankäytön mukaiset arvokkaat harjualueet ja harjujen suojeluohjelmaan kuuluvat alueet.</p> <p>(Lähde 06)</p>

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Juuman rantayleiskaava, suunnittelu käynnistynyt 2024			Itäpuolella kaava-alue rajautuu Oulangan kansallispuistoon. Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavassa kaava-alue sijoittuu kokonaan matkailun vetovoima-alueelle / matkailun ja virkistysalueen kehittäminen kohdealueelle (Ruka–Oulanka–Kitka), jonka merkinnällä (mv-1) osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistysalueen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota virkistysalueiden ja -reittien verkoston muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen ja matkailukeskusten rakentamisen sopeuttamiseen ympäristöön. Aluekohtaisten kehittämisperiaatteiden mukaan alueen kehittäminen perustuu Kuusamon matkailukaupungin palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja ulkoiluun liittyviin virkistys- ja vapaa-aikatoimintoihin. Aluetta kehitetään maaseudun elinkeinoin tukeutuvana asumisen ja vapaa-ajan vyöhykkeenä. Kaava-alueen itäosassa on maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, jota on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaaksi (Oulankajoen ja Kitkajoen koskimaisemat). Suunnittelumääräysten mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. (Lähde 07)
---	--	--	--

Suunnitelma: luonnonsuojeluhallinto

Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattaa suunnittelualueesta (%)	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Oulangan hoito- ja käyttösuunnitelma 2012-2026	2013	100	Edellinen alueen hoidon ja käytön kokonaisesitys, jonka tämä suunnitelma korvaa. (Lähde 08)
Oulangan kansallispuiston perinnemaisemakohteiden hoitosuunnitelma	1999	100	Hoitosuunnitelmaan on aiempien selvitysten nojalla otettu mukaan perinnemaisemallisesti arvokkaita luonnonniittyjä (Lähde 09).
Honkaniemen ja Alaniemen tulvaniittyjen hoitosuunnitelma	2010	100	Hoitosuunnitelman toteutus Oulangan kansallispuistossa on aloitettu (Lähde 10).

Suunnitelma: MH / MT / ulkoinen

Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattaa suunnittelualueesta (%)	Suunnittelualuetta koskevat kirjaukset suunnitelmassa
Luonnonvarasuunnitelma Lapin maa- ja vesialueille 2019-2024 (pois lukien saamelaiden kotiseutualue)	2019	30	Ei erityisiä kirjauksia Oulangan kansallispuistoon liittyen. (Lähde 11)
Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelma 2023-2028	2023	70	Kestävän virkistyskäytön edistäminen ja seuraaminen Oulangan kansallispuistossa. (Lähde 12, s. 85).
Palo- ja pelastussuunnitelma	2024	100	Metsähallituksen vuosittain tarkistettava kansallispuiston palo- ja pelastussuunnitelma

Alueen asema osana toiminnallisia verkostoja/alueita

Oulanka–Ruka–Kitka–Riisitunturi. Oulanka on Metsähallituksen tärkein kohde Koillismaalla. Se on kiinnostava matkailu- ja retkeilykohde sekä paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti että kansainvälisesti, ja luontoarvoiltaan erityislaatuinen. Luonnon monimuotoisuuden ohella Oulanka on arvokas myös retkeilyperinteensä vuoksi: puiston läpi kulkevalla Karhunkierroksella on vaellettu jo vuosikymmeniä. Oulangan lähetyillä toimivista matkailukeskuksista tärkein on Ruka, jonka läheisyys, matkailun kansainvälistyminen ja matkailijamäärien kasvu ovat yhtä aikaa Oulangan virkistyskäytön uhka ja mahdollisuus. Oulangan ohella paikallisesti ja alueellisesti merkittäviä kohteita ovat Kitkan alue, Riisitunturin, Hossan ja Sallan kansallispuistot, sekä Rukan kupeessa oleva Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualue, joka Karhunkierroksen kautta on yhteydessä myös Oulankaan.

Oulanka–Paanajärvi. Yhteistyö Venäjän puolella sijaitsevan Paanajärven kansallispuiston kanssa on keskeytetty Venäjän hyökkäyssodan alettua vuonna 2022. Tätä ennen yhteistyö oli aktiivista ja tähtäsi yhtenäistettyjen hoito- ja käyttösuunnitelmien tekemiseen. Yhteistyön keskeytymisen jälkeen Oulangan kansallispuiston Transboundary Parks -sertifikaatista on luovuttu.

Metsähallituksen luontopalvelut osallistuu aktiivisesti kestävän luontomatkailun edistämiseen ja yhteistyöhön matkailutoimijoiden kanssa.

Perustietojen yhteenveto

Hoito- ja käyttösuunnitelma on maankäytön suunnitelma, jonka kautta huomioidaan ja toteutetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) sekä oikeusvaikutteisten kaavojen tavoitteet ja alueiden käytön määräykset. Metsähallituksen suunnittelujärjestelmä on kolmiportainen: 1) Luonnonvarasuunnittelu (LVS) on valtionmailla ja -vesillä olevien luonnonvarojen monitavoitteista pitkän aikavälin suunnittelua. 2) Hoito- ja käyttösuunnitelmissa linjataan suojelualueiden hoidon ja käytön päätökset sekä tehdään niihin liittyvät strategiset valinnat 10–15 vuoden aikajänteellä. 3) Toimenpidesuunnitelmissa esitetään yksityiskohtaisesti ne toimenpiteet, joita alueiden hoidossa tarvitaan.

Edellisen hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuminen

Pääpiirteittäin

Lisätietoja

Oulangan Natura 2000-alueelle tehdyn vuonna 2013 hyväksytyt hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteiden toteutuminen on edennyt pääosin suunnitellusti ja HKS on ohjannut alueen hoitoa ja käyttöä oikeaan suuntaan. Resurssien vähäisyys on kuitenkin vaikuttanut joidenkin tavoitteiden toteutumiseen, kuten lajiseurantoihin ja luontotyyppi-inventointeihin. Muuttuneet olosuhteet ovat vaikuttaneet joidenkin tavoitteiden toteutumiseen, kuten suunniteltuun Karhunkierroksen uuteen reittilinjaukseen Kitkanniemellä, joka olisi mahdollistanut kulkea osan Karhunkierroksesta meloen Oulankajokea pitkin. Vuoden 2019 väliarvio painotti kiireellisiä ratkaisuja reittien ulkopuolisiin maisemakohteisiin ja niiden aiheuttamaan häiriöön uhanalaisille lajeille sekä taukopaikkojen kävijöiden sekä huollon turvallisuuteen. Vuonna 2019 tehdyn välitarkastelun johtopäätökset on huomioitu HKS:n päivitystyössä.

2 Perustamistarkoitukset

Selite	Lomakkeella esitetään suunnittelualueeseen kuuluvien suojelualueiden perustamistarkoitus sekä tiettyjen suunnittelualueita koskevien kansainvälisten sopimusten tavoitteet. Perustamissääöksessä tai suojeluohjelmassa määritelty suojelualueen perustamistarkoitus on pohjana suunnittelualueen keskeisten arvojen määrittelylle. Perustamistarkoitus vaikuttaa osaltaan myös suunnittelualueen hoidon ja käytön päämäärien sekä kehittämistavoitteiden asettamiseen (ks. lomake 12, Tavoitteenasettelu).
---------------	--

Suunnittelualueen tai sen osan nimi	Kohdetyyppi	Perustamissäädos, suojeluohjelma tai -sopimus	Alueen suojelutarkoitus
Harjulammit (Metso 13000)	Suojelumetsä (MH)	Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltu alue	
Oulangan kansallispuisto	Kansallispuisto	Kansallispuistolaki (1981), perustuu vanhaan luonnonsuojelulakiin (1923)	Luonnonkauniin tai muuten luontonsa puolesta huomattavan paikan säilyttäminen sellaisenaan tai eläin- tai kasvilajin rauhoittaminen.
Oulankajoen laakso	Harjijensuojeluohjelma (HSO)	Harjijensuojeluohjelma	Harjien geologisten, geomorfologisten ja maisemallisten piirteiden suojelu.
Pesospuron suot-Kulmakkosuo	Soidensuojeluohjelma (SSO)	Soidensuojeluohjelma	Säilyttää riittävästi suo-yhdistymiä luonnontilaisina kaikkien suo-yhdistymätyyppien alueilla. Suojelun perusteita ovat mm. suoalueen vesitaloutteen ja pinnanmuodostukseen liittyvät erityispiirteet sekä alueella esiintyvien eri suotyypien ja suolintujen määrä ja jakauma, uhanalaiset eliölajit, kohteen tutkimus- ja opetuskäyttö sekä sen maisemallinen merkitys.
Purkuputaansuo	Soidensuojeluohjelma (SSO)	Soidensuojeluohjelma	Säilyttää riittävästi suo-yhdistymiä luonnontilaisina kaikkien suo-yhdistymätyyppien alueilla. Suojelun perusteita ovat mm. suoalueen vesitaloutteen ja pinnanmuodostukseen liittyvät erityispiirteet sekä alueella esiintyvien eri suotyypien ja suolintujen määrä ja jakauma, uhanalaiset eliölajit, kohteen tutkimus- ja opetuskäyttö sekä sen maisemallinen merkitys.
Putaanlammit (Metso 13000)	Suojelumetsä (MH)	Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltu alue	
Sirkkapuron alue	Soidensuojeluohjelma (SSO)	Soidensuojeluohjelma	Säilyttää riittävästi suo-yhdistymiä luonnontilaisina kaikkien suo-yhdistymätyyppien alueilla. Suojelun perusteita ovat mm. suoalueen vesitaloutteen ja pinnanmuodostukseen liittyvät erityispiirteet sekä alueella esiintyvien eri suotyypien ja suolintujen määrä ja jakauma, uhanalaiset eliölajit, kohteen tutkimus- ja opetuskäyttö sekä sen maisemallinen merkitys.

Yhteenveto

Oulangan kansallispuisto on perustettu lailla (634/1956) vuonna 1956. Sitä on laajennettu merkittävästi vuosina 1981 (674/1981) ja 1989 (115/1989). Kansallispuiston perustamislakia on muutettu muutossääöksellä (521/2023), jolloin aiemmin asetuksessa olleet määräykset on siirretty lakiin ja kirjauksia päivitetty vastaamaan luonnonsuojelulain (9/2023) mukaisia tavoitteita. Suunnittelualueeseen sisältyy myös kolme soidensuojeluohjelman aluetta, joiden ensisijaisena tarkoituksena on suoluonnon suojelu. Oulangan kansallispuisto kuuluu myös Ramsarin kosteikkosopimuksen kansainvälisestä merkittävien kosteikkojen verkostoon. Sopimus velvoittaa valtioita edistämään kosteikkojen ja vesilintujen suojelua. Oulanka-Sukerijärvi on BirdLife Internationalin tunnustama kansainvälisesti tärkeä lintualue (Important Bird Areas, IBA).

Kitkanniemen alueella puiston rajojen sisällä sijaitsevat lammet ja järvet on hankittu valtiolle ja liitetty puistoon. Vesialueiden vaihdosta on tehty sopimus Kuusamon yhteisten vesien osakaskunnan (KYVOK) kanssa vuonna 2010. Oulankajoen alaosa ja Kitkajoki ovat osakaskuntien hallinnassa.

3 Vesistöt ja geologia

Selite Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen geologiaa, geomorfologiaa ja veden laatua. Laatuiluokka kuvaa pintavesien ekologista tilaa.

Vesistöt

Kuvaus alueen vesistöistä (järvet, syvyys, joet, valuma-alueet)

Oulanka sisältyy Koutajoen latvaosien päävesistöalueeseen (vesistöalueen nro 73), joka jakautuu Oulankajoen alaosan alueeseen (73.01), Kitkajärven alueeseen (73.02), Aventojoen valuma-alueeseen (73.06) ja Kuusinkijoen valuma-alueeseen (73.04). Vedet laskevat itärajan taakse Paanajärveen, Pääjärveen ja edelleen Vienanmereen. Oulangalla on runsaasti eri kokoisia virtavesiä, joista merkittävimmät ovat laajan valuma-alueen omaavat kirkasvetinen, runsaskoskinen Kitkajoki sekä humusvetinen, hiekkakerrostumissa meanderoiva Oulankajoki. Hieman pienempiä, Oulankajokeen laskevia jokia ovat Savinajoki, Aventojoen ja Kiekeröjoki sekä Savinajokeen laskeva Niitselysjoki (Lähde 13, 41).

Suurin osa alueen järvistä on pinta-alaltaan pieniä, ja yli 30 ha:n laajuisia järviä on kuusi. Näihin kuuluvat Karvastelemäjäjärvi, Puikkojärvi ja Korvasjärvi (runsaskalkkiset järvet), Kulmakkojärvi ja Pesosjärvi (vähähumuksiset järvet) sekä Savilampi, joka on tyyppiä hyvin lyhytviipymäinen järvi (Lähde 13).

Kuvaus alueen pohjavesistä

Alueella on kahdeksan pohjavesialuetta, jotka kaikki kuuluvat luokkaan E (pohjavesialue, josta pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen). Laajimmat pohjavesialueet ovat Oulanka- ja Kitkajokivarteen sijoittuvat Runsulamminkankaan, Haaralamminkankaan, Jäkälänmutkan ja Pikku Harrihaudan pohjavesialueet. Pienialaisemmat Elijoki, Uopajanlampi, Kerojärvi ja Keroharju sijoittuvat pohjoiselle aapasuoalueelle Keroharjun harjujaksolle (Lähde 14).

Kuvaus alueen meristä (tyypit, syvyys jne)

Ei ole.

Vesialueiden ja pohjaveden nykyinen käyttö (väylät, kalankasvatus, pohjaveden otto jne)

Oulangan luontokeskukselle ja Oulangan tutkimusasemalle tehtiin omat vesikaivot vuonna 2020. Muutoin Natura-alueelta ei oteta pohjavettä. Jätevedet käsitellään tutkimusaseman biologisessa puhdistamossa.

Pinta-alat ja osuus alueesta		
Nimi	ha	%
Järvet p-ala	1 017,53	3,4
Joet p-ala	281,89	1,0
Merialueet p-ala	0,00	0,0

Pintavesien tila (% pinta-alasta)	
Erinomainen/hyvä	40,3
Tyydyttävä	0,0
Välttävä/huono	0,0
Ei tietoa	59,7

Muuta	
X	VPD:n mukainen suojelualuerekisterikohde
X	Koskiensuojelukohde
	Voimakkaasti muutettu vesistö
	Säännöstelty vesistö

Geologia

Kuvaus alueen geologiasta (kallioperä)

Suunnittelualueen kallioperä kuuluu vanhaan karjalaiseen liuskemuodostumaan, joka ulottuu Koillismaalla laajana kaarena Etelä-Posiolta Pohjois-Kuusamoon. Muinaisen poimuvuoriston jäänteet eroavat kiviainekseltaan selvästi ympäröivästä karummasta, vielä vanhemmasta kallioperästä. Vuorenpoimutuksen takia kallioperä on liuskeinen ja laadultaan vaihteleva. Eri kiviainekset vuorottelevat kallioperässä hyvinkin kapeina jaksoina, joissa kaikissa esiintyy vaihtelevassa määrin kasviravinteina toimivia, herkästi rapautuvia ja veteen liukenevia kivilajeja. Kivilajit koostuvat vaihdellen dolomiittisestä, kalsium- ja magnesiumpitoisesta sekä metabasiitista, albiittidiabaasista, konglomeraatista, kvartsiitista ja kiilleliuskeesta, jotka nekin ovat eriasteisesti kalsiumpitoisia. Puhtaimmat kalkkikivialueet sijaitsevat luovutetulla alueella Venäjän puolella. Suunnittelualueella esiintyvä dolomiitti on hyvin harvinainen kivilaji Suomessa. (Lähteet 15, 16)

Suunnittelualueeseen osittain sisältyvät Jyrävänjärven kalliot kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaisiin kallioalueisiin (Lähde 17). Oulanka- ja Kitkajokilaaksot muodostavat valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen "Oulankajoen ja Kitkajoen koskimaisemat". (Lähde 18)

Kuvaus alueen geologiasta (maaperä ja geomorfologia)

Alueen kallioperää verhoaa lajittumaton moreeni, joka muodostaa paikoin pienipiirteisiä moreenikumpareita. Kalliorinteisen jokilaakson täyttää jäätikön sulamisvesien kerrostama ja lajittelema sora ja hiekka. Nämä glasifluvialiset ainekset ovat huuhtoutumisen myötä menettäneet suuren osan ravinteistaan, joten ne ovat kasvien kannalta epäedullisempia kasvupaikkoja kuin lajittumaton ja huuhtoutumaton rinnemaiden moreeni.

Jääkauden jälkeisen ajan merkittävin maaperään vaikuttava tekijä on ollut soistuminen. Pohjoisella aapasuoalueella suot esiintyvät laajoina suoaltaina, eteläosissa erityisesti pienialaisempina rinteinä, joita esiintyy melko jyrkilläkin rinneilla. Kallioperän vaihteleva laatu näkyy alueen soilla siten, että niiden ravinteisuus vaihtelee ultraemäksisestä melko vähäravinteiseen. Osa soista on hyvin harvinaisia kalkkilettoja, joiden rimpiin kerrostuu kalkkiliejua.

Suunnittelualan korkeusvaihtelut ovat äkillisiä ja suuria, mikä johtuu kallioperän liuskeisuudesta ja kivilajien vaihtelevasta kulutuskestävyydestä. Kiutavaaran kova kvartsiittilaki kohoaa yli 200 m korkeammalle kuin Oulankajoen pinta vaaran juurella. Keskeisin maisemaelementti on Oulankajoen laakso, joka on muodostunut kahden kulutuskestävyydeltään erilaisen kivilajin yhtymäkohtaan. Kiutaköngäs kuohuu pehmeämmän dolomiittijyrkänteen ja kovemman kvartsiittitasanteen välissä. Mannerjäätikkö muovasi maaston pinnanmuotoja erityisesti sen liikesuunnan mukaisissa painanteissa. Juuman vuomat ovat jäätikköjokien vanhoja uomia, sulavasta jäätiköstä vapautuneiden vesimassojen puhdistamia kallioperän ruhjevöhykkeitä. Jäätikköjokien huuhtoma irtain maa-aines kasautui paksuiksi sora-, hiekka- ja hietakerrostumiksi alemmas Oulankajoen ja sen sivujokien alaviin laaksoihin. Tähän kehittyi myös erilaisia jääntäkontaktimuodostumia, kuten deltoja, kame-kumpuja ja kame-terasseja sekä jäälohkareiden sulamisen muodostamia suppia ja suppalampia. Alueen ainoa harjumuodostuma on pohjoisen aapasuoalueen poikki ulottuva Keroharju. Alueella on myös tuulen muovaamia pinnanmuotoja, hiekkavalleja eli dyynejä, jotka ovat peräisin jääkauden jälkeiseltä lyhytaikaiselta, hyvin kylmältä kaudelta ennen kasvillisuuden vakiintumista. Pessanvaara sisältyy osin valtakunnallisesti arvokkaaseen tuuli- ja rantakerrostuma-alueeseen.

Kun jäätikkö vetäytyi, Oulankajoki jatkoi maisemakuvan muovaamista kaivautumalla vähitellen jääkauden sulamisvaiheen kerrostamaan syvään hiekkapatjaan. Hiekkasedimenteissä kaarteleva joki irrottaa, kuljettaa ja kerrostaa maa-ainesta, jolloin vuosituhansien mittaan muodostuu uomasta erilleen kuroutuvia makkarajärviä, eroosiotörmä ja meanderisärkkiä. Merkittävin Oulankajoen kulutusvoimaan vaikuttava tekijä ovat äkilliset tulvat, joista Oulankajoki on erityisen tunnettu. Joki voi tulla paitsi keväisin ja syksyisin, myös keskellä kesää äkillisten, runsaiden sateiden seurauksena. Oulankajoki lienee maamme edustavin luonnontilainen meanderijoki.

(Lähde 15, 16, 19, 21)

Muuta

X	Valtakunnallisesti arvokas kalkkikallioalue
	Valtakunnallisesti arvokas moreenialue

4 Luontodirektiivin luontotyypit

Selite Lomakkeella kuvataan luontodirektiivin luontotyypit koko suunnittelualueella, luontotyyppien pinta-alat ja edustavuudet. Lomakkeella tarkastellaan myös suunnittelualan asemaa suojelualueverkostossa ja kytkytyneisyyttä muihin verkoston kohteisiin.

Luontotyyppi	Prior	Inventoitu pinta-ala (ha)	Inventoidun alueen luontotyyppikuvioiden edustavuusjakauma								Keskeinen suojeluperuste tai -arvo	Lisätietoja
			Erinomainen		Hyvä		Merkittävä		Ei merkittävä			
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%		
3110 - Karut kirkasvetiset järvet		13,10	5,92	45,2	7,18	54,8	0,00	0,0	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
3130 - Niukka-keskiravinteiset järvet		44,29	35,20	79,5	9,09	20,5	0,00	0,0	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
3140 - Kalkkilammet ja järvet		99,16	57,11	57,6	39,42	39,8	2,62	2,6	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet		713,73	667,36	93,5	40,94	5,7	4,90	0,7	0,52	0,1		Sakti 10.12.2024
3210 - Luonnontilaiset jokireitit		296,47	295,40	99,6	1,07	0,4	0,00	0,0	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
3260 - Pikkujoet ja purot		51,19	43,77	85,5	6,77	13,2	0,65	1,3	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	P	0,10	0,10	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
6430 - Kosteat suurruohoniityt		2,21	0,96	43,5	0,37	16,9	0,88	39,6	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
6450 - Tulvaniityt		107,84	24,50	22,7	44,31	41,1	33,04	30,6	5,99	5,6	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
6510 - Alavat niitetyt niityt		1,68	1,68	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
7140 - Vaihettumissuot ja rantasuot		164,82	99,47	60,4	65,35	39,6	0,00	0,0	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
7160 - Lähteet ja lähdesuot		2,64	2,47	93,7	0,17	6,3	0,00	0,0	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
7220 - Huurresammallähteet	P	7,75	6,64	85,7	0,38	4,9	0,73	9,5	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
7230 - Letot		4 187,81	3 926,23	93,8	207,53	5,0	33,59	0,8	20,45	0,5	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
7310 - Aapasuot	P	8 081,42	7 677,50	95,0	242,95	3,0	140,13	1,7	20,84	0,3	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
8210 - Kalkkikalliot		74,86	71,71	95,8	3,15	4,2	0,00	0,0	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
8220 - Silikaattikalliot		18,18	18,18	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus												SDF
9010 - Luonnonmetsät	P	15 218,92	7 163,08	47,1	6 510,78	42,8	1 328,50	8,7	216,57	1,4	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
9050 - Lehdot		267,30	170,74	63,9	62,42	23,4	24,35	9,1	9,79	3,7	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
9060 - Harjumetsät		108,82	0,00	0,0	0,00	0,0	108,82	100,0	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet		0,64	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,64	100,0		Sakti 10.12.2024
9080 - Metsäluhdat	P	6,17	0,00	0,0	5,83	94,5	0,34	5,5	0,00	0,0		Sakti 10.12.2024
91D0 - Puustoiset suot	P	2 989,75	2 824,38	94,5	121,43	4,1	43,93	1,5	0,00	0,0	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024
91E0 - Tulvametsät	P	50,87	7,63	15,0	39,91	78,5	3,17	6,2	0,16	0,3	Naturan keskeinen suojeluperuste	Sakti 10.12.2024

Luontotyyppi-inventointia koskevat pinta-alatiedot

Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	27 282,69
Inventoidut alueet, joilla ei ole Natura-luontotyyppiä (ha)	1 848,26
Inventoimaton alue (ha)	373,36

Lisätietoja

Luontotyyppitieto perustuu 85-prosenttisesti maastokartoituksiin ja kasvillisuuskartoitukseen muuntoon. Eräiden suhteellisen pienialaisten ja heikosti ilmakuvilta tulkittavien luontotyyppien tiedot ovat osin puutteellisia. Näitä ovat huurresammallahteiköt, lähteet ja lähdesuot, lehdot (erityisesti kuivat lehdot) ja kallioluontotyypit. Tieto on puutteellista myös järvien ja lampien luontotyyppien suhteen. Näiden luokitus perustuu pääosin asiantuntija-arvioon, kalkkilampien ja järvien osalta osin kirjallisuustietoihin. Natura-tietokannassa esiintyvää luontotyyppiä kallioiden pioneerikasvillisuus ei ole löytynyt maastoinventoinneissa. Muut kuin Natura-luontotyypit sisältävät enimmäkseen metsätaloudellisesti käsiteltyjä metsäkuvioita. Inventoimaton alue koostuu lähinnä maakauppojen myötä kansallispuistoon liitettävistä alueista.

Yhteenveto ja verkostotarkastelu

YHTEENVETO

Oulangan keskeisimpiä ekosysteemitason arvoja on jokiluonto – Oulankajoki sivujokineen ja jokivarren tulvanalaiset luontotyypit. Toinen suuri kokonaisuus on pohjoisosan laaja, erämainen aapasuoalue ravinnetasoltaan vaihtelevine soineen, vesistöineen ja suosaarekkeineen. Kolmas merkittävä kokonaisuus on alueen metsäluonto, johon kuuluu metsätyyppiä kuivahkoista kankaista lehtoihin. Alueen erityispiirteisiin kuuluu kalkkivaikutteisten luontotyyppien suuri määrä.

VERKOSTOTARKASTELU

Oulanka on Natura-luontotyyppiensä lukumäärän, pinta-alan ja edustavuuden suhteen valtakunnallisesti erittäin arvokas alue. Määrällisesti merkittävimpiä luontotyyppiä ovat luonnonmetsät ja aapasuot, jotka kattavat noin 50 % ja 30 % suunnittelualueen pinta-alasta. Alueen luonnonmetsien edustavuutta heikentävät 1900-luvun alussa tapahtuneet laaja-alaiset harsintahakkuut, jotka näkyvät edelleen varsinkin mäntyvaltaisten metsien puustorakenteessa ja lahopuun määrässä. Heikentynyttä edustavuutta kompensoi luonnonmetsien suuri pinta-ala. Luonnonmetsistä edustavuudeltaan erinomaisesti luokituu kuitenkin lähes puolet. Metsien edustavuus paranee jatkuvasti niiden luontaisen kehityksen kautta ja aktiivisten ennallistamistoimien avulla. Pohjoinen aapasuoalue luonnonmetsäsaarekkeineen muodostaa laajan, yhtenäisen erämaakokonaisuuden, joka on tärkeä erityisesti eläimistön suojelun kannalta. Pinta-alaltaan Oulangan kolmanneksi merkittävin Natura-luontotyyppi ovat letot, joiden osuus on noin 15 % suunnittelualueen pinta-alasta.

Laaja-alaisia luontotyyppiä leimallisempia ovat ne luontotyypit, jotka ilmentävät alueen poikkeuksellista kallioperää. Oulanka on valtakunnallisesti merkittävimpiä kalkkivaikutteisten luontotyyppien esiintymisalueita. Alueen erikoisuuksia ovat kalkkilammet ja -järvet, huurresammallahteiköt, letot, lehdot ja kalkkikalliot. Luontotyyppiin kalkkilammet ja -järvet kuuluu useita eri kokoisia vesistöjä. Lähteiköitä, joista valtaosa on kalkkivaikutteisia huurresammallahteiköitä, on löydetty noin 150 kpl. Todellinen lukumäärä ja pinta-ala lienee moninkertainen. Letoista huomattava osa on edustavuudeltaan erinomaisia. Joukkoon sisältyy useita kansallisesti harvinaisia lettotyyppejä, topografisena varianttina rinnelettoja sekä ultraemäksisiä, kalkkia saostavia kalkkilettoja. Myös lehtotyyppiä tavataan useita, harvinaisimpina mäntykankaiden kalkkivaikutteisia kuivia lehtoja.

Oulankajoki, sen sivujoet ja niihin laskevat pikkupurot sekä jokivarsien tulvanalaiset luontotyypit muodostavat toiminnallisen, ekologisen kokonaisuuden, jonka suojelussa alueella on valtakunnallista merkitystä. Oulankajoki varren tulvavyöhykkeessä esiintyy tulvametsiä ja metsäluhtia sekä huomattavan suuri määrä tulvaniittyjä. Umpeenkasvavien perinnebiotooppien hoito aloitettiin 1990-luvun lopulla. Nykyään aktiivisen hoidon piirissä on 31 tulvaniittyä 27 hehtaarin pinta-alalla noin 30 km:n matkalla Savinajoelta pitkin Oulankajokea aina Kitkajoen alajuoksulle asti. Hoidon piirissä on myös kivennäismaaniittyjä ja yksi suoniitty, jotka monipuolistavat alueen perinnebiotooppien valikoimaa ja korostavat Oulangan asemaa valtakunnallisesti merkittävänä perinnebiotooppikohteena. Rytisuon paiseniitty on ainoa perinteisellä tavalla suopuroa tulvittamalla hoidettava suoniitty Suomessa.

Oulangan alueella on edustettuna useita luontotyyppikokonaisuuksia, joita on ehdotettu Suomen kansainvälisiksi vastuuluontotyypeiksi. Näitä ovat runsashumuksiset järvet ja lammet, meanderoivat joet ja purot, järvien ja jokien sora- ja somerikkorannat, järvien ja jokien hiekka- ja hietarannat sekä eroosiotörmät, kangas- ja aitokorvet, rimpinevat, koivuletot, rimpiletot, aapasuot, rinesuot ja pohjoisborealiset mäntymetsät. (Lähde 31)

5 Yhteenveto lajistosta

Selite	Lomakkeen tarkoituksena on antaa kuva suunnittelualan keskeisistä lajistoarvoista sekä tuoda esiin lajiston piirteitä, jotka on huomioitava alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Sama laji voi sisältyä useampaan luokitukseen: esimerkiksi useat uhanalaiset lajit ovat myös direktiivilajeja. Kaikissa lajiryhmissä yksikkönä on ryhmään kuuluvien, alueella esiintyvien lajien kpl-määrä. Tarkemmat tiedot lajeista esitetään liitteessä 2.
Luokitus	Lajien lukumäärä
Erityisesti suojeltavat lajit	122
Muut uhanalaiset lajit	231
Silmälläpidettävät lajit	253
Alueellisesti uhanalaiset lajit	82
Lajit, joiden suojelemiseksi osoitetaan Natura-alueita (luontodirektiivin liite II)	30
Lajit, joiden suojelemiseksi osoitetaan Natura-alueita (lintudirektiivin liite I ja ns. Natura-linnut)	48
Lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua, ja joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luontodirektiivin liite IV)	19
Vierasperäiset tai haitallisesti runsastuneet lajit	3

Yhteenveto ja verkostotarkastelu

Oulanka on lajistollisesti yksi Suomen tärkeimmistä suojelukohteista. Alueelta tunnettujen uhanalaisten tai muuten merkittävien eliölajien ja niiden esiintymien lukumäärä on huomattavan korkea. Suunnittelualueelta tunnetaan yhteensä 685 valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaista, silmälläpidettävää tai EU:n lintu- ja luontodirektiivien lajia. Näistä on tallennettu ympäristöhallinnon lajitietojärjestelmään yli 6600 seurantakohtetta (LajiGIS 16.1.2025). Valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja on 231, joista noin puolet on erityisesti suojeltavia lajeja. Silmälläpidettävistä 253 lajista 44 lajia on myös alueellisesti uhanalaisia. Edelliseen HKS-päivitykseen verrattuna seurattavien lajien määrä on lähes kaksinkertaistunut ja seurantakohteiden määrä noin kolminkertaistunut, mikä johtuu sekä uusimman uhanalaisuusarvioinnin (Lähde 22) luokitusmuutoksista, että seurantatiedon lisääntymisestä.

Oulangan alueelta on kertynyt lajihavaintoja jo yli 150 vuoden ajalta. Lajistotiedon runsaus on pikemminkin seurausta lajistollisesti edustavaan alueeseen kohdistuneesta mielenkiinnosta ja pitkältä ajalta kertyneestä hajanaisesta havaintotiedosta kuin kattavista lajistokartoituksista. Putkilokasvit ovat alueen selvästi parhaiten tunnettu eliöryhmä. Pohjatieto putkilokasvilajistosta perustuu Oulangan kansallispuiston kantaosaan 1970-luvulla kohdistuneisiin kartoituksiin (Lähde 23). Oulangalta tunnetaan noin 450 putkilokasvilajia, joista 79 on seurattavia. Näillä on lähes 3000 seurantakohtetta, eli vajaa puolet alueen seurattavista lajiesiintymistä. Myös sammallajisto tunnetaan hyvin, seurattavia lajeja on 122 ja näillä lähes 1350 seurantakohtetta. 2000-luvulla eniten uutta lajistotietoa on karttunut jäkäläistä (Lähde 24). Oulangalta tunnetaan nyt 208 seurattavaa jäkälälajia, joilla on noin 1450 seurantakohtetta. Alueen sienilajisto on jossain määrin puutteellisesti tunnettu, mistä huolimatta seurattavia lajeja tunnetaan 83, ja näiltä noin 550 seurantakohtetta. Selvimmin alihavainnoituja ovat hämähäkkieläimet, useimmat hyönteisryhmät sekä nilviäiset. Alueen linnusto tunnetaan hyvin, mikä perustuu pitkään jatkuneisiin linjalaskentoihin ja petolintuseurantoihin.

Oulangan lajiston määrä ja monimuotoisuus on monen tekijän yhteisvaikutusta ja liittyy pohjimmiltaan alueen monimuotoiseen geodiversiteettiin, joka puolestaan mahdollistaa habitaattien runsauden. Suunnittelualueen kallioperä on hyvin vaihtelevaa sisältäen niin Suomen kallioperälle tyypillisiä kvartsiittipitoisia kuin harvinaisempia, kalkkipitoisia kivilajeja. Merkittävien jäkälien, sammalien ja putkilokasvien suuri määrä ei ole sattumaa, vaan näihin eliöryhmiin sisältyy runsaasti kalkinvaatija- ja kalkinsuosijalajeja, jotka kykenevät suoraan hyötymään Oulangan erityislaatuista kallio- ja maaperästä. Habitaattien määrää lisää jokiekosysteemin dynamiikka ja alueen topografian vaihtelevuus, mikä vaikuttaa edelleen pienilmastolliseen monimuotoisuuteen. Rotkolaaksojen pohjois- ja eteläseinämillä viihtyy aivan erityyppistä, varjo- ja paisterinteiden lajistoa. Vaarojen rinteillä esiintyy runsaasti lähteisyyttä, puroja ja noroja luonteenomaisine lajeineen. Oulangan alue on supra-akvaattista, vedenkoskematon aluetta, joka vapautui jääpeitteestä jo varhain jääkauden jälkeen. Lajistolla on ollut aikaa levittäytyä alueelle, mistä syystä Oulangalla esiintyy rinnakkain eteläistä, pohjoista ja itäistä lajistoainesta levinneisyysalueidensa ääri rajoilla. Paanajärvelle ulottuva Oulankajokilaakso on mahdollistanut monien itäisten ja eteläisten lajien, kuten tataarikohokin ja idänsinikuusaman, leviämisen alueelle. Oulangalle erityisen tyypillisiä ovat nykylevinneisyydeltään pohjoiset lajit. Nämä ovat jääkauden jälkeisten ilmastokausien reliktejä, jotka menestyvät pienilmastollisesti muuta ympäristöään viileämmillä paikoilla, kuten arnikki ja kururaippasammal kalkkikallioiden pohjoisrinteillä ja kalliolaaksoissa. Reliktiluonteinen on myös merisuolake, merenrannikoiden laji, joka kasvaa Oulangan ultraemäksisillä letoilla syvällä sisämaassa kaukana Vienanmeren ja Pohjanlahden rannikoesiintymistään.

Niitä suunnittelualueen merkittäviä lajeja, joiden suojelussa Oulangan Natura-alueella on erityistä merkitystä osana Natura-alueverkostoa, voidaan pitää Oulangan erityisinä vastuulajeina. Näiden lajien tunnetuista Suomen esiintymistä kaikki tai valtaosa on Oulangalla. Lajit voivat olla suhteellisen runsaslukuisia tai niin harvinaisia, että niillä on vain yksi tai muutama esiintymä Suomessa. Vastuulajit on päivitetty viimeisimmän Natura-alueen tilan arvioinnin eli Oulangan NATAn yhteydessä v. 2020 (Lähde 25). Vastuulajeja on yhteensä 205, ja ne ovat Natura-alueen tyypistä ja arvioidusta lajista riippuen joko Naturan keskeisiä tai muita keskeisiä suojeluperustelajeja (Liite 2). Suurin osa suojeluperustelajeista on jäkälä (73 lajia), sammalia (44 lajia), putkilokasveja (35 lajia) ja lintuja (20 lajia). Monet vastuulajeista ovat myös EU:n lintu- ja luontodirektiivien lajeja, joiden suojelemiseksi Natura-verkosto on perustettu, tai jotka edellyttävät tiukkaa suojelua.

Haitallisista vieraslajeista alueella on tehty havaintoja (Lähde 26) minkistä ja piisamista. Alueella todennäköisesti esiintyy myös supikoiria erityisesti vaeltavina yksilöinä. Kanadanmajavia esiintyy alueella paikoin tiheinä populaatioina. Tarkempia kantatietoja edellä mainituista lajeista ei ole. Suunnittelualueelta on myös tiedossa muutamia vieraskasvilajiesiintymiä. Näitä ovat rikkanehti ja paimenmatara, joita on tavattu perinnebiotooppikohteilta. Lisäksi suunnittelualueen lähiseudulta tunnetaan yksittäisiä kanadanvesiruton, komealupiinin ja paimenmataran sekä ruttojuuri- ja tatarlajien järvi-, puutarha- ja tienvarsiesiintymiä.

6 Kulttuuriympäristö

Selite Kulttuuriympäristön nykytilakuvaus käsittää suunnittelualueen maisema-arvojen sekä rakennusperinnön ja arkeologisten kohteiden kuvauksen. Kuvauksen tavoitteena on tunnistaa suunnittelualueen keskeiset kulttuuriperintöarvot. Saamelainen kulttuuriperintö kuvataan lomakkeella 10C.

Alueen kulttuuriympäristön yleiskuvaus

Oulangalla on rikas kulttuuriperintö. Alueella on ollut ihmisvaikutusta kivikaudelta lähtien. Keskeisiä piirteitä kulttuuriperinnössä ovat aina esihistorian ajalle ulottuva ihmisen ja luonnon vuorovaikutus sekä sen monivaiheinen ilmeneminen maisemassa olevien jäänteiden kautta. Oulangan arvokkaan kulttuuriperinnön kokonaisuuden muodostavat esihistorian ajan asuinpaikat, uuden ajan asutushistorialliset kohteet ja maankäyttö sekä niihin liittyvät niitty- ja myöhemmät retkeilykulttuurin jäänteet. Maisemallisesti vaikuttavin kokonaisuus on Oulankajoen kansallismaiseman tulvaniityt latoineen. Oleellista Oulangan kulttuuriperinnössä on Oulankajoen vaikutus. Joki on tuhansia vuosia toiminut tärkeänä osana vesireittiä Vienanmeren ja Pohjanlahden välillä. Tämän takia joen varrella on rikas esihistorialliselle ajalle ulottuva muinaisjäännöskanta. Joki on ollut tärkeä kulkuväylä myös myöhemmin, ja suuri osa historiallisenkin ajan kohteista on keskittynyt joen lähialueelle.

Aiemmasta ja nykyisestä maankäytöstä kertovat Oulankajoen vesistön niityladot ja aiemmin muun muassa porokämpänä toimineet autiotuvat; ilmeisesti 1890-luvulla rakennettu Puikkokämpä ja jo autiotupana pois käytöstä oleva Rytikämpä. Yksi maisemallisesti ja paikallisesti arvokkaista autiotuvista on 1960-luvulla retkeilykäyttöön rakennettu Ristikallio. Nykyisin autiotupana toimiva Siilasmaja on rakennettu jatkosodan aikana kenraali Siilasvuolle kalastustukikohdaksi. Niityladoista 11 hoidetaan Luontopalvelujen arvokohteena. Luontopalvelut on tehnyt kansallispuistossa arkeologisia inventointeja viimeksi vuosina 2008–2010.

Kohteet

Arkeologiset kohteet

Luokka	Lkm	Kuvaus
Muinaismuistolailla suojellut kiinteät muinaisjäännökset	18	Haaralamminkangas, tutkimusasema SE asuinpaikka; Kirkonnurkanlampi pyyntikuoppa; Kiutakangas pohjoinen; Kiutaköngäs asuinpaikka; Kiutaköngäs, Oulangan kp; Kuusamo Aventolampi ; Kuusamo Heikkisenniva; Kuusamo Mataraniemi 2; Kuusamo Mataraniemi 3; Kuusamo Mataraniemi 4; Kuusamo Patoniva N; Kuusamo Savilampi 1; Kuusamo Savilampi 2; Kuusamo Savilampi 3; Mataraniemi 1 asuinpaikka; Putaanoja 4 kellarin pohja; Ristikallio luola; Taivalkönkään kiviröykkiö
Muut arkeologiset kohteet	157	Aavanojan niitylato 1; Aavanojan niitylato 2; Aavanojan niitylato 3; Alaniemi lato 1; Alaniemi lato 2; Ampumavaara SW kuoppa; Aroniemi (A-C), Oulangan kp; Aroniemi W, Oulangan kp; Biologinen asema tervahauta; Elijoki 2 maakuoppa; Haaralamminkangas, Mataraniemi N luontainen muodostelma; Haaralamminkangas, Mataraniemi W, Oulangan kp; Haaralampi, Oulangan kp; Harrihauta maakuoppa; Heikinniemi tupa; Isopalo niitylato; Kaluna-Aapa niitylato; Karvastekemäoja niitytammi; Keroharju kämpä jäännös; Kettukuru itä talvitie; Kettukuru vanha silta; Kiekeröjoki kämpä; Kiekeröjoki niitylato 1; Kiekeröjoki niitylato 2; Kiekeröjoki niitylato 3; Kiekeröjoki niitylato 4; Kiekerölampi lato; Kiekerönniva kuoppa; Kitkajoki niitylato 1; Kitkajoki niitylato 2; Kiutakangas 1 kumpu; Kiutakangas 2 maakuopat; Kiutaköngäs merkkikivi; Kiutaköngäs uittoränni; Kiutaköngään pilkkapuu 1; Kiutaköngään pilkkapuu 12-13; Kiutaköngään pilkkapuu 14; Kiutaköngään pilkkapuu 15; Kiutaköngään pilkkapuu 2 (vuosiluku 1760); Kiutaköngään pilkkapuu 3; Kiutaköngään pilkkapuu 4; Kiutaköngään pilkkapuu 5; Kiutaköngään pilkkapuu 6; Kiutaköngään pilkkapuu 7; Kiutaköngään pilkkapuu 8; Kiutaköngään pilkkapuu 9-10; Kiutavaaran pilkkapuu 11; Koho-ojan palo Miilu; Kokonpesäjärvi kämpänpohja; Kolminaisenoja ladonpohja; Kourulammenkangas maakuopat; Kourulampi 1 tukkikämpän raunio; Kourulampi 2 tukkikämpän rauniot; Kouruniitty E maakuopat; Kulmakkopuro epäonnistunut uitto; Kulmakkopuro kivenottopaikka; Kulmakkopuro kämpä; Kuusamo Elijoki 1; Kuusamo Kitkajoki; Kuusamo Lautunkilampi; Kuusamo Nurmisaarenrinne W; Kuusamo Oulankajoen pohjoisosa; Kuusamo Savikoski S; Kuusamo Taipaleenniva tervahauta; Kuutamoinen Putaankoski E; Kärpäskelhä porokämpä; Lippihetteenkuru rakennukset; Mustosenaro kuoppa; Mustosenlampi niitylato; Nurmisaarenniemi SE, Oulangan kp; Nurmisaarenniemi, Oulangan kp; Nurmisaarenrinne 1 rakennus; Nurmisaarenrinne 2 rakennus; Opastuskeskus 1 pesäke; Opastuskeskus 2 varustus; Opastuskeskus 3 asema; Opastuskeskus 4 potero 1; Opastuskeskus 4 potero 2; Opastuskeskus 5 pesäke; Opastuskeskus 6 varustus; Opastuskeskus 7 varustus; Oulangan metsämaja (A-D), Oulangan kp; Oulankajoki lanssi; Paatamakangas, Oulangan kp; Paatamankangas, Putaanköngäs, Oulangan kp; Patokangas 1 maakuopat; Patokangas 2 maakuoppa; Peuroperänvaaran NW-PUOLI heinälato; Piessanniitty kivirakenne; Piessanniitty lato 1; Piessanniitty lato 2; Piessanniitty lato 3; Piessanniitty niitysilta; Pitkä Pekanlampi ladonpohja 1; Pitkä Pekanlampi lato 2; Pitkä Pekanlampi lato 3; Puikkolampi poroaitaus; Putaanoja 1 Niitylato; Putaanoja 2 rakennuksen pohja; Putaanoja 5 mylly (myllyn paikka); Putaanoja 6 rakennuksen pohja; Putaanoja 7 pilkkapuu; Runsulampi SW maakuoppa; Runsunniitty kämpä 1; Runsunniitty kämpä 2; Runsunniitty kämpä 3; Ruvanniemi rakennuksen raunio A; Ruvanniemi rakennuksen raunio B; Rytioja niitylato; Rytipuro vanha niitytammi; Rytisuo 1 niitylato; Rytisuo 10 pilkkapuu; Rytisuo 11 pilkkapuu; Rytisuo 12 pilkkapuu; Rytisuo 2 niitylato; Rytisuo 3 niitylato; Rytisuo 4 laavu; Rytisuo 5 laavu; Rytisuo 6 pilkkapuu; Rytisuo 7 pilkkapuu; Rytisuo 8 pilkkapuu; Rytisuo 9 pilkkapuu; Saaripuro 2 kuoppa; Saaripuro pyynti-/maakuoppa; Saviaapa kämpä; Saviaapa niitylato;

		Saviaapa suosilta; Savilammenniemi kiviröykkiö/rajamerkki; Savilampi maakuopat; Siiranniityn E osan niittylato (Siiranniitty lato 1); Siiranniityn W osan niittylato (Siiranniitty lato 2); Taivalköngäs liesiröykkiö; Taivalköngäs veneenvetotaival; Taivalkönkään pilkkapuu 1; Taivalkönkään pilkkapuu 2; Taivalkönkään pilkkapuu 3; Taivalkönkään pilkkapuu 4; Taivalkönkään pilkkapuu 5; Talassuo maakuoppa; Talvilammenkangas, Oulangan kp; Talvilampi rakennuksen pohja; Tulilampi S 2 poroerotuspaikan rakenteet; Tulilampi S poroerotuspaikka; Tulilampi W rakennuksen jäänteet; Uopajanniemi 2 rakennuksen pohja; Uopajanniemi SW talvitien pohja; Uopajanniemi maakuopat; Uopajanpuro W (A+B), Oulangan kp; Uopajanpuro, Länsikangas Oulangan kp; Uopajansuo niittylato; Uudenniityn lammit tammi; Vanhalampi niittylato; Vuomaojan niittylato; Ylimmäinen Ansalampi lato 1; Ylimmäinen Ansalampi lato 2; Ylimmäinen Kiekerölampi kämppä; Ylimmäinen Kiekerölampi lato
--	--	--

Rakennusperintö

Luokka	Lkm	Kuvaus
Muu rakennusperintö	14	Aventolammen eteläpuoleinen lato; Aventolammen alapuolinen niittylato; Haaralampi niittylato; Kiekeröjoensuu niittylato; Kiekerönivan niittylato, Kiutavaaran niittylato; Mettopuronsuun niittylato; Patonivan niittylato, Runsuniityn niittylato ja Runsuojan niittylato sekä Siilastupa, Puikkokämpä, Ristikallio ja Rytikämpä

Hoidossa olevat arvokohteet

Nimi	Luokka	Kunto	Lisätietoja
Aventolammen eteläpuoleinen lato	Rakennelma	Keskinkertainen	
Aventolampi alapuoli niittylato	Rakennelma	Hyvä	
Haaralampi niittylato	Rakennelma	Keskinkertainen	
Kiekeröjoensuu niittylato	Rakennelma	Keskinkertainen	
Kiekerönivan niittylato	Rakennelma	Hyvä	
Kiutavaaran niittylato	Rakennelma	Keskinkertainen	
Mettopuronsuun niittylato	Rakennelma	Hyvä	
Patonivan niittylato	Rakennelma	Hyvä	
Runsuniitty niittylato	Rakennelma	Hyvä	
Runsuoja niittylato	Rakennelma	Hyvä	
Nauvannivan niittylato	Rakennelma	Ei määritelty	Kohde on palanut syksyllä 2023.

Kohteisiin ja niiden hoitoon liittyviä lisätietoja

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien kulttuurihistorialliset arvokohteet ovat priorisoituja rakennusperintökohteita ja arkeologisia kohteita, joita hoidetaan tavoitteellisesti. Arvokohdejoukko on valittu edellisen kerran vuonna 2023. Kohteet arvotettiin käyttäen Metsähallituksen Arvottamisavain-työkalua, jolla kohteita tarkasteltiin suhteessa eri kriteereihin, esimerkiksi kohteiden edustavuuteen, historialliseen todistusvoimaisuuteen ja kohteen ympäristön muutokseen. Arvokohteiden kuntoa seurataan säännöllisesti ja niille on asetettu hoitotavoitteet. Luontopalveluiden kulttuuriperintökohteista ja niiden hoitamisesta voi lukea lisää Metsähallituksen julkaisusta (2024) Kulttuuriperinnön kuva 2023 – Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hallinnassa olevan kulttuuriomaisuuden kuva vuonna 2023.

Vanhat kämpät. Oulangalla on valtionmaalla neljä vanhaa kämppää. Näistä Taivalköngäs, Puikkokämpä ja Siilastupa ovat nykyään retkeilykäytössä olevia autiotupia. Siilastuvan tausta on sotahistoriallinen: tupa on alun perin rakennettu välirauhan aikana kenraali Siilasvuolle kalamajaksi. Taivalköngäs on rakennettu aikanaan ilmeisesti kauppatarkoituksiin, viljavarastoksi. Puikkokämpä sekä nykyään käyttämättömänä oleva Rytikämpä ovat alkuaan poromiesten rakentamia porokämppiä.

Ladot. Arvokkaista rakennuksista 13 on käyttämättöminä olevia latoja. Osa ladoista sijoittuu valtakunnallisesti, osa maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaiksi luokitelluille niityille. Joitakin niittyjä (Vasajängänoja, Taivalköngäs, Hepokoski, Patoniva, Rytipuron suoniitty, Runsuniitty, Isoniemi, Kiutavaaran tulvaniittyosa, Haaralampi, Kiutakangas, Siiranniitty, Korvasvaara ja Kolveikko, yht. 13) on viime vuosina hoidettu niittämällä. Osa ladoista sijoittuu pienille, osin jo metsittyneille niittyalueille, joita ei ole luokiteltu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti

arvokkaiksi. 53 Oulankajoen ympäristössä olevat kaikkein vanhimman tyyppin ladot ympäristöineen ovat säilyneet suhteellisen pitkään jatkuneen käytön ja kansallispuiston perustamisen vuoksi. Isojakotoimituksen viivästyminen Kuusamossa mahdollisti nautinta-alueiden ja niittylatojen käytön vielä toisen maailmansodan jälkeenkin. Oulankajoen ladot ovat arvokas rakennus- ja maisemahistoriallinen kokonaisuus. Arvo perustuu latojen rakennustapaan, antikvaarisiin arvoihin ja niihin liittyvään maisemaan.

Myllykosken vanha mylly, nykyinen päivätupa, sijaitsee Pienen Karhunkierroksen varressa kansallispuiston välittömässä läheisyydessä (suunnittelualan ulkopuolella). Rakennuksen omistaa Kuusamon kaupunki.

Arkeologiset kohteet. Arvokohdejoukossa ei ole tällä hetkellä yhtään arkeologista kohdetta. Voimakkaimman virkistyskäytön alueella olevien kivikautisten asuinpaikkojen kuntoa seurataan kuitenkin säännöllisesti.

(Lähteet 27, 28)

7A Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailu

Selite	Nykyisestä luonnon virkistyskäytöstä kuvataan retkeilyn ja luontomatkailun toimintaympäristöä, suunnittelualueen vetovoimaa ja merkitystä virkistyskäyttökohteena sekä nykyistä kysyntää, tarjontaa ja matkailun yhteistyötä. Kysyntätietoja ovat mm. tiedot käyntimäärästä ja asiakastyytyväisyydestä. Tarjonnalla tarkoitetaan retkeilyreittien, rakenteiden ja rakennelmien määrää, kapasiteettia ja kuntoa. Tavoitteena on analysoida palvelujen ja palveluketjujen toimivuutta asiakaslähtöisesti.
---------------	---

Toimintaympäristö ja alueen merkitys sen osana

Oulangan kansallispuisto on Suomen 6. käydyin kansallispuisto (v. 2023) ja Ruka-Kuusamo-matkailualueen vetonaula. Yhdessä Koillismaan, Kainuun ja Etelä-Lapin muiden kansallispuistojen, sekä muiden matkailukohteiden kanssa, kävijöille on tarjolla ainutlaatuinen luontomatkailukokonaisuus. Oulangan kansallispuiston käyntimäärät ovat kasvaneet tasaisesti, ja koronavuosina 2020–2022 luvut saavuttivat toistaiseksi huippunsa, minkä jälkeen kasvu tasaantui koronaa edeltävien vuosien tasolle. Suunnitelman laatimisen aikana (v. 2025) Oulangan käyntimäärät on ollut laskua edeltäviin vuosiin verraten.

Luontomatkailu on kasvava matkailun suuntaus. Nykyään alueella panostetaan kestävään ja vastuulliseen matkailuun, alueen saavutettavuuteen sekä kesämatkailun kehittämiseen. Kesä- ja muiden sesonkien tuominen tasavahvaksi talvisesongin rinnalle edistää kestävä matkailun periaatteita tarjoamalla ympärivuotisia työpaikkoja matkailualalla. Vuosina 2019–2022 aluetta kehitettiin yhdessä matkailualueen muiden toimijoiden kanssa Kuusamon lentokentän ympärille kehittyvänä luontomatkailukohteena nimellä "Land of National Parks", jossa kohderyhmänä oli kansainväliset matkailijat.

Alueen matkailuyritykset tarjoavat Oulangan kansallispuiston alueella luontoon liittyviä elämystuotteita, mm. melontaa, vaellusta, luontokuvausta, metsäjoogaa, ja talvella mm. lumikenkäilyä, liukulumikenkäilyä ja talvivaelluksia. Rukan alueella on runsaasti yöpymis- ja ruokailumahdollisuuksia sekä muuta hiihtokeskuksen tarjontaa, esim. laskettelua ja hiihtoa.

Tarkastelujaksolla (joulukuu 2023 – marraskuu 2024) matkailijoiden yöpymisiä Ruka-Kuusamo-matkailualueella oli alueella noin 1 miljoona (sekä rekisteröityneet että rekisteröitymättömät) (Lähde 29). Matkailu tuotti Kuusamon alueelle 152,7 miljoonan euron välittömät tulot, mikä edustaa 17,34 prosenttia kaikkien toimialojen liikevaihdosta, ja ala työllisti välittömästi 696 henkilöä (17,67 prosenttia alueen kaikista henkilötyövuosista). (Lähde 30).

Alueen matkailu on kansainvälistynyt, ja tarkastelujaksolla (joulukuu 2023 – marraskuu 2024) rekisteröityneiden yöpymisten kokonaismäärä oli 547 000, joista kansainvälisiä 150 000. (Lähde 29). Pääpiirteissään ulkomaalaisten matkailijoiden määrä on kasvussa.

Yhteenveto alueen retkeily- ja luontomatkailukäytöstä

Oulangan kansallispuisto on yksi Suomen käydyimmistä kansallispuistoista. Kansallispuisto on olennainen osa matkailualueen identiteettiä, ja tärkeä vapaa-ajan ja harrastusten kohde myös paikallisille.

Alueella on yksi Suomen suosituimmista vaellusreiteistä, Karhunkierros, 82 km pitkä reitti, joka kulkee pääasiassa Oulangan kansallispuiston alueella. Karhunkierros yhdistää Oulangan kansallispuiston Rukan matkailualueeseen, koska sen päätepiste on Rukan kylässä. Pieni Karhunkierros on 12 km pituinen ympyräreitti, joka on suosittu päiväreitinä.

Oulangan kansallispuiston läpi virtaavat sekä Oulankajoki että Kitkajoki. Oulankajoki on suosittu melontareitti, ja Kitkajoella matkailuyrityksillä on mm. koskenlaskutuotteita. Kansallispuiston palveluvarustus sijaitsee pääasiassa Oulankajoen ja Kitkajoen varrella, joiden läheisyydessä myös useimmat reitit kulkevat.

Retkeilykäytön määrä

Kävijälaskentakohteet			Lisätietoja retkeilykäytön määrästä ja kohdentumisesta
Tunnus	Nimi	Osuus pinta-alasta (%)	
853	Oulangan kansallispuisto		
Kävijälaskentatiedot			
Vuosi		Käyntimäärä	
2020		235 834	
2021		253 265	

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

2022	176 406	Tänä päivänä Oulangan retkeilykäyttö on vilkkainta alueen erittäin suosituilla päiväreiteillä, joita ovat Pieni Karhunkierros Juuman alueella, Kiutakönkään alueen päiväreitit, sekä Kanjonin Kurkkaus -reitti puiston pohjoisosassa.
2023	175 828	
2024	187 434	
		Alueen läpi kulkeva pitkä vaellusreitti Karhunkierros on kestopuosikki, joka vetää pitkän matkan vaeltajia vuodesta toiseen. Sitä sanotaankin Suomen suosituimmaksi vaellusreitiksi.
		Retkeilijöitä alueella on nykyisin ympäri vuoden, mutta tietyt sesongit korostuvat kävijäpiikkeinä. Näitä ovat esim. kesälomakuukaudet, ruska-aika, sekä syyslomien ajankohta.

Polttopuun käyttö ja jäte		
	Vuosi	Määrä (m ³)
Sekajäte	2024	30
Polttopuu	2024	371

Kävijäprofiili			
Kävijätutkimuksen nimi	Oulangan kansallispuiston kävijätutkimus 2019–2020		Vuosi
			2020
Kävijätyytyväisyys		Matkailijoiden osuus	
Kävijätyytyväisyysindeksi	4,256	Paikalliset kävijät (%)	3,0
Tyytyväisyys palveluihin	4,141	Kotimaiset matkailijat (%)	3,0
Tyytyväisyys ympäristöön	4,437	Ulkomaalaiset matkailijat (%)	12,0
Odotusten täyttyminen	4,581		
Häiriötekijöiden kokeminen	4,204		
Paikallistaloudelliset vaikutukset		Viipymä	
Vuosi	2020	Päiväkävijät (%)	55,0
Työllisyysvaikutus (htv)	262	Yöpyjät (%)	45,0
Tulovaikutus (milj. €)	33,80	Päiväkävijät (h)	4
		Yöpyjät (vrk)	3
		Kävijävuorokaudet	358 471

Lisätietoja kävijätutkimuksesta ja paikallistaloudellisista vaikutuksista	

Matkailun yhteistyö							
Matkailun yhteistyön kuvaus							
Valtakunnallisen käytännön mukaan kaikilla Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnoimilla alueilla toimivilla yrityksillä tulee olla yhteistyösopimus Luontopalvelujen kanssa. Mikäli yritys vie asiakkaita kansallispuiston alueelle, tulee sillä olla yhteistyösopimus, joka sisältää käyttöoikeuden retkeilyrakenteisiin. Kansallispuiston läheisyydessä sijaitsevilla, ja yhteisiä asiakkaita palvelevilla, yrityksillä voi olla yhteistyösopimus, joka ei sisällä käyttöoikeutta retkeilyrakenteisiin.							
Oulangan kansallispuiston vaikutusalueella on sopimuksellisia yhteistyöyrityksiä 46 kpl (tammikuussa 2025), joista 35 on käyttöoikeuden sisältäviä, ja 11 ilman käyttöoikeutta. Useat matkailuyritykset toimivat valtakunnallisesti tai jopa kansainvälisesti, joten myös Oulangan yhteistyöyrityksistä osa toimii usealla alueella, eikä kaikkien kotipaikka ole Kuusamossa.							
Metsähallitus toimii aktiivisesti yhteistyössä Ruka-Kuusamo Matkailu Oy:n yhdistyksen kanssa.							
Vuosi	2024	Yhteistyöyritysten lukumäärä	46	Yhteistyöyritysten suunnittelualueella palvelemien asiakkaiden lukumäärä		Yhteistyöyritysten tyytyväisyys palveluihin (asteikolla 1 = erittäin tyytymätön ... 5 = erittäin tyytyväinen)	
Lisätietoja							
Oulangan kansallispuiston leirintäalue sijaitsee puiston alueella, ja sitä pitää ulkopuolinen toimija.							
Nykyisen käytännön mukaisesti Metsähallitus ei enää ole jäsenenä matkailuyhdistyksissä. Alueen luontomatkailua tuetaan ylläpitämällä retkeilyn infrastruktuuria, jakamalla luonto- ja retkeilytietoutta ja viestimällä yhteisille asiakkaille.							

Retkeilypalvelujen tarjonta										
Rakennus	Yhteensä (lkm)	Kapasiteetti (hlö)	Kunto (lkm)				Ylläpito (lkm)		Muualla kuin valtion alueella (lkm)	Lisätietoja
			Hyvä	Kesk.	Huono	Ei määrit.	MH	Muu		
Autiotupa	7	70	4	3			7			Ristikallio autiotupa; Siilastupa autiotupa; Taivalköngäs autiotupa; Ansakämpä autiotupa; Kerojärvi autiotupa; Jussinkämpä autiotupa; Savilampi autiotupa
Päivätupa	1			1			1			Puikkokämpä päivätupa
Luontokeskus	1		1				1			Oulangan luontokeskus. Keskus on Metsähallituksen omistuksessa, mutta toiminnan on tarkoitus siirtyä yrittäjävetoiseksi vuokralaisen löydyttyä.
Huolto- tai valvontatupa	1		1				1			Pihlajapuro valvontatupa
Rakennelma	Yhteensä (lkm)	Kapasiteetti (hlö)	Kunto (lkm)				Ylläpito (lkm)		Muualla kuin valtion alueella (lkm)	Lisätietoja
			Hyvä	Kesk.	Huono	Ei määrit.	MH	Muu		
Laavu	17	55	7	10			17			Talvitienmutka laavu; Harrisuvannonniska laavu; Runsulampi laavu; Ahvenperä laavu; Kulmakkojärven kalastajien laavu; Vennäänmutka laavu; Eljoki laavu; Harrihauta laavu; Taivalköngäs melontareitin laavu; Kitkajokihaara laavu; Kirkonnurkanlampi laavu; Alaniemi laavu;

										Perttumakoski laavu; Päähkänä laavu; Vasaoja laavu; Harrisuvanto ylälaavu; Sirkkapuro laavu
Kota	2	8	2				2			Jussinkämpä kota; Ylikota
Keittokatos	4	125	4				4			Jyrävä taukokatos; Harrisuvannon taukokatos; Oulangan leirintäalue pihakeittiö; Kiutaköngäs taukokatos
Tulentekopaikka	30	71	18	11	1		30			Talvitienmutka tulipaikka; Kärpäskelhä tulentekopaikka; Kirkasvetinenlampi tulentekopaikka; Ansakämpä tulentekopaikka; Leirintäalue tulentekopaikka; Oulangan leirintäalueen tulentekopaikka; Mataraniemi tulentekopaikka 1; Siilastupa tulentekopaikka; Ristikallio tulentekopaikka; Pekanlampi tulentekopaikka; Harrisuvanto tulipaikka; Kiutaköngäs esteetön tulipaikka; Sirkkapuro tulentekopaikka; Ahvenperä tulentekopaikka; Jussinkämpä tulentekopaikka 1; Merenoja tulentekopaikka; Vennäänmutka istuinkehikko; Nurmisaarenniemi tulentekopaikka; Harrisuvanto alamutka tulentekopaikka; Puikkokämpä tulentekopaikka; Taivalköngäs telttailualueen tulentekopaikka; Savilampi tulentekopaikka; Ylikota tulentekopaikka; Runsulampi tulentekopaikka; Kulmakkopuro tulentekopaikka; Vasaoja tulentekopaikka; Kitkajokihaara tulipaikka; Taivalköngäs autiotupa tulipaikka; Puikkojärvi tulentekopaikka; Kerojärvi tulentekopaikka

Reittien yhteispituudet (reittityyppien päällekkäisyydet poistettuna)

Kesäreitit (pl vesiretkeily) yhteensä (km)	
Talvireitit yhteensä (km)	
Kaikki reitit maa-alueilla yhteensä (km)	

Reitti	Yhteensä (km)	Esteetön (km)	Päällyste (km)	Ylläpito (km)		Muualla kuin valtion alueella (km)	Lisätietoja
				MH	Muu		

Lisätietoja

Kesäreitit (päällekkäisyydet poistettuna) 93,5 km
 Talvireitit (päällekkäisyydet poistettuna) 25,1 km

7B Luonnon virkistyskäyttö: opastusviestintä

Selite Lomakkeella kuvataan suunnittelualuetta koskevan opastusviestinnän keskeiset tunnusluvut sekä Metsähallituksen ja yhteistyökumppaneiden opastusviestinnän keinot. Opastusviestintää tehdään asiakaspalvelupisteissä, Luontoon.fi -sivuilla ja maastossa. Keinoja ovat mm. henkilöopastus, sähköisen ja painetun opastusmateriaalin tuottaminen ja maasto-opasteet.

Metsähallituksen opastusviestintä suunnittelualueella

Käynnit		Asiakastyytyväisyys asiakaspalvelupisteissä		
Vuosi	Asiakaspalvelupisteissä (lkm)	Asiakaspalvelupiste	Vuosi	Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1=erittäin tyytymätön - 5=erittäin tyytyväinen)
2019	81 708			
2020	79 982	Oulangan luontokeskuksen asiakastutkimus 2008	2008	4,4
2021	82 312			
2022	77 750			
2023	99 463			

Käynnit		Asiakkaita opastetuissa ryhmissä		
Vuosi	Luontoon.fi-sivuilla käynnit	Vuosi	Asiakaspalvelupisteissä (lkm)	Maastossa (lkm)
2022	226 760	2023	425	0

Lisätietoja

Keskeisin asiakaspalvelun kanava on vuoden 2024 lopussa julkaistu Luontoon-palvelu, joka inspiroi retkikohteiden löytämiseen ja helpottaa retkien suunnittelua. Tätä palvelua tukee Eräluvut myyntikanava. Asiakaspalvelua ja retkeilyneuvontaa saa puhelimitse ja sähköpostitse ympäri vuoden, Oulangan luontokeskuksessa kesä- ja syys sesonkina. Keskeisimpinä opastusviestinnän välineitä ovat maasto-opasteet (kohde- ja lähtöpaikkaopasteet, viitat ja kartat). Myös luontokeskuksen näyttely antaa tietoa alueen retkikohteista ja luonnosta.

Opastusviestinnän keinot suunnittelualueella	Ajantasainen (lkm)	Uusittava 5 –vuotta (lkm)	Uusittava heti (lkm)	Yhteensä (lkm)

Lisätietoja

Toimenpiteitä: Kansallispuiston maastokartat on uusittu vuonna 2021. Pähkänänkallion ja Juuman vuomien rajoitusosa merkinnät on lisätty maastoon vuonna 2021. Pieni karhunkierros päiväreitit lähtöpaikka- ja maasto-opasteet on uusittu vuonna 2023.

Luontoon sivujen käyntimäärät eivät ole vertailukelpoisia uuteen Luontoon-palvelun kanssa (käyntimäärät ovat vanhan luontoon.fi -sivujen käyntimääriä).

Asiakaspalvelupiste: Oulangan luontokeskus, Luontoon-palvelu, Sosiaalinen media, Maasto-opasteet.

Sähköinen painomateriaali (8 lkm): Oulangan kansallispuisto ja Karhunkierros -alue-esite suomi+eng,, Pieni KK suomi+eng, Kanjonin kurkkaus suomi+eng, Mataraniemi-Jäkälämutka melotareitti suomi+eng, Oulangan kansallispuiston ja lähialueen kalastuslupa-alueet, Napapiirin nopia, Könkään kuuhu, Guide of Sustainable Tourism, Land of National Parks.

Painettu materiaali: Oulangan kansallispuisto ja Karhunkierros -alue-esite suomi+eng

8 Erätalous

Selite Lomakkeessa esitetään erätalouden nykykäytännöt ja sopimus- sekä lupatilanne. Metsästyksen osalta kenttään on kirjattu nykyinen tilanne ja sopimusten voimassaoloaika. Lomakkeen tarkoituksena on antaa riittävät tiedot siihen, että alueen käyttöarvoa näiden toimintojen osalta voidaan arvioida.

Metsästys

Kuvaus alueen metsästyskäytöstä ja sen merkityksestä

Oulangan kansallispuiston metsästystä säädelään kansallispuistosta annetulla lailla (634/1956). Kansallispuisto on merkittävä metsästysalue paikallisille metsästäjille ja alueella harjoitetaan yleisesti eränkävintä. Suunnittelualue sijaitsee alueella, jossa paikallisilla on oikeus metsästää valtion omistamilla alueilla (metsästyslaki 8 §). Kuusamon yhteismetsän osakkailla kotikunnasta riippumatta on hirvenmetsästysoikeus puiston Kitkanniemen alueella.

Kuusamon riistanhoitoyhdistyksen alueella sijaitsee Harjulampi hirvenmetsästysalue (aluelupa). Alueen pinta-ala on 2566,26 ha, josta 1617,80 ha sisältyy Oulangan kansallispuistoon. Puiston alueella olevalla osalla metsästysoikeus on vain paikallisilla.

Kansallispuiston sisältämiin alueisiin on tehty kaksi metsästysvuokrasopimusta, joiden yhteinen pinta-ala on 248,19 ha.

Juumassa Pienen Karhunkierroksen alueella (327 ha) metsästys ampuma-aseilla on kielletty turvallisuussyistä, sillä alue on kansallispuiston vilkkaimpia virkistyskäyttökohteita.

Kuvaus alueen riistakannoista

Kyseiselle kasvillisuusvyöhykkeelle kuuluvat riistalajit esiintyvät Oulangan kansallispuistossa elinvoimaisina ja metsästettävänä kantoina.

Vierasperäisistä riistalajeista mainittava laji on erityisesti kanadanmajava, jota esiintyy alueen vesistöissä paikoin runsaasti.

Merkittävimpiä riistalajeja ovat karhu, hirvi ja metsäkanalinnut.

Arvio metsästyspaineesta alueella		Suuri	X	Keskinkertainen		Pieni
-----------------------------------	--	-------	---	-----------------	--	-------

Tarkennus

Kansallispuiston alueelle on kaadettu karhuja sekä Sallan, että Kuusamon riistanhoitoyhdistyksien alueilla lähes joka vuosi. Hirvenkaatoja puiston alueella on tehty vuosittain vaihdellen 10 – 40 kpl.

Metsästyslain 7§ ja 8§ mukainen yleinen metsästys	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja
Metsästyslain 8§ aluetta (kunnan asukkailla vapaa metsästysoikeus)	29 503,07	
Yleiset vesialueet (metsästysoikeus metsästyslain 7§ mukaisesti)		
Metsästys maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja
Metsähallituksen pienriistan lupa-alue		
Metsähallituksen hirvieläimen lupa-alue	1 617,76	Harjulampi hirvieläimen kokonaispinta-ala on 2566,26 ha, josta 1617,76 ha kuuluu kansallispuistoon.
Metsähallituksen pienriistan vuokra-alue	248,19	
Metsähallituksen hirvieläimen vuokra-alue	248,19	

Metsästyskäytön ulkopuolella tai rajoitetussa käytössä	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja
Metsähallituksen hallinnoima metsästyskäytön ulkopuolinen alue	386,41	Juuman alue määräajaksi 14.1.2022 – 13.1.2027. Pienpetojen loukkupyynti ja hirvenajo on sallittu.
Metsähallituksen hallinnoiman alueen paikalliset/ajalliset rajoitukset	1 617,76	Viittaus Harjulampi hirvenmetsästysalue.
YSA -alueiden metsästyskieltoalueet		
Metsästys maanomistajan luvalla yksityismailla ja YSA-alueilla		

Kalastus					
Kuvaus alueen kalastuskäytöstä ja sen merkityksestä					
<p>Kansallispuiston jokialueet ovat merkittäviä kalastuskohteita sekä paikallisille että kalastusmatkailijoille. Oulankajoen vapalupa-alueelle myydään vuosittain noin 350 kalastuslupaa. Oulankajoen vapalupa-alueella taimen on rauhoitettu. Kalastajien kiinnostuksen kohteena on erityisesti paikallinen harjus. Muita saaliskaloja ovat hauki ja ahven. Lampi- ja järvivesillä on jonkin verran merkitystä paikallisille kotitarvekalastajille. Oulangan pyydyslupa-alueeseen kuuluvat Puikkojärvi, Ollanjärvi, Alimmainen ansalampi, Ristijärvi, Korvasjärvi ja Ylimmäinen Kuivajärvi. Oulangan pyydyslupa-alueelle myydään pyydyslupia vain paikallisille asukkaille. Kerojärvi Sallan puolella on oma pyydyslupa-alue, johon lupia myydään vain Sallan Hautajärven lähikylien asukkaille.</p> <p>Pyydyslupa-alueisiin kuulumattomilla lampivesillä kalastetaan vähäisessä määrin yleiskalastusoikeuksin.</p> <p>KYVOK:n kanssa tehtiin vuonna 2010 vesien vaihto, jolloin Metsähallituksen hallintaan siirtyi kansallispuiston sisältä Kulmakkojärvi, Iso-Pekanlampi, Kitkanlampi ja Alimmainen Ansalampi. Sopimuksen mukaan Metsähallitus vuokraa kalastusoikeuden KYVOK:lle Kulmakkojärven, Iso-Pekanlammen ja Kitkanlammen osalta.</p>					
Vesistön tila kalaston kannalta					
Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027, mukaan Oulangan kansallispuiston vesialueet ovat määritelty ekologiselta tilaltaan suurimmaksi osaksi erinomaisessa tilassa oleviksi. Savinajoen ekologinen tila on määritelty hyväksi.					
Kalavesien toteutuneet hoitotoimet					
Taimenkannan elvyttämiseksi on tehty aikaisemmin 1-vuotiaiden järvitainten istutuksia Savinajokeen. Näistä istutuksista on nykyisin luovuttu ja siirrytty vastakuoriutuneiden poikasten istutuksiin, joita on tehty kolmen vuoden ajan. Istutukset tehdään yhteistyössä Luke:n ja alueen osakaskuntien kanssa.					
Arvio kalastuspaineesta alueella		Suuri	X	Keskinkertainen	Pieni
Tarkennus					
Kalastuspaine on suurin Oulankajoen vapalupa-alueella.					
Alueella on		Kaupallista kalastusta	X	Kalastusopastustoimintaa	
Yleiskalastusoikeuteen perustuva pilkkiminen, onkiminen ja viehekalastus		Kielletty	X	Sallittu osittain	
Lisätieto					
Lampi- ja järvivesillä yleiskalastusoikeuteen perustuva pilkkiminen, onkiminen ja viehekalastus on sallittu. Oulankajoen vapalupa-alueella onkiminen ja pilkkiminen on kielletty Lapin ELY-keskusten päätöksellä (LAPELY500/2022) vuosittain 1.12.–31.5. Päätös on voimassa vuoden 2027 loppuun.					

Kalastuslain mukaiset yleiset kalastusoikeudet	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja
Yleiset vesialueet (kalastuslaki)	0,00	
Kalastus maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja
Metsähallituksen kalastuslupa-alue	570,00	Pyydyslupa-alueita 160 ha, vapalupa-alueita 405 ha
Metsähallituksen kalastusvuokra-alue	76,00	Kulmakkojärvi, Iso-Pekanlampi ja Kitkanlampi.
Kalastuskäytön ulkopuolella tai rajoitetussa käytössä	MH:n hallinnoimat alueet (ha)	Lisätietoja
YSA -alueiden kalastuskieltoalueet		
Kalastusrajoitukset	405,00	OPV-kielto vuosittain 1.12.–31.5 välisenä aikana.
Paikalliset erityisoikeudet		
Metsähallituksen hallinnoima kalastuskäytön ulkopuolella oleva alue		
Kalasto		
<p>Jokialueella saaliskaloja ovat taimen, harjus, siika, hauki, ahven ja särkikalat. Lampi- ja järvivesillä tärkeitä saaliskaloja ovat siika, hauki ja ahven.</p> <p>Taimenen kutupaikkakartoituksia on tehty nykyvuosina jonkin verran ja tietoa kutupaikoista on saatu lisää. Tieto taimenten lisääntymisalueista on ensiarvoisen tärkeää taimenkannan suojelun ja kestävä kalastuksen ohjaamiseksi. Tärkeitä taimenen poikastuotantoalueita ovat Oulankajoen sivuhaarat – mm. Kiekerö-, Savina-, Ylä-Oulanka-, Maaninka- ja Aventojoiki.</p> <p>Taimen nousee Venäjän Pääjärveltä kudulle Oulanka-, Kitka- ja Kuusinkijokeen. Jyrävän putouksesta taimen ei tiettävästi pääse nousemaan ylös. Kiutaköngkäästä taimen nousee ylös ainakin tietyillä vedenkorkeuksilla. Kiutaköngkäällä on tehty taimenen ylisiirtoja jo 1960-luvulta lähtien ja ylisiirrot jatkuvat myös tulevaisuudessa.</p>		
Lisätietoja kalavesien hoidosta		
<p>Taimenkannan elvyttämiseksi on tehty aikaisemmin 1-vuotiaiden järvitaimenten istutuksia Savinajokeen. Näistä istutuksista on nykyisin luovuttu ja siirrytty vastakuoriutuneiden poikasten istutuksiin, joita on tehty kolmen vuoden ajan. Istutukset toteutetaan yhteistyössä Luke:n ja alueen osakaskuntien kanssa. Kitkanniemen vesien vaihtosopimuksen mukaan kesän vanhoja siianpoikasia istutetaan KYVOK:lle vuokrattuihin Kulmakkojärveen, Iso-Pekanlampeen ja Kitkanlampeen. Istutusmäärät ovat noin 1500–2000 kpl vuosittain. Istutuksista vastaa Metsähallitus. Istutusmäärät riippuvat kalastuspaineesta, joka arvioidaan lähinnä saalispalautteiden perusteella.</p>		

9 Tutkimus

Selite Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen nykyinen tutkimuskäyttö ja mahdolliset tutkimuskoealat ja muut vastaavat, jotka tulee huomioida suunnittelussa. Tutkimus sisältää myös esimerkiksi pitkäaikaiset ympäristön tilan seurannat. Mikäli alueella ei ole tutkimuskäyttöä, se todetaan lomakkeella.

Alueella tehty tutkimus

Oulangalla on tehty luonnontieteellistä tutkimusta jo 1800-luvun lopulta lähtien. Oulun yliopisto ja Metsähallitus sopivat Oulangan tutkimusaseman perustamisesta kansallispuistoon vuonna 1960, ja aseman päärakennus valmistui 1966. Perinteisesti tutkimuksen kohteina ovat olleet mm. Oulangan kasvillisuus, geomorfologia, linnusto, eläimistö, vesieliöstö sekä poronhoito. Oulangan tutkimusasema on tällä hetkellä Oulun yliopiston ainoa täysikokoinen tutkimusasema. Se toimii Koillismaan alueella myös Oulun yliopiston monitieteisenä toimipisteenä. 2000-luvulta lähtien luonnontieteellisen tutkimuksen rinnalle on noussut monitieteinen ympäristötutkimus – kuten matkailu- ja virkistyskäytön sosiokulttuuristen ja taloudellisten vaikutusten selvittäminen sekä vesi- ja ympäristötekniikka. Painopisteisiin kuuluu nykyisin myös ilmastonmuutokseen liittyvä tutkimus ja biogeokemia. Asema on yliopiston monitieteinen alueellinen yksikkö, jossa tutkimuksen lisäksi järjestetään Oulun yliopiston kenttäkurssit.

Nykyinen tutkimuskäyttö ja sen merkitys

Oulangalla on vuonna 2026 voimassa tutkimuslupia liittyen mm. maaperätiedon kartoittamiseen, virtavesien vedenkorkeus-, lämpötila-, pohjaeläin- ja piileväseurantaan, perhosten lajistokartoitukseen, kalastoseurantaan, lintujen rengastukseen, evoluutioekologisiin tutkimuksiin, kasvilajistotutkimuksiin sekä suoalueiden kasvihuonekaasupäästöihin. Tarkemmat tiedot Oulangan tutkimuskäytöstä ja Metsähallituksen myöntämistä luvista on tallennettu Metsähallituksen tietojärjestelmiin. Oulangalle on perustettu lukuisia tutkimuskoealoja. Sijaintitiedot on osin tallennettu Metsähallituksen tietojärjestelmiin. Oulangan tutkimusasemalle on myönnetty viisivuotisia tutkimus-, näytteenotto- ja liikkumislupia tutkimus- ja opetustoimintaan. Nykyinen lupa on voimassa 11.5.2026-31.12.2030. Asemalla on käynnissä pitkäaikainen ilmaston- ja ympäristömuutoksen seurantatutkimus.

Tutkimustahot

Oulun yliopiston Oulangan tutkimusaseman lisäksi tutkimustoimintaa harjoittavat esimerkiksi eri yliopistot ja muut tutkimustahot kuten Luonnonvarakeskus (LUKE), Geologian tutkimuskeskus (GTK) sekä Suomen ympäristökeskus (SYKE).

	Alue kuuluu luonnonhoidon seurantaverkostoon	X	Alueella on koealoja		Alue kuuluu ennallistamisen seurantaverkostoon
--	--	---	----------------------	--	--

Lisätietoja

10 Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset

Selite Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen luonnonvarojen käyttö (pl. riista- ja kalakannat) sekä alueen kiinteistöihin (lähinnä valtion maalla) kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset. Lomakkeen tarkoituksena on antaa kuva suunnittelualueelle kohdistuvista, luonnonvarojen käyttöön, rasitteisiin, käyttöoikeuksiin ja sopimuksiin liittyvistä maankäytön paineista.

Kaivoslain mukainen toiminta (kaivokset, malminetsintä, kullanhuuhdonta)

Suunnittelualueella ei ole kaivostoimintaa tai voimassa olevia malminetsintälupia. Kansallispuiston lähialueilla sen etelä- ja länsipuolella on yksi voimassa oleva kaivospiiri (Juomasuo) ja malminetsintäalue (Hangaslampi 1), sekä muutamia malminetsintälupahakemuksia vireillä (Lähde 40). Maa-ainesten otto ei ole sallittua Oulangan kansallispuistossa.

Kaivoslain lupatyyppi	lkm	Osuus alueesta (%)	Pinta-ala (ha)	Kaivoskivennäiset

Metsätalous

Yksityinen maa Suunnittelualueella ei ole yksityisiä maita.

Mt-käytössä (ha)

Raj. käytössä (ha)

Rajoitusten kuvaus

Metsähallituksen alueet

Suunnittelualueella ei harjoiteta metsätaloutta. Kansallispuistoon rajoittuvia valtion talousmetsiä hoidetaan Metsähallituksen Metsätalouden ympäristöoppaan (Lähde 32) ja luonnonvarasuunnitelmien (Lähde 11, 12) linjausten mukaisesti. Kansallispuiston lähiseudulla harjoitettavaan metsätalouteen pyritään vaikuttamaan siten, ettei suojelualueen ja sen lähiympäristön välille tule jyrkkää maisemallista rajaa ja niin, että vaikutukset vesistöihin olisivat mahdollisimman vähäiset. Ympäristöä ja maisemaa säästävät metsien hoitomenetelmät puiston lähiympäristössä ovat tärkeitä paitsi luonnonsuojelun, myös alueen matkailulliseen vetovoiman kannalta.

Mt-käytössä (ha)

0,00

Raj. käytössä (ha)

0,00

Rajoitusten kuvaus

Sopimukset, käyttöoikeudet ja rasitteet			
Tyyppi	Lkm	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Oulangan tutkimusasema
Poronhoitoon liittyvä alue	3	0,00	Porokämppeäalue (Rytikämppeä), erotusaita (Iso Pekanlampi)
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Rajavartiolaitoksen rakenteet rajavyöhykkeellä, KPL (osa laajempaa sopimusta Rajavartiolaitoksen rakenteista)
Johdinalue	3	0,00	Sähköjohto (Caruna)
Johdinalue	2	0,00	Puhelinjohto (Telia)
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	2	0,00	Pitkäaikainen tutkimustoiminta (Oulun yliopisto)
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	76,00	Kuusamon yhteisten vesien osakaskunnalle (KYVOK) vuokrattu kalastusoikeus Iso Pekanlampeen, Kulmakkojärveen ja Kitkanlampeen
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Masto (Telia Towers)
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Talvireitti (hiihto, lumikenkäily, talvipyöräily), lyhyt osuus kansallispuiston alueella
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Kuusamon yhteisten vesien osakaskunnan (KYVOK) kulkuoikeus moottorikelkalla osoitettua reittiä pitkin Iso Pekanlammelle ja Kulmakkojärvelle
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Isokuusikon alueen metsänomistajien kulkuoikeus moottorikelkalla osoitettua reittiä pitkin Sallasta puiston pohjoisosan läpi Isokuusikontien päähän
Muu vuokraus/käyttöoikeus/rasite	1	0,00	Kuusamon yhteismetsä käyttää puunkorjuuseen liittyvään liikenteeseen talviaikaa Siikauopajalla olevaa talvitietä, joka kulkee noin 600 metrin matkan kansallispuiston alueen läpi.

10B Poronhoito

Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelualueen poronhoidon tilanne
---------------	--

Poronhoidon nykytilan kuvaus

Oulangan kansallispuistossa ja muualla suunnittelualueella saa harjoittaa poronhoitoa poronhoitolain (848/1990) mukaisesti. Suunnittelualueella toimii kaksi paliskuntaa; Sallan puoleiset alueet sisältyvät Sallan paliskunnan ja Kuusamon puoleiset alueet Alakitkan paliskunnan laidunalueisiin. Oulangan kansallispuisto on molemmille paliskunnille merkittävä alue, koska puiston yhtenäiset vanhat metsät ja laajat suoalueet tarjoavat poroille hyvän laidunnusympäristön ja rauhallisia vasomisalueita. Kansallispuiston poromäärä on suurimmillaan kesäaikaan; talveksi pääosa poroista kootaan alueen ulkopuolelle tarhoihin. Alakitkan paliskunnalla on kansallispuistossa käytössä erotusaita (Jäkälävaara) sekä porokämpä (Rytikämpä). Sallan paliskunnalla ei ole suunnittelualueella poronhoitoon liittyviä rakenteita.

Oulangan kansallispuiston perustamissäädöksen mukaisesti puistoon saa rakentaa poronhoidon edellyttämiä kämppejä, poroaitoja ja muita rakenteita, ottaa poronhoitoon tarvittavaa puuta sekä poronhoitoon liittyen tilapäisesti leiriä ja tehdä avotulen. Poronhoitoon liittyvää maastoliikennettä on puiston perustamissäädöksessä rajoitettu lumettomana aikana. Kansallispuistossa saa lumettomassa maastossa harjoittaa poronhoitotehtäviin liittyvää maastoliikennettä ainoastaan kansallispuiston huoltoreiteillä, minkä lisäksi Metsähallitus voi erikseen sallia maastoliikennettä myös muilla osoittamillaan alueilla. Sallan ja Alakitkan paliskunnille on myönnetty vuonna 2023 poikkeamislupa lumettoman ajan maastoliikenteeseen kansallispuistossa tietyillä luvassa määritellyillä alueilla ja reiteillä. Nykyinen poikkeamislupa on voimassa vuoden 2028 loppuun saakka.

Paliskunta	Suunnittelualueesta kuuluu paliskuntaan (%)	Paliskunnan pinta-alasta suunnittelualueella (%)	Paliskunnan suurin sallittu poromäärä	Talvi- ja kesälaidunten kunto
Salla	37,0	2,5	5 300	
Alakitka	63,0	15,8	1 600	
Rakenteet	Porokämpät 1	Erotusaitaukset 2	Muut rakenteet	

Saamelainen poronhoito

10C Muut saamelaiset perinteiset elinkeinot ja saamelainen kulttuuriperintö

Selite	Lomakkeella kuvataan suojelualan merkitystä poronhoidon lisäksi muille saamelaisille perinteisille elinkeinoille (kalastus, metsästys, keräily, duodji) sekä saamelaiselle kulttuuriperinnölle.
---------------	---

Muut saamelaiset perinteiset elinkeinot**Saamelainen kulttuuriperintö**

KESKEISET ARVOT JA UHKAT

11 Keskeiset suojele- ja käyttöarvot sekä uhat	
Selite	Lomakkeella kuvataan suunnittelalueen keskeiset luonto-, kulttuuriperintö- ja käyttöarvot. Suunnittelalueen keskeisten arvojen määrittely tehdään nykytilan kuvauksen pohjalta ottaen huomioon alueen perustamistarkoituksensa sekä luonnonsuojelulain ja muiden aluetta koskevien säädösten yleiset tavoitteet. Arvojen määrittely on hoito- ja käyttösuunnitelman tärkeimpiä kohtia, sillä suunnitelman päämäärät ja tavoitteet kohdistuvat suunnittelalueen keskeisten arvojen säilyttämiseen ja parantamiseen.
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Uhka-analyyseissä on huomioitu tarkasteluun valittujen kohteiden (aapasuot, huurreammallähteiköt, kalkkikalliot, kuivat lehdot, jokiluonto, karhunkierros, taukopaikkojen huolto) osalta "Pohjoisten luonnonsuojelualueiden ilmastotulevaisuudet" -raportissa tunnistetut ilmastotulevaisuudet (Lähde 37). Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmän ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus

Luontoarvot: Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit

Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistu- minen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Monipuolinen luontotyyppien kokonaisuus. Oulangan lukuisat erityislaatuiset luontotyytit muodostavat monimuotoisia luonnontilaisia elinympäristöjä. Erityisesti kalkkivaikutteiset luontotyytit, kuten kalkkikalliot, kalkkilammet, lehdot, huurreammallähteet ja letot, tekevät Oulangan luonnosta ainutlaatuisen. Geologisen vaihtelevuuden ansiosta alueella esiintyy runsaasti harvinaisia ja kansallisesti uhanalaisia luontotyypppejä.	Aapasuot. Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Aapasoiden toiminnan ja lajiston kannalta oleellista on suon vesitalouden säilyminen ennallaan. Luonnontilaisen aapasuon läpi runsaana virtaava vesi synnyttää leimallisia rimpi-jänne-rakenteita. Lisääntyvä kuivuus ja lämpötilojen nousu lisäävät haihduntaa, mikä aiheuttaa rimpipintojen umpeenkasvua ja rahkoittumista ja karuuntumista. Aapasoille tyypillinen lajisto taantuu voimakkaasti.	Suuri	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	50–75 %	Jonkin verran. Oulangan aapasuoalueen perattujen purojen ennallistamisella voisi olla positiivisia vaikutuksia aapasoiden vesitalouteen. Reheville aapasoilla niitto ja laidunnus voisivat lisätä monimuotoisuutta, vähentää kilpailevaa lajistoa ja poistaa lisäravinteita, mutta niiden toteuttaminen riittävässä mittakaavassa on vaikeaa. Vaikuttavinta olisi suunnittelalueen ulkopuolisten yksityismaiden soiden ennallistaminen (Haukkarimpi), sillä aapasuot ovat herkkiä kaukaa tuleville kuivatusvaikutuksille. Lisäksi ojitettujen soiden vesitalousvaikutukset ovat saman suuntaisia kuin ilmastonmuutoksen vaikutukset ja vahvistavat niitä.
	Aapasuot. Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmän ja leutotalvinen,	Suuri	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	50–75 %	Jonkin verran. Oulangan aapasuoalueen perattujen

<p>vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Aapasoiden toiminnan ja lajiston kannalta oleellista on suon vesitalouden säilyminen ennallaan. Luonnontilaisen aapasuon läpi runsaana virtaava vesi synnyttää leimallisia rimpi-jänne-rakenteita. Aapasoille tyypillinen virtaaman vuodenaikaisrytmi liittyy selviin vuodenaikoihin ja sadannan vaihteluihin: talvella veden läpivirtaama on vähäinen, kun taas kevävirtaama lumien sulamisaikaan on suuri. Talvien lauhtuminen ja vähälumisuus tasaa virtaaman vuodenaikaisrytmiä, mikä johtaa rimpipintojen umpeenkasvuun ja rahkoittumiseen. Aapasoille tyypillinen lajisto taantuu.</p> <p>Suunnittelualan ulkopuolisten, ojitettujen soiden vesitalousvaikutukset aapasioihin ovat samansuuntaisia kuin ilmastonmuutoksen vaikutukset ja vahvistavat niitä, sillä aapasuot ovat herkkiä kaukaa tuleville kuivatusvaikutuksille.</p>					<p>purojen ennallistamisella voisi olla positiivisia vaikutuksia aapasoiden vesitalouteen. Rehevillä aapasoilla niitto ja laidunnus voisivat lisätä monimuotoisuutta, vähentää kilpailevaa lajistoa ja poistaa lisäravinteita, mutta niiden toteuttaminen riittävässä mittakaavassa on vaikeaa.</p> <p>Tällä suunnitelmalla ei voida vaikuttaa, suunnittelualan ulkopuolisten soiden ennallistamiseen, joilla olisi merkittävä vaikutus aapasoiden vesitalouden säilyttämiseksi.</p>
<p>Alueella on pienialaisia vesitaloudeltaan muuttuneita soita. Merkittävimmät potentiaaliset uhkat tulevat kuitenkin alueen ulkopuolelta, jossa suo- ja metsäojitukset voivat aiheuttaa suunnittelualan soiden kuivumista sekä vesien rehevöitymistä. Lähinnä vaikutuksia aiheutuu metsien kunnostusojituksista; uusia ojituksia ei juuri tehdä. Kunnostusojitusten ohella muutkin metsätaloustoimet voivat vaikuttaa pienten virtavesien vedenlaatuun ja siten mm. lajiston elinolosuhteisiin.</p>	Vähäinen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25 %	<p>Voidaan vaikuttaa vähäisessä määrin ennallistamalla ojitetut suoalueet suunnittelualan sisällä.</p>
<p>Alueen metsien rakenne ei ole kaikilta osin luonnontilainen aiemman metsätalouskäytön vuoksi.</p>	Vähäinen	Aiempi käyttö	Sisäpuolella	50–75 %	<p>Jonkin verran. Oulanka on yksi valtakunnallisista palojatkumoalueista, jossa toteutetaan säännöllisesti ennallistamispolttoja. Näillä pyritään vaikuttamaan metsien puustorakenteeseen, tuottamaan palanutta puuainesta siitä riippuvaisille lajeille sekä</p>

					saamaan aikaan nuoria luonnonmetsiä.
Huurresammallähteiköt. Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Kuivuus vaikuttaa pohjaveden antoisuuteen, jolloin lähteissä pintaan nouseva vesimäärä on vähäisempi. Niukempi vesimäärä myös lämpenee nopeammin. Oulangan huurresammallähteissä tyypillisesti esiintyvät pohjoiset, viileän ympäristön reliktilajit taantuvat. Kuivuus voi nopeuttaa lähteiden luontaista kehitystä virtavetisemmistä lähteistä kumpulähteiksi, joilla ei ole näkyvää laskupuroa. Kuivuuden lisääntymisen myötä uhkana on myös se, että ympäröivä muu kasvillisuus valtaa alaa lähdekasvillisuudelta. Ääritapauksessa huurresammallähteiden indikaattorilajit häviävät, jolloin lähdeluontotyyppi muuttuu toiseksi, tai pohjavettä tarvitseva lähdekasvillisuus häviää kokonaan.	Suuri	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Täsmähoitotoimet kasvilajiesiintymillä. Vesitaloutteen ei voi vaikuttaa.
Huurresammallähteiköt. Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmin ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Lämpötilojen nousu nostaa myös pohjavesien lämpötilaa, jolloin kylmän elinympäristön harvinaiset reliktilajit taantuvat tai häviävät kokonaan. Sadannan lisääntymisen myötä myös ravinteiden valunta lisääntyy. Typen ja fosforin runsastuminen näkyy yleisenä rehevöitymisenä ja levien määrän lisääntymisenä, mikä voi aiheuttaa huomattavia muutoksia huurresammallähteiden kasvillisuudessa ja lajistossa.	Suuri	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Täsmähoitotoimet kasvilajiesiintymillä. Vesitaloutteen ei voi vaikuttaa.
Ilmastonmuutos on aiheuttanut Oulankajoen tulvahuippujen alentumista, minkä seurauksena erityisesti tulvaniittyjen korkeimpien osien (lajistoltaan rikkaimmat kuivat pienruohotulvaniityt) umpeenkasvu lisääntyy.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Kyllä. Hoitotoimilla voidaan ehkäistä umpeenkasvu.
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa tai lisätä erityyppisiä vaikeasti ennakoitavia	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	75–100 %	Jonkin verran. Luontotyyppeihin voidaan

muutoksia monilla luontotyypeillä.					kohdistaa sopeuttavia toimenpiteitä, esim. lisätä umpeen kasvavien habitaattien hoitotoimia. Hoitotarpeen havaitseminen edellyttää riittävää seurantaa luontotyyppitasolla.
Kalastus aiheuttaa jokitörmien maaston kulumista ja vaikuttaa negatiivisesti jokivarsilla viihtyviin lajeihin.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella		Kyllä. Kalastuslupamäärien rajoittamisella ja kalastajien kulunohjauksella voidaan ehkäistä jokitörmien maaston kulumista.
Kalkkikalliot. Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Lumipeitteisen ajan lyheneminen ja lumen määrän väheneminen heikentää keväällä tapahtuvaa, sulavan lumen aiheuttamaa luontaista eroosiota. Kuivuuden lisääntyminen ja hidas lämmön nousu saattaa olla kalkkikallioille ja niiden kuiviin kasvupaikkoihin sopeutuneelle, erityisesti eteläiselle lajistolle eduksi. Pohjoinen reliktilajisto alkaa taantua.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Luonnonhoitotyöt ja täsmähoitotoimet kasvilajiesiintymillä.
Kalkkikalliot. Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmän ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Sademäärän lisääntyminen kiihdyttää kalkkikallioiden umpeenkasvua ja kuiviin, suhteellisen avoimiin kasvupaikkoihin sopeutuneet lajit taantuvat. Pohjoinen reliktilajisto taantuu lämpötilan nousun ja umpeenkasvun takia.	Suuri	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Luonnonhoitotyöt ja täsmähoitotoimet kasvilajiesiintymillä.
Kuivat lehdot. Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Ei negatiivista vaikutusta luontotyyppiin. Kuivissa lehdossa tyypillisesti esiintyvä eteläinen lajisto voi hyötyä tästä ilmastoskenaariosta.	Vähäinen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Ei tarvetta vaikuttaa.
Kuivat lehdot. Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmän ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Sademäärän lisääntyminen ja lämpötilan kohoaminen muuttavat kuivia lehtoja	Suuri	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Luonnonhoitotyöt ja täsmähoitotoimet kasvilajiesiintymillä.

kasvillisuudeltaan tuoreen lehdon suuntaan. Vallitsevan mäntyvaltaisen puuston alle nousee kuusialikasvosta, ja metsäkerrossammalen määrä pohjakerroksessa kasvaa suhteessa seinäsammalvaltaiseen ja avoimia kivennäismaalaikkuja käsittävään pohjakerrokseen. Avoimilla, lämpimillä ja kuivilla paikoilla kasvavat, kuiville lehdoille tyypilliset eteläiset lajit taantuvat umpeenkasvun myötä.					
Liikasenvaarantie kulkee alueen läpi ja kuivattaa paikoin sen varrella olevia soita.	Vähäinen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Ulkopuolella	<25 %	Ei.
Lisääntynyt ja liiallinen retkeily- ja matkailutoiminta (liikamatkailu) ovat uhka monille luontotyypeille, kulttuuriperintökohteille sekä retkeilyrakenteille	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella		Jonkin verran. Liiallisen käytön ennaltaehkäisemiseksi on olennaista mm. järjestelmällinen ennakointi, voimakas kävijöiden ohjaus ja liikkumisrajoitusalueiden käyttö tarvittaessa.
Lähialueelle suunniteltu kaivostoiminta nousee ajoittain esiin. Kaivostoiminnan pölylaskeuman ja muiden mahdollisten ei-toivottujen päästöjen vaikutukset luontotyypeihin riippuvat pölyn ja päästöjen koostumuksesta (lannoittava tms.) ja laajuudesta.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Ulkopuolella	<25 %	Jonkin verran. Kaivoshankkeiden toteutumiseen, sijaintiin ja laajuuteen voidaan jossain määrin vaikuttaa suojelualan edunvalvonnalla.
Perinteiseen karjanhoitoon liittyvä luonnonniittyjen hyödyntäminen päättyi noin 1900-luvun puolivälissä, mikä uhkaa niittyluontotyyppäjä, niiden lajistoa ja kulttuuriperintöä. Osaa niityistä on ylläpidetty hoitotoimin v. 1997 lähtien, ja niittoalaa on lisätty vähitellen. Hoitokohteena on karkeasti arvioituna viidesosa alueista, jotka ovat joskus olleet niittyjä.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Kyllä. Vuonna 2025 Oulangalla on hoidettavana 30 ha perinnebiotooppeja. Tähän sisältyvät kaikki kuivan maan niityt, yksi suoniitty sekä suuri osa kunnostuskelpoisista tulvaniityistä. Niityt tarvitsevat toistuvaa hoitoa säilyäkseen. Osa kunnostuskelpoisista tulvaniityistä on toistaiseksi hoidon ulkopuolella.
Reittien ulkopuolella liikkuminen, uusien reittien muodostuminen jopa rajoitusalueille ja käytön pistemäinen kohdistuminen tietyille alueille (esim. Päähkänäkallio). Usein käyttö kasvaa sosiaalisen median vaikutuksesta.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella		Jonkin verran. Tarpeen mukaan tiedottaminen uhanalaisista lajista ja turvallisuusnäkökohdista, voimakas kävijöiden ohjaus ja rajoitusalueiden käyttö tarvittaessa.

Luontoarvot: Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit						
Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistu- minen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Lajirikkaus. Oulanka on lajistollisesti poikkeuksellisen rikas alue. Alueelta tunnetaan yhteensä 685 valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaista, silmälläpidettävää tai EU:n lintu- ja luontodirektiivien lajia. Alue on valtakunnallisesti tärkeä metsä- ja suolinnuston pesimisalue, ja se on myös kansainvälisesti arvokas lintualue (IBA). Leimallisimpia lajiryhmiä ovat jäkälät, sammalet, putkilokasvit ja sienet, joista monet esiintyvät kalkkivaikutteisissa habitaateissa. Suuret joet toimivat lajiston leviämisreitinä itä-länsisuunnassa, ja suuret korkeusvaihtelut jyrkistä vaaroista ja kallioista alavampiin jokilaaksoihin tarjoavat erityislaatuisen kallioperän ohella elinympäristöjä niin pohjoiselle, eteläiselle kuin itäisellekin lajistolle.	Vieraskasvilajit eivät toistaiseksi ole merkittävä uhka Oulangan lajistolle. Kanadanmajavan aiheuttamat tulvat voivat hukuttaa uhanalaisia luontotyyppisiä ja kasvilajiesiintymiä. Kalaistutukset vierailta kannoilla ja rapuruton leviäminen alueelle ovat merkittävät uhka kalastolle ja jokien lajistolle.	Vähäinen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Vieraskasvilajit poistetaan. Rapuruton suhteen on tärkeää, että rapuja ei istuteta alueelle. Kalaistutuksissa kalanpoikasten toimittajilta on vaadittava voimassa olevat kalakanta- ja kalatautitodistukset.
	Alueen metsien rakenne ei ole kaikilta osin luonnontilainen aiemman metsätalouksen vuoksi. Lahopuun, erityisesti järeän mäntykelomaapuun määrä on suojelua edeltävistä laajoista harsintahakkuista johtuen suhteellisen vähäinen, mikä heikentää tästä resurssista riippuvaisen lajiston elinolosuhteita. Vastaavasti palolajisto kärsii luontaisten metsäpalojen puutteesta.	Vähäinen	Aiempi käyttö	Sisäpuolella	50–75 %	Jonkin verran. Oulanka on yksi valtakunnallisista palojatkumoalueista, jossa toteutetaan säännöllisesti ennallistamispoltoja. Polttamisella parannetaan palaneesta puusta ja metsäsuksesion alkuvaiheen lehtipuustoisista metsistä riippuvaisen lajiston elinolosuhteita.
	Energia- ja tietoliikennekaapeleita on vedetty kohtalaisen paljon Liik素nvaarantien ja Oulangan tutkimusaseman läheisyyteen. Kaapellilinjojen läheisyydessä on uhanalaiesiintymiä.	Vähäinen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Lajit voidaan huomioida, kun hankkeiden toimenpiteet ovat luvitus-, kuulemis- ym. prosessien kautta tiedossa.
	Ilmaston lämpenemisen aiheuttama vesien lämpeneminen voi johtaa särkikalajien lisääntymiseen ja lohikalajien vähenemiseen. Linnustossa pohjoiset suo- ja havumetsälajit taantuvat. Oulangalla on runsaasti yleislevinneisyydeltään pohjoisia reliktikasvilajeja, joiden säilyminen lämpenevässä ilmastossa vaikeutuu. Yleisellä tasolla ilmastonmuutos voi johtaa pohjoisten lajien taantumiseen tai häviämiseen ja eteläisten lajien runsastumiseen ja levittäytymiseen.	Suuri	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	50–75 %	Jonkin verran. Kasvilajiston osalta voidaan tehdä kasvupaikkojen kunnostuksia, populaatioiden vahvistamista sekä siirtoistutuksia. Linnuston osalta luonnontilaiset suojelualueet itsessään puskuroivat ilmastonmuutoksen vaikutuksia lintulajien elinympäristöihin.
	Kaivosten vaikutus vesistöihin. Kitkajoen eteläpuolella on Juomasuon kaivospiirialue. Mahdollisten kaivosten jätevesien mukana vesistöihin kulkeutuvat raskasmetallit ja kiintoaines vaikuttavat negatiivisesti kalajien	Vähäinen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Edunvalvonnan keinoin.

lisääntymiseen. Jätevesien ravinteet aiheuttavat myös rehevöitymistä ja sitä seuraa kalastomuutoksia, mm. särkikalakantojen runsastuminen ja taimen- ja harjuskantojen taantuminen.					
Kalastuksen sääntely ja lupamäärien oikea mitoittaminen on tärkeää. Kalastus aiheuttaa myös jokitörmien maaston kulumista, joka vaikuttaa niiden lajistoon. Kalanistutukset voivat johtaa alkuperäisten kalakantojen sekoittumiseen ja kalatautien leviämiseen alueelle.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Ulkopuolella		Kyllä. Kalastuslupamäärien rajoittamisella ja kalastajien kulunohjauksella voidaan ehkäistä jokitörmien maaston kulumista. Kalanistutuksissa on vaadittava poikasten toimittajilta voimassa olevat kalakanta- ja kalatautitodistukset. Pitkällä aikavälillä mahdollisen rajat ylittävän yhteistyön kautta tulisi pyrkiä tiukempaan kalastussäätelyyn ja kestäväen kalastuksen järjestämiseen Venäjän puolella.
Liik素nvaarantien läheisyydessä on uhanalaisesiintymiä, joihin tien rakentaminen/kunnostaminen voi vaikuttaa.	Vähäinen	Nykyinen/tuleva käyttö	Ulkopuolella	<25 %	Jonkin verran. Lajit voidaan huomioida, kun tiealueeseen kohdistuvat toimenpiteet ovat luvitus-, kuulemis- ym. prosessien kautta tiedossa.
Metsäpalojen väheneminen on heikentänyt palaneesta puusta riippuvaisen lajiston elinolosuhteita ja metsien luontaista kehitystä.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	50–75 %	Jonkin verran. Oulanka on yksi valtakunnallisista palojatkumoalueista, jossa toteutetaan säännöllisesti ennallistamispolttoja.
Niittämisen loppuminen uhkaa niittylajistoa. Luontaisen niittytalouden päätyttyä osaa niityistä on ylläpidetty hoitotoimin.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Kyllä. Hoitokohteena olevien niittyjen lajisto pyritään säilyttämään hoitotoimien avulla. Vuonna 2025 Oulangalla on hoidettavana 30 ha perinnebiotooppeja. Tähän sisältyvät kaikki kuivan maan niityt, yksi suoniitty sekä suuri osa kunnostuskelpoisista tulvaniityistä.
Oulankajoen taimeneen kohdistuvat uhkat. Venäjän puolella kasvava kalastuspaine (mahdollisesti vähentynyt Venäjän hyökkäyssodan	Suuri	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella		

aikana, muutoin noussut viimeiset 20 v.) ja heikosti säädelty taimenen kalastus, joiden seurauksena Oulankajokeen nousee taimenta vähemmän (Kuusinkijoessa ja Kittajoessa parempi tilanne, syyt tähän ovat epävarmat).					
Porojen laidunnus voi uhata karukkokankaita ja heikentää lehtipuuston uusiutumista.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Ei.
Retkeilyreittien läheisyydessä olevilla uhanalaisten putkilokasvien esiintymillä on uhkana keräily.	Vähäinen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Kyllä. Asiaan voidaan vaikuttaa tehostamalla kulkemisen ohjailua ja tiedottamista.
Suosittujen retkeilyreittien läheisyydessä on paljon uhanalaisten lajien esiintymiä ja liikkuminen reittien ulkopuolella on sallittua suurimmassa osassa aluetta. Reittien ulkopuolisista maisemakohteista leviää tehokkaasti tietoa somessa, mikä lisää kohteilla kävijöitä ja saattaa uhata niillä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Lajibongausmatkailun (esim. neidonkenkäbongarit) suosio kasvaa ja matkailijat haluavat löytää uusiin, yhä koskemattomampiin paikkoihin ja palveluntarjoajat pyrkivät vastaamaan tähän kysyntään. Maasto kuluu ja uusia polkuja muodostuu jopa rajoitusalueelle, kun liikkumisrajoituksia ei noudateta.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran tehostamalla kulkemisen ohjailua ja tiedottamista, ml. matkailuyhteistyö.
Vesien lämpeneminen vaikuttaa lohikaloihin. Muu kalasto (kuha, hauki, ahven ja särkikalat) lisääntyy, vaikuttaen lohikalastoon kielteisesti. Vesien tummeneminen voimistaa rehevöitymistä, pidemmät kasvukaudet kasviplanktonille.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella		Jonkin verran. Valuma-alueella tehtävät ennallistamistyöt tasaavat virtaamia ja vähentävä virtaamien äärevöitymistä ja tasaavat ehkä hiukan myös kesän kuumimpien aikojen korkeita veden lämpötiloja.

Luontoarvot: Ekosysteemit (rakenne, toiminta)

Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistuminen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Jokiluonto. Joet ovat suunnittelualan keskeinen maisemaelementti. Syväällä hiekkasedimenttien täyttämässä uomassa virtaava Oulankajoki tulvaniittyneen ja runsaskoskinen, kalliorantainen	Haitalliset vieraslajit. Alueella esiintyy luontaista jokirapukantaa. Rapuistutukset ovat kannalle uhka, joka voi lisätä rapuruton leviämistä	Vähäinen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Ulkopuolella	<25 %	Ei. Vesistöihin leviävien vieraslajien hävittäminen on käytännössä mahdotonta. Rapuruton

<p>Kitkajoki muodostavat kansallismaiseman, jota on ihailtu jo useiden sukupolvien ajan. Luontainen taimenkanta yhdistää Oulankaa ja Paanajärveä. Muita huomionarvoisia jokiluonnon lajeja ovat raakku, harjus ja suurten jokien vaeltajalajit, kuten tataarikohokki.</p>	<p>alueelle. Oulangan jokiluonnosta ei ole tiedossa vieraskasvilajeja.</p>					<p>suhteen on tärkeää, että rapuja ei istuteta alueelle.</p>
	<p>Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Tulvahuiput madaltuvat ja umpeenkasvu lisääntyy jokivarren tulvaniittyillä ja muilla tulvanalaisilla luontotyypeillä. Tällä on vaikutusta etenkin tulvaniittyjen kuivimpiin osiin, jotka ovat lajistollisesti monimuotoisimpia. Kalastovaikutukset: mikäli kuivuus lisääntyy ja vesimäärät vähenevät, myös vesien lämpeneminen kiihtyy, sillä pienemmät vesimäärät lämpenevät nopeammin. Lohikalojen lisääntymiseen vaikutuksia, lisääntymisalueita jää kuiville ja ne vähenevät. Kehittymisvaiheille (mädille) myös kuivuus riskinä. Kuivuuskauden jatkuessa pitkään pahimpana riskinä on jokien muuttuminen kalalajeille elinkelvottomiksi. Lisäksi talven oikukkuuden myötä hyydepatojen riski lisääntyy (vesi jäätyy jokien pohjassa), mikä voi tuhota mädin tai poikaisia. Vesien lämpeneminen ongelmallista, pienet kalanpoikaiset kärsivät ja kuolevuus lisääntyy. Luonnossa esiintyvät kalataudit ja kalaloiset lisääntyvät. Ilmastonmuutoksen ja ympäröivän maankäytön yhteisvaikutukset voivat vahvistaa vaikutuksia mm. vesien tummumisen vuoksi, joka tehostaa lämpenemistä.</p>	<p>Suuri</p>	<p>Nykyinen/tuleva käyttö</p>	<p>Sisä- ja ulkopuolella</p>	<p><25 %</p>	<p>Jonkin verran. Tulvaniittyjen hoitoa jatkettava. Hoitopinta-alaa voidaan laajentaa. Kalakantojen näkökulmasta olennaista olisi valuma-alueilla olevien ojitettujen soiden ennallistaminen. Valuma-alueella tehtävät ennallistamistyöt tasaavat virtaamia, vähentävät virtaamien äärevöitymistä ja tasaavat siten mahdollisesti kesän kuumimpien aikojen korkeita veden lämpötiloja, ja niiden vaikutusta lohikalakantoihin. Valuma-alueilla tehtävillä vesien suojelutoimilla voidaan vaikuttaa vesien tilaan ja mm. tummumiseen, joka lisää lämmön imeytymistä vesistöön.</p>
	<p>Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmin ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Kesäaikaisia tulvia voi esiintyä useammin, muulloin vähemmän. Lumikertymän pienentyessä tulvahuiput alenevat, millä on vaikutusta tulvaniittyjen kuivimpiin, lajistollisesti arvokkaimpiin osiin. Kalastovaikutukset: riskinä valunnan kasvu, sen myötä orgaanisen hiilen lisääntyminen, vesien tummuminen ja lämpeneminen. Lohikalat kärsivät, mutta ahven, hauki ja särkikalat hyötyvät tästä ilmiöstä. Hyydepatojen riskiä ei esiinny, kuten ilmastoskenaario 1:ssä, koska talvet ovat leudompia. Lisääntyneen</p>	<p>Suuri</p>	<p>Nykyinen/tuleva käyttö</p>	<p>Sisä- ja ulkopuolella</p>	<p><25 %</p>	<p>Jonkin verran. Tulvaniittyjen hoitoa jatkettava. Hoitopinta-alaa voidaan laajentaa. Kalakantojen näkökulmasta olennaista olisi valuma-alueilla olevien ojitettujen soiden ennallistaminen. Valuma-alueella tehtävät ennallistamistyöt tasaavat virtaamia, vähentävät virtaamien äärevöitymistä ja tasaavat siten mahdollisesti kesän kuumimpien aikojen korkeita veden lämpötiloja, ja niiden vaikutusta</p>

sadannan myötä eroosion määrä lisääntyy: kiintoainekuormitus ja ravinteet lisääntyvät, mikä taas heikentää kalojen lisääntymisalueita ja lisääntymismenestystä. Luonnossa esiintyvät kalataudit ja kalaloiset lisääntyvät.					lohikalakantoihin. Valuma-alueilla tehtävillä vesien suojelutoimilla voidaan vaikuttaa vesien tilaan ja mm. tummumiseen, joka lisää lämmön imeytymistä vesistöön.
Jokivarren tulvaniittyjen umpeenkasvu. Luontaisen niittytalouden päätyttyä osaa niityistä on ylläpidetty hoitotoimin.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Kyllä. Vuonna 2025 Oulangalla on hoidettavana 27 ha tulvaniittyjä, joista valtaosa on Oulankajokivarressa. Muutama hoitoniitty on myös Kitka- ja Savinajokivarressa.
Lajien häviäminen tai väheneminen ilmastonmuutoksen myötä. Ilmaston lämpenemisen aiheuttama vesien lämpeneminen voi johtaa särkikalojen lisääntymiseen ja lohikalojen vähenemiseen. Vesien tummuminen johtuu valunnan lisääntymisestä ja sen aiheuttamasta orgaanisen hiilen määrän noususta, mikä johtaa myös vesien lämpenemiseen.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25 %	Ei.
Mikäli Oulangan taimen kuolee sukupuuttoon, myös alueen raakkupopulaatiot ovat vaarassa.	Suuri	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25 %	Kyllä, Oulangan taimenkantojen vahvistaminen.
Oulankajoen taimenen kannan tilanne. Heikosti säädelty taimenen kalastus Venäjän puolella on merkittävä uhka ja kansainvälinen tilanne vaikeuttaa tilannetta entisestään, sillä kansainvälinen yhteistyö on keskeytynyt. Kalanistutukset voivat johtaa alkuperäisten kalakantojen sekoittumiseen ja kalatautien leviämiseen alueelle.	Suuri	Nykyinen/tuleva käyttö	Ulkopuolella	<25 %	Jonkin verran. Taimenen kalastus on kielletty Oulangan vapalupa-alueella (ei sivujoissa). Kalaistutuksissa tulee huolellisesti varmistaa, että istutukset suoritetaan Oulankajoen kannasta. Vesistöä toiselle siirryttäessä huolehditaan desinfioinnista, että kalataudit eivät siirry. Uhka on myös Venäjän puolen heikosti säädelty taimenen kalastus. Tähän ei mahdollisuutta vaikuttaa, ellei tilanne Venäjän kanssa normalisoidu. Mikäli yhteistyötä voidaan

						tulevaisuudessa jatkaa Venäjän kanssa, sitä kautta voidaan pyrkiä vaikuttamaan Venäjän puolen taimenen kalastuksen säätelyyn.
Kulttuuriarvot: Rakennettu kulttuuriympäristö						
Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistuminen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Monikerroksinen kulttuuriperintö. Oulangan alueen kulttuuriympäristö muodostuu pitkällä aikavälillä syntyneestä, monimuotoisesta erämaisestä kulttuurimaisemasta. Kokonaisuuden muodostavat esihistorian ajan asuinpaikkajäänteet, uuden ajan asutushistorialliset kohteet ja maankäyttö sekä niihin liittyvät niitty- ja myöhemmät retkeilykulttuurin jäänteet. Kulttuurimaisemallisesti vaikuttavimman kokonaisuuden muodostavat Oulankajoen kansallismaiseman tulvaniityt latoineen. Kansallispuiston luonto on kautta aikojen ollut luonnonvarojen aitta paikalliselle väestölle. Metsästys, kalastus, marjastus ja poronhoito esim. ovat olleet alueella historiasta tähän päivään saakka tärkeässä asemassa paikallisväestön keskuudessa, jatkuen edelleen alueen elävänä kulttuuriperintönä.	Arkeologisten kohteiden huomiotta jättäminen alueen maankäytön suunnittelun yhteydessä. Arkeologisia kohteita esiintyy retkeilypalvelujen välittömässä läheisyydessä, minkä vuoksi riski niiden vahingoittumiselle saattaa olla erityisen suuri.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Kyllä. Kulttuuriperinnön hoidon huomioiminen ja parantaminen osana suunnitteluprosesseja. Arkeologiset kohteet huomioitava osana reitistön ja retkeilyrakenteiden suunnittelua, jotta niiden kulumista ja mahdollista tuhoutumista vältetään.
	Ilmastonmuutoksen vaikutukset, kosteuden lisääntyminen. Kosteuden lisääntyminen uhkaa rakennusperintökohteiden esimerkiksi niitylatojen ja autiotupien säilymistä. Lisääntynyt sadanta vaikuttaa kosteusolosuhteisiin, hitaampana kuivumisena ja kosteuden viipymisenä vajaakäyttöisissä rakenteissa. Kosteus, ilmaston lämpeneminen ja säiden vuosivaihtelut tuovat mahdollisesti mukanaan uusia eliölajeja ja tuhohyönteisiä, jotka tuhoavat puurakenteita. Muuttuvat vuodenaajat vaikuttavat myös puurakennusten pienilmastoon ja talvien vähälumisuus vaikeuttaa rakennusten huollettavuutta.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Jonkin verran. Rakennusperintökohteiden säännöllinen huolto ja kunnan seuranta.
	Ilmastonmuutoksen vaikutukset, tuulisuuden lisääntyminen. Tuulisuuden lisääntyminen voi aiheuttaa tuhoja kulttuuriperintökohteiden osalta. Tulisuuuden lisääntyminen vaikuttaa puurakennusten rakenteisiin ja retkeilyrakenteisiin. Kaatuvat puut voivat vaurioittaa sekä lainsuojaamien muinaisjäännösten ja nuorempien kulttuuriperintökohteiden rakenteita.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Säännölliset hoitotoimenpiteet, kuten kaatuneiden puiden arviointi. Myös säännölliset tarkastukset kohteissa ja hoitotoimenpiteiden ajantasaisuudesta huolehtiminen. Retkeilyreittien ja arvokkaiden kulttuuriperintökohteiden välinen suojaetäisyys ja viestintä kohteiden arvoista.

	Niiton lopetus tai väheneminen: maisemalliset vaikutukset. Niittyjen osittainen umpeenkasvu vaikuttaa latojen ja niihin liittyvän niittymaiseman maisemallisiin arvioihin.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Säännölliset hoitotoimenpiteet, kuten niitto. Myös säännölliset tarkastukset kohteissa ja hoitotoimenpiteiden ajantasaisuudesta huolehtiminen.
	Suosittu retkeilyreitit sijoittuvat kulttuuriperintökohteiden läheisyyteen, ja liikkuminen reittien ulkopuolella on sallittua suurimmassa osassa aluetta. Retkeilyn ruuhkautuminen tietyillä alueilla voi aiheuttaa myös uhkan reitin varrella olevan arvokkaan kulttuuriperintökohteen vaurioitumiselle. Tulenteke luvattomille paikoille (rakennuksia on tuhoutunutkin väärän tulenteon takia).	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Jonkin verran. Kulttuuriperintökohteiden käyttöön liittyvä viestintä ja opastus kohteilla. Reittien ja arvokohteiden väliin jätettävä suoja-alue. Arvokkaiden kohteiden kulumisen säännöllinen seuranta sekä arkeologisten kohteiden että rakennusperintökohteiden osalta.

Tutkimus- ja seurantamerkitys: Tutkimusmerkitys

Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistuminen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Laaja-alainen, kehittyvä tutkimustoiminta. Oulangan alueella on pitkä tutkimushistoria erityisesti luonnontieteellisessä tutkimuksessa, ja siellä on tehty pitkäaikaisia seurantoja. Oulanka on monipuolinen tutkimuskohde, ja sen asema seurantaverkostossa on vakiintunut. Oulun yliopiston Oulangan tutkimusasema sijaitsee kansallispuistossa ja luo puitteet kehittyvälle, monitieteelliselle tutkimukselle.						

Virkistys- ja luontomatkailukäyttö: Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö

Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistuminen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Suosittu retkeily- ja nähtävyysskohte. Oulangan kansallispuiston retkeilyreitistö palveluineen on monipuolinen ja kattava. Vaellusreitti Karhunkierros, lukuisat päiväreitit sekä Oulanka- ja Kitkajoki ovat väyliä puistoon, joka on jo vuosikymmenien ajan ollut vetovoimainen ja suosittu retkikohde niin paikallisille asukkaille kuin kotimaisille ja ulkomaalaisille matkailijoille.	Ilmastonmuutos: Heikot jokijäät ja vähälumiset talvet vaikuttavat taukopaikkojen huoltoon. Kriittisimpiä taukopaikkoja jokien varrelta on jo poistettu/ siirretty huollon kannalta parempaan paikkaan.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Jonkin verran. Taukopaikkojen siirrot ja uusien huoltoratkaisujen miettiminen.
	Ilmastonmuutos: Kovat tuulet/myrskyt voivat kaataa puita ja tukkia retkeilyreittejä, särkeä rakenteita ja muuttaa maisemaa.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Ei.
	Kaivostoiminnan seurauksena pilaantuneiden vesistöjen vaikutus alueen virkistyskäyttöön ja	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Ulkopuolella	25–50 %	Jonkin verran. Edunvalvonnan keinoin.

vetovoimaisuuteen retkeilykohteena. Kittakajoen eteläpuolella sijaitsevalla Juomasuon kaivospiirialueella harjoitettava kaivostoiminta voi vaikuttaa alueen vesistöihin, esim. lähteisiin. Pahimmassa tapauksessa kaivostoiminta voi vaikuttaa myös esim. jokivesien laatuun ja kalastoon, mikäli yläjuoksulla sijaitsevalla kaivosalueella tehokkaista varotoimista huolimatta tapahtuu vuotoja.					
Karhunkierros. Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Retkeilykausi pitenee. Vedenpinnan vaihtelua ja talvitulvia voi esiintyä enemmän, mitkä myös kuluttavat reittiä. Puiden poltto lisääntyy kasvavan retkeilyn myötä, mm. vaatteiden kuivauksen tarve kasvaa. Reitit levenevät ja luonto- ja kulttuuriperintökohteiden talleantumisriski nousee. Lisääntynyt tuulisuus säiden vaihtelevuuden myötä, tuulensuunnan ja routatilanteen muutokset voivat lisätä puiden kaatumista, mikä voi tuhota rakenteita. Kuivuus lisää metsäpaloriskejä.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25 %	Jonkin verran. Tiivis seuranta rakennuksille tärkeää, käytön ohjaus reiteillä ja ilmastoviisaan taukopaikan kehitys.
Karhunkierros. Ilmastotulevaisuus 2: Kosteanlämmän ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Voimakkaamman sadannan myötä reittien kulumisen ja tulvimisen lisääntyy runsaasti. Lisääntynyt sadanta kuluttaa ja pehmentää reittiä. Reitin liukkaus lisääntyy. Kesän keskilämpötilan muutoksen ja sadannan lisääntymisen myötä hyttysten ja metsätuhohyönteisten määrä lisääntyy. Tulviminen, valunta vesistöön ja kohonnut lämpötila vaikuttaa retkeilijöiden juomaveden laatuun.	Suuri	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25 %	Jonkin verran. Tulvimisen aikana voidaan joutua rajoittamaan liikkumista reitillä. Reitin kestäväointi ja kulunohjaus. Viestintä ja kävijöiden ohjaus.
Kävijämäärien hallitsematon kasvu ja ruuhkaisuus. Kasvava kävijämäärä pakkautuu suosituimmille alueille aiheuttaen maaston kulumista, luonnon häiriintymistä ja tätä kautta asiakastytyväisyyden laskua.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella		Jonkin verran. Kävijöiden ohjaaminen eri kohteille. Liikkumisen ohjaaminen rakenteilla.
Kävijätyytyväisyyden ja	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran.

luontokokemuksen heikentyminen, mikäli luontoarvot kärsivät, kun suositut retkeilyreitit sijoittuvat uhanalaisten lajien esiintymien läheisyyteen, ja liikkuminen reittien ulkopuolella on sallittua suurimmassa osassa aluetta. Myös sosiaalisessa mediassa leviävä tieto reitin ulkopuolisista kohteista houkuttelee kävijöitä herkille alueille, joille virkistyskäyttöä ei ensisijaisesti ole ohjattu.					Viestinnälliset keinot, käytön ohjaus ja tarvittaessa rajoitukset.
Liikamatkailu vähentää alueen houkuttelevuutta lähiretkeily- ja virkistyskohteena.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Jonkin verran. Viestintä ja ohjeistus.
Lisääntyvä maastoliikenne, luvallinen ja luvaton voi johtaa maaston kulumiseen ja lisääntyneeseen meluun/ häiriöön reittien ulkopuolella ja reiteillä. Voi vaikuttaa asiakaskokemukseen ja alueen kiinnostavuuteen retkeilykohteena.	Vähäinen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella		Jonkin verran. Luvattomaan kelkkailuun voidaan vaikuttaa erävalvonnan keinoin.
Niittyjen umpeenkasvu luontaisen niittytalouden päätyttyä vaikuttaa merkittävästi Oulangan leimalliseen maisemaan ja umpeenkasvu heikentää asiakkaalle tarjolla olevaa maisemaelämystä.	Vähäinen	Aiempi/nykyinen käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Kyllä. Vuonna 2025 Oulangalla on hoidettavana 30 ha perinnebiotooppeja, joista suurin osa on Oulankajokivarren tulvaniittyjä melontareitin varressa.
Riittämättömät resurssit voivat johtaa palveluverkoston huononemiseen, roskaisuuteen, kävijäytyväisyyden alenemiseen ja jopa asiakasturvallisuuden heikkenemiseen.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella		Jonkin verran. Sisäisen ohjauksen työkaluilla tunnistetaan virkistyskäytön kannalta merkittävimmät palvelut ja kohdennetaan resurssit vaikuttavimmin.
Suurten tapahtumien lisääntyminen: kulumisen lisääntyminen, hetkellinen ruuhkautuminen reiteillä, melu. Tähän liittyy myös luvituksen ongelma, kun erilaiset tapahtumat vähitellen lisääntyvät, ei kokonaisvaikutusta ole helppoa nähdä. Myös uusien tapahtumatyyppien todellisten luontovaikutusten arviointi ja suurimman luvitettavan osallistujamäärän arviointi on vaikeaa. Saattaa johtaa odottamattomiin vaikutuksiin luontoarvoissa ja puiston luonteen muuttumiseen	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Kyllä. Luvitukseen paremmat valmiudet tarkastella kokonaisuutta ja sallittuja osallistujamääriä ja myös laajemmin pohdintaa LP:n omasta tahtotilasta tapahtumisen osalta, mitä halutaan, mitä ei, ja kuinka paljon ja minkä kokoluokan tapahtumia.

käyntikohteena.					
Taukopaikkojen huolto. Ilmastotulevaisuus 1: Kuiva ja vuosisadan loppua kohti hitaanlaisesti lämpenevä tulevaisuus. Vuoteen 2025 mennessä ilmastoskenaariossa ei valtavia muutoksia. Aikaikkuna talvihuollolle lyhenee. Kriittisimmät huoltoon vaativat taukopaikat ovat jo nykyisellään poistettu ja huoltoreittejä muokattu kulkemaan vähemmän jokijäitä pitkin. Harrisuvannon taukokatos voi olla tulevaisuudessa ongelmapaikka, ei ole muuta huoltoreittiä olemassa. Myös muualla lyhyiden jääosuuksien ylitys voi hankaloitua.	Kohtalainen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Taukopaikkojen siirto ja huoltoreittien uudelleen linjaus, silloin kun on maaston puolesta mahdollista. Käymälän ja liiterin uudelleensijoittelu huollettavampaan paikkaan, vaikka autiotupa säilyy paikallaan. Oulangalla testataan ilmastoviisasta taukopaikkaa. Tarvittaessa voidaan harkita polttopuuttomia taukopaikkoja.
Taukopaikkojen huolto. Ilmastotulevaisuus 2: Kostealanlämmen ja leutotalvinen, vuosisadan loppua kohti nopeasti lämpenevä tulevaisuus. Vähälumisten talven yleistyttyä ongelmat taukopaikkojen huollolle lisääntyvät. Kesällä mahdollisesti huollettavat kohteet on todella vähäisiä, suurimpaan osaan pääsee vain talvella. Taukopaikkojen huolto vaatisi paljon uusia sulan maan aikana käytettäviä huoltoreittejä ja mahdollisesti siltoja. Vaikutuksia myös matkailukäytölle, mm. matkailuyrityksille ja matkajärjestäjille säiden vaihtelun takia (mm. lumen vähyyden ja sateiden vaikutus ruskan aikaan), jotka käyttävät tupia ruokailuun. Sadannan lisääntyminen tuo riskejä rakenteille ja kulttuuriperinnölle, kun kosteus lisääntyy ja huoltoväli pitenee. Olosuhteet rakennusten homeitiöiden kasvulle tulevat suotuisammaksi. Puuhuollon tarve lisääntyy märempien olosuhteiden myötä, kun sulanmaan aika on pidempi ja tarvikkeiden kuivaamisen tarve lisääntyy.	Suuri	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Mikäli tulee useampi talvi, että talvihuolto ei onnistu, niin ongelma kärjistyy. Taukopaikkojen yhteydessä olevien käymälöiden ja puuliiterien sulkemista voidaan joutua harkitsemaan. Polttopuita voidaan tarvittaessa viedä kerralla enemmän ja käymälöiden laatikoita lisätä.

Virkistys- ja luontomatkailukäyttö: Matkailun yritystoiminta

Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistuminen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Tunnettu kotimainen ja kansainvälinen matkailualue. Oulangan kansallispuistoon tukeutuva vahva	Ilmastomuutos: matkailijamäärät Keski- ja Etelä-Euroopasta lisääntyvät	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisäpuolella	25–50 %	Jonkin verran, vastuullisuusnäkökulmasta

<p>luontomatkailualue koostuu Oulangan kansallispuiston lisäksi Rukan matkailukeskuksesta ja ympäröivien alueiden muista kansallispuistoista ja suojelualueista. Oulangan kansallispuistossa toimii useita kymmeniä matkailuyrityksiä, ja niiden tarjonta on monipuolista ja ympärivuotista. Matkailijoista merkittävä osa on kansainvälisiä. Metsähallituksen matkailuyhteistyön keskeisenä tavoitteena on kestävä ja vastuullinen luontomatkailu. Laadukkaiden, Metsähallituksen ohjeiden ja sääntöjen mukaisten, luontomatkailupalveluiden tarjoaminen on olennainen osa kestävästä luontomatkailusta ja jokaisella kansallispuistossa toimivalla matkailuyrityksellä tulee olla matkailun yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa.</p>	<p>suuresti eteläisemmän Euroopan muuttuessa liian kuumaksi. Suomi on tällöin viileä paratiisi. Matkailijamäärien kasvu voi olla nopeaa, joka tekee siitä vaikeammin hallittavan. Kävijäpaine keskittyy tässä sulanmaan aikaan, jolloin maasto on kulumiselle herkintä ja käyttöpaine Oulangalla muutenkin voimakkainta.</p>					<p>voidaan keskustella matkailualueen kanssa, mutta tässä voi olla intressiristiriitoja.</p>
	<p>Kestävän ja vastuullisen matkailun periaatteiden noudattaminen ei ole kaikkien alueen toimijoiden yhteinen päämäärä, mahdollisesti riittämättömän dialogin ja/tai resurssien puutteen takia, jolloin epäonnistutaan kestävyden säilyttämisessä. Esim. joukkoliikennettä ja saavutettavuutta ei pystytä kehittämään kestävästi, palvelutarjonta muokkautuu kestävämmällä tavalla (esim. majoituskapasiteetti kohdentuu väärin, matkailutuotteet eivät noudata vastuullisuusperiaatteita tms.) Matkailun markkinointi epäonnistuu, ja matkailijoiden profiili muuttuu, joukossa toimii vastuuttomia yrityksiä, jotka joko eivät tee sopimusta Metsähallituksen kanssa, tai sopimuksesta huolimatta eivät toimi kestävästi.</p>	<p>Suuri</p>	<p>Tuleva käyttö</p>	<p>Sisä- ja ulkopuolella</p>	<p><25 %</p>	<p>Kyllä. Dialogi kaikkien alueen toimijoiden kanssa on tärkeää, siten ylläpidetään kestävästä ja vastuullista matkailua. Luontopalvelujen resurssien ohjaaminen matkailutoimijoiden valvontaan.</p>
	<p>Kestävän matkailun periaatteiden vastaisesti toimivien matkailuyritysten tarjoamien tuotteiden lisääntyminen alueella. Aiheuttaa odottamatonta kulumista, sotkeentumista ja ristiriitoja käyttäjäryhmien välillä ja voi heikentää muiden kävijöiden käyntikokemusta.</p>	<p>Kohtalainen</p>	<p>Nykyinen/tuleva käyttö</p>	<p>Sisäpuolella</p>	<p>25–50 %</p>	<p>Jonkin verran. Yritysten kontaktoiminen ja viestiminen vastuullisesta matkailutoiminnasta suojelualueella.</p>
	<p>Matkailu voimistuu hallitsemattomasti: roskaaminen, kuluminen, käymälöiden riittämättömyys, melun lisääntyminen kävijämäärän kasvun myötä. --> Oulangan houkuttavuus matkakohteena vähenee, ja sitä myöten myös kysyntä vähenee. Liikamatkailun negatiivisten vaikutusten vuoksi Oulanka ei ole enää kannattava kohde yrityksille, eivätkä kunnat saa entisen lailla matkailutuloja. Kestävän matkailun ulottuvuudet ovat ekologinen, ekonomisen ja kulttuurisossiaalinen kestävyys, jotka pitäisi kaikki pystyä takamaan.</p>	<p>Suuri</p>	<p>Nykyinen/tuleva käyttö</p>	<p>Sisä- ja ulkopuolella</p>	<p><25 %</p>	<p>Jonkin verran. Maailmantilanteeseen ei voi vaikuttaa, mutta ennakoiminen on tärkeää. Viestinnälliset keinot, käytön ohjaus ja tarvittaessa rajoitukset.</p>

Reittien ulkopuolisista maisemakohteista (esim. Pähkänankallio, Putaanköngäs) somessa tehokkaasti leviävä tieto lisää näille kohteille suuntautuvaa matkailua. Somen vaikutuksesta lisääntyvät kävijämäärät herkillä kohteilla voivat uhata niillä esiintyviä herkkiä ja uhanalaisia lajeja. Kestävän matkailun mukaisesti luonto pitäisi säilyä jatkossakin houkuttelevana matkailukohteena.	Kohtalainen	Aiempi/nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Viestinnälliset keinot, käytön ohjaus ja tarvittaessa rajoitukset.
---	-------------	-------------------------------	--------------	-------	---

Luonnonvarojen käyttö: Erätalous

Arvon kuvaus	Uhkan kuvaus	Merkittävyys	Ajoittuminen	Kohdistuminen	Laajuus	Mahd. vaikuttaa
Erätalous. Alueen eräkulttuuri on säilynyt elinvoimaisena vuosisatojen ajan. Perinteinen eränkäynti (metsästys, kalastus ja keräily) ovat yhä tänä päivänä hyvin tärkeä osa Oulangan kansallispuistoa. Alue kokonaisuutena on merkittävä kalastajille sekä paikallisille metsästäjille. Oulankajoki on suosittu vapakalastuskohde. Oulangan kansallispuiston metsästystä säädelään kansallispuistosta annetulla lailla.	Ilmastonmuutoksen vaikutukset riistalajistoon. Lyhenevien talvikuukausien myötä supikoirien runsastuminen on mahdollista. Vieraslajit minkki ja supikoira aiheuttavat kotoperäisille lajeille merkittävää vahinkoa. Huomioitava myös mahdollisen tulokaslajin kultasakaalin vaikutukset ekosysteemiin.	Suuri	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	75–100 %	Kyllä. Koordinoitu ja tehokas poistopyynti. Mahdolliset erikoishankkeet.
	Ilmastonmuutos uhkaa virkistyskalastusta. Kalastuslupien myynnin keskeyttäminen vesien lämpenemisen vuoksi lisääntynee lämpenevien kesien vuoksi. On tehty keskeytyksiä lupamyyntiin jo nykyisellään mm. heinäkuussa veden lämpötilat olleet liian korkeat. Lämpimässä vedessä rasitus kaloille on huomattavasti merkittävämpi, ja lisää kalakuolemia myös veteen palautettujen kalojen osalta.	Vähäinen	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	<25 %	Jonkin verran. Ilmastonmuutoksen torjumisen keinot yleisesti. Kalastuksen suuntaaminen paremmin lämpimiä vesiä sietäville kalalajeille (mm. kuha, ahven ja hauki) lämpiminä kesinä.
	Kaivostoiminnan ja ilmastonmuutoksen mahdolliset vaikutukset sieniin ja marjoihin sekä kalakantoihin.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	<25 %	Jonkin verran. Edunvalvonnan keinot.
	Kanadanmajavan runsastuminen heikentää Euroopanmajavan elinolosuhteita.	Suuri	Nykyinen/tuleva käyttö	Sisäpuolella	75–100 %	Jonkin verran. Kanadanmajavien poisto Suomen majavakantojen hoito- ja hallintasuunnitelman mukaisesti. Mahdolliset erikoishankkeet.
	Riistakantojen seuranta ja riistantutkimus: vapaaehtoisten aktiivisuuden säilyttäminen mm.	Kohtalainen	Tuleva käyttö	Sisä- ja ulkopuolella	75–100 %	Jonkin verran. Ylläpitämällä ja kannustamalla

riistakolmio- ja vesilintulaskennoissa.

(kannusteilla)
motivoituneita ja aktiivisia
henkilöitä.

Yhteenveto

Suunnittelualueen keskeisiksi arvoiksi on määritelty monipuolinen luontotyyppien kokonaisuus, lajirikkaus, jokiluonto, monikerroksinen kulttuuriperintö, laaja-alainen, kehittyvä tutkimustoiminta, suosittu retkeily- ja nähtävyyshohde, tunnettu kotimainen ja kansainvälinen matkailualue sekä erätalous. Arvot on määritelty alueen nykytilan perusteella ottaen huomioon alueen perustamistarkoitukset sekä luonnonsuojelulain ja muiden aluetta koskevien säädösten tavoitteet. Oulangalla korostuvat erityislaatuisten luontotyyppien ja niiden muodostamien luonnontilaisten elinympäristöjen sekä uhanalaisen ja silmälläpidettävän lajiston suojelun ja kasvavan virkistys- ja matkailukäyttöpaineen yhteensovittaminen. Oulangan säilyttäminen houkuttelevana ja vetovoimaisena virkistys- ja matkailukohteena sekä paikallisen eräkuulttuurin ja kulttuuriperinnön säilymistä tukevana alueena edellyttää luontoarvoista huolehtimista ja niiden säilymistä.

Uhka-analyyseissä on tarkasteltu eri käyttömuotojen, toimintojen sekä ilmastonmuutoksen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia alueen keskeisiin arvoihin. Osana CLAP-hanketta ja ilmastonmuutokseen varautumisen pilotointia Oulangan uhka-analyyseissä on huomioitu tarkasteluun valittujen kohteiden (aapasuot, huurreammallähteiköt, kalkkikalliot, kuivat lehdot, jokiluonto, karhunkierros, taukopaikkojen huolto) osalta "Pohjoisten luonnonsuojelualueiden ilmastotulevaisuudet" -raportissa kuvatuista ilmastotulevaisuuksista 1 ja 2 aiheutuvat uhat.

Analyyseissä merkittävyydeltään suurimmiksi uhkiksi useimmille arvoille nousevatkin ilmastonmuutoksen moninaiset vaikutukset ympäristöön ja lajistoon. Kävijämäärien kasvusta aiheutuvat uhat kuten roskaantuminen ja maaston kuluminen on tunnistettu kriittisiksi lajistolle ja virkistys- ja luontomatkauskäytölle. Oulankajoen taimenta uhkaa myös Venäjän puolella heikosti säädely taimenen kalastus ja rajat ylittävän yhteistyön katkeaminen. Oulangalle tyypillisiä niittyelinympäristöjä, jotka ovat merkityksellisiä myös kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta uhkaa niittotalouden päättyminen ja niittyjen umpeen kasvu, ellei niitä hoideta. Lisäksi alkuperäislajiston menestymismahdollisuuksien turvaamiseksi ja edistämiseksi vieraslajien, erityisesti pienpetojen ja kandanmajavan leviämisen ehkäisemiseen on kiinnitettävä huomiota jatkossakin.

Mahdollisuuksia vaikuttaa uhkatekijöihin on tarkasteltu toteutettavissa olevien toimenpiteiden ja resurssien puitteissa. Suurimpaan osaan uhkista on katsottu mahdolliseksi vaikuttaa jonkin verran. Käytännössä tämä tarkoittaa, että näiden uhkien torjuminen kokonaisuudessaan ei välttämättä ole mahdollista, mutta niiden vaikutuksia voidaan lieventää tai ohjata jossain määrin. Joidenkin uhkien kohdalla on selkeitä vaikutusmahdollisuuksia esimerkiksi toteuttamalla erilaisia luonnon hoitotoimenpiteitä, ohjaamalla liikkumista tai lupamääriä rajoittamalla. Jäljempänä toimenpide-osiossa esitetyt toimenpiteet on laadittu uhka-analyysein pohjalta pyrkimyksenä säilyttää alueen merkittävät arvot ja ehkäistä ja ohjata niihin kohdistuvia tunnistettuja uhkia.

TAVOITTEEN ASETTELU

12 Päämäärät ja tavoitteet

Selite	Lomakkeella määritellään päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet alueen keskeisiin arvoihin kohdistuvien uhkatekijöiden torjumiseksi. Lomakkeella kuvataan myös tunnistetut kehittämiskohteet sekä näihin liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet. Lomake muodostaa perustan suunnitelman toteutusosassa tarkennettaville toimenpiteille. Päämäärä on selkeä kuvaus suojelu- tai käyttöarvon toivotusta kehityksestä pitkällä aikavälillä, ja sitä tarkennetaan edelleen tavoitteen kuvauksessa. Päämäärät kuvaavat alueen hoidosta ja käytöstä vastaavien tahtotilaa suhteessa suunnittelualan arvoihin. Tavoite on toivottu muutos suunnittelualan tilassa lyhyellä aikavälillä. Tavoitteilla tarkennetaan suunnitelman yleisluontoisempia päämääriä. Toimenpiteillä tähdätään tavoitteiden toteutumiseen, ja sitä kautta edelleen pitkällä aikavälillä päämäärien saavuttamiseen.
---------------	---

Päämäärät (enintään 10 kpl)	Tavoite	Toimenpide	
Luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason saavuttaminen ja säilyttäminen.	Alueen lajistotieto on riittävän ajantasaista ja kattavaa.	Direktiivikasvilajien säännöllistä seurantaä jatketaan. Linnustolaskentoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan. Muiden eliöryhmien inventointeja toteutetaan ja seurantoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan. Vastuupetolintujen säännöllistä seurantaä jatketaan.	
	Alueen luontotyyppitieto on riittävän ajantasaista ja kattavaa.	Luontotyyppitietoa päivitetään tarpeen ja resurssien mukaan.	
	Luontotyyppien tilaa parannetaan ennallistamisen ja luonnonhoidon avulla.		Suoluonnon tilaa parannetaan vesitalouden ennallistamistoimilla.
			Luonnonmetsien tilaa parannetaan ennallistamispoltoilla.
			Perinnebiotooppeja ylläpidetään ja kunnostetaan luonnonhoitotoimien avulla.
	Suojeltavien kasvilajiesiintymien tilaa pyritään tarvittaessa parantamaan.	Taantuneiden ja häviämisaarassa olevien kasvilajiesiintymien tilaa parannetaan hoitotoimilla.	
	Vieraskasvilajien leviäminen pyritään estämään.	Vieraskasvilajit pyritään hävittämään.	
Luontoarvot eivät vaarannu puiston muiden eri käyttömuotojen vuoksi.	Retkeilyreittien ja -rakenteiden läheisyydessä olevien uhanalaisten ja muiden merkittävien lajien esiintymien turvaaminen.	Reittien läheisyydessä olevien lajiesiintymien inventointi ja toimenpidetarpeen arviointi. Liikkumisen ohjailu rakenteilla, opasteilla ja rajoitteilla.	
		Ohjaaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet. Vastustaminen: Edunvalvonta - ennallistamistarve suunnittelualaeseeseen rajautuvilla yksityismailla.	
Ymmärretään paremmin ilmastonmuutoksen mahdollisia vaikutuksia luontotyyppihin sekä autetaan lajeja ja luontotyyppiä sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin.	Aapasuot. Aapasoiden vesitalouden palauttaminen mahdollisimman luonnontilaiseksi, mikä tukee aapasuoluontotyyppien ja niiden lajiston säilymistä.		

		Vastustaminen: Perattujen purojen ennallistaminen.
	Huurresammallähteet. Huurresammallähteet -luontotyyppin säilyminen ja niille ominaisen lajiston, erityisesti reliktilajien, esiintymisen tukeminen.	Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset korvaaville habitaateille.
		Vastustaminen: Huurresammallähteiden lisäkartoitus.
		Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet.
	Jokiluonto (Kitka ja Oulanka). Tulvaniittyjen aktiivista hoitoa jatketaan tulvaniittytyöntyyppien ja niiden lajiston säilyttämiseksi. Taimen- ja harjuskantojen tila paranee nykyisestä.	Vastustaminen (kalalajit): hoitotoimenpiteet.
		Vastustaminen (kalalajit): kalastusjärjestelyt.
		Vastustaminen (tulvaniityt): hoitotoimenpiteet.
		Yhteistyön tiivistäminen tutkimusaseman kanssa
	Kalkkikalliot. Kalkkikalliot -luontotyyppin säilyminen ja niille ominaisen lajiston, erityisesti reliktilajien, esiintymisen tukeminen.	Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset korvaaville habitaateille.
		Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet.
	Kuivat lehdot. Kuivat lehdot -luontotyyppin säilyminen ja niille ominaisen lajiston esiintymisen tukeminen.	Vastustaminen: Estetään kuivien lehtojen umpeenkasvu.
		Vastustaminen: Kuivien lehtojen lisäkartoitus.
Kulttuuriperintökohteiden arvot säilyvät.	Ajantasainen tieto alueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja sen huomioiminen suunnittelussa.	Kohteiden huomioiminen suunnittelussa.
		Arkeologisten inventointien päivittäminen ja katselmoinnit tarpeen mukaan.
	Arvokkaiden, kunnostusta ja hoitoa vaativien kohteiden turvaaminen säännöllisesti suoritetuilla hoitotoimenpiteillä.	Rakennusperintökohteiden säännölliset kuntotarkastukset.
	Niitylatojen säilymistä turvaaminen. Oulankajoen 11 niitylatoa (yksi tuhoutunut tulipalossa v. 2023) on määritelty arvokohteiksi vuonna 2023.	Yhteistyö niitylatojen säilyttämiseksi.
	Retkeilykäytössä olevien rakennuskohteiden (Ristikallio, Siilasmaja, Puikkokämpä ja Rytikämpä) kulttuuri- ja retkeilyperintöarvojen säilymistä turvataan.	Retkeilykäytössä olevien kohteiden kuntoseuranta.
Oulangan kansallispuiston retkeily- ja virkistyskäyttö on kestävä ja luontoarvot huomioivaa.	Ehkäistään maaston kulumista ja edistetään ympäristön säilymistä.	Kävijöiden ohjaus rakenteilla ja kestäväinnillä.
		Rakennuksia ja rakenteita kunnostaessa ja rakentaessa huomioidaan luontoarvot.
		Kuluneisuuden seuranta.
		Käytön ohjaus neuvonnan keinoin

<p>Retkeilyreitit ja -rakenteet ovat huollon ja käytön näkökulmasta turvallisia ja sijaitsevat keskeisillä sekä kestävillä ja vetovoimaisilla paikoilla, huomioiden mahdolliset resurssien, käyntimäärien ja sääolojen muutokset.</p>	<p>Jokiympäristöön perustuva virkistyskäyttö säilyy merkittävänä osana Oulangan palveluita</p>	<p>Jokiympäristön reitit ja rakenteet mitoitetaan oikein ja säilytettävät palvelut pidetään kunnossa</p> <p>Seurataan jokiympäristössä tapahtuvan matkailun yritystoiminnan muutoksia</p>
	<p>Karhunkierros säilyy vaellusreittinä.</p> <p>Vastustaminen: Karhunkierros reittinä säilyy yhtenä Suomen tunnetuimmista vaellusreitistä.</p> <p>Hyväksyntä: Karhunkierros säilyy vaelluskäytössä, mutta reittiosuudet voivat olla kuluneita, tai niitä voidaan poistaa käytöstä, kuten myös taukopaikkoja.</p> <p>Ohjaaminen: Karhunkierroksella liikkumista rajoitetaan ajallisesti tai määrällisesti esim. tulvien aikaan tai kulumisen ehkäisemiseksi. Muutokset taukopaikkasijoitteluun ja reittilinjauksiin ovat mahdollisia.</p>	<p>Hyväksyntä: Tarvittaessa suljetaan kohteita, lopetetaan polttopuuhuolto, muutetaan palvelutasoa.</p> <p>Ohjaaminen: Parannetaan valmiuksia nopeaan viestintään ja sitä tukevien kanavien käyttöön.</p> <p>Ohjaaminen: Tunnistetaan toimenpiteitä vaativat muutokset toimintaympäristössä</p> <p>Vastustaminen: investoinneissa arvioidaan, onko rakenne ja sijainti muuttuvassa ilmastossa toimiva.</p> <p>Vastustaminen: käyttöön uusia toimintamalleja huollon tueksi ja reitin säilyttämiseksi</p> <p>Vastustaminen: reittien ja rakenteiden kunnan sekä käyntimäärien seuranta</p> <p>Vastustaminen: Viestintä</p>
	<p>Palvelutarjonnassa olevia päiväretkeilypalveluita kehitetään palvelutason ja kysynnän mukaisesti, reittien laatu ja turvallisuus varmistuen.</p>	<p>Kehitetään päiväreittien laatua, ei määrää</p> <p>Taukopaikkarakenteiden sijoittelussa huomioidaan ilmastonmuutos ja huoltoyhteyksien vaatimukset</p> <p>Taukopaikkojen määrä ja rakenteet mitoitetaan valtakunnallisten palvelutasolinjausten mukaiseksi</p>
	<p>Päiväretkeilyreitit ovat laadukkaita, turvallisia ja vastaavat kysyntää.</p>	<p>Päiväretkeilyyn tarkoitetut reitit ja rakenteet pidetään kunnossa</p>
	<p>Taukopaikat huolletaan turvallisesti ja suunnitellussa aikataulussa sekä kysynnän mukaan.</p> <p>Vastustaminen: Nykyinen taukopaikkaverkosta huolletaan kysyntään perustuen.</p> <p>Hyväksyntä: Taukopaikkoja hoidetaan sääolosuhteiden salliessa, mutta huoltotoimenpiteet voivat viivästyä ja polttopuiden saannissa olla katkoksia.</p> <p>Ohjaaminen: Taukopaikkasijoittelua tai määrää voidaan muuttaa. Taukopaikat eivät ole välttämättä ympärivuotisesti käytössä tai polttopuita ei ole.</p>	<p>Hyväksyntä: Huolto loppuu joiltakin taukopaikoilta tarvittaessa.</p> <p>Ohjaaminen: ilmastoviisaan taukopaikan rakentaminen.</p> <p>Ohjaaminen: Polttopuun polton rajoittaminen</p> <p>Ohjaaminen: Taukopaikkojen rakenne tai yksittäisen rakenteen sijainti voi muuttua.</p> <p>Vastustaminen: Tarvittaessa hyödynnetään uusia ratkaisuja polttopuukuljetuksessa.</p> <p>Vastustaminen: Tutkitaan mahdollisuuksia uudistavan matkailun tuotteisiin.</p>

		Vastustaminen: viestintä polttopuun käytön vähentämiseksi.
Luontomatkailu on kestävä matkailun periaatteiden mukaista, vastuullista ja turvallista.	Kaikilla alueella toimivilla matkailuyrityksillä on matkailun yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa ja luontomatkailun yhteistyötä kehitetään alueella toimivien matkailuyritysten ja muiden matkailutoimijoiden (mm. matkailun alueorganisaatiot) kanssa.	Kehitetään luontomatkailun sopimuksellisuutta, yhteistyötä ja kumppanuuksia
		Yhteistyötä matkailuliiketoiminnan kanssa ylläpidetään yhteistyösopimuksilla.
	Resurssien puitteissa luodaan mahdollisuuksia uudistavalle luontomatkailulle yhdessä matkailuyritysten kanssa.	Uudistavan luontomatkailun mahdollistaminen.
	Matkailuyhteistyössä otetaan huomioon erilaiset toimijat ja yritysten asiakasryhmät.	Viestintä ja yhteistyön kohdentaminen
	Matkailuyritykset ja muut matkailutoimijat viestivät eteenpäin omille asiakkailleen kestävä matkailun arvoja.	Viestintä yhdessä sidosryhmien kanssa
	Yhteistyöyritysten toiminta on ekologisesti, taloudellisesti ja sosiokulttuurisesti kestävä.	Ennakointi käytön kestävyden turvaamiseksi.
		Megatrendien seuranta ja ennakointi
Tukeudutaan kaikessa matkailutoiminnassa kestävä matkailun periaatteisiin.		
Yritysten tuotekehityksessä huomioidaan lyhenevä talvisesonki, sekä ennalta arvaamattomat olosuhteet kaikkina vuodenaikoina. Matkailutoimijat ja Metsähallitus käyvät pitkäjänteistä keskustelua tuotekehityksestä muuttuvassa ympäristössä.	Tuotekehittelyn seuranta	
Eräperinne säilyy ja riista- sekä kalakannat säilyvät kestävällä tasolla.	Alueelle tyypilliset riistakannat säilyvät elinvoimaisina ja vieraslajit pyritään poistamaan.	Vieraslajien poisto. Pyritään kehittämään edistäviä toimenpiteitä.
	Erävalvonnan ylläpitäminen ja kehittäminen yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.	Erävalvonnan kehittäminen
	Metsästystä harjoitetaan kestävästi ja paikallisten metsästysoikeus sekä vahinkoperusteisten poikkeuslupien käyttö huomioidaan.	Viestintä ja tiedottaminen alueellisista metsästysjärjestelyistä.
	Oulangan kalakannat ovat elinvoimaisia, kalastus on kestävä, ja niin paikallisten asukkaiden kuin matkailijoiden kalastusmahdollisuudet turvataan ja paikallisten erityisoikeudet (kausiluvat esim.) kalastukseen turvataan myös jatkossa.	Kalastusjärjestelyt
		Veden lämpötilan huomiointi kalastuksessa
		Taimenten poikasistutukset
	Riistanhoito, riistalaskennat ja riistakantojen verotussuunnitelmat edistävät alueen riistakantojen menestymistä sekä kestävä metsästystä.	Riistakolmio- sekä vesilintulaskentojen aktivointi. Riistahavainnot esim. hirvi ja suurpedot.
Vesien tilan säilyminen vähintään nykyisenkaltaisena	Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö maanomistajien kanssa	
	Valuma-alueiden ja niiden maankäytön selvittäminen	
Uhka Oulangan taimenen häviämisestä poistuu ja taimenkantaa saadaan elvytettyä.	Uhka oulangan taimenen häviämisestä on poistunut 2030 mennessä.	Taimenen rauhoitus
		Taimenen poikasistutukset

		Erävalvonnan tarve
		Kiutakönkään taimenten ylisiirrot
		Taimenkantojen seuranta yhteistyössä Luken kanssa
		Viestintä taimenkantojen tilasta
Kehittämiskohteet (enintään 6 kpl)	Tavoite	Toimenpide
Yhteistyö tutkimusaseman kanssa.	Yhteistyö alueella toimivan tutkimusaseman kanssa vahvistuu ja alueesta saatua tutkimustietoa hyödynnetään toimenpidesuunnittelussa entistä vahvemmin.	Konkreettisten yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen

13A Vyöhykejako: Retkeily- ja luontomatkailuvyöhyke

Selite Suunnittelualueen yleisökäyttöpaineita ohjataan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeelle. Korkean kävijätiheyden lähtökohta asettaa erityisiä vaatimuksia vyöhykkeen sisällä mm. aktiivisella opastuksella ja palvelurakenteilla tehtävälle käytön ohjaukselle, jonka tehtävänä on varmistaa käytön kestävyys ja kävijöiden turvallisuus

Yleismääräys:	Vyöhyke on retkeily- ja luontomatkailukäytön kannalta vetovoimainen alue, jonne ohjataan kävijöitä aktiivisesti opastuksella ja palvelurakenteilla. Vyöhykkeelle voidaan sijoittaa uusia palvelurakenteita ja retkeilyreittejä.		
Nimi	Tavoite	Kävijämääräennuste:	15 000
Kanjonin kurkkaus	Alue soveltuu päiväretkelyyn. Sillä on merkitystä myös kävijäpaineen jakamisessa suosituimmilta reiteiltä. Ruuhkaisimpina aikoina alue voi tarjota rauhallisemman päiväretkikohteen.		
	Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha):	33,62
	Vyöhykkeelle ohjataan retkeily- ja luontomatkailukäyttöä alueen suojeluperusteet ja luontoarvot huomioiden. Alueella keskitytään olemassa olevan palveluvarustuksen ylläpitoon. Päiväreitiksi soveltuva Kanjoninkurkkauksen rengasreitti kulkee osittain kansallispuiston ulkopuolella.		
Nimi	Tavoite	Kävijämääräennuste:	15 000
Karhunkierros	Alueen reitistö soveltuu pidempiin vaelluksiin ja jokireitit melontaan sekä kalastukseen. Palvelurakenteissa otetaan huomioon alueen eri käyttömuodot. Luontoarvojen ja kulttuuriperintökohteiden säilymistä turvataan kävijöiden ohjaamisella ja viestinnällä.		
	Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha):	1 176,23
	Vyöhykkeelle ohjataan retkeily- ja luontomatkailukäyttöä alueen suojeluperusteet ja luontoarvot huomioiden. Alueella keskitytään olemassa olevan palveluvarustuksen ylläpitoon. Rakenteita voidaan poistaa ja siirtää tarpeen mukaan. Palveluvarustusta säilytetään kuitenkin, niin että se palvelee tasaisesti koko vaellusreitillä. Rakenteiden sijaintiin liittyvien muutosten vaikutukset luontoarvoihin ja alueen käyttöön tulee arvioida huolellisesti. Reittien varrella on runsaasti herkkää lajistoa ja luontotyyppejä, joten luontoarvojen säilymistä on turvattava mm. kävijöitä ohjaavilla rakenteilla ja viestinnällä.		
	Vyöhykkeellä on sallittu pyöräily sulanmaan aikaan Karhunkierroksen reitillä välillä Oulangan luontokeskus - Taivalköngäs. Lumipeitteisenä aikana voi pyöräillä Oulangan erämaareittiä pitkin, joka jatkuu osittain syrjävyöhykkeellä.		
Nimi	Tavoite	Kävijämääräennuste:	60 000
Luontokeskuksen lähialueet	Alue soveltuu päiväretkelyyn. Alueella on useita suosittuja päiväreittejä (Hiiden hurmos, Könkään keino, Rytikikönkään reissu) sekä melontareittien lähtöpisteitä ja niiden käyttäjiä palvelevia rakenteita. Alueen reitit ovat pääsääntöisesti helppoja ja saavutettavia. Valikoimassa on myös esteettömiä reittejä. Luontoarvojen ja kulttuuriperintökohteiden säilymistä turvataan kävijöiden ohjaamisella ja viestinnällä.		
	Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha):	447,78
	Vyöhykkeelle ohjataan retkeily- ja luontomatkailukäyttöä alueen suojeluperusteet ja luontoarvot huomioon ottaen. Alueella sijaitsevat kulttuuriperintökohteet on otettava huomioon rakenteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa. Alueella keskitytään olemassa olevan palveluvarustuksen ylläpitoon. Alueella sijaitsevat Oulangan tutkimusasema, leirintäalue ja luontokeskus huomioidaan suunnittelussa.		
Nimi	Tavoite	Kävijämääräennuste:	90 000
Pieni Karhunkierros	Alue soveltuu päiväretkelyyn ja toimii osana Karhunkierroksen reittiä. Alue on kansallispuiston suosituimpia kohteita, joten luontoarvojen ja kulttuuriperintökohteiden säilymiseen kiinnitetään erityistä		

	huomiota. Luontoarvojen ja kulttuuriperintökohteiden säilymistä turvataan kävijöiden ohjaamisella ja viestinnällä.
Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha): 137,11
	Vyöhykkeelle ohjataan retkeily- ja luontomatkailukäyttöä alueen suojeluperusteet ja luontoarvot huomioon ottaen. Vyöhyke rajoittuu suurelta osin Juuman vuomien liikkumisrajoitusalueeseen, mikä on otettava huomioon kävijöiden ohjaamisessa ja matkailukäytössä. Alueella keskitytään olemassa olevan palveluvarustuksen ylläpitoon.
Pinta-ala yhteensä (ha), osuus suunnittelualueesta (%)	1 794,73 6,1

Yksityiset suojelalueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet

13B Vyöhykejako: Syrjävyöhyke

Selite Syrjävyöhyke on alhaisen kävijätiheyden ja pinta-alaan nähden pienen käyntimäärän aluetta, missä käytön ohjaus suunnitellaan toteuttamaan tätä tavoitetta. Sinne soveltuvat erityisesti sellaiset käyttömuodot, joille alhainen kävijätiheys on erityinen arvo ja jopa edellytys. Vyöhykkeen käytön ohjauksessa huomioidaan erityisesti paikallisen väestön tarpeet alueen käyttöön.

Yleismääräys:	Syrjävyöhyke on alue, jonne ei ohjata kävijöitä aktiivisesti eikä rakenneta uutta palveluvarustusta. Aluetta voidaan käyttää erikseen määriteltujen luontaiselinkeinojen tarpeisiin ja alueen erämaaluonteeseen soveltuviin matkailupalveluihin, kuten opastettuihin retkiin. Muilla kuin luonnonsuojelualueilla vyöhykkeelle voi sijoittaa myös luonnonvarojen hyödyntämiseen tähtäviä toimintoja. Syrjävyöhykkeellä liikkuminen on sallittua jokaisenoikeuksien mukaisesti		
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	
Kantaosa	Alue säilytetään rauhallisena ja mahdollisimman häiriöttömänä elinympäristönä alueen kasvi- ja eläinlajistolle.		
	Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha):	10 051,77
	Alueelle ei ohjata aktiivisesti kävijöitä. Alueella saa liikkua ja toimia jokaisenoikeuksien mukaisesti, mutta alueella leirytyminen on sallittu tilapäisesti vain sitä varten osoitetuilla paikoilla ja huollettujen taukopaikkojen välittömässä läheisyydessä.		
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	
Kitkanniemi	Alue säilytetään rauhallisena ja mahdollisimman häiriöttömänä elinympäristönä alueen kasvi- ja eläinlajistolle.		
	Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha):	5 295,58
	Alueelle ei ohjata aktiivisesti kävijöitä. Alueella saa liikkua ja toimia jokaisenoikeuksien mukaisesti, mutta alueella leirytyminen on sallittu tilapäisesti vain sitä varten osoitetuilla paikoilla ja huollettujen taukopaikkojen välittömässä läheisyydessä lukuun ottamatta (leirytymistä ja tulentekoa koskevat poikkeukset kts. luku 17). Oulangan erämaareitti Kitkanniemen alueella kulkee osittain vyöhykkeellä. Lisäksi alueella on joitakin, pääasiassa kalastajien käytössä olevia rakenteita mm. tulipaikka Iso Pekanlammella ja laavu Kulmakkojärvellä.		
Nimi	Vyöhykkeen tavoite	Kävijämääräennuste:	
Pohjoinen aapasuo	Vyöhyke on puiston erämaisain alue. Alue säilytetään mahdollisimman häiriöttömänä elinympäristönä alueen kasvi- ja eläinlajistolle.		
	Yleismääräyksen tarkennus	Pinta-ala (ha):	9 112,54
	Alueelle ei ohjata aktiivisesti kävijöitä. Reitistöä ylläpidetään erämaareittinä, jotka palvelevat omatoimiretkelijöitä. Alueella saa liikkua ja toimia jokaisenoikeuksilla ja tilapäisesti leirytyä vapaasti. Tulenteko on sallittu veden ääreen maasta löytyviä oksia, risuja ja pieni juurakoita käyttäen.		
Pinta-ala yhteensä (ha), osuus suunnittelualueesta (%)		24 459,88	82,9

Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet

13C Vyöhykejako: Rajoitus- ja herkkien luontoarvojen vyöhykkeet

Selite	Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on kiellettyä. Rajoituksella turvataan alueen luontoarvoja. Rajoitukset voivat olla myös ajallisesti rajattuja. Suojeluun varattujen alueiden ulkopuolisille maa- ja vesialueille ei voida hoito- ja käyttösuunnitelmassa määrittellä rajoitusvyöhykkeitä. Näille alueille on kuitenkin joskus tarpeen määrittellä suosituksia liikkumisen tai mairinnousun rajoittamiseksi, jotta alueen erityiset luontoarvot pystyttäisiin turvaamaan. Myös suojelualueille, joille kohdistuu huomattavaa virkistyskäyttöpainetta, voidaan osoittaa tarvittaessa suositusluonteisia luontoarvovyöhykkeitä.
---------------	--

Rajoitusvyöhyke, yleisperuste:	Vyöhyke säilyttää alueen luonnonsuojelulliset arvot liikkumis- tai muilla kävijöitä koskevilla rajoituksilla. Rajoitusvyöhykkeet toteutetaan luonnonsuojelulakiin (LsL 9/2023, vanha LsL 1096/1996 31.5.2023 saakka) perustuvalla järjestyssäännöllä, alueen perustamissääöksellä tai yksityisten suojelualueiden rauhoituspäätöksellä. Liikkumis- tai mairinnousurajoitus voidaan antaa, jos se on välttämätöntä eliölajien tai luontotyyppien säilymiselle (LsL 9/2023 56 § ja 58 §, vanha luonnonsuojelulaki 1096/1996 18 ja 20 §:t). Rajoitusvyöhykkeitä ovat myös Puolustusvoimien liikkumiskieltovyöhyke ja rajavyöhyke.
---------------------------------------	--

Herkkien luontoarvojen vyöhyke, yleisperuste:	Vyöhyke koskee alueita, joilla on erityisiä luontoarvoja ja joiden turvaamiseksi liikkumista tai mairinnousua suositellaan vältettävän tiettyinä aikoina. Vyöhykkeellä on tiedotuksellinen tavoite. Vyöhyke voidaan osoittaa suojelualueelle, jolle kohdistuu huomattavaa virkistyskäyttöpainetta, sekä muullekin kuin suojeluun varatulle alueelle. Tarvittaessa ELY-keskus voi Maastoliikennelain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää tai rajoittaa moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttöä tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella.
--	--

Rajoitusvyöhyke

Nimi	Rajoitusaika alkaa	Rajoitus päättyy	Pinta-ala (ha)	Peruste
Juuman vuomat	01.04	31.12	184,65	Juuman vuomien rajoitusosa on perustettu luonnonsuojelutarkoituksessa kulumiselle herkän kasvillisuuden suojelemiseksi. Liikkuminen merkittyjen reittien ulkopuolella on kielletty 1.4.–31.12. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.
Koivumutka	01.04	15.08	11,17	Koivumutkan rajoitusosa on perustettu luonnonsuojelutarkoituksessa uhanalaisen lajin suojelemiseksi. Liikkuminen alueella on kielletty 1.4.–15.8. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.
Korvasvaara	01.04	31.12	212,35	Korvasvaaran rajoitusosa on perustettu luonnonsuojelutarkoituksessa kulumiselle herkän kasvillisuuden suojelemiseksi. Liikkuminen merkittyjen reittien ulkopuolella on kielletty 1.4.–31.12. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.
Pähkänäkallio	01.04	15.08	9,89	Pähkänäkallion rajoitusosa on perustettu luonnonsuojelutarkoituksessa uhanalaisen lajin suojelemiseksi. Liikkuminen alueella on kielletty 1.4.–15.8. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.
Rajavyöhyke	01.01	31.12	2 334,89	Rajavyöhykkeellä ovat voimassa rajavartiolain (578/2005) ja rajavyöhykeasetuksen (404/1947) mukaiset säännökset. Liikkumisluvan rajavyöhykkeelle myöntää rajavartioviranomainen.
Pinta-ala yhteensä (ha):			2 752,94	Osuus suunnittelualueesta (%): 9,3

Herkkien luontoarvojen vyöhyke

Nimi	Rajoitusaika alkaa	Rajoitus päättyy	Pinta-ala (ha)	Peruste
Kitkajoen ranta			15,13	Vyöhykkeellä on erittäin herkkää lajistoa ja maasto on kulumiselle herkkää. Alueella ei ole merkittyjä reittejä. Liikkuminen olemassa olevilla poluilla. Poluilta poistumista tulee välttää. Vyöhykkeen tavoitteena on lisätä käyttäjien tietoisuutta alueen luontoarvoista. Luontoarvoista viestitään

				<p>kävijöille maastoon laitettavin kyltein ja kalastuslupien myynnin yhteydessä soveltuvalla tavalla. Alue ei sovellu luontomatkailukäyttöön.</p> <p>Viestinnän sekä liikkumisen ohjaamisen vaikutusta alueen luontoarvojen säilymiseen seurataan. Mikäli tämä vyöhykeratkaisu ei ole riittävä luontoarvojen suojelemiseksi, alueella liikkumista voidaan tarvittaessa rajoittaa rajoitusalueella.</p>	
Kiutaköngäs			4,80	<p>Vyöhykkeellä sijaistaa Kiutakoski, joka yksi kansallispuiston päänähtävyyksistä. Kosken katselupaikka on kalliosaarekkeella, jonne kuljetaan polkusiltaa pitkin. Vyöhykkeellä on herkkää lajistoa ja maasto on kulumiselle herkkää. Alueella sijaitsee myös kulttuuriperintökohteita.</p> <p>Vyöhykkeen tavoitteena on lisätä tietoisuutta alueen luontoarvoista. Luontoarvoista viestitään kävijöille opastamateriaaleissa sekä maastoon laitettavin kyltein. Liikkuminen ohjataan merkityille reiteille rakenteilla niin, että maaston kuluminen on mahdollisimman vähäistä ja alueen lajisto säilyy. Kulttuuriperintökohteet on otettava huomioon alueen suunnittelussa ja liikkumisen ohjaamisessa.</p> <p>Viestinnän sekä liikkumisen ohjaamisen vaikutusta alueen luontoarvojen säilymiseen seurataan. Mikäli tämä vyöhykeratkaisu ei ole riittävä luontoarvojen suojelemiseksi, alueella liikkumista voidaan tarvittaessa rajoittaa rajoitusalueella.</p>	
Taivalköngäs			9,39	<p>Vyöhykkeellä on erittäin herkkää lajistoa ja maasto on kulumiselle herkkää. Alueella sijaitsee myös kulttuuriperintökohteita. Vyöhykkeen tavoite on lisätä tietoisuutta alueen luontoarvoista. Luontoarvoista viestitään kävijöille opastamateriaaleissa sekä maastoon laitettavin kyltein. Liikkuminen ohjataan merkityille reiteille rakenteilla niin, että maaston kuluminen on mahdollisimman vähäistä ja alueen lajisto säilyy. Kulttuuriperintökohteet on otettava huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa ja liikkumisen ohjaamisessa.</p> <p>Alueella on kanootin- ja veneenvetotaipaleet. Vyöhykkeen välittömässä läheisyydessä on Taivalkönkään autiotupa ja taukopaikka sekä rantautumiseen soveltuva alue. Rantautumista vyöhykkeen muille ranta-alueille on vältettävä. Taukopaikoilla on viestittävä ympäröivän alueen luontoarvoista ja opastettava välttämään liikkumista herkillä alueilla.</p> <p>Viestinnän sekä liikkumisen ohjaamisen vaikutusta alueen luontoarvojen säilymiseen seurataan. Mikäli tämä vyöhykeratkaisu ei ole riittävä luontoarvojen suojelemiseksi, alueella liikkumista voidaan tarvittaessa rajoittaa rajoitusalueella.</p>	
Pinta-ala yhteensä (ha):			29,32	Osuus suunnittelualueesta (%):	0,1
Yksityiset suojelalueet ja muut yksityisomistuksessa olevat alueet					

TOTEUTUS

14 Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelun toimenpiteet		
Selite	Lomakkeella täsmennetään tavoitteenasettelun yhteydessä mainittuja toimenpiteitä siten, että toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti tulevat määritettyä riittävällä tarkkuudella. Toimenpiteiden teknisen toteutuksen kuvaus ja tarkempi ohjeistus tapahtuu toimenpidesuunnitelmissa. Luonnonsuojelun toimenpiteet kohdistuvat luontotyyppeihin ja lajeihin, esimerkiksi ennallistamisen tai perinnebiotooppien hoidon muodossa.	
Ilmaston muutokseen sopeutuminen	Tarkastelukohteita (aapasuot, huurreammallähteiköt, kuivat lehdot, kalkkikalliot, jokiluonto) koskevat toimenpiteet on jaettu RAD-mallin mukaisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksia vastustavaiin (resist), ohjaaviin (direct) ja hyväksyviin (accept) toimenpiteisiin. Toimenpiteille on annettu yhteispisteet asteikolla 1–5 sen mukaan kuinka vaikuttavia ja toteutettavia niiden on katsottu olevan. (Liite 4) <i>Asteikko 1-5: 1=matala (ei vaikuttava eikä toteutettavissa) 5=korkea (vaikuttava ja helposti toteutettavissa)</i>	
Luonnonsuojelu		
Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys
Suoluonnon tilaa parannetaan vesitalouden ennallistamistoimilla.	Oulangalla on tehty pienimuotoista ojitettujen soiden ja suopeltojen ennallistamista, jota jatketaan tarpeen mukaan. Ennallistamista toteutetaan myös suunnittelualueeseen rajautuvilla, Metsätalous Oy:n hallinnoimilla alueilla luontopalvelujen ja metsätalouden yhteistyönä.	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Luonnonmetsien tilaa parannetaan ennallistamispolttoilla.	Oulanka on osa Metsähallituksen suojelualueille perustettua palojatkumoa alueiden verkostoa. Oulangan palojatkumosuunnitelma (Lähde 38) kattaa 50 vuoden ajanjakson vuosina 2016–2066. Oulangalla on toteutettu suunnitelmallisia ennallistamispolttoja v. 2006 lähtien polttamalla 5–10 hehtaarin metsäkuvioita noin viiden vuoden välein.	Kiireellinen (3–5 v)
Perinnebiotooppeja ylläpidetään ja kunnostetaan luonnonhoitotoimien avulla.	Oulangan perinnebiotooppien hoito aloitettiin v. 1997 neljällä niitykohteella. Hoitokohteiden määrä on vuosikymmenien mittaan kasvanut nykyiseen 31 kohteeseen ja yhteensä 30 hehtaariin. Niityistä 26 on tulvaniittyjä, neljä kivennäismaan niittyä ja yksi paiseniitty, Tulvaniittyjen hoitoväli on kolme vuotta, muiden kaksi vuotta. Joillakin niityillä harjoitetaan perhoslajin ravintokasvin säilyttämiseksi rotaationiittoa, jolloin niityn puoliskoja hoidetaan vuorovuosin. Oulangalla on edelleen kunnostuskelpoisia, hoitamattomia niittyjä, joita on resurssien salliessa mahdollisuus ottaa hoitokohteiksi.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Taantuneiden ja häviämisaarassa olevien kasvilajiesiintymien tilaa parannetaan hoitotoimilla.	Erällä Oulangan suojeltavilla lajeilla on pitkään jatkuneissa seurannoissa todettu taantumista, eli lajien populaatiokoon on havaittu pienentyneen. Nämä ovat usein kalkkivaikutteisilla kallioilla kasvavia reliktiluonteisia harvinaisia lajeja, jotka esiintyvät selvästi nykyisen päälevinneysalueensa ulkopuolella tai sen reunalla. Taantumista on havaittu tai epäillään tapahtuneen myös huurreammallähteiden lajistossa ja aapasuolajeilla. Taantuminen liittyy ilmastonmuutokseen, johonkin muuhun ympäristötekijään tai niiden yhteisvaikutukseen. Lajiesiintymiä inventoidaan kohdennetusti ja laaditaan tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet esiintymien turvaamiseksi. Toimenpiteet liittyvät pääosin ilmastonmuutospilottihankkeeseen.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Vieraskasvilajit pyritään hävittämään.	Suunnittelualueelta tunnetaan kaksi vieraskasvilajia, rikkanehätti (Rorippa palustris) ja paimenmatara (Galium album), jotka on havaittu kahdelta hoitamattomalta tulvaniityltä. Esiintymät kartoitetaan ja hävitetään. Suunnittelualueen ulkopuolelta on tiedossa haitallisten vieraskasvilajien esiintymiä, joiden tilannetta seurataan ja leviäminen Oulangan alueelle estetään.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Vastustaminen: Huurreammallähteiden lisäkartoitus.	Oulangan huurreammallähteissä esiintyy paikoin nykylevinneydeltään pohjoista putkilokasvilajistoa, joka on jäännelajistoa nykyistä kylmemmiltä ilmastokausilta. Lajiston nykytilasta tarvitaan lisätietoa. Läheskään kaikkia Oulangan huurreammallähteitä ei tunneta, joten luontotyyppin pinta-ala, lähteiden lukumäärä, niissä olevien suojeltavien lajiesiintymien määrä ja niiden mahdollinen hoitotarve ei ole kaikilta osin tiedossa	Kiireellinen (3–5 v)

	<p>Lisäinventoinneille on tarvetta, mutta inventointien kohdentaminen on vaikeaa, sillä tätä hyvin pienialaista luontotyyppiä ei pysty paikallistamaan kaukokartoitusaineistoista. Muiden kartoitusten yhteydessä löytyneet huurreammallähteet ja niiden suojeltavat lajit kirjataan tietojärjestelmiin.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>	
Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset korvaaville habitaateille.	<p>Joillakin kalkkikallioiden ja kalkkivaikutteisten kallioiden harvinaisilla, yleislevinneisyydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan kokeilla siirtoistutuksia. Korvaavia habitaatteja pyritään löytämään sekä suunnittelualueelta että muualta Koillismaan eliomaakunnan ja Pohjois-Suomen suojelukohteilta.</p> <p>Yhteispisteytys: 2</p>	Ei kiireellinen (yli 10 v)
Vastustaminen: Kuivien lehtojen lisäkartoitus.	<p>Kuivat lehdot ovat harvinainen luontotyyppi, jota esiintyy kalkkivaikutteisella kallioperäalueella. Oulangan kuivissa lehdossa esiintyy tyypillisesti nykylevinneisyydeltään eteläistä putkilokasvilajistoa, joka on jäännelajistoa nykyistä lämpimämmiltä ilmastokausilta. Alueen kuivista lehdoista on puutteelliset tiedot, koska luontotyyppiä on vaikea tunnistaa kaukokartoitusaineistoista. Maastokartoitukset kohdennetaan kallioperältään ja topografialtaan potentiaalisille alueille.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Vastustaminen: Estetään kuivien lehtojen umpeenkasvu.	<p>Osa Oulangan kuivista lehdoista vaikuttaa kuusettuvan ja paksusammaloituvan eli muuttuvan kasvillisuudeltaan tuoreen lehdon suuntaan, jolloin kuiville lehdoille tyypillinen lajisto taantuu. Kartoitusten perusteella valikoidaan hoidon tarpeessa olevat, kasvillisuudeltaan muuttuneet kuivat lehdot ja toteutetaan hoitotoimet. Hoitotoimenpiteitä ovat kuusien poisto ja pohjakerroksen paksusammaleisuuden vähentäminen. Vaikuttaa siltä, että edustavimmat kuivat lehdot esiintyvät alueilla, joilla viimeisimmästä metsäpalosta on vähiten aikaa. Tämän perusteella kannattaa harkita myös umpeen kasvavien kuivien lehtojen kevyttä kuluttamista.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Vastustaminen (kalalajit): kalastusjärjestelyt.	<p>Ilmastonmuutoksen edetessä kalastusjärjestelyjen tiukentaminen mm. rauhoitusajat- ja alueet, pyyntitapojen rajoitukset sekä saaliskiintiöt vähentävät kalastuskuolleisuutta.</p> <p>Yhteispisteytys: 5</p>	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Vastustaminen (kalalajit): hoitotoimenpiteet.	<p>Harjuksen osalta mahdolliset tuki-istutukset pienpoikasilla. Taimenen osalta mm. mäti- ja vastakuorituneiden poikasten istutukset ja Kiutakönkään ylisiirrot (katso tarkemmin erätoiminnan toimenpiteet, taulukko 16). Tärkeää on, että kantoja ei istutuksissa sekoiteta kummankaan lajin suhteen.</p> <p>Yhteispisteytys: 5,5</p>	
Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet.	<p>Oulangan kalkkikallioilla ja kalkkivaikutteisilla kallioilla esiintyy yleisesti aikaisempien ilmastokausien jäännelajeja, joiden nykyinen levinneisyysalue on selvästi Oulankaa pohjoisempaan tai etelämpänä. Ainakin osa nykylevinneisyydeltään pohjoisista putkilokasvilajeista ja niiden esiintymistä vaikuttaa taantuneen kasvupaikkojen umpeenkasvun takia. Seurantojen perusteella valitaan hoitotoimia tarvitsevat lajit ja esiintymät. Sovellettavat hoitotoimet ovat paikallisia, kasvupaikkaan kohdistuvia, kuten kilpailevan lajiston poistoa, yleistä peitteisyyden vähentämistä ja populaatiokoon vahvistamista.</p> <p>Yhteispisteytys: 4</p>	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: Edunvalvonta - ennallistamistarve suunnittelualueeseen rajautuvilla yksityismailla.	<p>Oulangan pohjoiseen aapasualueeseen rajautuu kansallispuiston ulkopuolella ojitettuja soita, joiden kuivatusvaikutus ulottuu suojelualueen puolelle. Ojia on muuallakin Oulankaan rajautuvilla alueilla. Ilmastonmuutos vaikuttaa aapasoihin samansuuntaisesti kuin ojitusten aiheuttama kuivuminen, joten laajojen, suojelualueen rajat ylittävien valuma-aluekokonaisuuksien ennallistaminen olisi vaikuttavinta.</p> <p>Yhteispisteytys: 5</p>	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: Perattujen purojen	<p>Oulangan pohjoisella aapasualueella on tehty in 1800-luvulla nurmien verkkoja, joiden tarkoituksena on ollut</p>	Ei kiireellinen (yli 10 v)

ennallistaminen.	lampien vedenpinnan laskeminen ja suoniittypinta-alan lisääminen lampien reunuksille. Alue on kuitenkin jo pitkälle luonnontilaistunut. Tilanne kartoitetaan ja tehdään tarvittavat ennallistamissuunnitelmat, mikäli toimenpiteillä voidaan saavuttaa aapasuoalueen vesitalouden kannalta merkittäviä tuloksia. Yhteispisteytys: 6	
Vastustaminen (tulvaniityt): hoitotoimenpiteet.	Valtaosa Oulangan hoidossa olevista perinnebiotoopeista on tulvaniittyjä, joiden hoitotoimet aloitettiin neljällä kohteella v. 1997. Hoitopinta-ala on vajaan 30 vuoden aikana kasvanut tasaisesti, mikä on ollut mahdollista jaksottamalla niitot kolmen vuoden välein tapahtuvaksi. Hoidettavana on yhteensä 26 tulvaniittykohdetta, joiden yhteispinta-ala on noin 27 ha. Yhdelle uudelle kohteelle on laadittu hoitosuunnitelma, mutta kohteen hoitoa ei ole vielä aloitettu. Yhteispisteytys: 9	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet.	Joillakin huurreammallähteiden harvinaisilla, yleislevinneisyydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Lajien tilaa voidaan pyrkiä parantamaan kasvupaikan hoitotoimilla ja populaatiokoon aktiivisella lisäämisellä. Yhteispisteytys: 6	Kiireellinen (3–5 v)
Yhteistyön tiivistäminen tutkimusaseman kanssa	Tiivistetään Oulangan tutkimuslaitoksen kanssa yhteistyötä ilmastonmuutoksen ja jokijäiden seuranta osalta. HKS:n välitarkastelun yhteydessä pyydetään tietoja viimeaikaisesta jokijään kehittymisestä ja ilmastomallin soveltamiseen mahdollisesti liittyvien osuuskien tutkimustuloksista.	Kiireellinen (3–5 v)
Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset korvaaville habitaateille.	Joillakin huurreammallähteiden harvinaisilla, yleislevinneisyydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan kokeilla siirtoistutuksia. Korvaavia habitaatteja pyritään löytämään sekä suunnittelualueelta että muualta Koillismaan eliömaakunnan ja Pohjois-Suomen suojelukohteilta. Yhteispisteytys: 6	Ei kiireellinen (yli 10 v)
Ohjaaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet.	Seurantojen perusteella erällä aapasuoalueilla on todettu populaatiokoon pienenemistä. Yksittäisillä lajeilla tehdyt suoniittujen hoitokokeilut ovat tuottaneet ristiriitaisia tuloksia, joten hoitomenetelmiä tulee kehittää. Yhteispisteytys: 4	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Reittien läheisyydessä olevien lajiesiintymien inventointi ja toimenpidetarpeen arviointi.	Kartoitetaan retkeilyreittien ja -rakenteiden läheisyydessä olevat suojeltavien lajien esiintymät ja laaditaan tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet lajiesiintymien turvaamiseksi.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Linnustolaskentoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan.	Linnuston linjalaskentoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan.	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Muiden eliöryhmien inventointeja toteutetaan ja seurantoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan.	Direktiivilajit poislukien Oulangalta tunnetaan noin 5500 muiden suojeltavien lajien esiintymää. Seurannoissa painotetaan kansallisesti uhanalaisia lajeja, ja näiden joukossa korkeimpien uhanalaisuusluokkien erityisesti suojeltavia ja kiireellisesti suojeltavia lajeja. Erityishuomion saavat reliktilajit eli aiempien ilmastokausien jäännelajit, joista monet ovat Koillismaalla alueellisesti uhanalaisia. Näistä nykylevinneisyydeltään pohjoiset lajit ovat niitä, jotka oletettavasti taantuvat ilmastonmuutoksen myötä.	Kiireellinen (3–5 v)
Direktiivikasvilajien säännöllistä seurantaa jatketaan.	Muiden kuin Metsähallituksen vastuulajien seurannat painottuvat direktiivilajeihin, joiden esiintymiä tunnetaan Oulangalta noin 1100. Näistä 93 % on putkilokasveja, 3 % sammalia ja loput 4 % nilviäis- ja hyönteislajeja. Putkilokasvien osuudesta kaksi lajia kattaa 76 % esiintymistä. Seurannat pyritään toistamaan säännöllisesti siten, että kasvilajiesiintymistä ei olisi yli 20 vuotta vanhoja tietoja. Uhanalaisimpia ja harvinaisimpia direktiivikasvilajeja seurataan tiiviiten.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Luontotyyppitietoa päivitetään tarpeen ja resurssien mukaan.	Luontotyyppitietoa päivitetään tarpeen ja resurssien mukaan. Luontotyyppitiedon tarkennusta tehdään ainakin kalkkikallioiden, huurreammallähteiden ja kuivien lehtojen suhteen, mikä liittyy tietopuutteisiin sekä ilmastonmuutospilottihankkeeseen.	Kiireellinen (3–5 v)

Vastuupetolintujen säännöllistä seuranta jatketaan.	Metsähallituksen vastuulla olevien petolintujen pesäpaikat tarkistetaan vuosittain.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Kulttuuriperinnön suojelu		
Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys
Kohteiden huomioiminen suunnittelussa.	Arkeologiset kohteet huomioidaan retkeilypalveluiden sijoittelussa ja luonnonhoidossa ja ennallistamisessa ajantasaisena pidetyn inventointitiedon avulla.	
Yhteistyö niittylatojen säilyttämiseksi.	Niittyladot, jotka sijaitsevat arvokkailla, hoidettavilla perinnebiotoopeilla, hoidetaan yhteistyössä luonnonperinnön asiantuntijoiden kanssa. Hoidossa tehdään yhteistyötä myös toteutustiimin kanssa. Niittylatojen osalta kuntotarkastukset tehdään osana vuosittaisia tulostavoitteita 3 vuoden välein.	Kiireellinen (3–5 v)
Arkeologisten inventointien päivittäminen noin 10 vuoden välein ja katselmoinnit tarpeen mukaan.	Arkeologisten inventointien päivittäminen ja tarkastukset toteutetaan tarpeen mukaan. Alueen hoitoon ja käyttöön liittyvien toimenpiteiden yhteydessä arvioidaan tarve toimenpidealueen arkeologiselle inventoinnille ja ne toteutetaan tarvittaessa. Lisäksi Oulangan kansallispuiston laajempi arkeologinen täydennys- ja tarkistusinventointi tehdään seuraavan 5–10 vuoden aikana.	Kiireellinen (3–5 v)
Rakennusperintökohteiden säännölliset kuntotarkastukset.	Arvokohteisiin kuuluvilla rakennusperintökohteilla tehdään säännöllistä kuntoseuranta 3 vuoden välein. Muiden rakennusperintökohteiden kuntotarkastuksia tehdään tapauskohtaisesti niihin kohdistuneen mahdollisen il kivallan tai muun vaurion osalta.	Kiireellinen (3–5 v)
Retkeilykäytössä olevien kohteiden kuntoseuranta.	Retkeilykäytössä olevien kohteiden kuntoseuranta tarpeen mukaan.	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)

Luonnonsuojelu: yksityiset maat ja YSA-alueet
Kulttuuriperinnön suojelu: yksityiset maat ja YSA-alueet

15 Luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun toimenpiteet

Selite
Lomakkeella täsmennetään luonnon virkistyskäyttöä, lähinnä retkeilyä, luontomatkailua, viestintää ja opastusta koskevia tavoitteenasettelun yhteydessä nimettyjä toimenpiteitä. Toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti määritellään riittävällä tarkkuudella. Toimenpiteiden teknisen toteutuksen kuvaus ja tarkempi ohjeistus tapahtuu toimenpidesuunnitelmissa.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
Tarkastelukohteita (Karhunkierroksen vaellusreitti, taukopaikkojen huolto) koskevat toimenpiteet on jaettu RAD-mallin mukaisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksia vastustaviin (resist), ohjaaviin (direct) ja hyväksyviin (accept) toimenpiteisiin. Toimenpiteille on annettu yhteispisteet asteikolla 1–5 sen mukaan kuinka vaikuttavia ja toteutettavia niiden on katsottu olevan. (Liite 5)

Asteikko 1-5:

1=matala (ei vaikuttava eikä toteutettavissa)

5=korkea (vaikuttava ja helposti toteutettavissa)

Käyntimääräennuste

190 000

Vuosi

2036

Kysynnän kuvaus (tavoitetilassa) ja muutos nykytilaan

Kävijämääriin ei odoteta merkittävää kasvua. Vaikka Rukan matkailu on kasvanut, kävijämäärät ovat nykyisellään laskeneet 2020-luvun alun huippuvuosista. Mikäli kansallispuiston kävijämäärä kasvaa matkailun seurauksena, kasvu näkyy oletettavasti pääasiassa päiväkäyntikohteissa. Kävijäpainetta jakavat myös muut lähialueen kansallispuistot (mm. Salla, Riisitunturi).

Luonnon virkistyskäyttö ja luontomatkailu

Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys
Yhteistyötä matkailuliiketoiminnan kanssa ylläpidetään yhteistyösopimuksilla.	Taataan yhteistyö matkailuliiketoiminnan kanssa solmimalla matkailun yhteistyösopimus alueella toimivien matkailu yritysten kanssa. Tavoitteena on, että kaikilla alueella toimivilla matkailuyrityksillä on voimassa olevat sopimukset, joiden ehtoja yritykset noudattavat. Lisäksi Metsähallituksen kanssa yhteisiä asiakkaita palvelevilla muilla, loogisessa palveluympäristössä toimivilla yrityksillä, voi olla matkailun yhteistyösopimus ilman retkeilyrakenteiden käyttöoikeutta.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Viestintä yhdessä sidosryhmien kanssa	Luontomatkailun kestävydestä ja vastuullisuudesta viestitään yhteisille asiakkaille yhdessä matkailutoimijoiden kanssa, mm. matkailun alueorganisaatiot ja matkailuyritykset.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Kehitetään luontomatkailun, sopimuksellisuutta, yhteistyötä ja kumppanuuksia	Luontomatkailun kehityksestä ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa alueen matkailutoimijoiden kanssa ja edistetään keinoja alueella toimivien matkailuyritysten tavoittamiseksi, jotta kaikille saataisiin laadittua yhteistyösopimukset.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Tuotekehittelyn seuranta	Seurataan aktiivisesti yritysten tuotekehittelyä, jotta pystytään kohdentamaan viestintää ja varautumaan mahdollisiin uhkiin, joita muuttuvasta ympäristöstä ja uusista tuotteista yhdessä voi seurata.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Uudistavan luontomatkailun mahdollistaminen.	Yritysyhteistyöllä pyritään mahdollistamaan ja varmistamaan uudistavan luontomatkailun kehittäminen vastuullisella tavalla. Uudistavan luontomatkailun tuotteiden tulee kohdentua Luontopalveluiden ydintehtävien kannalta vaikuttavasti. Uudistavan matkailun perusperiaate on se, että alue jää käynnin jälkeen parempaan kuntoon, kuin se oli kävijöiden tullessa. Yrityksille tämä on houkutteleva tuotekategoria ja liiketoimintamahdollisuus, koska samalla pystytään vastaamaan kestävä matkailun haasteeseen ja lisäämään kävijöiden luontotietoutta, sekä mm. ymmärrystä ilmastonmuutoksesta. Uudistavaa matkailua on syytä kehittää rinta rinta vapaaehtoistyön kehittämisen kanssa.	Kiireellinen (3–5 v)
Kävijöiden ohjaus rakenteilla ja kestäväinnillä.	Reittejä kestäväidään tarvittaessa ensisijaisesti päiväreiteillä ja käydyimpien kohteiden läheisyydessä sekä erityisesti suojeltavien laji- ja luontotyyppiäsiintymisen läheisyydessä. Tarvittaessa herkkiä luontokohteita suojaamaan rakennetaan esim. ohjaavia köysikaiteita, portaita jne. Muutoin reagoidaan tarvittaessa käytön muutosten aiheuttamiin kulumistilanteisiin.	Kiireellinen (3–5 v)
Rakennuksia ja rakenteita kunnostaessa ja rakentaessa huomioidaan luontoarvot.	Rakennuksia ja rakenteita rakennettaessa ja kunnostus- tai muutostöitä tehtäessä käytetään ratkaisuja, jotka mahdollisimman hyvin varmistavat luontoarvojen säilymisen ja ympäristön säilymisen puhtaana.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)

Suunnittelualaueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Kehitetään päiväreittien laatua, ei määrää	Kohdennetaan kehitystoimet olemassa oleviin päiväreitteilypalveluihin.	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Taukopaikkarakenteiden sijoittelussa huomioidaan ilmastonmuutos ja huoltoyhteyksien vaatimukset	Taukopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla tai -autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa.	Kiireellinen (3–5 v)
Taukopaikkojen määrä ja rakenteet mitoitetaan valtakunnallisten palvelutasolinjausten mukaiseksi	Päiväreittien taukopaikkojen määrä ja rakenteet mitoitetaan valtakunnallisten palvelutasolinjausten mukaiseksi.	
Jokiympärisön reitit ja rakenteet mitoitetaan oikein ja säilytettävät palvelut pidetään kunnossa	Kunnossapidon vaatimat toimenpidetarpeet kirjataan järjestelmään. Taukopaikkoja, reittejä ja rakenteita kunnostetaan käytettävissä olevien resurssien sallimissa puitteissa.	Kiireellinen (3–5 v)
Päiväreitteilyyn tarkoitetut reitit ja rakenteet pidetään kunnossa	Kunnossapidon vaatimat toimenpidetarpeet kirjataan järjestelmään. Taukopaikkoja, reittejä ja rakenteita kunnostetaan käytettävissä olevien resurssien sallimissa puitteissa.	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: investoinneissa arvioidaan, onko rakenne ja sijainti muuttuvassa ilmastossa toimiva.	Investointien yhteydessä mietittävä onko rakenne ja rakenteen sijainti muuttuvassa ilmastossa edelleen toimiva. Mietitään siirrettävissä olevien rakenteiden mahdollisuuksia ja käytetään mahdollisimman ekologisia rakenteita. Yhteispisteytys: 7	
Vastustaminen: reittien ja rakenteiden kunnan sekä käyntimäärien seuranta	Vastustaminen (karhunkierros): Järjestelmässä olevat reittien, rakennusten ja rakenteiden kuntotiedot pidetään ajantasalla. Käyntimäärien seuranta alueella kehitetään tiedon laadun ja kattavuuden varmistamiseksi. Yhteispisteytys: 7,5	Kiireellinen (3–5 v)
Ohjaaminen: ilmastoviisaan taukopaikan rakentaminen.	Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto): Ensimmäinen ilmastoviisas taukopaikka rakennetaan Rukan alueelle Konttaiselle. Taukopaikalle ei tule tulentekomahdollisuutta ja se rakennetaan CLAP-hankkeessa laaditun ilmastoviisaan taukopaikan käsikirjan mukaisesti. Taukopaikan toimivuutta Konttaisella seurataan ja tarpeen vaatiessa vastaavia ratkaisuja voidaan käyttää myös Oulangalla, mikäli ne todetaan toimiviksi. Käymälöiden sijainnit tulee miettiä erikseen. Yhteispisteytys: 6	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Vastustaminen: viestintä polttopuun käytön vähentämiseksi.	Vastustaminen (taukopaikkojen huolto): Retkietiketin korostaminen valtakunnallisesti. Oma artikkeli aiheesta nostoon viestintätiimin toimesta. Opasteiden lisääminen Oulangan taukopaikoilla, ja selkeät perustelut polttopuiden käytön vähentämiseen. Yhteispisteytys: 6,5	
Hyväksyntä: Huolto loppuu joiltakin taukopaikoilta tarvittaessa.	Hyväksyntä (taukopaikkojen huolto): Jos jonkun taukopaikan polttopuu- ja jätehuolto on talven sääolosuhteista johtuen vaarallista tai mahdotonta, huolto jätetään kyseisen talven osalta tekemättä. Huolto toteutetaan seuraavana talvena, mikäli se on sääolosuhteiden osalta mahdollista. Jos huoltoon alkaa tulla usein katkoksia, mietitään vaihtoehtona suurempien puumäärien viemistä kerralla hyvän talven sattuessa, vessalaatikoiden lisäämistä tai lopulta taukopaikan sulkemista. Yhteispisteytys: 8	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Ohjaaminen: Tunnistetaan toimenpiteitä vaativat muutokset toimintaympäristössä	Ennakoidaan tulevaa ohjaustarvetta seuraamalla asiakkaiden toimintaa ja palautteita sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksista kertovia ilmiöitä luonnossa ja retkeily-ympäristössä, tarvittaessa ryhdytään ohjaamaan asiakaskäyttöä rakenteilla, opastuksella ja viestinnällä. Seurataan kävijämäärien kehitystä ja sen vaikutusta ympäristöön. Yhteispisteytys: 7	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)

Ohjaaminen: Polttopuun polton rajoittaminen	Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto): Polttopuun kulutuksen vähentämiseksi ilmastosyistä ja polttopuuhuollon turvallisuuden takia polttopuuta ei olisi tarjolla ympärivuotisesti. Puuhuoltoa voitaisiin rajoittaa esim. niin että puuta ei olisi tarjolla kesäisin. Tulettomien taukopaikkojen osuus kaikista alueen taukopaikoista kasvaisi. Yhteispisteytys: 4,5	
Tukeudutaan kaikessa matkailutoiminnassa kestävän matkailun periaatteisiin.	Kestävän matkailun periaatteiden noudattaminen varmistetaan matkailuyritysten sopimuksellisuudella, oikeanlaisella viestinnällä sekä muulla yhteistyöllä.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Ennakointi käytön kestävyuden turvaamiseksi.	Matkailukäytön kestävyuden varmistamiseksi hyödynnetään ennakoitua entistä vahvemmin. Esim. reagoidaan herkemmin heikkoihin signaaleihin matkailutrendien muutoksista, sekä kestävyuden mittareiden indikoimiin kestävyysasteisiin.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Ohjaaminen: Parannetaan valmiuksia nopeaan viestintään ja sitä tukevien kanavien käyttöön.	Ohjaaminen (karhunkierros): Viestintävalmiuksien lisäämisessä kohderyhmien huomiointi ja käytettävien kanavien laajentaminen. Esim. kansainvälisten retkeilijöiden ja matkailuyritysten huomioiminen viestintäkanavien ja viestintäkielen valinnassa. Yhteispisteytys: 6,5	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: Viestintä	Vastustaminen (karhunkierros): Ilmastonmuutoksen myötä luonnonolosuhteet muuttuvat arvaamattomammiksi ja ennakoimattomammiksi. Viestitään erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksista, jotka aiheuttavat turvallisuusriskejä (helleaallot, taudit, liukkaus, talviolojen ja muiden sesonkien muutokset, ajankohtaiset ohjeistukset). Pääpaino viestinnässä on digitaalisissa kanavissa. Muutoksista ja riskeistä viestivien opasteiden lisääminen myös maastoon tulee entistä tärkeämmäksi, kun luontokeskuksen on tarkoitus siirtyä yrittäjävetoiseen toimintaa. Yhteispisteytys: 6,5	
Seurataan jokiympäristössä tapahtuvan matkailun yritystoiminnan muutoksia	Seurataan matkailun yritystoimintaa siten, että Luontopalveluilla on ymmärrys aktiviteeteista ja toiminnan laajuudesta ja sijoittumisesta jokiympäristössä. Tarvitaan valmius myös rajoitustoimiin, mikäli uhkia ilmenee.	Kiireellinen (3–5 v)
Viestintä ja yhteistyön kohdentaminen	Matkailuyhteistyön viestinnässä otetaan huomioon, että osa yrityksistä toimii alueella vakituisesti ja yrittäjät ovat myös alueen asukkaita, toisaalta alueella toimii myös kansainvälisiä yrityksiä, joiden asiakkaat ovat kansainvälisiä. Alueella toimii sekä isoja että pieniä matkailuyrityksiä. Huomioitavia asioita viestinnässä ovat mm. kielivalikoima, viestintäkanavat ja pohjatiedon taso.	
Megatrendien seuranta ja ennakointi	Seurataan aktiivisesti megatrendejä ja ennakoidaan niiden vaikutuksia luontomatkailuun. Esim. ilmaston lämpeneminen vaikuttaa matkailijamääriin kesäaikana, kun ennestään hyvin tunnetuilla matkailualueilla lämpötilat nousevat liian korkeiksi.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Kuluneisuuden seuranta.	Reittien ja maaston kuluneisuuden seuranta käytössä olevan kestävyydenseurannan työkaluja hyödyntäen.	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: käyttöön uusia toimintamalleja huollon tueksi ja reitin säilyttämiseksi	Vastustaminen (karhunkierros). Tauskopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla/-autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa. Yhteispisteytys: 8	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Hyväksyntä: Tarvittaessa suljetaan kohteita, lopetetaan polttopuuhuolto, muutetaan palvelutasoa.	Hyväksyntä (Karhunkierros). Jos jonkin reitinosan tai taukopaikan huolto tai asiakaskäyttö ilmastonmuutoksesta johtuen vaikeutuu tai ilmastonmuutos aiheuttaa asiakas- tai työturvallisuusriskejä, voidaan reitinosia tai taukopaikkoja tarpeen mukaan sulkea. Tauskopaikoilta voidaan harkitusti poistaa esim. polttopuusuoja ja käymälä mikä vähentää huollon tarvetta	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)

	Yhteispisteitys: 7	
Ohjaaminen: Taukopaikkojen rakenne tai yksittäisen rakenteen sijainti voi muuttua.	Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto): Taukopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla ja -autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa. Esimerkiksi Ansakämpän polttopuusuojan ja käymälän siirtäminen rinteeseen päälle sijaintiin, josta se pystytään huoltamaan maata pitkin olemassa olevia huoltoreittejä myöten. Yhteispisteitys: 8	Kiireellinen (3–5 v)
Vastustaminen: Tutkitaan mahdollisuuksia uudistavan matkailun tuotteisiin.	Vastustaminen (taukopaikkojen huolto): Tunnistetaan työkokonaisuuksia, jotka soveltuvat uudistavan matkailun tuotteisiin, keinona ylläpitää rakenteita sekä lisätä tietoisuutta retkeilyn ja matkailun mahdollistavasta työstä. Vaatii yrityksiltä uudistavan matkailun konseptointia ja jalkauttamista yhdessä Metsähallituksen kanssa. Yhteispisteitys: 4	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Vastustaminen: Tarvittaessa hyödynnetään uusia ratkaisuja polttopuukuljetuksessa.	Vastustaminen (taukopaikkojen huolto): Nykyisten huoltoreittien muuttuessa ilmastomuutoksen myötä käyttökelvottomiksi rakennetaan uusia, lumipeitteiselle ajalle tai kevyeen (esim. mönkijä) ympärivuotiseen käyttöön soveltuvia huoltoreittejä. Taukopaikkojen huolto voidaan toteuttaa myös helikopterilla, jos lumipeite ei riitä huoltojen toteuttamiseen. Yhteispisteitys: 6,5	Vähemmän kiireellinen (6–10 v)
Opastus ja viestintä		
Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys
Liikkumisen ohjailu rakenteilla, opasteilla ja rajoitteilla.	Uhanalaisista lajeista (mm. neidonkengistä) viestivät taulut maastoon.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Yksityiset maat ja YSA-alueet		

16 Erätalouden toimenpiteet

Selite Lomakkeella määritellään erätalouteen liittyvät toimenpiteet, ohjeet ja määräykset. Lomakkeen tarkoituksena on täsmentää tavoitteenasettelun yhteydessä mainittuja toimenpiteitä siten, että toimenpiteiden laji, suuruusluokka ja sijainti tulevat määritettyä riittävällä tarkkuudella.

Metsästys ja riistanhoito

Kuvaus alueen metsästysjärjestelyjen muutoksesta

Metsästystä säädellään kansallispuistosta annetulla lailla. Apaosan hirvenmetsästysaluetta laajennettiin vuonna 2023 Oulangan kansallispuiston säädöksen päivityksen yhteydessä (Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain muuttamisesta 521/2023, 21 b §). Metsästystä säädellään vuosittain asetetuilla metsästysajoilla sekä mahdollisilla saaliskiintiöillä.

Alueen metsästysjärjestelyt

Metsästyslain 7§ ja 8§ mukainen yleinen metsästys

	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Metsästyslain 8§ aluetta (kunnan asukkailla vapaa metsästysoikeus)	Ei muutu	Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille 634/1956, 21 b §	28 613,00	Suden ja karhun metsästys on sallittu paikallisille asukkaille kansallispuistossa, niillä alueilla, jotka ovat heidän kotikunnassaan.

Metsästyskäytön ulkopuolella tai rajoitetussa käytössä

	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Metsähallituksen hallinnoiman alueen paikalliset/ajalliset rajoitukset	Ei muutu	Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille 634/1956, 21 b §	6 077,00	Kuusamon yhteismetsän osakkailla on kotikunnastaan riippumatta hirvenmetsästysoikeus puiston Kitkaniemen alueella.

Riistakantojen kestävä hyödyntämisen suunnittelu

Riistalaskennat, kanta-arviot ja verotussuunnitelmat edistävät kestävää riistan hyödyntämistä. Tiettyjen riistalajien osalta lainmukainen saalisilmoitus.

Riistanhoito (mm. elinympäristöt ja pienpetojen poisto) ja rakenteet

Alueella pyritään edistämään pienpetojen ja kanadanmajavan pyyntiä (vieraslajit). Riistalle sopivia elinympäristöjä hoidetaan mm. pienpetopyynnillä ja riistalaskennoilla. Riistarakenteita kuten hirvitornia alueelle sijoitetaan harkinnanvaraisesti, erillisellä suostumuksella.

Toimenpiteet

Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys
Riistakolmio- sekä vesilintulaskentojen aktivointi. Riistahavainnot esim. hirvi ja suurpedot.	Riistakantojen seuranta (erityisesti paikallistasolla) tuetaan perustamalla alueelle vesilintupisteitä sekä vähintään yksi riistakolmio. Kohteille rekrytoidaan vapaaehtoiset laskijat. Riistan tutkimus tuottaa tuloksista kanta-arviot, joita käytetään mm. metsästyksen suunnittelussa (ekologinen kestävyys). Suurriistan havaintokeruuseen kannustetaan mm. riistanhoitoyhdistyksen kautta.	Kiireellinen (3–5 v)
Vieraslajien poisto. Pyritään kehittämään edistäviä toimenpiteitä.	Minkin ja supikoiran tehokas poistopyynti sekä kanadanmajavan levinneisyyden selvittäminen, sekä ko. lajin poistaminen (majavakannan hoito- ja hallintasuunnitelma, Lähde 39). Toimenpiteet edellyttävät suunnitelmallisuutta ja riittävää tehokkuutta.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Viestintä ja tiedottaminen alueellisista metsästysjärjestelyistä.	Selkeytetään nykyiset lait järjestyssäännössä ja ohjeistuksissa. Alueellisista rajoituksista ja metsästysjärjestelyistä laaditaan selkeä ja helposti saavutettava dokumentti paikallisille metsästäjille sekä sidosryhmille. Kansallispuistossa tanahtuvasta metsästäyksestä ja metsästäjäsainista tiedotetaan myös alueen	Erittäin kiireellinen (1–2 v)

	muita käyttäjiä.	
Erävalvonnan kehittäminen	Erävalvonta osallistuu alueen sidosryhmätyöhön. Erävalvonnan menetelmiä ylläpidetään ja kehitetään yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.	Kiireellinen (3–5 v)

Muita alueita (YSA- ja yksityisalueet) koskevat mahdolliset suositukset

Kalastus

Alueen kalastuskäytön muutos

Pesojärven rajoitusalue on lakkautettu ja yleiskalastusoikeudet ovat vesistöissä voimassa.

Alueen kalastuskäyttö

Kalastus maanomistajan luvalla (MH:n hallinnoimat alueet)

	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Metsähallituksen kalastuslupa-alue	Ei muutu	Pyydyskalastus lupa-alue	166,00	Pyydyskalastus sallittu pyydysluvalla Oulangan pyydyslupa-alueen vesissä. Onkiminen ja pilkkiminen on sallittu, elleivät liikkumis- tai kalastusrajoitukset niitä estä. Kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 69 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta yhdellä vavalla. Nämä yleiskalastusoikeudet eivät ole voimassa vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla eikä niillä vesialueilla, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty.

Kalastuskäytön ulkopuolella tai rajoitetussa käytössä

	Muutos	Syy	Pinta-ala (ha)	Kuvaus
Paikalliset erityisoikeudet	Laajenee	Sopimukset ja paikallisen asukkaan rajaus	91 770,00	Paikallisen asukkaan rajauksen (Liite 7) sisäpuolella asuvat ja kiinteistön omistavat saavat ostaa pyydyslupia puiston alueella olevan Oulangan pyydyslupa-alueen vesiin, jotka sijaitsevat heidän kotikuntansa alueella sekä edullisempia kausilupia puiston jokivesillä kalastukseen.

Kalaveden ja kalakantojen hoito

Uhanalaisen Oulangan taimenen kantaa hoidetaan poikasistutuksilla ja emokalojen ylisiirroilla Kiutakönkäällä.

Toimenpiteet

Toimenpide	Kuvaus	Kiireellisyys
Kalastusjärjestelyt	Kalastusjärjestelyt (rauhoitukset, saaliskiintiöt, kalastajakiintiöt, välinekohtaiset rajoitukset, mm. väkäsettömät koukut ja koukumäärät). Lupamyynnin keskeytys, kun veden lämpötila nousee yli 21 asteen.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Veden lämpötilan huomiointi kalastuksessa	Veden lämpötilan huomioiminen kalastuksessa, hyödynnetään vastuullisen kalastajan ohjeita. Lupamyynnin keskeytys, kun vedenlämpötilan nousee yli 21 asteen.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Taimenen rauhoitus	Taimenen rauhoitusta jatkettava. Nykyisellään taimen on rauhoitettu Oulankajoessa valtion vesialueella.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö maanomistajien kanssa	Valuma-alueiden maankäytöllä on merkittäviä vaikutuksia vesistöjen tilaan. Pyritään vaikuttamaan suunnittelualueeseen rajautuvien alueiden maankäyttöön edunvalvonnan keinoin. Tehdään yhteistyötä maanomistajien kanssa ja viestitään maankäytön vesistövaikutuksista.	Kiireellinen (3–5 v)
Valuma-alueiden ja niiden maankäytön selvittäminen	Selvitetään puutteellisilta osin pienten virtavesien valuma-alueet ja niiden maankäyttöä. Näin saadaan tietoa valuma-alueiden ihmistoiminnoista eli painetekiioista. Tiedon pohjalta voidaan suunnitella mahdollisia ja	Kiireellinen (3–5 v)

	tarvittavia toimenpiteitä.	
Taimenen poikasistutukset	Taimenen poikasistutuksia jatkettava yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja alueen osakaskuntien kanssa.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Taimenkantojen seuranta yhteistyössä Luken kanssa	Taimenkantojen seuranta jatketaan yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja alueen osakaskuntien kanssa. Selvitetään mahdollisuutta kameraseurantaan Oulankajoen taimenen nousun ajalle Kiutakönkääle. HKS:n välitarkastelussa arvioidaan virkistyskäytön vaikutuksia taimenen nousuun joessa.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Erävalvonnan tarve	Erävalvonta osallistuu alueen sidosryhmätyöhön. Erävalvonnan menetelmiä ylläpidetään ja kehitetään yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.	Kiireellinen (3–5 v)
Kiutakönkään taimenten ylisiirrot	Taimenien ylisiirtoa Kiutakönkäällä jatkettava yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja alueen osakaskuntien kanssa.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)
Viestintä taimenkantojen tilasta	Oulangan taimenkantojen tilasta viestitään aktiivisesti ja yritetään saada myös ns. suuri yleisö ymmärtämään Oulangan taimenen suojelun tärkeys.	Erittäin kiireellinen (1–2 v)

Muita alueita (YSA- ja yksityisalueet) koskevat mahdolliset suositukset

Erävalvonta

17 Käytön ohjauksen linjaukset ja luonnonvarojen käyttö

Selite	Lomakkeella määritellään ne suunnittelualueen luonnonvarojen ja alueiden käyttömuodot, jotka eivät ole tulleet esille aikaisemmillä lomakkeilla. Näitä ovat marjastus, sienestys, liikenteen ja liikkumisen järjestelyt, urheilutapahtumat, partio- ja muu leiritoiminta, kaivostoiminta sekä maa-ainesten, polttopuun ja pohjaveden otto.
Marjastus ja sienestys	Sallittu
Kuvaus	Marjojen ja hyötysienten poimiminen on kansallispuistossa sallittua jokaisenoikeudella, voimassa olevat liikkumisrajoitukset huomioiden. Muiden kasvinosien tai kasvien, sienten ja jäkälien kerääminen tai vahingoittaminen on kielletty.
Luontaiselinkeinot (sis. metsästys/kalastus/marjastus elinkeinona)	
Kuvaus	
Alueella ei harjoiteta metsästystä, kalastusta tai marjastusta elinkeinona.	

Maastoliikenne ja muu liikenne		
Toiminto	Muutos	Kuvaus
Maastoliikenne lumipeitteisenä aikana	Laajenee	<p>Metsähallitus voi myöntää maastoliikennelupia erityisin perustein maastoliikenneperiaatteidensa mukaisesti. Hirvi- ja karhusaaliin noutoa varten voidaan myöntää lupia maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti niille, joilla on oikeus metsästää alueella. Lumipeitteisenä aikana nouto tehtävä lyhintä soveltuvaa reittiä pitkin.</p> <p>Lisäksi lupia voidaan myöntää:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kerojärven reitille niille, jotka asuvat tai omistavat kiinteistön paikallisen asukkaan rajauksen (Liite 7) sisäpuolella Sallan kunnassa ja joilla on voimassa pyydyslupa Kerojärvelle. Reittiä ei ole merkitty maastoon. Lupa on voimassa kalenterivuoden kerrallaan ja sen yhteydessä toimitetaan reittikartta. - Sopimusperusteiset kelkkaurat puistossa: Isonkuusikon metsäpalstoille (käyttöoikeus Isonkuusikon metsänomistajilla), Kulmakkojärvelle (käyttöoikeus KYVOK:illa). <p>Poronhoitotöihin, kansallispuiston huoltoon, pelastusviranomaisten toimintaan sekä rajavartiointiin liittyvä maastoliikenne on sallittu ilman erillistä lupaa.</p>
Maastoliikenne lumettomana aikana	Laajenee	<p>Metsähallitus voi myöntää lumettomaan aikaan maastoliikennelupia erityisin perustein maastoliikenneperiaatteidensa mukaisesti. Lumettomalle ajalle myönnettäviä lupia on harkittava tarkasti ja arvioitava erityisesti vaikutukset kasvillisuuteen ja muuhun ympäristöön.</p> <p>Poronhoitoon liittyvä maastoliikenne lumettomana aikana on sallittu poikkeamisluvalla erikseen osoitetuilla reiteillä.</p> <p>Hirvi- ja karhusaaliin noutoa varten voidaan myöntää maastoliikennelupia lumettomana aikana maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti niille, joilla on oikeus metsästää alueella. Saaliin noutoon liittyvä maastoliikenne on sallittu vain niillä reiteillä, joilla on oikeus liikkua poronhoitotöissä. Mikäli saaliin noutoon liittyvästä maastoliikenteestä todetaan aiheutuvan haittaa alueen lajistolle ja luontotyyppien säilymiselle, voidaan linjausta muuttaa.</p> <p>Kansallispuiston huoltoon, pelastusviranomaisten toimintaan ja rajavartiointiin liittyvä maastoliikenne on sallittu ilman erillistä lupaa.</p>
Muu liikenne	Ei muutu	Suunnittelualan läpi kulkee ja sitä sivuaa joitakin teitä, joilla liikenne on sallittu tieliikennelain (729/2018) mukaisesti. Talviaikaan pieniä teitä ei välttämättä aurata.
Liikkuminen ja leiriytyminen		
Toiminto	Muutos	Kuvaus
Pyöräily	Supistuu	<p>Lumettomana aikana pyöräily on kielletty muualla kuin metsäauto- ja sorateillä sekä Karhunkierroksen reitillä välillä Oulangan luontokeskus - Kiekeröoja, ellei siihen ole erikseen osoitettu reittiä.</p> <p>Lumipeitteisenä aikana pyöräily on sallittu kaikkialla lukuun ottamatta Pienen karhunkierroksen reittiä. Pienelle karhunkierrokselle voidaan harkinnanvaraisesti osoittaa reittiosuuksia, joilla talvipyöräily on sallittu.</p>
Ratsastus	Ei muutu	<p>Ratsastus on sallittu puiston alueella kulkevilla teillä sekä erikseen osoitettavilla ratsastusreiteillä. Laajamittainen ja jatkuva ratsastustoiminta on maastoa kuluttavaa, ja toiminnan edellytyksistä tulee neuvotella etukäteen Metsähallituksen kanssa, jotta varmistetaan puiston suojele arvojen turvaaminen. Retkeilyrakenteita käyttävänä yritystoimintana ratsastus edellyttää Metsähallituksen lupaa tai yhteistyösopimusta.</p> <p>Metsähallitus pyytää paliskunnilta lausunnon suunnitelluista reiteistä ja tauko paikoista</p>
Koiravaljakkotoiminta	Ei muutu	<p>Koiravaljakkoajelu on sallittu vain sitä varten osoitetuilla urilla. Toiminnan edellytyksistä tulee neuvotella etukäteen Metsähallituksen kanssa, jotta varmistetaan puiston suojele arvojen turvaaminen. Retkeilyrakenteita käyttävänä yritystoimintana koiravaljakkoajo edellyttää Metsähallituksen lupaa tai yhteistyösopimusta. Metsähallitus pyytää paliskunnilta lausunnon suunnitelluista reiteistä ja taukopaikoista.</p>

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Porovaljakkotoiminta	Ei muutu	Porovaljakkoojelu on sallittu vain sitä varten osoitetuilla reiteillä. Toiminnan edellytyksistä tulee neuvotella etukäteen Metsähallituksen kanssa, jotta varmistetaan puiston suojeluarvojen turvaaminen. Retkeilyrakenteita käyttävänä yritystoimintana porovaljakkoojo edellyttää Metsähallituksen lupaa tai yhteistyösopimusta. Metsähallitus pyytää paliskunnilta lausunnon suunnitelluista reiteistä ja taukopaikoista.
Kalliokiipeily	Ei muutu	Kalliokiipeily ja muu kallioalueella tapahtuva köysitoiminta on kielletty. Oulangan alue ei sovellu kiipeilyyn turvallisuus eikä luonnonsuojelullisista syistä. Kalkkipitoiset kalliot ovat herkästi kuluvia sekä lohkeavia ja kalliorinteillä esiintyy uhanalaisia kasvilajeja.
Leiriytyminen	Ei muutu	Kansallispuiston Kantaosassa ja Kitkanniemen alueella leiriytyminen on sallittu tilapäisesti vain sitä varten osoitetuilla paikoilla ja huollettujen taukopaikkojen välittömässä läheisyydessä. Ne, joiden kotikuntaan kansallispuiston Kitkanniemen alue sijoittuu, saavat leiriytyä tilapäisesti kalastusta varten Kitkanniemen alueella myös muualla kuin osoitetuilla tauko- ja leiriytymispaikoilla. Puiston Aapaosassa tilapäinen leiriytyminen on sallittu kaikkialla. (Kansallispuiston osat kartalla kts. Liite 7)
Tulenteko	Ei muutu	Tulenteko on koko kansallispuiston alueella sallittu huolletuilla tulentekopaikoilla käyttäen ainoastaan tarkoitukseen varattua, paikalle tuotua puuta. Kansallispuiston Aapaosassa tulenteko on sallittu tulentekopaikkojen lisäksi veden ääreen käyttäen maasta löytyviä oksia, risuja tai muuta vähäarvoista puuta. Kitkanniemen alueella tulenteko on metsästyksen yhteydessä sallittu tulentekopaikkojen lisäksi veden ääreen, käyttäen maasta löytyviä oksia, risuja tai pieniä juurakoita. Retkikeittimen käyttö on sallittu koko kansallispuiston alueella.

Järjestetyt tapahtumat ja seuratoiminta

Toiminto	Muutos	Kuvaus
Muu järjestetty maastotapahtuma	Laajenee	Koirien metsästyskokeisiin voidaan myöntää suostumus kansallispuiston alueella. Kokeisiin voivat osallistua ne, joilla on metsästysoikeus alueella, jossa koe järjestetään. Kokeiden järjestäminen tulee tapahtua kyseisen riistalajin metsästysaikana. Kokeet on järjestettävä Oulunkaa koskevissa säädöksissä määriteltyjen metsästysalueiden mukaisesti eli kutakin riistalajia koskevat kokeet on järjestettävä puiston niillä alueilla, joissa kyseisen lajin metsästäminen on sallittua. Metsähallitus voi suostumuksessaan rajoittaa kokeiden määrää ja sijoittumista.
Muu järjestetty maastotapahtuma	Ei muutu	Kansallispuiston alueelle voidaan harkinnan mukaan myöntää suostumuksia erilaisille tapahtumille. Tapahtumaa ei saa markkinoida ennen kuin tapahtumailmoitus on käsitelty. Valtion alueilla järjestettävät kokoontumislain (13/1999) mukaiset yleisötilaisuudet edellyttävät Metsähallituksen suostumusta. Tapahtumailmoitus tulee tehdä aina yli 20 henkilön tapahtumasta. Tällaisia tapahtumia voivat olla esim. urheilu-, suunnistus- ja muut maastotapahtumat, jotka sijoittuvat kokonaan tai osin suunnittelualueelle. Lintujen pesimäaikana ja taimenen vaellus- ja kutuaikana sekä harjuksen kutuaikana tapahtumien järjestäminen vaatii erityistä harkintaa.

Luonnonvarojen käyttö

Toiminto	Muutos	Kuvaus
Maa-ainesten otto	Ei muutu	Maa-ainesten ottaminen on kielletty.
Poltopuun otto	Ei muutu	Kansallispuiston Aapaosassa saa käyttää maasta löytyviä oksia, risuja tai pieniä juurakoita avotulen tekemiseen. Kitkanniemellä saa käyttää maasta löytyviä oksia, risuja ja pieniä juurakoita avotulen tekemiseen metsästyksen yhteydessä. Poronhoidon yhteydessä tehtävään avotuleen saa ottaa tarvittavaa puuta.
Pohjaveden otto	Ei muutu	Oulangan luontokeskuksella on Metsähallituksen vedenotto, josta otetaan vettä luontokeskukselle. Luontokeskuksen ja tutkimusaseman jätevedet käsitellään tutkimusaseman biologisessa puhdistamossa.

Muu käyttö

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Toiminto	Muutos	Kuvaus
Matkailuun liittyvä yritystoiminta	Ei muutu	Metsähallitus voi myöntää kansallispuiston alueelle suostumuksen matkailun yritystoiminnan harjoittamiseen, yleisötapahtumien tai maastokilpailujen järjestämiseen tai muun edellä mainittuihin verrattavan toiminnan järjestämiseen. Kansallispuistoa toiminnassaan hyödyntävien matkailuyrittäjien kanssa solmitaan luontomatkailun yhteistyösopimus, jolla sovitaan alueen ja sen palvelujen käytöstä ja markkinoinnista Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on, että kaikilla alueen yrittäjillä on yhteistyösopimus ja vuokralaisilla vuokrasopimus.
Rakenteiden ja rakennusten käyttäminen	Ei muutu	Kansallispuiston autiotuvissa on sallittua tilapäinen majoittuminen. Autiotupia ei saa käyttää matkailun yritystoiminnassa yön yli majoittumiseen.
Muu käyttö	Ei muutu	Muita ihmisiä tai eläimiä häiritsevää dronen lennättäminen on kielletty. Suojelun alueiden hoidon ja käytön periaatteiden mukaisesti Droonin lennättämisestä tulee välttää erityisesti 1.3.–30.10. välisenä aikana.
Muu käyttö	Ei muutu	Paikallisille kalastajille voidaan myöntää suostumus veneenpitoon puiston alueella merkityillä paikoilla, jotka ovat jokialueella Savilammen pohjoispää, Nurmisaarenniemi ja Likokangas. Lisäksi veneenpito voidaan sallia tilapäisesti erikseen hauenpyyntiluvassa määritellyillä paikoilla hauen kevätpyynnin aikana. Veneenpitoon voidaan myöntää suostumus kaikilla sellaisilla lammilla ja järvillä, joihin myydään pyydyslupia. Vesialueisiin liittyvissä vuokrasopimuksissa voidaan erikseen osoittaa veneenpitoaikoja, jotka ovat voimassa sopimuskaudella. Veneen kuljettamiseen voidaan myöntää tarvittaessa maastoliikennelupa, joka oikeuttaa siirtämään veneen lumipeitteisenä aikana kelkalla.
Muu käyttö	Ei muutu	Tutkimuskäyttöä ohjataan ja valvotaan yhteistyössä tutkimusta harjoittavien yhteistyötahojen kanssa. Tutkimuskäytön reunaehdoista tiedotetaan tutkimuksia suunnitteleville sekä tutkimuslupien hakijoille lupien myöntämisen yhteydessä. Lupaharkinnassa huomioidaan suojele- ja käyttöarvot. Lupiin voi sisältyä ohjeita, määräyksiä tai ehtoja, joilla turvataan suojele- ja käyttöarvoja. Rauhoitettuihin eläin- tai kasvilajeihin kohdistuviin tutkimuksiin tarvitaan myös Lupa- ja valvontaviraston lupa.

Metsätalous		
Tavoitteet		
Alueella ei ole metsätaloustoimintaa.		
Toimenpiteet (menetelmät ja rajoitukset)		
Metsähallituksen hallinnoimat alueet		
Mt-käytössä (ha)	Rajoitetussa mt-käytössä (ha)	Muutoksen kuvaus
0,00	0,00	
Toimenpiteet luontodirektiivin luontotyyppikuvioilla		
Suosituksia yksityismaiden metsäsuunnitteluun		

17B Poronhoidon toimenpiteet

Selite	Lomakkeella määritellään poronhoitoon liittyvät toimenpiteet ja käytännöt.
---------------	--

Poronhoito

Toimenpiteet ja käytännöt	<p>Kansallispuistossa on sallittua harjoittaa porotaloutta, rakentaa poronhoidon edellyttämiä kämppiä, poroaitoja ja muita rakenteita, ottaa poronhoitoon tarvittavaa puuta, tilapäisesti leirytyä ja tehdä avotuli poronhoitoon liittyen. Suunnittelualueella toteutettavista rakennustöistä laaditaan sopimus Metsähallituksen kanssa ennen toimenpiteiden aloittamista.</p> <p>Poronhoitotehtävissä maastoliikenne lumettomana aikana sallittu vain kansallispuiston huoltoväylillä sekä Metsähallituksen luvalla erikseen osoitetuilla alueilla. Lumipeitteisenä aikana poronhoitotehtäviin liittyvä maastoliikenne on sallittu kaikkialla poronhoitolain mukaisesti.</p> <p>Poroja voidaan ruokkia puistossa talvisin tiettyjen poronhoitoon käytettyjen reittien varrella. Ruokintapaikkoja ei perusteta retkeilyreittien ja taukopaikkojen läheisyyteen.</p> <p>Syömättömät heinät korjataan pois puistosta.</p> <p>Puiston hoito ja käyttö järjestetään niin, ettei poronhoidolle aiheudu haittaa. Reittisuunnitelmista pyydetään lausunnot paliskunnilta.</p>
----------------------------------	--

Suosituks	Lumettomana aikana maastoliikennettä tulee välttää.
------------------	---

Saamelaisporonhoidon tavoitteet

18 Käytön ohjauksen toimenpiteet ja hallinto

Selite Lomakkeella määritellään suunnittelun alueen käytön ohjaukseen liittyvät toimenpiteet ja hallintaan liittyvät linjaukset, ohjeet ja määräykset. Suojelualueen hallintaan ja hallintoon olennaisesti liittyviä asioita ovat kannanotto suojelualueen mahdolliseen laajentamiseen, järjestyssääntö, turvallisuus, valvonta ja pelastustoiminta sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.

Suunnittelun alueesta vastaavat tahot

Suunnittelun alueen valtion maat ovat Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa.

Toimenpiteet**Suojelualueen perustamistoimet**

Toimenpide	Kuvaus

Käytön ohjaus ja maankäyttöön vaikuttaminen

Toimenpide	Kuvaus
Herkkien luontoarvojen vyöhykkeisiin liittyvät toimenpiteet	Kitkajoen rannan, Kiutakönkään, Taivalkönkään herkillä luontoarvojen vyöhykkeillä laitetaan maastoon opasteita, joissa kerrotaan alueen luontoarvoista ja ohjataan liikkumaan merkityillä reiteillä. Tarvittaessa voidaan tehdä myös muita liikkumista ohjaavia rakenteita. Kitkajoen rannan herkillä luontoarvojen maasto-opasteissa kerrotaan alueen luontoarvoista ja kehoitetaan välttämään liikkumista olemassa olevien polkujen ulkopuolella. Kalastuslupien myynnin yhteydessä alueella liikkumisen suosituksista ja alueen luontoarvoista viestitään kalastuslupien myynnin yhteydessä soveltuvalla tavalla.
Järjestyssäännön päivitys	Kansallispuiston järjestyssääntö päivitetään samanaikaisesti hoito- ja käyttösuunnitelman päivityksen kanssa. Huomioidaan lakiin päivitettyt säädökset.
Edunvalvonta	Kansallispuiston edunvalvonta lähialueelle suunniteltavien maankäyttöhankeiden yhteydessä. mm. osallistuminen kaavoitukseen, lausunnot ja sidosryhmäyhteistyö lähialueen maanomistajien kanssa.

Muu rakennuskanta

Toimenpide	Kuvaus

Muut toimenpiteet

Toimenpide	Kuvaus
Karttaesityksen laatiminen alueen metsästysjärjestelyistä	Laaditaan selkeä kartta, jossa on esitetty kansallispuiston metsästyksen liittyvät aluerajaukset, rajoitukset ja kiellot sekä erityisoikeudet, Kartasta tiedotetaan alueella metsästäville ja sitä jaetaan niin, että se on kaikkien sitä tarvitsevien hyödynnettävissä. Metsästysalueista ja ajoista on syytä tiedottaa myös muita alueen käyttäjiä vaaratilanteiden välttämiseksi.
Konkreettisten yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen	Selvitetään konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia ja tutkimusasemalla tuotetun tiedon hyödynnettävyyttä suunnittelussa. Kiinnitetään erityisesti huomiota ilmastonmuutokseen sopeutumista tukevaan tutkimustietoon ja sen hyödynnettävyyteen. Selvitetään yhteistyömahdollisuuksia myös vesienhoitoon liittyen.

Valmiudet

Tyyppi	Valmius	Kuvaus

Palvelurakenteiden turvallisuus

Tyyppi	Valmius	Kuvaus		
Yhteistyö				
Tyyppi	Valmius	Kuvaus		
Muu kuin virkistys- ja retkeilykäyttöä palveleva rakennuskanta				
Kohde (nimi)		Omistaja	Kpl	Kuvaus

YSA-alueet ja muut yksityisessä omistuksessa oleva alueet

19 Resurssit

Selite Lomakkeella määritellään toiminnan suunnittelun pohjaksi hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kerta- ja jatkuvaluonteiset kustannukset. Lisäksi määritellään muut alueen hoitoon ja hallintoon liittyvät kustannukset, mikä tukee hoito- ja käyttösuunnitelman kytkemistä vuotuisen toiminnan suunnitteluun. Hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kustannuksista vastaa lähinnä Metsähallitus. Mikäli suunnitelmaan kirjataan muita tahoja, kuten ELY-keskusta tai kuntaa koskevia sitoumuksia, myös niiden kustannukset esitetään lomakkeella.

Vuosi, jonka kustannustasoon arviot perustuvat

2026

	Jatkuvaluonteiset kulut €/vuosi	Kertaluonteiset menot €	Lisätietoja
Rakennukset	110 000		Huoltosopimus kattaa alueen polttopuu- ja jätehuollon, ylläpitähuollon ja muut alueelle ominaiset ja jatkuvaluonteiset huoltotyöt. Tarkistuskierros talven jälkeen? Kattaa myös seuraavat rivit! Kertaluonteiset kulut: Kunnostetaan rakennuksia tarvittaessa (turvallisuusriskit, riskit luonnonsuojeluarvoille, rakennuksen suojeluarvoille, korjaamatta jättäminen aiheuttaa merkittävää haittaa tai lisäkustannuksia) ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.
Rakennelmat			Kertaluonteiset kulut: Kunnostetaan rakennelmia tarvittaessa (turvallisuusriskit, riskit luonnonsuojeluarvoille, korjaamatta jättäminen aiheuttaa merkittävää haittaa tai lisäkustannuksia) ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.
Reitit			Kertaluonteiset kulut: Kunnostetaan reittejä tarvittaessa (turvallisuusriskit, riskit luonnonsuojeluarvoille, korjaamatta jättäminen aiheuttaa merkittävää haittaa tai lisäkustannuksia) ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.
Virkistyskäyttö yhteensä	110 000		
Rakennusperintö		37 400	Arvokohteiden (niityladot) kunnostukset ja kuntokatselmoinnit.
Arkeologiset kohteet		20 000	Arkeologisen inventoinnin osittainen päivittäminen.
Kulttuuriperintö yhteensä		57 400	
Kiinteistötekniiset kulut	110 000		Luontokeskuksen kiinteistötekniiset kulut. Luontokeskukseen etsitään vuokralaista.
Suojelualueen perustaminen ja merkintä			
Hallinto- ja muut kulut yhteensä	110 000		
Kaikki yhteensä	220 000	57 400	Kaikki kustannukset yhteensä suunnitelmakaudella (15 vuotta) € 3 357 400

20 Vaikutusten arviointi

Selite Lomakkeella kuvataan toimenpiteiden vaikutukset, toimenpiteisiin sisältyvät riskit ja riskien torjunta.

Vaikutukset Natura 2000-suojeluperusteisiin

Suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin ja lajeihin on arvioitu suunnitelmaa laadittaessa ja esitetty perusteluineen taulukkomuodossa. Tähän arviointiin perustuen suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä tai linjauksilla ei ole ennakoitavissa merkittäviä muutoksia tai haitallisia vaikutuksia alueen suojelun perusteena olevien Natura 2000-luontotyyppien ja Natura 2000 -lajiston tilaan.

Suunnitelman tarkoituksena on kohdealueen luonnonarvojen ja lajiston elinolosuhteiden turvaaminen ja parantaminen. Toimenpiteet edistävät suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lajien säilymistä sekä pyrkivät estämään niiden tilan heikkenemistä ja niihin kohdistuvia, tästä suunnitelmasta johtumattomia haitallisia vaikutuksia. Toimenpiteillä edistetään mm. Erilaisten suo- ja vesiluontotyyppien, taantuneiden ja häviämisaarassa olevien kasvilajiesiintymien elinympäristöjen, luonnonmetsien, tulvaniittyjen, kalkkikallioiden ja lehtojen tilaa. Ajantasainen luontotieto, jota saadaan inventoinneilla ja seurannalla, mahdollistaa oikea-aikaisen reagoinnin ilmastonmuutoksen ja alueen käytöstä mahdollisesti aiheutuviin vaikutuksiin. Erityistä huomiota kiinnitetään niiden laji- ja luontotyyppiesiintymien hoitoon, joiden säilyminen on valtakunnallisesti kriittisessä asemassa (mm. reliktilajiesiintymät). Alkuperäislajiston menestymistä ja ekosysteemin toimivuutta tuetaan vieraslajien torjunnalla ja vieraspetojen pyynnillä. Toimenpiteiden mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Natura-2000 luontotyyppeihin ja lajeihin alueella ehkäistään tähän hoito- ja käyttösuunnitelmaan pohjautuvan tarkemman toimenpidesuunnittelun yhteydessä tehtävillä selvityksillä ja riskien ennakoinnilla.

Palveluvarustukseen ja reitteihin ei kohdistu merkittäviä muutoksia tai lisäyksiä, jotka heikentäisivät suojeluperusteena olevien luontotyyppien tai lajien tilaa. Virkistyskäytön vaikutuksia vähennetään opasteiden ja kävijöitä ohjaavien rakenteiden lisäämisellä kohteille, jotka sitä vaativat. Tässä suunnitelmassa tunnistettujen kohteiden lisäksi tarvetta ohjaamiselle kartoitetaan reittien läheisyydessä tehtävillä lajistokartoituksilla. Mikäli ilmastonmuutoksen seurauksena joudutaan toteuttamaan palvelurakenteiden siirtoja tai poistamista, mahdolliset vaikutukset lajeihin ja luontotyyppeihin arvioidaan ja pyritään minimoimaan tarkemman toimenpidesuunnittelun yhteydessä, kuten tässä suunnitelmassa on ohjeistettu mm. kartoittamalla siirtoalueiden luontoarvot ennen siirtoa ja arvioimalla uudet sijainnit huolellisesti tulevan käytön näkökulmasta.

Kansallispuistoon kohdistuvan käytön vaikutuksia luontotyyppeihin ja lajeihin hallitaan koko kansallispuiston käyttöä ohjaavan vyöhykejaon avulla. Laaditussa vyöhykejaossa retkeily- ja luontomatkailevu vyöhykkeeksi on osoitettu vain alueita, joilla on olemassa olevia reittejä ja palveluvarustusta. Suunnittelualueelle on lisätty kolme herkkien luontoarvojen vyöhykettä alueille, joilla on merkittäviä luontoarvoja ja Kiutakönkään vyöhykkeellä myös muuta aluetta suurempi kävijäpaine. Vyöhykkeet ohjaavat tarkemmassa suunnittelussa ja opastuksessa kiinnittämään erityistä huomiota alueiden herkkiin luontoarvoihin. Mikäli seuranta osoittaa, että ohjaava vyöhyke ei ole riittävä keino luontoarvojen suojelemiseksi, voidaan alueilla liikkumista rajoittaa voimakkaammin ja näin turvata alueen suojeluperusteet.

Rukan alueen matkailu on kasvanut viime vuosina voimakkaasti, mutta kasvu ei ole lisännyt kansallispuiston kävijämääriä samassa suhteessa. Viime vuosina kävijämäärät ovat päinvastoin laskeneet. Rukan alueelta puistoon potentiaalisesti saapuvat matkailijat ovat oletettavasti suurelta osin päiväretkeilijöitä, mikä lisää kävijöitä pääsääntöisesti päiväretkeilykohteilla. Puiston runsas palveluvarustus ja reitistön kantokyky sekä suunnitelmallinen liikkumisen ohjaaminen mahdollistaa kuitenkin alueen kestävä käytön, mikäli kävijämäärät tulevaisuudessa nousevat. Kansallispuiston alueeseen rajautuu yksi käynnissä oleva rantayleiskaavahanke, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä. Kaavan laadinta on alkuvaiheessa ja sitä ohjaa alueella voimassa oleva Kuusamon strateginen yleiskaava sekä maakuntakaava, joiden laadinnassa alueen luontoarvot on huomioitu. Tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa eikä yleiskaavassa sen osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella esitetä alueiden käyttöön merkittäviä muutoksia, joten molempien toteutuessa niistä ei ole ennakoitavissa merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Yhteenveto suunnitelman vaikutuksista

Hoito- ja käyttösuunnitelman kokonaisvaikutus on positiivinen ja suunnitelman mukaisten toimenpiteiden ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset ovat pääosin myönteisiä. Toimenpiteet vahvistavat Oulangan kansallispuiston luontoarvojen säilymistä ja sopeutumiskykyä sekä edistävät kestävä ja turvallista virkistys- ja luontomatkailevu käyttöä muuttuvissa olosuhteissa. Oulangalla on nykyisellään kattavasti palvelurakenteita, eikä suunnitelmassa ole osoitettu alueelle uusia reittejä tai palvelurakenteita. Suunnitelman mukaisesti alueella ylläpidetään ja parannetaan olemassa olevia rakenteita. Ilmastonmuutoksen vaikutusten myötä joitakin taukopaikkoja ja esim. käymälöitä voidaan joutua siirtämään tai sulkemaan osittain tai kokonaan huoltovarmuuden ja turvallisuuden takaamiseksi. Kokonaisuutena ennakoitiin ja seurantaan perustuvat toimenpiteet tukevat kuitenkin tavoitteita säilyttää monipuoliset, turvalliset ja laadukkaat vaihtoehdot virkistyskäytölle.

Luontoarvot huomioivaa ja kestävä retkeily- ja virkistyskäyttöä edistetään liikkumisen ohjaamisella, opasteilla sekä seuraamalla käytön vaikutuksia maastossa. Kävijöille ja

matkailutoimijoille suunnattu viestintä sekä matkailun sopimuksellisuus ovat myös keskeisessä roolissa, jotta virkistys- ja matkailukäyttö ovat mahdollisimman kestäviä. Paikallisten mahdollisuudet käyttää aluetta perinteisen eräkuulttuurin ja porotalouden harjoittamiseen säilyvät. Suunnitelmassa on myös laajennettu paikallisten mahdollisuuksia mm. suurten riistaeläinten metsästyksen liittyvään saaliin noutoon ja metsästyskoirakoitoimintaan. Näiden vaikutukset luontoarvoihin on pyritty minimoimaan rajoittamalla maastoliikenteelle sallittuja reittejä erityisesti lumettomaan aikaan ja rajaamalla koeaikoja ja koeoikeuksia ainoastaan paikallisille. Maastoliikenne ja koetapahtumat vaativat aina metsähallituksen luvan/suostumuksen, joiden yhteydessä annetaan ohjeistusta ja tehdään tapauskohtaista harkintaa. Kalastusmahdollisuudet on huomioitu keskeisenä osana Oulangan virkistyskäyttöä. Kalastuksen kestävydestä huolehditaan ja sitä edistetään kalastusjärjestelyillä. Kalojen poikasitutuksilla elvytetään Oulangan taimenen kantaa ja huolehditaan muusta kalakannasta. Vesienhoitotoimilla pyritään säilyttämään vesistöjen tila vähintään nykyisellään, vaikka ilmastonmuutoksen vaikutukset aiheuttavat myös vesistöjen osalta haasteita.

Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät heikennä alueen kulttuuriperintöarvoja. Kulttuuriperintökohteiden säilymistä arvokkaina edistetään säännöllisillä kuntoseurannoilla ja suunnitelmassa on entistä selkeämmin ohjeistettu huomioimaan kohteet myös myöhemmässä suunnittelussa. Mm. tulvaniittyjen hoito edistää myös perinnemaiseman säilymistä.

Suunnittelualuetta koskeva vyöhykejako on päivitetty ja se on keskeinen keino luonnonsuojelun sekä eri käyttömuotojen yhteensovittamisessa alueen luontoarvojen säilyttämisessä. Vyöhykejako on pohjana myöhemmälle suunnittelulle. Suurin osa alueesta eli 24 033,6 ha (84 %) alueesta on syrjävyöhykettä, 1794,8 ha (6,2 %) retkeily- ja luontomatkailu vyöhykettä ja liikkumisrajoitusalueita on 2753 ha (9,62 %). Vuonna 2021 päivitetyn järjestyssäännön mukaiset rajoitusalueet lisättiin osaksi hoito- ja käyttösuunnitelman vyöhykejakoa. Lisäksi 29,3 ha (0,1 %) alueesta on osoitettu herkkien luontoarvojen vyöhykkeiksi. Oulangalla ei ole aiemmin ollut käytössä herkkien luontoarvojen vyöhykkeitä. Luontoarvoiltaan herkäsi tunnistetun vyöhykkeen tavoitteena on tiedottaa kävijöitä alueen luontoarvoista ja ohjata liikkumista olemassa oleville reiteille. Vyöhykkeiden luontoarvojen tilan seurannan perusteella voidaan määritellä tarvittavia jatkotoimenpiteitä tai tiukempia rajoituksia.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten ennakoimiseen on kiinnitetty Oulangan hoito- ja käyttösuunnitelmassa erityistä huomiota. Suunnittelussa on osana pohjoismaista Climate change communication and adaptation of Arctic protected areas (CLAP) -hanketta pilotoitu ilmastonmuutokseen varautumisen yhdistämistä ja sisällyttämistä hoidon ja käytön suunnitteluun.

Suunnittelussa on otettu huomioon ilmastonmuutoksen vaikutukset alueella ja suhteutettu tavoitteita ja toimenpiteitä niihin. Ilmastonmuutoksen vaikutusta alueen tulevaisuuteen on selvitetty Ilmatieteenlaitoksen laatimassa raportissa, jossa tunnistettiin kaksi vaihtoehtoista ilmastotulevaisuutta (1. Kuiva, vuosisadan loppua kohti hitaasti lämpenevä, 2. Kosteaa, vuosisadan loppua kohden nopeasti lämpenevä). Eri tulevaisuusskenaarioiden vaikutuksia on arvioitu viiden eri luontotyyppin (aapasuot, huurresammallahteet, jokiluonto, kuivat lehdot, kalkkikalliot) ja kahden virkistyskäyttöön (Karhunkierros, taukopaikkojen huolto) liittyvän resurssin osalta. Tunnistettuihin vaikutuksiin varautumisen suunnittelussa on sovellettu Yhdysvaltojen kansallispuistojen hallinnoinnista vastaavan National Park Service (NPS) kehittämää mallia. Osana tätä toimenpiteet on jaoteltu RAD-mallin mukaisesti toimenpiteisiin, joilla ilmastonmuutoksen vaikutuksia pyritään joko vastustamaan, hyväksymään tai ohjaamaan.

Luontotyyppien osalta ilmastonmuutokseen sopeutumista edistäviä toimenpiteitä voivat olla mm. ennallistaminen, siirtoistutukset, kilpailevan lajiston poisto sekä lajiston lisäkartoitukset. Karhunkierroksen säilyminen vaellusreitteinä ja taukopaikkojen turvalliseen käyttöön ja huoltoon liittyviä, sopeutumista ja ennakkointia edistäviä toimenpiteitä ovat mm. palvelurakenteiden siirrot helpommin huollettaville paikoille, taukopaikkojen sulkeminen osittain tai kokonaan sekä seuranta ja viestintä, jotka tukevat ennakkointia. Toimenpiteille on annettu yhteispisteet asteikolla 1 - 5 sen mukaan kuinka vaikuttavia ja toteutettavia niiden on katsottu olevan (1 = ei vaikuttava, ei toteutettavissa - 5 = erittäin vaikuttava, hyvin toteutettavissa, Liite 4).

Ilmastonmuutosta hillitseinä toimenpiteinä on tarkasteltu polttopuun polton rajoittamista, jolloin tulettomien taukopaikkojen osuus kaikista alueen taukopaikoista kasvaisi. Tämä helpottaisi myös tilannetta, joissa puuhoitoa ei sääolosuhteiden takia pystytä tekemään. Polttopuun käytön vähentäminen edellyttää laajempaa asennemuutosta ja sen edistämiseksi on tästä suunnitelmasta erillisinä suunniteltu valtakunnallista viestintäkampanjaa. Investointien yhteydessä mietitään tulevien rakenteiden toimivuutta muuttuvassa ilmastossa ja suositaan siirrettäviä ja mahdollisimman ekologisia rakenteita. Taukopaikkojen mahdollisissa uusimissa hyödynnetään ohjeena ilmastoviisaan taukopaikan käsikirjaa (Lähde 34).

Tavoite: Alueen lajistotieto on riittävän ajantasaista ja kattavaa.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Direktiivikasvilajien säännöllistä seurantaan jatketaan. Muiden kuin Metsähallituksen vastuulajien seurannat painottuvat direktiivilajeihin, joiden esiintymiä tunnetaan Oulangalta noin 1100. Näistä 93 % on putkilokasveja, 3 % sammalia ja loput 4 % nilviäis- ja hyönteislajeja. Putkilokasvien osuudesta kaksi lajia kattaa 76 % esiintymistä. Seurannat pyritään toistamaan säännöllisesti siten, että kasvilajiesiintymistä ei olisi yli 20 vuotta vanhoja tietoja. Uhanalaisimpia ja harvinaisimpia direktiivikasvilajeja seurataan tiiviiten.	Direktiivilajien seurantatietoja käytetään lajien suojelutason arvioinnissa, uhanalaisuusarvioinnissa, ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä lajiesiintymien mahdollisten turvaamistoimien suunnittelussa. Ajantasaiset tiedot lajiesiintymistä ja niiden kehityksestä mahdollistavat riittävän nopean reagoinnin tarvittaessa.	x			Mahdollinen vaikutus	Direktiivilajien riittävä seuranta vaatii suhteessa enemmän resursseja kuin muiden suojeltavien lajien seuranta. Luontodirektiivin lajien suojelutason raportointi EU:lle tehdään kuuden vuoden välein, jolloin resurssien puutteessa riskinä on seurantatietojen nopea vanheneminen. Liian vanhat seurantatiedot saattavat aiheuttaa odottamattomia, nopeita toimenpiteitä vaativia yllätyksiä lajien tilan suhteen.
Linnustolaskentoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan. Linnuston linjalaskentoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan.	Linnuston linjalaskentatietoja käytetään lajien suojelutason arvioinnissa, uhanalaisuusarvioinnissa sekä ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristövaikutusten arvioinnissa. Ympäristössä tapahtuvat muutokset heijastuvat nopeasti juuri lintulajistossa ja lajien määräsuhteissa.	x			Mahdollinen vaikutus	Maalintujen linjalaskentoja on aikaisemmin toteutettu 20-vuotisjaksoina. Tällöin riskinä on vanhentuneen seurantatiedon hyödyntäminen, mikä voi antaa vääristyneen kuvan lajeista, joiden kannoissa on tapahtunut nopeita muutoksia. Linjalaskentojen runsas keskittyminen yksittäisiin vuosiin vaikeuttaa arviointia vuosien välisistä kannanvaihteluista. Linjalaskennat eivät myöskään sovellu hyvin monien lajiryhmien, kuten vesilintujen, pöllöjen ja päiväpetolintujen, kantojen seuraamiseen suojelualuekohtaisella tasolla. Siten maalintujen kartoittaminen pelkäästään linjalaskentojen avulla voi antaa puutteellisen ja vääristyneen kuvan osasta alueen suojeluperusteisista lajeista. Laskennan kattavuuteen liittyviin riskeihin on vaikutettu siirtymällä 12-vuotisjaksoon. Riskejä voidaan entisestään ehkäistä jakamalla laskentoja tasaisesti vuosien välille ja hyödyntämällä muita linnuston laskentamuotoja linjalaskentojen lisäksi.
Muiden eliöryhmien inventointeja toteutetaan ja seurantoja jatketaan tarpeen ja resurssien mukaan. Direktiivilajit pois lukien Oulangalta tunnetaan noin 5500 muiden suojeltavien lajien esiintymää. Seurannoissa painotetaan kansallisesti uhanalaisia lajeja, ja näiden joukossa korkeimpien uhanalaisuusluokkien erityisesti suojeltavia ja kiireellisesti suojeltavia lajeja. Erityishuomion	Seurantatietoja käytetään lajien uhanalaisuusarvioinnissa, ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä lajiesiintymien mahdollisten turvaamistoimien suunnittelussa. Ajantasaiset tiedot lajiesiintymistä ja niiden kehityksestä mahdollistavat riittävän nopean reagoinnin tarvittaessa.	x			Mahdollinen vaikutus	Seurantaan tarvittavien resurssien riittävyys tulee turvata. Seurattavien lajien ja niiden esiintymien määrä Oulangalla on hyvin suuri, jolloin vaarana on, että mahdollisesti hoitotarpeessa oleva laji tai esiintymät eivät tule tunnistetuiksi riittämättömän seurantatiedon takia. Ongelmana on ollut myös asiantuntijoiden saatavuus tiettyjen eliöryhmien inventointeihin, mikä pyritään ratkaisemaan valtakunnallisella laji- ja luontotyyppitiedon keruun puitesopimusjärjestelyllä.

saavat reliktilajit eli aiempien ilmastokausien jäännelajit, joista monet ovat Koillismaalla alueellisesti uhanalaisia. Näistä nykylevinneisyydeltään pohjoiset lajit ovat niitä, jotka oletettavasti taantuvat ilmastomuutoksen myötä.						
Vastuupetolintujen säännöllistä seurantaan jatketaan. Metsähallituksen vastuulla olevien petolintujen pesäpaikat tarkistetaan vuosittain.	Vastuupetolintujen seurantatietoja käytetään lajien suojelutason arvioinnissa ja uhanalaisuusarvioinnissa. Vuosittain selvitettäviä tietoja pesimätilanteesta ja poikastuotosta hyödynnetään myös porotaloudelle aiheutuneiden vahinkojen korvausten määrittelyyn, joten seurantatieto on oleellista korvausjärjestelmän toimivuuden kannalta. Ajantasainen pesä- ja reviiiritieto edesauttaa lajien elinolosuhteiden säilyttämistä myös suhteessa suojelualueiden ulkopuolella suunniteltaviin maankäytön muutoksiin. Maastossa tapahtuvat seurannat hillitsevät myös muuta petolintuja uhkaavaa toimintaa kuten munien keräilyä.	x		x	Mahdollinen vaikutus	Ajantasainen reviiiri- ja pesätieto keskeistä ja siihen on varattava riittävästi resursseja, koska puutteet tiedossa heikentävät suojelua. Resurssien puuttuessa riskinä voi olla tiedon laadun heikkeneminen (pesäpaikkatietojen tarkkuus, seurantakertojen väheneminen) ja porotalouden korvausjärjestelmän toimivuuden heikkeneminen, mikä voi johtaa petolintujen salametsästyksen ja tahallisen häirinnän lisääntymiseen. Seurantojen harvenemisesta voi seurata myös muun luvattoman toiminnan lisääntyminen valvonnan vähentyessä. Riskinä on huomioitava myös pesäpaikkatietojen leviäminen ulkopuolisille, jota voidaan ehkäistä selkeällä ohjeistuksella salassapidettävästä aineiston käsittelystä ja keräämisestä.

Tavoite: Alueen luontotyyppitieto on riittävän ajantasaista ja kattavaa.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Luontotyyppitietoa päivitetään tarpeen ja resurssien mukaan. Luontotyyppitietoa päivitetään tarpeen ja resurssien mukaan. Luontotyyppitiedon tarkennusta tehdään ainakin kalkkikallioiden, huurreammallähteiden ja kuivien lehtojen suhteen, mikä liittyy tietopuutteisiin sekä ilmastomuutospilottihankkeeseen.	Tietoja käytetään luontotyyppien suojelutason arvioinnissa, uhanalaisuusarvioinnissa, ilmastomuutoksen ja muiden ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä luontotyyppien mahdollisten turvaamistoimien suunnittelussa. Ajantasaiset tiedot luontotyypeistä ja niiden kehityksestä mahdollistavat riittävän nopean reagoinnin tarvittaessa.	x			Mahdollinen vaikutus	Ajantasaisen tiedon puuttuminen antaa harhaanjohtavan kuvan luontotyyppien pinta-alasta, tilasta ja mahdollisista toimenpidetarpeista, mikä vääristää arviointeja ja saattaa heikentää joidenkin luontotyyppien tilaa.

Tavoite: Luontotyyppien tilaa parannetaan ennallistamisen ja luonnonhoidon avulla.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Luonnonmetsien tilaa parannetaan ennallistamispoltoilla. Oulanka on osa Metsähallituksen suojelualueille perustettua palojatkumoalueiden verkostoa. Oulangan palojatkumosuunnitelma (Lähde 38) kattaa 50 vuoden ajanjakson vv. 2016–2066. Oulangalla on toteutettu suunnitelmallisia	Palojatkumoalueiden tavoitteena on turvata metsäpalojen alueellinen ja ajallinen jatkuvuus paloista riippuvaisten ja niistä hyötyvien lajien säilyttämiseksi. Metsänpoltoilla myös monipuolistetaan puustorakennetta ja luodaan lehtipuuvaltaisia nuoren sukessiovaiheen luonnonmetsiä. Toimenpiteillä tähdätään luonnonmetsien edustavuuden parantamiseen ja paloalueilla elävien lajien, kuten luontodirektiivin kovakuoriaislajien (havuhuppukuoriainen, mäntyhuppukuoriainen, kaskikeiju) elinympäristöjen säilyttämiseen.	x			Mahdollinen vaikutus	Polttokohteilla riskinä voi olla tulen leviäminen polttokohteen ulkopuolelle, mitä ehkäistään riittäväällä koulutuksella ja asianmukaisilla palonhallintatoimilla. Toimintaan tarvittavien resurssien riittävyys tulee turvata. Mikäli toimintaa ei jatketa, paloista riippuvaisten ja niistä hyötyvien lajien säilyminen vaarantuu. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri

ennallistamispolttoja v. 2006 lähtien polttamalla 5–10 hehtaarin metsäkuvioita noin viiden vuoden välein.						vaiheissa.
Perinnebiotooppeja ylläpidetään ja kunnostetaan luonnonhoitotoimien avulla. Oulangan perinnebiotooppien hoito aloitettiin v. 1997 neljällä niittykohteella. Hoitokohteiden määrä on vuosikymmenien mittaan kasvanut nykyiseen 31 kohteeseen ja yhteensä 30 hehtaariin. Niityistä 26 on tulvaniittyjä, neljä kivennäismaan niittyä ja yksi paiseniitty, Tulvaniittyjen hoitoväli on kolme vuotta, muiden kaksi vuotta. Joillakin niityillä harjoitetaan perhoslajin ravintokasvin säilyttämiseksi rotaationiittoa, jolloin niityn puoliskoja hoidetaan vuorovuosin. Oulangalla on edelleen kunnostuskelpoisia, hoitamattomia niittyjä, joita on resurssien sallissa mahdollisuus ottaa hoitokohteiksi.	Niittyjen hoidolla eli raivaamisella ja niittämisellä pyritään säilyttämään niityille ominaiset luontotyypit ja lajisto, jotka häviävät umpeen kasvavilta niityiltä. Oulangan perinnebiotooppikonaisuus on valtakunnallisesti arvokas. Kaikki kivennäismaan niityt (Kiutakankaan niityt, Kolveikko, Korvasvaaran niityt ja Runsuniitty) kuuluvat perinnebiotooppien arvoluokituksessa luokkaan valtakunnallisesti arvokas, samoin Rytisuon paiseniitty, joka on ainoa hoidossa oleva paiseniitty Suomessa. Valtakunnallisesti arvokkaiksi luetaan myös kaikki laajimmat, pisimpään hoidetut tulvaniityt, eli Haaralammen tulvaniityt, Isoniemen tulvaniityt, Kiutavaaran tulvaniitysaari, Nurmisaarenrinteen tulvaniityt, Patonivan tulvaniityt, Siiranniitty ja Taivalkönkään tulvaniityt. Perinnebiotooppien hoidolla on lisäksi maisemallisia, kulttuurihistoriallisia ja paikallistoloudellisia vaikutuksia. Toimenpiteillä tähdätään niittyluontotyyppien säilymiseen ja niiden tilan parantamiseen. Toimet kohdistuvat neljään Natura-luontotyyppiin, joita ovat alavat niitetyt niityt, kosteat suurruohoniityt, runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt sekä tulvaniityt. Toimenpiteillä pyritään myös parantamaan Naturan suojeluperusteena olevan perhoslajin elinympäristöjä sen toukan ravintokasvia suosimalla.	x	x	x	Mahdollinen vaikutus	Oulangan niittyjen hoitotoimia muutetaan ja hienosäädetään seurannan perusteella. Uusien tulvaniittykohteiden raivaamisen yhteydessä huolehditaan niihin mahdollisesti rajautuvien metsäluhtien ja tulvametsien säilymisestä. Oulangan niittyjen määrällinen ja laadullinen säilyminen edellyttää hoitovälin pysyttämistä vähintään nykyisellään ja hoidon jatkamista riittävillä resursseilla. Niityt eivät pääsääntöisesti säily niityinä ilman toistuvaa hoitoa. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.
Suoluonnon tilaa parannetaan vesitalouden ennallistamistoimilla. Oulangalla on tehty pienimuotoista ojitettujen soiden ja suopeltojen ennallistamista, jota jatketaan tarpeen mukaan. Ennallistamista toteutetaan myös suunnittelualueeseen rajautuvilla, Metsätalous Oy:n hallinnoimilla alueilla luontopalvelujen ja metsätalouden yhteistyönä.	Ennallistamisen suunnittelukohteet ovat enimmäkseen pienialaisia, mutta sijaitsevat lajistollisesti ja luontotyypeiltään arvokkailla alueilla. Ennallistamistoimet voivat vaikuttaa moniin Naturan suojeluperusteena oleviin suo- ja vesiluontotyypeihin ja niissä esiintyvään lajistoon. Näitä ovat ainakin aapasuot, letot, puustoiset suot ja huurreammallähteet. Ennallistamisella tähdätään luontotyyppien tilan parantamiseen. Ennallistamisella voi olla väliaikainen epäsuotuisa vaikutus vesiluontotyypeihin luonnontilaiset jokireiitit, pikkujoet ja purot sekä humuspitoiset järvet ja lammet.	x		x	Mahdollinen vaikutus	Näissä huomioidaan ennallistamistoimien vesistövaikutukset ja suojeltavat lajiesiintymät. Ennallistamatta jäävät ojitetut alueet heikentävät alueen luontotyyppien ja lajien tilaa. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.
Tavoite: Suojeltavien kasvilajiesiintymien tilaa pyritään tarvittaessa parantamaan.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Taantuneiden ja häviämisaarassa olevien kasvilajiesiintymien tilaa parannetaan hoitotoimilla. Erällä Oulangan suojeltavilla lajeilla on pitkään jatkuneissa seurannoissa	Suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään poistamaan tai lieventämään ilmastonmuutoksen tai muun ympäristökijän haitallista vaikutusta ja turvaamaan lajiesiintymien säilyminen. Esiintymien luonnonsuojelullinen merkitys on suuri, sillä taantuneet lajit	x			Mahdollinen vaikutus	Hoitotoimien puute voi johtaa taantuvien lajiesiintymien häviämiseen. Ääripopulaatioiden häviäminen heikentää lajin geneettistä monimuotoisuutta ja pienentää lajin levinneisyysaluetta, mikä voi johtaa uhanalaistumiskehitykseen. Harvinaisen lajin esiintymien

<p>todettu taantumista, eli lajien populaatiokoon on havaittu pienentyneen. Nämä ovat usein kalkkivaikutteisilla kalliolla kasvavia reliktiluonteisia harvinaisia lajeja, jotka esiintyvät selvästi nykyisen päälevinneisyysalueensa ulkopuolella tai sen reunalla. Taantumista on havaittu tai epäillään tapahtuneen myös huurresammallähteiden lajistossa ja aapasuolajeilla. Taantuminen liittyy ilmastonmuutokseen, johonkin muuhun ympäristötekijään tai niiden yhteisvaikutukseen. Lajiesiintymiä inventoidaan kohdennetusti ja laaditaan tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet esiintymien turvaamiseksi. Toimenpiteet liittyvät pääosin ilmastonmuutospilottihankkeeseen.</p>	<p>ovat valtakunnallisesti harvinaisia tai esiintyvät vain Oulangalla. Osalla lajeista on vain yksi tunnettu esiintymä Suomessa.</p> <p>Lajien hoitotoimet kohdistuvat Natura-luontotyyppisiin kalkkikalliot, huurresammallähteet ja aapasuot.</p> <p>Lajiesiintymien tilan parantaminen parantaa myös Natura-luontotyyppien edustavuutta.</p>					<p>häviäminen tarkoittaa ääritapauksessa lajin valtakunnallista sukupuuttoa.</p> <p>Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppisiin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Tavoite: Vieraskasvilajien leviäminen pyritään estämään.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Vieraskasvilajit pyritään hävittämään. Suunnittelualueelta tunnetaan kaksi vieraskasvilajia, rikkänenätti (Rorippa palustris) ja paimenmatara (Galium album), jotka on havaittu kahdelta hoitamattomalta tulvaniityltä. Esiintymät kartoitetaan ja hävitetään. Suunnittelualueen ulkopuolelta on tiedossa haitallisten vieraskasvilajien esiintymiä, joiden tilannetta seurataan ja leviäminen Oulangan alueelle estetään.</p>	<p>Oulangan alueella vieraskasvilajitilanne on toistaiseksi hallinnassa ainakin maa-alueiden suhteen. Vesistöissä mahdollisesti esiintyvistä vieraslajeista ei ole tietoa. Tunnettujen vieraskasvilajiesiintymien hävittämisellä ehkäistään lajien leviäminen.</p> <p>Toimenpiteellä parannetaan Natura-luontotyyppien tulvaniityt tilaa.</p>	x			Mahdollinen vaikutus	<p>Riskinä tunnistettujen vieraskasvilajien osalta on toimenpiteen epäonnistuminen niin, että lajit alkavat levittäytyä pitkin jokivartta. Torjunnan yhteydessä tarkistetaan lähialueelta lajeille sopivat habitaatit leviämisen varalta. On myös mahdollista, että suunnittelualueen ulkopuolella esiintyvät haitalliset vieraskasvilajit leviävät Oulangalle, sillä yksityismailla esiintyvien vieraslajien torjunta on maanomistajien vastuulla.</p> <p>Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppisiin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.</p>

Tavoite: Retkeilyreittien ja -rakenteiden läheisyydessä olevien uhanalaisten ja muiden merkittävien lajien esiintymien turvaaminen.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Liikkumisen ohjailu rakenteilla, opasteilla ja rajoitteilla. Uhanalaisista lajeista (mm. neidonkengistä) viestivät taulut</p>	<p>Toimenpiteillä ohjataan retkeilijöitä pysymään reiteillä suosituilla näköalapaikoilla Taivalkönkäällä ja Kiutakönkäällä sekä Pienen Karhunkierroksen varrella. Tällä pyritään ehkäisemään lajiesiintymien talleantumista.</p>	x	x		Mahdollinen vaikutus	<p>Riskinä on liikkumista ohjaavien toimenpiteiden riittämättömyys suhteessa kävijäpaineeseen. Tilannetta seurataan ja tehdään tarvittaessa jatkotoimenpiteitä.</p>

maastoon.	Toimenpiteet kohdistuvat useisiin suojeltaviin lajeihin ja niiden esiintymiin, Naturan suojeluperustelajeista ainakin neidonkenkään.					
Reittien läheisyydessä olevien lajiesiintymien inventointi ja toimenpidetarpeen arviointi. Kartoitetaan retkeilyreittien ja -rakenteiden läheisyydessä olevat suojeltavien lajien esiintymät ja laaditaan tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet lajiesiintymien turvaamiseksi.	Kartoituksen avulla tunnistetaan ne alueet ja paikat, joissa suojeltavien lajien esiintymät sijoittuvat retkeilyreittien ja -rakenteiden välittömään läheisyyteen, ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet esiintymien säilyttämiseksi. Karhunkierrosreitti ja päiväreitit ovat alueella, jossa on paljon suojeltavia lajiesiintymiä. Käytännössä suurin osa näistä jää reiteiltä syrjään, ja varsinkin jokivarsilla useimmat esiintymät sijoittuvat vaikeakulkuisille paikoille kuten kalliojyrkänteille. Suojaavat toimenpiteet kohdistuvat useisiin suojeltaviin lajeihin ja niiden esiintymiin, Naturan suojeluperustelajeista todennäköisin laji, jonka suojelu vaatii toimenpiteitä reittien varsilla on neidonkenkä.	x	x		Mahdollinen vaikutus	Lajiesiintymiä suojaavien toimenpiteiden tekemättä jättäminen voi aiheuttaa esiintymien taantumisia ja häviämisiä. Myös toimenpiteiden riittämättömyys voi olla riskitekijä. Reitin sijaintiin liittyvistä syistä joillakin paikoilla ei ehkä ole mahdollista suojata lajiesiintymiä parhaalla mahdollisella tavalla, eikä reittiä ole mahdollista linjata muualle.
Tavoite: Aapasuot. Aapasoiden vesitalouden palauttaminen mahdollisimman luonnontilaiseksi, mikä tukee aapasuoluontotyyppien ja niiden lajiston säilymistä.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Ohjaaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet. Seurantojen perusteella erällä aapasuolajeilla on todettu populaatiokoon pienenemistä. Yksittäisillä lajeilla tehdyt suoniittyjen hoitokokeilut ovat tuottaneet ristiriitaisia tuloksia, joten hoitomenetelmiä tulee kehittää. Yhteispisteytys: 4	Toimivilla hoitokeinoilla pystyttäisiin muuttamaan taantuneiden aapasuolajien uhanalaistumiskehityksen suuntaa. Toimenpiteet kohdistuvat Natura-luontotyypeillä aapasuot, letot ja puustoiset suot esiintyvään putkilokasvilajistoon.	x			Mahdollinen vaikutus	Toimivien hoitokeinojen kehittäminen on hidasta ja resursseja sitovaa. Eri lajit vaativat todennäköisesti erilaisia hoitokeinoja. Mitkään hoitotoimet eivät välttämättä pysty kääntämään aapasuolajien kehityksen suuntaa, joka saattaa olla usean tekijän yhteisvaikutusta. Mahdollisten toimenpiteiden toteuttamista ja seuranta saattaa vaikeuttaa hoidettavien esiintymien saavutettavuus. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.
Vastustaminen: Edunvalvonta -ennallistamistarve suunnittelualueeseen rajautuvilla yksityismailla. Oulangan pohjoiseen aapasuoalueeseen rajautuu kansallispuiston ulkopuolella ojitettuja soita, joiden kuivatusvaikutus ulottuu suojelualueen puolelle. Ojia on muuallakin Oulankaan rajautuvilla alueilla. Ilmastonmuutos vaikuttaa aapasoihin samansuuntaisesti kuin ojitusten aiheuttama kuivuminen, joten olisi tärkeää saada ennallistettua mahdollisimman	Ojitettujen soiden ennallistaminen valuma-aluekokonaisuuksina myös suojelualueen ulkopuolella tarjoaa Oulangan suoluonnolle turvaa ilmastonmuutoksen aiheuttamia muutoksia vastaan. Ennallistamistoimet voivat vaikuttaa suunnittelualueen sisällä moniin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin suo- ja vesiluontotyypeihin ja niissä esiintyvään lajistoon. Näitä ovat ainakin aapasuot, letot ja puustoiset suot. Ennallistamisella tähdätään luontotyyppien tilan parantamiseen. Ennallistamisella voi olla epäsuotuisa vaikutus vesiluontotyypeihin pikkujotet ja puot sekä humuspitoiset järvet ja lammet.	x	x	x	Mahdollinen vaikutus	Suojelemattomien yksityismaiden ennallistaminen vaatii alueen maanomistajien vapaaehtoisuuteen perustuvaa osallistamista. Pohjois-Kuusamo on tunnistettu LUMO-ohjelmassa yhdeksi valtakunnallisista luonnon monimuotoisuuskeskittymistä. Alueen luontoarvojen turvaamista voidaan edistää osana Priodiversity-LIFE -hankkeen ennallistamistoimia. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.

laajoja, suojelualan rajat ylittäviä valuma-aluekokonaisuuksia.						
Yhteispisteitys: 5						
Vastustaminen: Perattujen purojen ennallistaminen. Oulangan pohjoisella aapasuoalueella on tehty jo 1800-luvulla purojen perkauksia, joiden tarkoituksena on ollut lampien vedenpinnan laskeminen ja suoniittypinta-alan lisääminen lampien reunuksille. Alue on kuitenkin jo pitkälle luonnontilaistunut. Tilanne kartoitetaan ja tehdään tarvittavat ennallistamissuunnitelmat, mikäli toimenpiteillä voidaan saavuttaa aapasuoalueen vesitalouden kannalta merkittäviä tuloksia.	Aapasuoalueen perattujen purojen ennallistaminen ja luontaisen vesitalouden palauttaminen tarjoaa Oulangan suoluonnolle turvaa ilmastonmuutoksen aiheuttamia muutoksia vastaan. Ennallistamistoimet voivat vaikuttaa moniin Naturan suojeluperusteena oleviin suo- ja vesiluontotyyppeihin ja niissä esiintyvään lajistoon. Näitä ovat luonnontilaiset jokireiitit, pikkujoet ja purot, humuspitoiset järvet ja lammet, aapasuot, letot ja puustoiset suot. Ennallistamisella tähdätään pikkujokien ja purojen ja niitä ympäröivien suoluontotyyppien tilan ja vesitalouden parantamiseen.	x			Mahdollinen vaikutus	Huomioidaan ennallistamistoimien vesistövaikutukset ja suojeltavat lajiesiintymät. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.
Yhteispisteitys: 6						
Tavoite: Huurresammallähteet. Huurresammallähteet -luontotyyppin säilyminen ja niille ominaisen lajiston, erityisesti reliktilajien, esiintymisen tukeminen.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset korvaaville habitaateille. Joillakin huurresammallähteiden harvinaisilla, yleislevinneisyydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan kokeilla siirtoistutuksia. Korvaavia habitaatteja pyritään löytämään sekä suunnittelualueelta että muualta Koillismaan eliömaakunnan ja Pohjois-Suomen suojelukohteilta.	Suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään poistamaan tai lieventämään ilmastonmuutoksen tai muun ympäristötekijän haitallista vaikutusta ja turvaamaan lajien ja lajiesiintymien säilyminen. Esiintymien luonnonsuojelullinen merkitys on suuri, sillä monet taantuneista lajeista ovat valtakunnallisesti hyvin harvinaisia. Osalla lajeista on vain yksi tunnettu esiintymä Suomessa. Toimenpiteet kohdistuvat Natura-luontotyyppin huurresammallähteet lajistoon. Toimenpiteillä pyritään huurresammallähteiden lajiston säilyttämiseen.	x			Mahdollinen vaikutus	Siirtoistutuksiin sisältyy epävarmuuksia niin yleisellä tasolla kuin erityisesti harvinaisten lajien kohdalla. Lajien kasvupaikkavaatimuksista ei voida olla varmoja ja ne voivat olla eri maantieteellisillä alueilla erilaiset. Suunnittelun siirtoistutuspaikan soveltuvuudesta lajille voi olla vaikea varmistua. Kasvillisuutensa suhteen sopivalta vaikuttava kasvupaikka voi lopulta osoittautua siirtoistutettavalle lajille sopimattomaksi. Koska siirtoistutuksen onnistuminen on epävarmaa, siihen ryhdytään pääsääntöisesti vain, mikäli kasvupaikoilla tapahtuvat hoitotoimenpiteet eivät vaikuta riittävästi esiintymien säilymisen turvaamiseksi. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.
Yhteispisteitys: 6						
Vastustaminen: Huurresammallähteiden lisäkartoitus. Oulangan	Inventoinnit tuottavat tietoa Oulangan huurresammallähteiden ja niiden reliktilajiston tilasta mahdollisten hoitotoimien pohjaksi. Tietoja käytetään myös luontotyyppin suojelutason arvioinnissa,	x				Ajantasaisen tiedon puuttuminen antaa harhaanjohtavan kuvan huurresammallähteiden määrästä, pinta-alasta, tilasta ja mahdollisista toimenpidetarpeista.

<p>huurresammallähteissä esiintyy paikoin nykylevinneydeltään pohjoista putkilokasvilajistoa, joka on jäänelajistoa nykyistä kylmemmiltä ilmastokausilta. Lajiston nykytilasta tarvitaan lisätietoa.</p> <p>Läheskään kaikkia Oulangan huurresammallähteitä ei tunneta, joten luontotyyppin pinta-ala, lähteiden lukumäärä, niissä olevien suojeltavien lajiesiintymien määrä ja niiden mahdollinen hoitotarve ei ole kaikilta osin tiedossa. Lisäinventoinneille on tarvetta, mutta inventointien kohdentaminen on vaikeaa, sillä tätä hyvin pienialaista luontotyyppiä ei pysty paikallistamaan kaukokartoitusaineistoista. Muiden kartoitusten yhteydessä löytyneet huurresammallähteet ja niiden suojeltavat lajit kirjataan tietojärjestelmiin.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>	<p>uhanalaisuusarvioinnissa sekä ilmastomuutoksen ja muiden ympäristövaikutusten arvioinnissa. Ajantasaiset tiedot mahdollistavat riittävän nopean reagoinnin tarvittaessa.</p>					
<p>Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet. Joillakin huurresammallähteiden harvinaisilla, yleislevinneydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Lajien tilaa voidaan pyrkiä parantamaan kasvupaikan hoitotoimilla ja populaatiokoon aktiivisella lisäämisellä.</p> <p>Yhteispisteytys: 6</p>	<p>Suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään poistamaan tai lieventämään ilmastomuutoksen tai muun ympäristötekijän haitallista vaikutusta ja turvaamaan lajien ja lajiesiintymien säilyminen. Esiintymien luonnonsuojelullinen merkitys on suuri, sillä monet taantuneista lajeista ovat valtakunnallisesti hyvin harvinaisia. Osalla lajeista on vain yksi tunnettu esiintymä Suomessa.</p> <p>Toimenpiteet kohdistuvat Natura-luontotyyppiin huurresammallähteet ja sen lajistoon. Toimenpiteillä pyritään huurresammallähteiden edustavuuden ja lajistollisen monimuotoisuuden säilyttämiseen.</p>	x			Mahdollinen vaikutus	<p>Huurresammallähteiköissä esiintyy useita suojeltavia eliölajeja, erityisesti putkilokasveja ja sammalia, jotka kaikki huomioidaan hoitotoimien yhteydessä. Tätä helpottaa se, että lähteikön kemialliset ja pienilmastolliset olosuhteet eivät lähteikön alueella juurikaan vaihtele. Lähteikössä esiintyvien lajien vaatimukset ovat siis myös oletettavasti hyvin samankaltaiset, ja hoitotoimet hyödyttävät mahdollisesti useampaa kuin yhtä lajia. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.</p>
<p>Tavoite: Jokiluonto (Kitka ja Oulanka). Tulvaniittyjen aktiivista hoitoa jatketaan tulvaniittyluontotyyppien ja niiden lajiston säilyttämiseksi. Taimen- ja harjuskantojen tila paranee nykyisestä.</p>						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Vastustaminen (kalalajit): hoitotoimenpiteet.. Harjuksen	Suunnitelluilla toimenpiteillä parannetaan harjus- ja taimenkantojen tilaa ja estetään Oulangan taimenen	x		x		Mahdollinen kalatautiriski. Kalanviljelylaitokselta, josta istutettavat kalat tulevat, sekä kustakin istutettavasta

<p>osalta mahdolliset tuki-istutukset pienpoikasilla. Taimenen osalta mm. mäti- ja vastakuorituneiden poikasten istutukset ja Kiutakönkään ylisiirrot (katso tarkemmin erätoiminnan toimenpiteet, taulukko 16). Tärkeää on, että kantoja ei istutuksissa sekoiteta kummankaan lajin suhteen.</p> <p>Yhteispisteytys: 5,5</p>	<p>sukupuuttoon kuoleminen.</p>					<p>kalaerästä oltava todistus kalatautivapaudesta. Istutuksissa on aina riski myös kantojen sekoittumisesta. Aina on huolehdittava, että istutettava kalaerä on sellaista kantaa, minkä kalaviranomainen on hyväksynyt kyseisen kalatalousalueen (tässä takapuksessa Koillismaan kalatalousalue) käyttö- ja hoitosuunnitelmassa.</p>
<p>Vastustaminen (kalalajit): kalastusjärjestelyt. Ilmastonmuutoksen edetessä kalastusjärjestelyjen tiukentaminen mm. rauhoitusajat- ja alueet, pyyntitapojen rajoitukset sekä saaliskiintiöt vähentävät kalastuskuolleisuutta.</p> <p>Yhteispisteytys: 5</p>	<p>Suunnitelluilla toimenpiteillä parannetaan harjus- ja taimenkantojen tilaa ja estetään Oulangan taimenen sukupuuttoon kuoleminen.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>		<p>Paikalliset asukkaat ja osin myös ulkopuoliset kalastaja eivät hyväksy kalastusrajoitusten tiukennuksia ja salakalastus lisääntyy ja rauhoitettuja kaloja otetaan saaliiksi. Hyväksynnän lisäämiseksi paikallisia ja muita kalastajia olisi tiedotettava ja osallistettava rajoituksia laadittaessa. Viestinnässä tärkeää on korostaa rajoituksiin johtaneita syitä ja ympäristölle sekä lajistolle koituvia seurauksia, jos rajoituksia ei noudateta. Myös rajoitusten rikkomisen henkilökohtaisista seurauksista on syytä viestiä selkeästi.</p>
<p>Vastustaminen (tulvaniityt): hoitotoimenpiteet. Valtaosa Oulangan hoidossa olevista perinnebiotoopeista on tulvaniittyjä, joiden hoitotoimet aloitettiin neljällä kohteella v. 1997. Hoitopinta-ala on vajaan 30 vuoden aikana kasvanut tasaisesti, mikä on ollut mahdollista jaksottamalla niidot kolmen vuoden välein tapahtuvaksi. Hoidettavana on yhteensä 26 tulvaniitykohdetta, joiden yhteispinta-ala on noin 27 ha. Yhdelle uudelle kohteelle on laadittu hoitosuunnitelma, mutta kohteen hoitoa ei ole vielä aloitettu.</p> <p>Yhteispisteytys: 9</p>	<p>Niittyjen hoidolla eli raivaamisella ja niittämisellä pyritään säilyttämään niityille ominaiset luontotyypit ja lajisto, jotka häviävät umpeen kasvavilta niityiltä. Tulvaniityt muodostavat valtaosan Oulangan perinnebiotooppikonaisuudesta. Kaikki laajimmat, pisimpään hoidetut tulvaniityt kuuluvat perinnebiotooppien arvoluokituksessa luokkaan valtakunnallisesti arvokas. Näitä ovat Haaralammen tulvaniityt, Isoniemen tulvaniityt, Kiutavaaran tulvaniitysaari, Nurmisaarenrinteen tulvaniityt, Patonivan tulvaniityt, Siiranniityt ja Taivalkönkään tulvaniityt. Tulvaniityjen hoidolla on myös maisemallisia, kulttuurihistoriallisia ja paikallistaloudellisia vaikutuksia.</p> <p>Toimenpiteellä parannetaan Natura-luontotyypin tulvaniityt tilaa.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>Mahdollinen vaikutus</p>	<p>Oulangan tulvaniityjen hoitotoimia muutetaan ja hienosäädetään seurannan perusteella. Uusien tulvaniitytkohteiden raivaamisen yhteydessä huolehditaan niihin mahdollisesti rajautuvien metsäluhtien ja tulvametsien säilymisestä. Tulvaniityjen määrällinen ja laadullinen säilyminen edellyttää hoitovälin pysyttämistä vähintään nykyisellään ja hoidon jatkamista riittävillä resursseilla. Niityt eivät pääsääntöisesti säily niityinä ilman toistuvaa hoitoa. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.</p>
<p>Yhteistyön tiivistäminen tutkimusaseman kanssa. Tiivistetään Oulangan tutkimuslaitoksen kanssa yhteistyötä ilmastonmuutoksen ja jokijäiden seuranta osalta. HKS:n välitarkastelun yhteydessä pyydetään tietoja viimeaikaisesta jokijään kehitymisestä ja ilmastomallin soveltamiseen mahdollisesti liittyvien osuuskien</p>						

tutkimustuloksista.						
Tavoite: Kalkkikalliot. Kalkkikalliot -luontotyypin säilyminen ja niille ominaisen lajiston, erityisesti reliktilajien, esiintymisen tukeminen.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset korvaaville habitaateille.. Joillakin kalkkikallioiden ja kalkkivaikuteisten kallioiden harvinaisilla, yleislevinneisyydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan kokeilla siirtoistutuksia. Korvaavia habitaatteja pyritään löytämään sekä suunnittelualueelta että muualta Koillismaahan eliömaakunnan ja Pohjois-Suomen suojelukohteilta.</p> <p>Yhteispisteytys: 2</p>	<p>Suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään poistamaan tai lieventämään ilmastonmuutoksen tai muun ympäristötekijän haitallista vaikutusta kallioiden ja turvaamaan lajien ja lajiesiintymien säilyminen. Esiintymien luonnonsuojelullinen merkitys on hyvin suuri, sillä monet taantuneista lajeista ovat valtakunnallisesti hyvin harvinaisia. Osalla lajeista on vain yksi tunnettu esiintymä Suomessa.</p> <p>Toimenpiteet kohdistuvat Natura-luontotyyppisiin kalkkikalliot ja silikaattikalliot sekä niiden lajistoon. Toimenpiteillä pyritään kallioluontotyyppien lajiston säilyttämiseen, ja kohteena voi olla Natura-alueen suojeluperustelajeja (idänkynsimö, pahtaketokelto, tunturiarho ja salassa pidettävä laji).</p>	x			Mahdollinen vaikutus	Siirtoistutuksiin sisältyy epävarmuuksia niin yleisellä tasolla kuin erityisesti harvinaisten lajien kohdalla. Lajien kasvupaikkavaatimuksista ei voida olla varmoja ja ne voivat olla eri maantieteellisillä alueilla erilaiset. Suunnittelun siirtoistutuspaikan soveltuvuudesta lajille voi olla vaikea varmistua. Kallioiden mineraalikoostumus voi vaihdella hyvinkin pienipiirteisesti, eikä kasvupaikan soveltuvuudesta pysty varmistumaan kallioiden rakenteen, ulkonäön tai edes kasvillisuuden perusteella. Sopivalta vaikuttava kasvupaikka voi lopulta osoittautua siirtoistutettavalle lajille sopimattomaksi. Lisäksi kalkkikasvupaikat ovat vesitaloudeltaan haasteellisia siirtoistutuskohteita. Koska siirtoistutuksen onnistuminen on epävarmaa, siihen ryhdytään pääsääntöisesti vain, mikäli kasvupaikoilla tapahtuvat hoitotoimenpiteet eivät vaikuta riittävästi esiintymien säilymisen turvaamiseksi. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppisiin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.
<p>Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet.. Oulangan kalkkikallioilla ja kalkkivaikuteisilla kallioiden esiintyy yleisesti aikaisempien ilmastokausien jäännelajeja, joiden nykyinen levinneisyysalue on selvästi Oulankaa pohjoisempaa tai etelämpänä. Ainakin osa nykylevinneisyydeltään pohjoisista putkilokasvilajeista ja niiden esiintymistä vaikuttaa taantuneen kasvupaikkojen umpeenkasvun takia. Seurantojen perusteella valitaan hoitotoimia tarvitsevat lajit ja esiintymät. Sovellettavat hoitotoimet ovat paikallisia, kasvupaikkaan kohdistuvia, kuten kilpailevan lajiston poistoa, yleistä peitteisyyden vähentämistä ja populaatiokoon vahvistamista.</p> <p>Yhteispisteytys: 4</p>	<p>Suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään poistamaan tai lieventämään ilmastonmuutoksen tai muun ympäristötekijän haitallista vaikutusta ja turvaamaan lajien ja lajiesiintymien säilyminen. Esiintymien luonnonsuojelullinen merkitys on hyvin suuri, sillä monet taantuneista lajeista ovat valtakunnallisesti hyvin harvinaisia. Osalla lajeista on vain yksi tunnettu esiintymä Suomessa.</p> <p>Toimenpiteet kohdistuvat Natura-luontotyyppisiin kalkkikalliot ja silikaattikalliot sekä niiden lajistoon. Toimenpiteillä pyritään kallioluontotyyppien edustavuuden ja lajistollisen monimuotoisuuden säilyttämiseen, ja kohteena voi olla Naturan suojeluperustelajeja (idänkynsimö, pahtaketokelto, tunturiarho ja salassa pidettävä laji).</p>	x			Mahdollinen vaikutus	Kalkkikallioilla ja kalkkivaikuteisilla kallioiden esiintyy samoilla paikoilla useita suojeltavia eliölajeja, erityisesti putkilokasvi-, sammal- ja jäkälälajeja, joiden kasvupaikkavaatimukset ja mahdolliset hoitotarpeet voivat olla osin ristiriitaiset. Muut lajit huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa pyrkien optimaaliseen ratkaisuun. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppisiin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.

Tavoite: Kuivat lehdot. Kuivat lehdot -luontotyypin säilyminen ja niille ominaisen lajiston esiintymisen tukeminen.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutusdirektiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Vastustaminen: Estetään kuivien lehtojen umpeenkasvu.. Osa Oulangan kuivista lehdoista vaikuttaa kuusettuvan ja paksusammaloituvan eli muuttuvan kasvillisuudeltaan tuoreen lehdon suuntaan, jolloin kuiville lehdoille tyypillinen lajisto taantuu. Kartoitusten perusteella valikoidaan hoidon tarpeessa olevat, kasvillisuudeltaan muuttuneet kuivat lehdot ja toteutetaan hoitotoimet. Hoitotoimenpiteitä ovat kuusien poisto ja pohjakerroksen paksusammaleisuuden vähentäminen. Vaikuttaa siltä, että edustavimmat kuivat lehdot esiintyvät alueilla, joilla viimeisimmästä metsäpalosta on vähiten aikaa. Tämän perusteella kannattaa harkita myös umpeenkasvavien kuivien lehtojen kevyttä kulottamista.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>	<p>Hoitotoimilla pyritään säilyttämään Oulangan kuiville lehdoille ominainen avoimuus, valoisuus ja mäntyvaltaisuus sekä estämään pohjakerroksen muuttuminen kangasmetsämäiseksi, jolloin luontotyypille ominainen ruohoisuus ja eteläinen lajisto säilyvät.</p> <p>Toimenpiteet kohdistuvat Natura-luontotyyppiin lehdot ja sen lajistoon, johon voi kuulua Naturan suojeluperustelajeja (salassa pidettäviä putkilokasvilajeja).</p>	x			Mahdollinen vaikutus	<p>Kuivien lehtojen umpeenkasvun jatkuminen heikentää luontotyypille ominaisen lajiston elinolosuhteita ja heikentää luontotyypin edustavuutta. Luontotyypin pinta-alan ja laadun ylläpitäminen tulee mahdollisesti vaatimaan toistuvia toimenpiteitä, mikä edellyttää riittäviä resursseja. Mahdolliset epäsuotuisat vaikutukset Naturan suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyyppihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa.</p>
<p>Vastustaminen: Kuivien lehtojen lisäkartoitus. . Kuivat lehdot ovat harvinainen luontotyyppi, jota esiintyy kalkkivaikutteisella kallioperäalueella. Oulangan kuivissa lehdoissa esiintyy tyypillisesti nykylevinneisyydeltään eteläistä putkilokasvilajistoa, joka on jäännelajistoa nykyistä lämpimämmiltä ilmastokausilta. Alueen kuivista lehdoista on puutteelliset tiedot, koska luontotyyppiä on vaikea tunnistaa kaukokartoitusaineistoista. Maastokartoitukset kohdennetaan kallioperältään ja topografialtaan potentiaalisille alueille.</p>	<p>Inventointiaineisto tuottaa tietoa Oulangan kuivien lehtojen laajuudesta, sijoittumisesta ja tilasta mahdollisten hoitotoimien pohjaksi. Tietoja käytetään myös luontotyyppien suojelutason arvioinnissa, uhanalaisuusarvioinnissa sekä ilmastomuutoksen ja muiden ympäristövaikutusten arvioinnissa.</p>	x			Mahdollinen vaikutus	<p>Ajantasaisen tiedon puuttuminen antaa harhaanjohtavan kuvan kuivien lehtojen pinta-alasta, tilasta ja mahdollisista toimenpidetarpeista, mikä vääristää arviointeja. Hoitotoimien puute saattaa heikentää luontotyypin tilaa.</p>

Yhteispisteitys: 8						
Tavoite: Ajantasainen tieto alueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja sen huomioiminen suunnittelussa.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Arkeologisten inventointien päivittäminen ja tarkastukset toteutetaan tarpeen mukaan. Alueen hoitoon ja käyttöön liittyvien toimenpiteiden yhteydessä arvioidaan tarve toimenpidealueen arkeologiselle inventoinnille ja ne toteutetaan tarvittaessa. Lisäksi Oulangan kansallispuiston laajempi arkeologinen täydennys- ja tarkistusinventointi tehdään seuraavan 5–10 vuoden aikana.	Ajantasainen tieto kulttuuriperintökohteiden kunnosta ja niihin kohdistuvista uhkista edesauttaa kohteiden säilymistä ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua.		x		Ei vaikutusta	Luontopalvelujen resurssit eivät välttämättä riitä laajan kansallispuistoalueen kokonaisseurantaan. Tämän vuoksi inventoinnit voidaan priorisoida kohdentumaan erityisesti alueille, joihin kohdistuu eniten käyttöpainetta, ja joilla on tai voi olla eniten vaurioitumiselle herkkiä kulttuuriperintökohteita.
Kohteiden huomioiminen suunnittelussa. Arkeologiset kohteet huomioidaan retkeilypalveluiden sijoittelussa ja luonnonhoidossa ja ennallistamisessa ajantasaisen inventointitiedon avulla.	Retkeilypalveluiden rakenteet ja reitit on sijoitettu niin, etteivät rakenteet ja niiden käyttö vahingoita arkeologisia kohteita. Luonnonhoito- ja ennallistamistoimet eivät vahingoita arkeologisia kohteita.		x		Ei vaikutusta	Olemassa olevat inventointitiedot voivat olla puutteellisia. Toimenpidesuunnittelun yhteydessä arvioidaan tiedon riittävyys ja toteutetaan tarvittavat täydentävät inventoinnit toimenpidesuunnittelun tueksi.
Tavoite: Arvokkaiden, kunnostusta ja hoitoa vaativien kohteiden turvaaminen säännöllisesti suoritetuilla hoitotoimenpiteillä.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Rakennusperintökohteiden säännölliset kuntotarkastukset. Arvokohteisiin kuuluvilla rakennusperintökohteilla tehdään säännöllistä kuntoseurantaa 3 vuoden välein. Muiden alueen rakennusperintökohteiden tarkastuksia tehdään tapauskohtaisesti niihin kohdistuneen mahdollisen ilkvallan tai muun vaurion osalta.	Säännöllinen tarkastus säästää rakennuksiin liittyviä kulttuurihistoriallisia arvoja ja auttaa samalla niiden pitkän aikavälin hoidon suunnittelussa.		x		Ei vaikutusta	Riskinä on, etteivät Luontopalvelujen resurssit riitä maastotarkastusten toteuttamiseen. Kuntotarkastusten priorisoinnissa käytetään ajantasaisuuden lisäksi kriteerinä tietoa kohteisiin kohdistuvista uhkista ja niiden merkittävyydestä, jotta kiireellisimmät tarkastukset priorisoituvat korkeammalle. Säännöllistä seurantaa toteutetaan vain kulttuurihistoriallisiin arvokohteisiin valituilla kohteilla.
Tavoite: Niittylatojen säilymisen turvaaminen. Oulankajoen 11 niittylatoa (yksi tuhoutunut tulipalossa v. 2023) on määritelty arvokohteiksi vuonna 2023.						

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Yhteistyö niitty latojen säilyttämiseksi. Niittyladot, jotka sijaitsevat arvokkailla, hoidettavilla perinnebiotoopeilla, hoidetaan yhteistyössä luonnonperinnön asiantuntijoiden kanssa. Hoidosa tehdään yhteistyötä myös toteutustiimin kanssa.</p> <p>Niittylatojen osalta kuntotarkastukset tehdään osana vuosittaisia tulostavoitteita 3 vuoden välein.</p>	Niittylatojen ja niihin liittyvien perinnebiotooppien säännöllinen ja oikea-aikainen hoito säilyttää niiden maisemallisia ja historiallisia arvoja sekä luonnonniittyihin kuuluvaa arvokasta lajistoa.		x		Mahdollinen vaikutus	Resurssien niukkuus saattaa estää kohteiden säännöllisen hoidon ja hoitovelka heikentää kohteiden arvoa pitkällä aikavälillä.

Tavoite: Retkeilykäytössä olevien rakennuskohteiden (Ristikallio, Siilasmaja, Puikkokämpä ja Rytikämpä) kulttuuri- ja retkeilyperintöarvojen säilymistä turvataan.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Retkeilykäytössä olevien kohteiden kuntoseuranta tarpeen mukaan.	Retkeilykäytössä olevien rakennusten osalta kuntoseuranta tehdään tarpeen mukaan. Tarkastuksia tehdään tapauskohtaisesti niihin kohdistuneen mahdollisen ilkkivallan tai muun vaurion osalta. Ohjeellinen tarkastusväli on 5–10 vuotta. Säännöllinen tarkastus säästää rakennuksiin liittyviä kulttuurihistoriallisia arvoja ja auttaa samalla niiden pitkän aikavälin hoidon suunnittelussa.		x		Ei vaikutusta	Riskinä on, etteivät Luontopalvelujen kulttuuriperinnön asiantuntijaresurssit riitä ennakkoimattomiin maastotarkastuksiin. Kehitetään yhteistyötä ja tiedonkulkua kohteiden huollosta vastaavien Luontopalvelujen työntekijöiden ja sopimusyrittäjien kanssa.

Tavoite: Ehkäistään maaston kulumista ja edistetään ympäristön säilymistä.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Kuluneisuuden seuranta. Reittien ja maaston kuluneisuuden seuranta käytössä olevan kestävyysseurannan työkaluja hyödyntäen.	Kestävyys seurannalla varmistetaan ympäristön säilyminen ekologisesti ja sosiaalisesti toivottuna ja mahdollistetaan reagointi muutoksiin ajoissa.	x	x		Ei vaikutusta	Seurannan työkalujen käyttöönotto viivästyy tai ne eivät mittaa alueella oikeita asioita. Mittareiden toimintaa seurataan ja tarvittaessa niihin voidaan tehdä muutoksia esim. välitarkastelun yhteydessä.
Kävijöiden ohjaus rakenteilla ja kestäväinnillä. Reittejä kestäväinnillä tarvittaessa ensisijaisesti päiväreiteillä ja käydyimpien kohteiden läheisyydessä sekä erityisesti suojeltavien laji- ja luontotyyppiäsiintymisen läheisyydessä. Tarvittaessa	Reittien kestäväminen ja suojaavien rakenteiden rakentaminen ovat tehokkaita keinoja asiakkaiden ohjaamiseen halutuille reiteille ja paikoille. Näin kestäväinnillä ja rakenteilla pystytään suojaamaan lajeja ja luontotyyppiä maaston kulumiselta.	x	x		Mahdollinen vaikutus	Resurssit eivät riitä asiakasmäärien vaatimaan kestäväintiin. Varmistetaan, että käytettävissä olevat resurssit kohdennetaan ensin suosituimpiin ja vaativimpiin kohteisiin.

herkkiä luontokohteita suojaamaan rakennetaan esim. ohjaavia köysikaiteita, portaita jne. Muutoin reagoidaan tarvittaessa käytön muutosten aiheuttamiin kulumistilanteisiin.						
Käytön ohjaus neuvonnan keinoin.		X	X		Mahdollinen vaikutus	
Rakennuksia ja rakenteita kunnostaessa ja rakentaessa huomioidaan luontoarvot. Rakennuksia ja rakenteita rakennettaessa ja kunnostus- tai muutostöitä tehtäessä käytetään ratkaisuja, jotka mahdollisimman hyvin varmistavat luontoarvojen säilymisen ja ympäristön säilymisen puhtaana.	Rakentamisen yhteydessä tehtävillä ratkaisuilla varmistetaan, että retkeilykäyttöön tarkoitetuista rakenteista (esim. käymälät) ei pääse käytössä valumaan tai muutoin vapautumaan ympäristölle haitallisia aineita. Tällä varmistetaan ympäristön pysyminen puhtaana ja turvallisena.	X			Ei vaikutusta	Valitut rakenteelliset ratkaisut eivät toimi suunnitellusti tai asiakkaat eivät käytä tarjolla olevia palveluita toivotusti. Riskiä torjutaan käyttämällä jo hyväksi tunnistettuja menetelmiä, jos mahdollista ja ohjataan asiakkaita opastein ym.

Tavoite: Jokiympäristöön perustuva virkistyskäyttö säilyy merkittävänä osana Oulangan palveluita

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekolo- ginen	Sosiaa- linen	Talou- dellinen	Vaikutus direktiivi- arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Jokiympäristön reitit ja rakenteet mitoitetaan oikein ja säilytettävät palvelut pidetään kunnossa. Kunnossapidon vaatimat toimenpidetarpeet kirjataan järjestelmään. Taukopaikkoja, reittejä ja rakenteita kunnostetaan käytettävissä olevien resurssien sallimissa puitteissa.	Päätöksenteon tueksi on ajantasaista tietoa, osataan kohdistaa kunnostustoimenpiteet oikeisiin kohteisiin oikeassa järjestyksessä.			X	Ei vaikutusta	Kunnossapitotiedon käsittelyyn tulisi varata riittävästi resursseja, jotta tiedon tallentaminen on systemaattista ja ajantasaista ja sitä pysytään hyödyntämään tehokkaasti päätöksenteon tukena ja ajoittamaan kunnostustoimet oikein.
Seurataan jokiympäristössä tapahtuvan matkailun yritystoiminnan muutoksia. Seurataan matkailun yritystoimintaa siten, että Luontopalveluilla on ymmärrys aktiviteeteista ja toiminnan laajuudesta ja sijoittumisesta jokiympäristössä. Tarvitaan valmius myös rajoitustoimiin, mikäli uhkia ilmenee.	Seurannan avulla pystytään ennakoimaan ja saamaan ajantasaista tietoa matkailutoiminnan kehittymisestä jokiympäristössä. Seurannasta saatavan tiedon avulla pystytään reagoimaan toiminnan laatuun ja laajuuteen tarvittaessa ja siten edesauttamaan jokiluonnon säilymistä.	X	X	X		Mikäli matkailun yritystoimintaa ei pystytä seuraamaan, ei pysytä perillä luonnossa ja vedessä liikkumisen tapojen muutoksista ja lisääntymisestä. Tällöin riskinä on jokiluonnon luontoarvojen vaarantuminen, sekä virkistyskäytön eri ryhmien yhteentörmäykset (sosiaalinen kestävyys).

Tavoite: Karhunkierros säilyy vaellusreitinä.

Vastustaminen: Karhunkierros reittinä säilyy yhtenä Suomen tunnetuimmista vaellusreitistä.

Hyväksyntä: Karhunkierros säilyy vaelluskäytössä, mutta reittiosuudet voivat olla kuluneita, tai niitä voidaan poistaa käytöstä, kuten myös taukopaikkoja.

Ohiaaminen: Karhunkierroksella liikkumista rajoitetaan aiallisesti tai määrällisesti esim. tulvien aikaan tai kulumisen ehkäisemiseksi. Muutokset taukopaikkasijoitteluun ia

reittilinjauksiin ovat mahdollisia.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Hyväksyntä: Tarvittaessa suljetaan kohteita, lopetetaan polttopuuhoito, muutetaan palvelutasoa. Hyväksyntä (Karhunkierros). Jos jonkin reitinosan tai taukopaikan huolto tai asiakaskäyttö ilmastonmuutoksesta johtuen vaikeutuu tai ilmastonmuutos aiheuttaa asiakas- tai työturvallisuusriskejä, voidaan reitinosia tai taukopaikkoja tarpeen mukaan sulkea. Taukopaikoilta voidaan harkitusti poistaa esim. polttopuusuoja ja käymälä, mikä vähentää huollon tarvetta. Yhteispisteytys: 7	Taukopaikan poistaminen voi vaikuttaa hetkellisesti asiakaskokemukseen. Taukopaikan poistamisen vaikuttaa taloudellisesti, kun ko taukopaikan huolto- ja ylläpitokulut vähenevät.	x	x	x	Mahdollinen vaikutus	Jokin toinen taukopaikka ruuhkautuu ratkaisun seurauksena tai asiakkaat jatkavat lakkautetun taukopaikan käyttöä ja tekevät esim. luvattomia tulia maapuusta. Jos esim. autiotupaverkosto harvenee, voi aiheutua turvallisuusriskejä. Riskejä voidaan vähentää viestinnän keinoin.
Ohjaaminen: Parannetaan valmiuksia nopeaan viestintään ja sitä tukevien kanavien käyttöön. . Ohjaaminen (karhunkierros): Viestintävalmiuksien lisäämisessä kohderyhmien huomiointi ja käytettävien kanavien laajentaminen. Esim. kansainvälisten retkeilijöiden ja matkailuyritysten huomioiminen viestintäkanavien ja viestintäkielen valinnassa. Yhteispisteytys: 6,5	Oikein kohdistetulla ja ennakoivalla viestinnällä tavoitetaan alueen matkailuyritykset, jolloin matkailutuotteiden muokkaaminen olosuhteisiin sopiviksi on mahdollista.	x	x	x		Koska kansainvälisten matkailuyritysten toiminta suunnitellaan tyypillisesti 1,5 vuotta etukäteen, nopeat muutokset matkailutuotteisiin eivät aina ole mahdollisia. Muutoksista ja rajoituksista tiedottaminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja oikeita asiakaslähtöisiä kanavia pitkin on olennaista. Oikeanlaisen ja ennakoivan viestin vieminen relevantteja kanavia käyttäen on paras tapa ennaltaehkäistä ongelmia.
Ohjaaminen: Tunnistetaan toimenpiteitä vaativat muutokset toimintaympäristössä. Ennakoidaan tulevaa ohjaustarvetta seuraamalla asiakkaiden toimintaa ja palautteita sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksista kertovia ilmiöitä luonnossa ja retkeily-ympäristössä, tarvittaessa ryhdytään ohjaamaan asiakaskäyttöä rakenteilla, opastuksella ja viestinnällä. Seurataan kävijämäärien kehitystä ja sen vaikutusta ympäristöön.	Pystytään jo varhaisessa vaiheessa reagoimaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin toimintaympäristössä ja tekemään tarvittavia muutoksia retkeilypalveluihin.	x	x		Ei vaikutusta	Riskinä voi olla, että osaa vaikutuksista ei seurannasta huolimatta ole osattu ennakoida ja tämä vaikuttaa negatiivisesti tarjottaviin palveluihin. Jotta muutoksia huomataan mahdollisimman tehokkaasti, on niiden seurannan oltava jatkuvaa ja systemaattista. Tiedolle on oltava selkeä paikka sen arkistointiin, jotta se on selkeästi löydettävissä organisaation sisäisesti ja se siirtyy myös tilanteissa, joissa vastuuhenkilöt vaihtuvat.

Yhteispisteitys: 7						
<p>Vastustaminen: investoinneissa arvioidaan, onko rakenne ja sijainti muuttuvassa ilmastossa toimiva. Investointien yhteydessä mietittävä onko rakenne ja rakenteen sijainti muuttuvassa ilmastossa edelleen toimiva. Mietitään siirrettävissä olevien rakenteiden mahdollisuuksia ja käytetään mahdollisimman ekologisia rakenteita.</p> <p>Yhteispisteitys: 7</p>	<p>Oikeilla valinnoilla vähennetään investointeja, jotka myöhemmin havaitaan toimimattomiksi ja joudutaan korvaamaan uusilla. Rakenteiden sijoittelulla voi olla ekologisia vaikutuksia.</p>	x		x	Ei vaikutusta	<p>Rakennukset sijoitellaan väärin paikkoihin siten, että ilmaston edelleen muuttuessa sijainti ei olekaan toimiva. Mahdolliset vaikutukset luontoarvoihin ja Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypppeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteutuksen eri vaiheissa. Sijoittelussa konsultoidaan luonnonsuojelun asiantuntijoita ja hyödynnetään laji- ja luontotyyppitietoa sekä tarvittaessa tehdään uusia kartoituksia alueille.</p>
<p>Vastustaminen: käyttöön uusia toimintamalleja huollon tueksi ja reitin säilyttämiseksi. Vastustaminen (karhunkierros). Taukopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla/-autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa.</p> <p>Yhteispisteitys: 8</p>	<p>Toimenpide parantaa taukopaikkojen huoltovarmuutta, taukopaikat pystytään huoltamaan sääolosuhteista riippumatta. Tehostaa huoltoa pitkällä aikavälillä.</p>		x	x	Ei vaikutusta	<p>Imuvaunulla tai -autolla huollettava käymälä vaatii tien, mutta nykyisellään lähes kaikki taukopaikat ovat kaukana tieverkostosta, riskinä on, että asiakkaat eivät sopeudu käymälöiden uusiin sijainteihin tai toimenpiteen käytännön toteutus on hankala tai mahdoton. Mahdolliset vaikutukset luontoarvoihin ja Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypppeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteutuksen eri vaiheissa. Sijoittelussa konsultoidaan luonnonsuojelun asiantuntijoita ja hyödynnetään laji- ja luontotyyppitietoa sekä tarvittaessa tehdään uusia kartoituksia alueille.</p>
<p>Vastustaminen: reittien ja rakenteiden kunnan sekä käyntimäärien seuranta. Vastustaminen (karhunkierros): Järjestelmässä olevat reittien, rakennusten ja rakenteiden kuntotiedot pidetään ajan tasalla. Käyntimäärien seuranta alueella kehitetään tiedon laadun ja kattavuuden varmistamiseksi.</p> <p>Yhteispisteitys: 7,5</p>	<p>Päätöksenteon tueksi ja asiakkaiden käytössä on jatkuvasti laadukasta ja ajantasaista tietoa.</p>		x		Ei vaikutusta	<p>Kehittämiseen, maastossa tapahtuviin tarkastuksiin ja kerätyn tiedon käsittelyyn tulisi varata riittävästi resursseja, jotta kunto- ja kävijätieto on kattavaa, kerääminen ja tallentaminen on systemaattista ja ajantasaista, jolloin sitä pysytään hyödyntämään tehokkaasti.</p>
<p>Vastustaminen: Viestintä . Vastustaminen (karhunkierros): Ilmastonmuutoksen myötä luonnonolosuhteet muuttuvat arvaamattomammiksi ja ennakoimattomammiksi. Viestitään erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksista, jotka aiheuttavat turvallisuusriskejä (helleaallot, taudit, liukkaus, talviolojen ja</p>	<p>Kävijät pystyvät varautumaan ja ennakoimaan riskejä, mikä vähentää loukkaantumisia ja vaaratilanteita.</p>		x			<p>Riskinä on, että viestintä ei tavoita kävijöitä tai kävijät eivät huomioi sitä toiminnassaan. Tätä voidaan pyrkiä ehkäisemään monikanavaisella viestinnällä huomioiden myös kansainväliset kävijät mm. eri kielivaihtoehdoin, jotta viesti tavoittaa mahdollisimman monet.</p>

<p>muiden sesonkien muutokset, ajankohtaiset ohjeistukset). Pääpaino viestinnässä on digitaalisissa kanavissa. Muutoksista ja riskeistä viestivien opasteiden lisääminen myös maastoon tulee entistä tärkeämmäksi, kun luontokeskuksen on tarkoitus siirtyä yrittäjävetoiseen toimintaa.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>						
<p>Tavoite: Palvelutarjonnassa olevia päiväretkeilypalveluita kehitetään palvelutason ja kysynnän mukaisesti, reittien laatu ja turvallisuus varmistaen.</p>						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Kehitetään päiväreittien laatua, ei määrää. Kohdennetaan kehitystoimet olemassa oleviin päiväretkeilypalveluihin.</p>	<p>Uusia alueita ei oteta päiväretkeilyyn käyttöön. Tällä linjauksella edesautetaan luontoarvojen säilymistä niillä alueilla, jotka eivät ole aktiivisessa virkistyskäytössä.</p>	x		x	Mahdollinen vaikutus	<p>Mikäli alueen kävijäpaine kasvaa, nykyiset päiväretkeilypalvelut ruuhkautuvat. Nykyisille reiteille kohdistetut kehitystoimet (esim. siltojen ja portaiden leventäminen, taukopaikkarakenteiden lisääminen olemassa oleville taukopaikoille) voivat auttaa parantamaan reittien käytettävyyttä. Ruuhkautumiseen voidaan ainakin osin vaikuttaa myös viestimällä ruuhkaisimmista ajoista ja reiteistä. Sesonkiaikoina nostetaan viestinnässä esille myös vähemmän tunnettuja ja käytettyjä päiväreittejä, ja pyritään näin ohjaamaan kävijöitä eri alueille.</p>
<p>Taukopaikkarakenteiden sijoittelussa huomioidaan ilmastonmuutos ja huoltoyhteyksien vaatimukset. Taukopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla tai -autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa.</p>	<p>Toimenpide parantaa taukopaikkojen huoltovarmuutta, taukopaikat pystytään huoltamaan sääolosuhteista riippumatta. Tehostaa huoltoa pitkällä aikavälillä.</p>	x	x	x	Mahdollinen vaikutus	<p>Imuvaunulla ja -autolla huollettava käymälä vaatii tien, mutta nykyisellään lähes kaikki taukopaikat ovat kaukana tieverkostosta. Riskinä on, että asiakkaat eivät sopeudu käymälöiden uusiin sijainteihin tai toimenpiteen käytännön toteutus on hankala tai mahdoton.</p> <p>Vaikutukset luontoarvoihin ja Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteutuksen eri vaiheissa. Sijoittelussa konsultoidaan luonnonsuojelun asiantuntijoita ja hyödynnetään laji- ja luontotyyppitietoa sekä tarvittaessa tehdään uusia kartoituksia alueille.</p>
<p>Taukopaikkojen määrä ja rakenteet mitoitetaan valtakunnallisten palvelutasolinjausten mukaiseksi. Päiväreittien taukopaikkojen määrä ja rakenteet mitoitetaan valtakunnallisten palvelutasolinjausten mukaiseksi.</p>	<p>Helpottaa asiakasviestintää ja yhdenmukaistaa päiväretkeilyyn palveluita eri puolilla maata.</p>		x	x	Ei vaikutusta	<p>Valtakunnallinen konsepti ei sovellu kohdealueelle toistaiseksi tuntemattomasta syystä.</p>
<p>Tavoite: Päiväretkeilyreitit ovat laadukkaita, turvallisia ja elämyksellisiä ja vastaavat kysyntää</p>						

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Päiväretkeilyyn tarkoitetut reitit ja rakenteet pidetään kunnossa. Kunnossapidon vaatimat toimenpidetarpeet kirjataan järjestelmään. Taukopaikkoja, reittejä ja rakenteita kunnostetaan käytettävissä olevien resurssien sallimissa puitteissa.	Päätöksenteon tueksi on ajantasaista tietoa, osataan kohdistaa kunnostustoimenpiteet oikeisiin kohteisiin oikeassa järjestyksessä.			x	Ei vaikutusta	Kunnossapitotiedon käsittelyyn tulisi varata riittävästi resursseja, jotta tiedon tallentaminen on systemaattista ja ajantasaista ja sitä pysytään hyödyntämään tehokkaasti päätöksenteon tukena.

Tavoite: Taukopaikat huolletaan turvallisesti ja suunnitellussa aikataulussa sekä kysynnän mukaan.

Vastustaminen: Nykyinen taukopaikkaverkosta huolletaan kysyntään perustuen.

Hyväksyntä: Taukopaikkoja hoidetaan sääolosuhteiden salliessa, mutta huoltotoimenpiteet voivat viivästyä ja polttopuiden saannissa olla katkoksia.

Ohjaaminen: Taukopaikkasijoittelua tai määrää voidaan muuttaa. Taukopaikat eivät ole välttämättä ympärivuotisesti käytössä tai polttopuita ei ole.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Hyväksyntä: Huolto loppuu joiltakin taukopaikoilta tarvittaessa. Hyväksyntä (taukopaikkojen huolto): Jos jonkun taukopaikan polttopuu- ja jätehuolto on talven sääolosuhteista johtuen vaarallista tai mahdotonta, huolto jätetään kyseisen talven osalta tekemättä. Huolto toteutetaan seuraavana talvena, mikäli se on sääolosuhteiden osalta mahdollista. Jos huoltoon alkaa tulla usein katkoksia, mietitään vaihtoehtona suurempien puumäärien viemistä kerralla hyvän talven sattuessa, vessalaatikoiden lisäämistä tai lopulta taukopaikan sulkemista. Yhteispisteytys: 8	Taukopaikan huolto ei aiheuta ylimääräisiä, sääoloista johtuvia turvallisuusriskejä. Taukopaikan poistaminen tai huoltamatta jättäminen vähentää huolto- ja ylläpitokuluja.	x	x	x	Ei vaikutusta	Taukopaikan väliaikainen sulkeminen tai kokonaan poistaminen voi hetkellisesti heikentää asiakaskokemusta ja vaatii asiakkailta tilanteen seuraamista. Sulkeminen tai poistaminen voi johtaa jonkin toisen taukopaikan ruuhkautumiseen tai asiakkaat jatkavat lakkautetun taukopaikan käyttöä ja tekevät esim. luvattomia tulia maapuusta. Erityisesti autiotupaverkoston harvenemisesta voi aiheutua turvallisuusriskejä. Riskejä voidaan vähentää viestimällä muutoksista aktiivisesti.
Ohjaaminen: ilmastoviisaan taukopaikan rakentaminen. Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto): Ensimmäinen ilmastoviisas	Tuletona taukopaikkaa pystytään pitämään yllä myös olosuhteissa, joissa polttopuuhuoltoa ei pystytä joka talvi toteuttamaan. Polttopuuhuollon loppuminen vähentää huolto- ja ylläpitokuluja.	x	x	x	Ei vaikutusta	Asiakas kokemus kärsii tai kävijät eivät hyväksy muutosta. Asiakkaat jatkavat taukopaikan käyttöä ja tekevät esim. luvattomia tulia maapuusta tai jokin toinen taukopaikka ruuhkautuu ratkaisun seurauksena. Riskiä voi vähentää viestinnän keinoin.

<p>taukopaikka rakennetaan Rukan alueelle Konttaiselle. Tauskopaikealle ei tule tulentekomahdollisuutta ja se rakennetaan CLAP-hankkeessa laaditun ilmastoviisaan taakopaikan käsikirjan mukaisesti. Tauskopaikean toimivuutta Konttaisella seurataan ja tarpeen vaatiessa vastaavia ratkaisuja voidaan käyttää myös Oulangalla, mikäli ne todetaan toimiviksi. Käymälöiden sijainnit tulee miettiä erikseen.</p> <p>Yhteispisteitys: 6</p>						
<p>Ohjaaminen: Polttopuun polton rajoittaminen. Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto):</p> <p>Polttopuun kulutuksen vähentämiseksi ilmastosyistä ja polttopuuhuollon turvallisuuden takia polttopuuta ei olisi tarjolla ympärivuotisesti. Puuhuoltoa voitaisiin rajoittaa esim. niin että puuta ei olisi tarjolla kesäisin. Tulettomien taakopaikkojen osuus kaikista alueen taakopaikoista kasvaisi.</p> <p>Yhteispisteitys: 4,5</p>	<p>Toimenpide vähentää polttopuun kulutusta ja siitä syntyviä päästöjä sekä polttopuuhuollosta aiheutuvia kuluja.</p>	x	x	x	Ei vaikutusta	<p>Tulentekomahdollisuuden puuttuminen voi heikentää asiakaskokemusta. Tulettomien taakopaikkojen käyttöä vältetään, mikä voi johtaa jonkin toisen taakopaikan ruuhkautumiseen tai asiakkaat jatkavat lakkautetun taakopaikan käyttöä ja tekevät esim. luvattomia tulia maapuusta. Riskiä voi vähentää viestinnän keinoin.</p>
<p>Ohjaaminen: Tauskopaikekojen rakenne tai yksittäisen rakenteen sijainti voi muuttua. Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto):</p> <p>Tauskopaikekarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla ja -autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa. Esimerkiksi Ansakämpän polttopuusuojan ja käymälän siirtäminen rinteeseen päälle sijaintiin, josta se pystytään huoltamaan maata pitkin olemassa olevia huoltoreittejä myöten.</p>	<p>Toimenpide parantaa taakopaikkojen huoltovarmuutta, taakopaikat pystytään huoltamaan sääolosuhteista riippumatta. Tehostaa huoltoa pitkällä aikavälillä.</p>	x	x	x	Ei vaikutusta	<p>Imuvaunulla ja -autolla huollettava käymälä vaatii tien, mutta nykyisellään lähes kaikki taakopaikat ovat kaukana tieverkostosta. Riskinä on, että asiakkaat eivät sopeudu käymälöiden uusiin sijainteihin tai toimenpiteen käytännön toteutus on hankala tai mahdoton. Huoltoreittien muuttuessa etäisyydet voivat kasvaa, joka voi johtaa kasvaviin kustannuksiin ja päästöihin.</p> <p>Vaikutukset luontoarvoihin ja Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteutuksen eri vaiheissa. Sijoittelun suunnittelussa osallistetaan luonnonsuojelun asiantuntijoita ja hyödynnetään laji- ja luontotyyppitietoa sekä tarvittaessa tehdään uusia kartoituksia alueille.</p>

<p>Yhteispisteitys: 8</p>						
<p>Vastustaminen: Tarvittaessa hyödynnetään uusia ratkaisuja polttopuukuljetuksessa. Vastustaminen (taukopaikkojen huolto): Nykyisten huoltoreittien muuttuessa ilmastonmuutoksen myötä käyttökelpottomiksi rakennetaan uusia, lumipeitteiselle ajalle tai kevyeen (esim. mönkijä) ympärivuotiseen käyttöön soveltuvia huoltoreittejä. Tauskopaikkojen huolto voidaan toteuttaa myös helikopterilla, jos lumipeite ei riitä huoltojen toteuttamiseen.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>	<p>Uudet reittilinjaukset lisäävät huoltovarmuutta. Rakennettujen reittien määrää alueella kasvaa.</p>	<p>x</p>		<p>x</p>	<p>Mahdollinen vaikutus</p>	<p>Kohteiden huoltoetäisyydet voivat kasvaa ja huolto vaatii enemmän aikaa sekä kuluttaa enemmän polttoainetta, mikä puolestaan lisää huollosta aiheutuvia kustannuksia ja päästöjä. Uudet huoltoreittilinjaukset on suunniteltava huolellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Uusia reittilinjauksia tehtäessä on huomioitava myös maaston kuluminen ja linjattava reitit niin, etteivät ne aiheuta vähäistä suurempaa haittaa alueen luontoarvoille. Vaikutukset luontoarvoihin ja Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypppeihin ehkäistään huolellisella ennakkosuunnittelulla toimenpidesuunnitelmien laatimisen ja toteutuksen eri vaiheissa. Reittilinjauksien suunnittelussa osallistetaan luonnonsuojelun asiantuntijoita ja hyödynnetään laji- ja luontotyyppitietoa sekä tarvittaessa tehdään uusia kartoituksia alueille.</p>
<p>Vastustaminen: Tutkitaan mahdollisuuksia uudistavan matkailun tuotteisiin. Vastustaminen (taukopaikkojen huolto): Tunnistetaan työkokonaisuuksia, jotka soveltuvat uudistavan matkailun tuotteisiin, keinona ylläpitää rakenteita sekä lisätä tietoisuutta retkeilyn ja matkailun mahdollistavasta työstä. Vaatii yrityksiltä uudistavan matkailun konseptointia ja jalkauttamista yhdessä Metsähallituksen kanssa.</p> <p>Yhteispisteitys: 4</p>	<p>Onnistuessaan uudistavan matkailun tuotteet luovat mahdollisuuksia ylläpitää ja huoltaa enemmän rakenteita.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>		<p>Uudistavan matkailun konseptointia ja kehittämistä ei nähdä tärkeäksi suojelualueilla, ja konseptointia ja hyötyjä ei tapahdu. Riskinä on myös, että matkailuyritykset alkavat tehdä uudistavan matkailun tuotteita kansallispuistossa ilman kunnollista konseptointia ja ohjeistusta, jolloin lopputulos voi olla Luontopalveluille kuormittava.</p>
<p>Vastustaminen: viestintä polttopuun käytön vähentämiseksi. Vastustaminen (taukopaikkojen huolto): Retkietiketin korostaminen valtakunnallisesti. Oma artikkeli aiheesta nostoon viestintätiimin toimesta. Opasteiden lisääminen Oulangan taukopaikoilla, ja selkeät perustelut polttopuiden käytön vähentämiseen.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>	<p>Parhaassa tapauksessa ohjeistus ja perustelut polttopuun käytön vähäentämisestä ja sen syistä tavoittaa kävijät, lisää ymmärrystä asiaa kohtaan ja saa kävijät vähentämään omaa polttopuun kulutustaan.</p>		<p>x</p>		<p>Ei vaikutusta</p>	<p>Viestintä ja sen tavoitteet tulkitaan väärin, jolloin toivottua vaikutusta on hankalampi saavuttaa ja yleinen keskustelu aiheesta ajautuu sivuraiteille ja varsinainen viesti jää huomiotta. Viestien sisällöt on suunniteltava huolellisesti ja ymmärrettävästi, jotta väärinymmärryksiltä vältytään. Viestinnästä aiheutuvaa keskustelua seurataan mahdollisuuksien mukaan esim. sosiaalisessa mediassa, jotta mahdollisia väärinymmärryksiä voidaan oikaista varhaisessa vaiheessa.</p>
<p>Tavoite: Kaikilla alueella toimivilla matkailuyrityksillä on matkailun yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa ja luontomatkailua kehitetään alueella toimivien matkailuyritysten ja muiden matkailutoimijoiden (mm. matkailun alueorganisaatiot) kanssa.</p>						

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutusdirektiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Kehitetään luontomatkailun, sopimuksellisuutta, yhteistyötä ja kumppanuuksia. Luontomatkailun kehityksestä ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa alueen matkailutoimijoiden kanssa ja edistetään keinoja alueella toimivien matkailuyritysten tavoittamiseksi, jotta kaikille saataisiin laadittua yhteistyösopimukset.	Yhteistyö ja viestinnän tavoitavuus varmistetaan matkailun yhteistyösopimuksilla Metsähallituksen kanssa. Kun luontomatkailun kehittäminen tapahtuu yhteistyössä alueen matkailutoimijoiden kanssa, voidaan ymmärtää matkailun trendejä etukäteen ja ennakoita tulevaa kehitystä sekä sen mahdollisesti vaatimia toimenpiteitä.	x	x	x	Ei vaikutusta	Jos kehittäminen ei tapahdu yhteistyössä, voidaan päätyä vääränlaisiin ratkaisuihin esim. alueen infran hoidossa, tai jotakin olennaista voi jäädä huomaamatta, jolloin ei osata ennalta varautua muutoksiin ajoissa. Tästä voi olla negatiivisia seurauksia sekä alueen virkistyskäytölle että luontoarvoille.
Yhteistyötä matkailuliiketoiminnan kanssa ylläpidetään yhteistyösopimuksilla. Taataan yhteistyö matkailuliiketoiminnan kanssa solmimalla matkailun yhteistyösopimus alueella toimivien matkailuyritysten kanssa. Tavoitteena on, että kaikilla alueella toimivilla matkailuyrityksillä on voimassa olevat sopimukset, joiden ehtoja yritykset noudattavat. Lisäksi Metsähallituksen kanssa yhteisiä asiakkaita palvelevilla muilla, loogisessa palveluympäristössä toimivilla yrityksillä, voi olla matkailun yhteistyösopimus ilman retkeilyrakenteiden käyttöoikeutta.	Sopimukset edesauttavat alueella toimivien yritysten yhdenvertaista kohtelua ja alueella tapahtuvan toiminnan ja sen kehittymisen seuraamista. Toimijat sitoutetaan kestävän matkailun periaatteisiin ja alueen sääntöihin.	x	x	x		Riskinä on, että ilman sopimusta toimivat matkailuyrittäjät voivat tietämättömyyttään aiheuttaa vahinkoa suojeluarvoille sekä vaarantaa asiakasturvallisuuden. Edellä mainittu toiminta heikentää matkailutoiminnan sosiaalista kestävyyttä.
Tavoite: Resurssien puitteissa luodaan mahdollisuuksia uudistavalle luontomatkailulle yhdessä matkailuyritysten kanssa.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutusdirektiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Uudistavan luontomatkailun mahdollistaminen. Yritysyhteistyöllä pyritään mahdollistamaan ja varmistamaan uudistavan luontomatkailun kehittäminen vastuullisella tavalla. Uudistavan luontomatkailun tuotteiden tulee kohdentua Luontopalveluiden ydintehtävien kannalta vaikuttavasti. Uudistavan matkailun peruseriaate on se, että alue jää käynnin jälkeen parempaan kuntoon, kuin se oli kävijöiden tullessa. Yrityksille tämä	Uudistavan matkailun peruseriaatteena on, että alue jää käynnin jälkeen parempaan kuntoon, kuin se oli ennen käyntiä. Onnistuneella uudistavan matkailun tuotteella voi olla positiivinen vaikutus luonnonsuojelualueiden hoitoon. Parhaimmillaan uudistavalla luontomatkailulla voi olla myönteinen vaikutus myös alueen hoitoon vaadittavien resurssien kannalta. Uudistavan matkailun ja vapaaehtoistyön kehittäminen yhdessä on tarkoituksenmukaista.	x	x	x	Mahdollinen vaikutus	Uudistavan matkailun tuotteilla ei ole vaikutusta Luontopalveluiden ydintehtävien kannalta ja resursseja kulutetaan enemmän kuin saadaan hyötyjä.

on houkutteleva tuotekategoria ja liiketoimintamahdollisuus, koska samalla pystytään vastaamaan kestävä matkailun haasteeseen ja lisäämään kävijöiden luontotietoutta, sekä mm. ymmärrystä ilmastonmuutoksesta. Uudistavaa matkailua on syytä kehittää rinta rinnan vapaaehtoistyön kehittämisen kanssa.						
--	--	--	--	--	--	--

Tavoite: Matkailuyhteistyössä otetaan huomioon erilaiset toimijat ja yritysten asiakasryhmät.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Viestintä ja yhteistyön kohdentaminen. Matkailuyhteistyön viestinnässä otetaan huomioon, että osa yrityksistä toimii alueella vakituisesti ja yrittäjät ovat myös alueen asukkaita, toisaalta alueella toimii myös kansainvälisiä yrityksiä, joiden asiakkaat ovat kansainvälisiä. Alueella toimii sekä isoja että pieniä matkailuyrityksiä. Huomioitavia asioita viestinnässä ovat mm. kielivalikoima, viestintäkanavat ja pohjatiedon taso.	Eri asiakasryhmät huomioiva viestintä tavoittaa parhaiten eri ryhmät, jolloin tietoisuus luonto- ja muista arvoista tavoittaa laajemman joukon matkailijoita. Myös yritysten oppaat, jotka parhaimmillaan ovat tärkeitä viestinvälittäjiä, ovat hyvin heterogeeninen ryhmä, esim. kaikki eivät osaa suomea tai englantia.	x	x	x	Ei vaikutusta	Mikäli viestintää ei kohdisteta eri asiakas- ja kävijäryhmille, ei tavoiteta kaikkia kävijöitä ja yritysten oppaita. Tällöin jotkut kansallispuistossa vierailevat kävijät eivät tiedä alueen luonto- ja muista arvoista, eivätkä osaa toimia kestävä matkailun periaatteiden mukaisesti.

Tavoite: Matkailuyritykset ja muut matkailutoimijat viestivät eteenpäin omille asiakkailleen kestävä matkailun arvoja.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Viestintä yhdessä sidosryhmien kanssa. Luontomatkailun kestävydestä ja vastuullisuudesta viestintään yhteisille asiakkaille yhdessä matkailutoimijoiden kanssa, mm. matkailun alueorganisaatiot ja matkailuyritykset.	Yhteinen viestintä yhteisille asiakkaille mahdollistaa laajemman matkailijajoukon saavuttamisen, sekä takaa sisällöllisesti yhteisen viestin. Matkailuyritykset ja niiden asiakkaat ovat tietoisempia kansallispuiston arvoista sekä keinoista, miten niitä hoidetaan ja säilytetään. Tietoisuus kestävyden arvoista nousee eri asiakasryhmien keskuudessa.	x	x	x	Ei vaikutusta	Jos viestintä ei ole yhteistä, ei pystytä tavoittamaan tiettyjä matkailijaryhmiä, esim. kansainvälisiä asiakkaita palvelevien yritysten asiakkaita, tai ryhmämatkoille osallistuvia. Tavoittamatta jäävät matkailuyritykset ja niiden asiakkaat eivät ole tietoisia kansallispuiston säännöistä ja arvoista eivätkä yleisestä retkeilyetiketistä, eivätkä osaa noudattaa niitä.

Tavoite: Yhteistyöyritysten toiminta on ekologisesti, taloudellisesti ja sosiokulttuurisesti kestävä.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Ennakointi käytön kestävyys	Ennakoinnin kautta pystytään varautumaan etukäteen ja	x	x	x	Ei vaikutusta	Jos kestävyysriskejä ei osata ennakoita tarpeeksi

turvaamiseksi. Matkailukäytön kestävyuden varmistamiseksi hyödynnetään ennakoivia entistä vahvemmin. Esim. reagoidaan herkemmin heikkoihin signaaleihin matkailutrendien muutoksista, sekä kestävyuden mittareiden indikoimiin kestävyysaasteisiin.	reagoimaan nopeasti mahdollisiin uhkiin. Osataan vaikuttaa esim. rakenteiden tai viestinnän kautta kestävyuden varmistamiseen.					hyvin, voidaan päätyä tekemään esim. infraan tai viestintään liittyviä ratkaisuja väärin tai liian myöhään.
Megatrendien seuranta ja ennakointi. Seurataan aktiivisesti megatrendejä ja ennakoidaan niiden vaikutuksia luontomatkailuun. Esim. ilmaston lämpeneminen vaikuttaa matkailijamääriin kesäaikana, kun ennestään hyvin tunnetuilla matkailualueilla lämpötilat nousevat liian korkeiksi.	Seuraamalla megatrendejä pystytään ennakoimaan ja varautumaan muutoksiin matkailun kentässä. Esim. ilmastonmuutos voi aiheuttaa erilaisia vaikutuksia, mm. kasvavaa matkailupainetta pohjosiin kohteisiin, aiemmasta poikkeavaa matkailua ja enemmän kävijöitä alueelle.	x	x	x	Ei vaikutusta	Jos matkailupaine kasvaa esim. ilmastonmuutoksen tuomien haasteiden myötä, eikä siihen olla varustauduttu ennakoiden, se vaikuttaa ekologiseen ja sosiaaliseen kestävyteen. Liikamatkailun tuomat ilmiöt lisääntyvät, ts. tietyt alueet kuluvat, olosuhteisiin ei osata varustautua ja kestävyys vaarantuu. Myös taloudellinen kestävyys vaarantuu, kun alueen status matkailukohteena vähenee.
Tukeudutaan kaikessa matkailutoiminnassa kestävä matkailun periaatteisiin. Kestävä matkailun periaatteiden noudattaminen varmistetaan matkailuyritysten sopimuksellisuudella, oikeanlaisella viestinnällä sekä muulla yhteistyöllä.	Kestävä matkailu periaatteiden noudattaminen takaa luonto- ja muiden arvojen ja Oulangan kansallispuiston säilymisen houkuttelevana matkakohteena sekä paikallisten virkistytymiskohteena.	x	x	x	Ei vaikutusta	Jos kestävä matkailun periaatteita ei noudateta, alueen luonto- ja muut arvot ovat vaarassa, ja alueen houkuttelevuus matkailualueena vähenee. Sopimusten teon on oltava järjestelmällistä ja kattavaa. Periaatteista on viestittävä ja niiden tärkeyttä painotettava.

Tavoite: Yritysten tuotekehityksessä huomioidaan lyhenevä talviesonki, sekä ennalta arvaamattomat olosuhteet kaikkina vuodenaikoina. Matkailutoimijat ja Metsähallitus käyvät pitkäjänteistä keskustelua tuotekehityksestä muuttuvassa ympäristössä.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Tuotekehittelyn seuranta. Seurataan aktiivisesti yritysten tuotekehittelyä, jotta pystytään kohdentamaan viestintää ja varautumaan mahdollisiin uhkiin, joita muuttuvasta ympäristöstä ja uusista tuotteista yhdessä voi seurata.	Seuraamalla aktiivisesti matkailuyritysten tuotekehittelyä pystytään ennakoimaan ja kohdentamaan viestintää ilmaston muutoksen myötä muuttuvasta ympäristöstä ja varmistamaan alueen luonto- ja muiden arvojen säilyminen, sekä osaltaan edesauttamaan matkailutoimijoiden tarjoamien palveluiden soveltumista ympäristöön.	x	x	x	Ei vaikutusta	Mikäli tuotekehittelyn aktiiviseen seuraamiseen ei ole resursseja tai sitä ei muusta syystä tehdä, tuotekehittely voi johtaa luonnolle, muulle toiminnalle ja sosiaaliselle kestävyydelle vahingollisiin tuotteisiin ja sivuvaikutuksiin. Monitahoisten vaikutusten arviointi ei ole yksinkertaista asiantuntijoillekaan, joten yrityksillä ja matkailutoimijoilla ei aina ole kykyä ennakoita kaikkia vaikutuksia.

Tavoite: Alueelle tyypilliset riistakannat säilyvät elinvoimaisina ja vieraslajit pyritään poistamaan.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Vieraslajien poisto. Pyritään kehittämään edistäviä toimenpiteitä. Minkin ja supikoiran tehokas poistopyynti sekä	Vieraspetojen pyynti edistää alkuperäisten lajien menestymistä sekä vähentää samalla mahdollisten uusien tautien ilmentymistä (esim. ekinokokki), jotka voivat olla haitaksi mm. luonnontuotteiden käytölle ja näin heikentää	x		x	Mahdollinen vaikutus	Kanadan- ja euroopanmajavan tunnistaminen on tärkeää. Tunnistamisen apuna ovat mm. DNA-lastunäytteet sekä Luken tuottama levinneisyyskartta. Pienpetopyynnissä mahdollisten sivusaaliiden ts. ei-toivottujen riistalajien

kanadanmajavan levinneisyyden selvittäminen, sekä ko. lajin poistaminen (majavakannan hoito- ja hallintasuunnitelma, Lähde 39). Toimenpiteet edellyttävät suunnitelmallisuutta ja riittävää tehokkuutta.	myös niiden taloudellista arvoa. Kanadanmajavan osalta voidaan vähentää majavan patojen aiheuttamaa vedenpinnan nousemista ei toivotuille alueille kuten rakenteiden päälle sekä erityisen uhanalaisten lajien kasvupaikoille.					pyynti minimoidaan käyttämällä lainmukaisia pyydyksiä sekä kohdennetulla pyyntiajalla. Pyynti painotetaan keväälle ja syksylle (ennen ja jälkeen pesintäkauden).
--	--	--	--	--	--	--

Tavoite: Erävalvonnan ylläpitäminen ja kehittäminen yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Erävalvonnan kehittäminen. Erävalvonta osallistuu alueen sidosryhmätyöhön. Erävalvonnan menetelmiä ylläpidetään ja kehitetään yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.	Toiminnalla edistetään sidosryhmäyhteistyötä, jolloin erävalvonta on tehokkaampaa ja vaikuttavampaa.		x		Ei vaikutusta	Liian vähäiset resurssit voivat vaikeuttaa erävalvonnan osallistumista sidosryhmäyhteistyöhön ja menetelmien kehittämiseen.

Tavoite: Metsästystä harjoitetaan kestävästi ja paikallisten metsästysoikeus sekä vahinkoperusteisten poikkeuslupien käyttö huomioidaan.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Viestintä ja tiedottaminen alueellisista metsästysjärjestelyistä. Selkeytetään nykyiset lait järjestyssäännössä ja ohjeistuksissa. Alueellisista rajoituksista ja metsästysjärjestelyistä laaditaan selkeä ja helposti saavutettava dokumentti paikallisille metsästäjille sekä sidosryhmille. Kansallispuistossa tapahtuvasta metsästyksestä ja metsästysajoista tiedotetaan myös alueen muita käyttäjiä.	Toiminnalla edistetään sidosryhmäyhteistyötä sekä paikallisten metsästäjien huomioimista ja sosiaalista kestävyyttä. Selkeä viestintä edesauttaa sääntöjen noudattamista ja vähentää väärinymmärryksiä. Muille kävijöille kohdennettu viestintä edistää turvallisuutta.		x		Ei vaikutusta	Jotta viestintä saavuttaa halutut tahot, viestinnän ja materiaalien tulee olla selkeää ja saavutettavaa kaikille sitä hyödyntäville.

Tavoite: Oulangan kalakannat ovat elinvoimaisia, kalastus on kestävä, ja niin paikallisten asukkaiden kuin matkailijoiden kalastusmahdollisuudet turvataan ja paikallisten erityisoikeudet (kausiluvat esim.) kalastukseen turvataan myös jatkossa.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Kalastusjärjestelyt. Kalastusjärjestelyt (rauhoitukset, saaliskiintiöt, kalastajakiintiöt, välinekohtaiset rajoitukset, mm. väkäsettömät koukut ja koukkumäärät). Lupamyynnin	Kalastusjärjestelyihin liittyvien lupaehtojen, saaliskiintiöiden ja kalastajakiintiöiden tiukennukset kaventavat kalastusmahdollisuuksia niin paikallisilta kuin turisteiltakin ja todennäköisesti kalastajamäärien vähentyessä myös lupatulot vähenevät	x	x	x		Lupaehtojen kiristyessä kalastusrikkomukset lisääntyvät. Valvonnan resurssien ja näkyvyyden lisäämisellä pystytään vaikuttamaan asiaan.

keskeytys, kun veden lämpötila nousee yli 21 asteen.						
Veden lämpötilan huomiointi kalastuksessa. Veden lämpötilan huomioiminen kalastuksessa, hyödynnetään vastuullisen kalastajan ohjeita. Lupamyynnin keskeytys, kun vedenlämpötilan nousee yli 21 asteen.	Veden lämpötilan noustessa yli 21 asteen kalastus käytännössä keskeytyy lupamyynnin keskeytyksen takia, ja rauhoitettuja tai alamittaisia kaloja ei joudu kalastuksen kohteeksi. Kaloja ei myöskään rasiteta esim. pyydystä ja päästä -kalastuksella, Joillekin kalastajille lupamyynnin keskeytys voi tuntua negatiiviselta asialta ja suunniteltu melonta- tai kalastusretki perutaan. Lupamyynnin keskeytyksen ajalta kalastuslupatulot jäävä saamatta.	x	x	x		Luvaton kalastus, kun lupamyynti on keskeytetty. Valvonnalla puututaan luvattomaan kalastukseen.

Tavoite: Riistanhoito, riistalaskennat ja riistakantojen verotussuunnitelmat edistävät alueen riistakantojen menestymistä sekä kestävä metsäystä.

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Riistakolmio- sekä vesilintulaskentojen aktivointi. Riistahavainnot esim. hirvi ja suurpedot. Riistakantojen seuranta (erityisesti paikallistasolla) tuetaan perustamalla alueelle vesilintupisteitä sekä vähintään yksi riistakolmio. Kohteille rekrytoidaan vapaaehtoiset laskijat. Riistantutkimus tuottaa tuloksista kanta-arviot, joita käytetään mm. metsästyksen suunnittelussa (ekologinen kestävyys). Suurriistan havaintokeruuseen kannustetaan mm. riistanhoitoyhdistyksen kautta.	Riistalaskennoilla tuotetaan kanta-arvioiden taustamateriaalia Lukelle. Kanta-arvioiden pohjalta laaditaan metsästysajat sekä mahdolliset kiintiöt. Tällä toiminnolla edistetään ekologista ja sosiaalista kestävyttä.	x	x		Ei vaikutusta	Riskinä on, ettei vapaaehtoisia laskijoita tavoiteta. Tätä voidaan torjua viestinnällä sekä laskentaa vastaan annettavilla palkkioilla.

Tavoite: Vesien tilan säilyminen vähintään nykyisenkaltaisena

Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö maanomistajien kanssa. Valuma-alueiden maankäytöllä on merkittäviä vaikutuksia vesistöjen tilaan. Pyritään vaikuttamaan suunnittelualueeseen rajautuvien alueiden maankäyttöön edunvalvonnan keinoin. Tehdään yhteistyötä maanomistajien kanssa	Mikäli edunvalvonta onnistuu ja maankäyttöön saadaan vaikutettua halutulla tavalla, vesistöihin kohdistuva kuormitus vähenee ja mm. vesien tummuminen ja lämpeneminen voivat hidastua.	x	x	x	Mahdollinen vaikutus	Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö ei tuota tulosta tai ei ole oikea-aikaista. Edunvalvonnan sekä sidosryhmäyhteistyön on oltava pitkäjänteistä ja systemaattista.

ja viestitään maankäytön vesistövaikutuksista.						
Valuma-alueiden ja niiden maankäytön selvittäminen. Selvitetään puutteellisilta osin pienten virtavesien valuma-alueet ja niiden maankäyttöä. Näin saadaan tietoa valuma-alueiden ihmistoiminnoista eli painetekijöistä. Tiedon pohjalta voidaan suunnitella mahdollisia ja tarvittavia toimenpiteitä.	Kattava tieto pientenvirtavesien valuma-alueista ja niiden maankäytöstä edesauttaa edunvalvontaa ja valtion mailla toimenpiteiden suunnittelua ja kohdentamista.	x	x		Mahdollinen vaikutus	
Tavoite: Uhka oulangan taimenen häviämisestä on poistunut 2030 mennessä.						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
Erävalvonnan tarve. Erävalvonta osallistuu alueen sidosryhmätyöhön. Erävalvonnan menetelmiä ylläpidetään ja kehitetään yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.	Valvonnan resurssien lisääntyminen ja yhteistyön syventyminen yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.	x				
Kiutakönkään taimenten ylisiirrot. Taimenien ylisiirtoa Kiutakönkäällä jatkettava yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja alueen osakaskuntien kanssa.	Ylisiirroilla mahdollistetaan suuremman emokalamäärän kutuvaellus Kiutakönkään yläpuolisilla jokialueilla ja vahvistetaan näin erittäin uhanalaista Oulangan taimenkantaa.	x				Ylisiirtoihin tarvittavan rahoituksen väheneminen ja sen seurauksena vuosittaisten ylisiirtojen muuttuminen esim. joka toinen vuosi tai harvemmin tehtäväksi ja pahimmassa skenaariossa ylisiirtojen loppuminen kokonaan rahoituksen puuttuessa. Aktiivinen yhteistyö Luken ja alueen osakaakuntien kanssa ja pitempiaikaisen yhteistyösopimuksen laatiminen, jossa sovitaan myös ylisiirtojen toteutuskustannuksista.
Taimenen poikasistutukset. Taimenen poikasistutuksia jatkettava yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja alueen osakaskuntien kanssa.	Istutukset parantavat Oulankajoen taimenkantojen tilaa.	x				Mahdollinen kalatautiriski laitospoikasistutuksissa. Kalanviljelylaitokselta, josta istutettavat kalat tulevat, sekä kustakin istutettavasta kalaerästä oltava todistus kalatautivapaudesta.
Taimenen rauhoitus. Taimenen rauhoitusta jatkettava. Nykyisellään taimen on rauhoitettu Oulankajoessa valtion vesialueella.	Rauhoituksella suojellaan erittäin uhanalaista Oulangan taimenta ja vahvistetaan sen kantaa.	x	x	x		Salakalastus, johon puututaan kalastuksenvalvonnalla.
Taimenkantojen seuranta yhteistyössä Luken kanssa. Taimenkantojen seuranta jatketaan yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja alueen osakaskuntien kanssa. Selvitetään mahdollisuutta kameraseurantaan Oulankajoen taimenen nousun ajalle	Kameraseurannalla saadaan lisätietoa mm. taimenien nousumahdollisuuksista ja -ajankohdasta, niin kuukausittaisesta rytmistä kuin mahdollisesta vuorokausirytmistä. Saadaan tietoa virkistyskäytön, mm. alamäkiuinnin. mahdollisista vaikutuksista taimenien nousukäyttäytymiseen ja tietoon pohjautuen voidaan asettaa tarvittavia rajoituksia.	x	x			

<p>Kiutaköngkäälle. HKS:n välitarkastelussa arvioidaan virkistyskäytön vaikutuksia taimenen nousuun joessa.</p>						
<p>Viestintä taimenkantojen tilasta. Oulangan taimenkantojen tilasta viestitään aktiivisesti ja yritetään saada myös ns. suuri yleisö ymmärtämään Oulangan taimenen suojelun tärkeys.</p>	<p>Tietoisuus Oulangan taimenen uhanalaisuudesta ja sen säilyttämisen tärkeydestä lisääntyy ja mm. kalastuksen järjestämisessä välttämättömät lupaehtojen tiukennukset ymmärretään paremmin.</p>	x	x			
<p>Tavoite: Yhteistyö alueella toimivan tutkimusaseman kanssa vahvistuu ja alueesta saatua tutkimustietoa hyödynnetään toimenpidesuunnittelussa entistä vahvemmin.</p>						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Konkreettisten yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen. Selvitetään konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia ja tutkimusasemalla tuotetun tiedon hyödynnettävyyttä suunnittelussa. Kiinnitetään erityisesti huomiota ilmastomuutokseen sopeutumista tukevaan tutkimustietoon ja sen hyödynnettävyyteen. Selvitetään yhteistyömahdollisuuksia myös vesienhoitoon liittyen.</p>	<p>Yhteistyön myötä voidaan saada käyttöön tietoa, jota ei ole mahdollista tuottaa sisäisesti ja sen avulla suunnitella ja toteuttaa vaikuttavampia toimenpiteitä mm. alueen huollon ja lajiston sekä luontotyyppien ilmastomuutokseen sopeutumiseksi ja vesien suojelemiseksi. Samalla muu sidosryhmäyhteistyö tutkimusaseman kanssa voi vahvistua.</p>	x	x		<p>Mahdollinen vaikutus</p>	<p>Yhteistyön toteutuminen vaatii resursseja ja aktiivista yhteydenpitoa tutkimusaseman kanssa. Mikäli tämä ei toteudu puutteellisten resurssien tai organisoimattoman yhteydenpidon takia yhteistyötä on vaikea ylläpitää, joten näihin on kiinnitettävä huomiota.</p>
<p>Tavoite: Muut toimenpiteet</p>						
Toimenpide	Vaikutusten kuvaus	Ekologinen	Sosiaalinen	Taloudellinen	Vaikutus direktiivi-arvoihin	Riskit ja niiden torjunta
<p>Karttaesityksen laatiminen alueen metsästysjärjestelyistä. Laaditaan selkeä kartta, jossa on esitetty kansallispuiston metsästyksen liittyvät aluerajaukset, rajoitukset ja kiellot sekä erityisoikeudet, Kartasta tiedotetaan alueella metsästäville ja sitä jaetaan niin, että se on kaikkien sitä tarvitsevien hyödynnettävissä. Metsästysalueista ja ajoista on syytä tiedottaa myös muita alueen käyttäjiä vaaratilanteiden välttämiseksi.</p>	<p>Metsästyksen liittyviä tahattomia rikkeitä vähemmän, kun tieto on helposti saavutettavaa ja omaksuttavassa muodossa. Turvallisuus paranee ja metsästyskäytön reunaehdot selkeämpiä sekä metsästäjille että alueen muille käyttäjille.</p>	x	x			<p>Tiedottaminen on suunniteltava hyvin, jotta karttaesitys tavoittaa metsästäjät ja muut alueen käyttäjät.</p>

21 Toimenpiteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden seuranta

Selite Lomakkeella kuvataan toimenpiteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden seurannassa käytettävät mittarit sekä niiden nyky- ja tavoitearvot.

Toimenpiteiden toteutumisen seurannan mittarit

Toimenpide	Mittariluokka	Mittarin tarkennus	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi
Arkeologisten inventointien päivittäminen noin 10 vuoden välein ja katselmoinnit tarpeen mukaan.	Kulttuuriperintöinventointien määrä (ha)	Arkeologisen inventoinnin päivittäminen.				3000	5000	ha	2031
Retkeilykäytössä olevien kohteiden kuntoseuranta.	Kulttuuriperintöinventointien määrä (ha)	Retkeilykäytössä olevien rakenteiden kuntoarviointit.			4	4	4	kpl	2036
Taimenen poikaisistutukset	Kala- tai rapuistutusten määrä (yks.)	Taimenten istutus			Vastakuoriutuneiden/esikesäisten Oulangan taimenten (OU) määrä (tavoitteena pitää istutusmäärät vähintään nykyisellään)	30000	70000	kpl	2036
Taimenkantojen seuranta yhteistyössä Luken kanssa	Suojeltavien lajien esiintymätietojen kartoitus ja tarkistus (kpl)	Taimenkantojen seuranta			Sähkökoekalastusalueiden määrä			kpl	
Vastuupetolintujen säännöllistä seurantaa jatketaan.	Erityislajien seurannan määrä (saimaannorppa, maakotka, valkosekätikka, muuttohaukka, tunturihaukka ja naali) (kpl)								
Yhteistyö niitylatojen säilyttämiseksi.	Suojeltujen rakennusten kunnostus (kohteiden lkm) (kpl)	Arvokohteiden kunto säily			hyvä (6 kpl) tai keskinkertainen (4 kpl)	10	10	kpl	2029

Vaikuttavuuden seurannan mittarit

Luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason saavuttaminen ja säilyttäminen.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyysmittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Muu	Direktiivilajien (petolinnut) säilyttäminen	x		12	Petolintujen reviirin määrä säilyy nykyisellään	12		kpl		Mittaa sekä suotuisan suojelutason säilymistä että ihmistoiminnasta aiheutuvaa häiriötä alueella.

Ymmärretään paremmin ilmastonmuutoksen mahdollisia vaikutuksia luontotyyppeihin sekä autetaan lajeja ja luontotyyppijä sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyysmittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
---------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------	----------------------	---------------	---------------	---------	--------------	-------------

			(teksti)							
Muu	Direktiivikasvilajin hoitotoimien seuranta				Lajin ainoa esiintymä säilyy	1		kpl		Kappaleella tarkoitetaan tässä esiintymää

Uhka Oulangan taimenen häviämisestä poistuu ja taimenkantaa saadaan elvytettyä.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Muutokset suojelun ja käytön kannalta tärkeissä kalakannoissa (kuvaus)	Taimenen emokalojen ylisiirrot				Ylisiirrettävien taimenen emokalojen määrä Kiutakönkäällä	50		kpl	2036	
Muutokset suojelun ja käytön kannalta tärkeissä kalakannoissa (kuvaus)	Taimenen poikastiheydet				Taimenen poikastiheydet sähkökalastuskoealoilla	0,1		kpl/m ²	2036	5 vuoden liukuvan keskiarvon tavoite 10 kpl/aari

Retkeilyreitit ja -rakenteet ovat huollon ja käytön näkökulmasta turvallisia ja sijaitsevat keskeisillä sekä kestävillä ja vetovoimaisilla paikoilla, huomioiden mahdolliset resurssien, käyntimäärien ja sääolojen muutokset.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Palvelurakenteiden kunto	Siltojen turvallisuus				Vaaditut siltatarkastukset tehty ajallaan	100		%		PAVE
Palvelurakenteiden kunto	Reittirakenteiden kunto (portaot, pitkospuut)				Hyväkuntoisten rakenteiden osuus	80	100	%		PAVE

Kulttuuriperintökohteiden arvot säilyvät.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Suojeltujen rakennusten kuntoluokan muutos (kuvaus)	Hyvässä kunnossa olevat kulttuurihistorialliset arvokohteet				hyvä	5	10	kpl	2030	

Oulangan kansallispuiston retkeily- ja virkistyskäyttö on kestävä ja luontoarvot huomioivaa.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Virkistyskäytölle herkkien lajien tila	Idänkynsimön tila herkkien luontoarvojen vyöhykkeellä (Kitkajoen ranta)	x			Olemassa olevat esiintymät säilyvät	5		kpl		Seurataan alueelle suunnattujen toimenpiteiden ja vyöhykkeen vaikuttavuutta.

Eräperinne säilyy ja riista- sekä kalakannat säilyvät kestävällä tasolla.

Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
---------------	---------------	---------------------	--------------------	-----------------	----------------------	---------------	---------------	---------	--------------	-------------

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Muu	Kalastuslupamäärät				Myönnettyjen kalastuslupien määrä	150	500	kpl	2036	
Luontomatkailu on kestävä matkailun periaatteiden mukaista, vastuullista ja turvallista.										
Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Muu	Matkailuyritysten oma arvio kestävä matkailun tasosta	x			Vastausten keskiarvo	3,50	5	1-5 (5 = paras)	2030	Keskiarvo lasketaan kysymysten "Kuinka hyvin tunnet kestävä matkailun periaatteet?" ja "Kuinka hyvin kestävä matkailun periaatteet toteutuvat yrityksesi toiminnassa suojelualueilla?" Tiedot vuosittaisesta matkailuyritysten vuosipalautteesta. Palaute kerätään valtakunnallisesti, Oulankaa koskevat eriteltävä.
Luontoarvot eivät vaaranna puiston muiden eri käyttömuotojen vuoksi.										
Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja
Yhteistyö tutkimusaseman kanssa.										
Mittariluokka	Mittarin nimi	Kestävyyden mittari	Lähtötaso (teksti)	Lähtötaso (num)	Tavoitetaso (teksti)	Tavoite (min)	Tavoite (max)	Yksikkö	Tavoitevuosi	Lisätietoja

22 Osallistaminen

Selite	Kansalaisten ja sidosryhmien kuuleminen suunnittelussa on Metsähallituksen ja ympäristöhallinnon toimintatapa. Osallistamisen tavoitteena on: saada luonnonsuojeluun liittyville tavoitteille ja toiminnalle yleinen hyväksyntä, vähentää ristiriitoja Metsähallituksen ja eturyhmien välillä sekä eri eturyhmien kesken, saada mahdollisimman paljon tietoa, taitoa ja näkemyksiä ratkaisuille pohjaksi, saada yhteistyötahot sitoutumaan suunnitelman tavoitteisiin ja keskeisiin ratkaisuihin sekä luoda pysyvä yhteistyö alueen eri toimijoiden kesken.
---------------	---

Kohdennettu osallistaminen

Osallistamistapa	Osallistetut tahot	Nimetty edustaja
Projektiryhmän kokous 15.4.25, keskustelua meneillään olevasta ilmastotutkimuksesta.	Oulangan tutkimusasema	Riku Paavola
Teams-kokous Kitkajoen ranta-alueen käytön ohjaamisesta	KYVOK	Heikki Tahkola, Rainer Määttä, Tenho Ronkainen
Vyöhykejakoaineiston jakaminen kohdennetusti	Matkailutoimijat ja -yrittäjät	Eri edustajia
Yhteistyöryhmän 1. kokous 11.3.2025	29 eri tahoja	Eri edustajia
Yhteistyöryhmän 2. kokous 4.11.2025	29 eri tahoja	Eri edustajia
Yhteistyöryhmän 3. kokous 29.4.2026	29 eri tahoja	Eri edustajia

Yksityisten maanomistajien osallistaminen (Yksityiset suojelualueet ja muut yksityisalueet)

Suunnittelualueella ei ole yksityisiä maanomistajia.

Avoin osallistaminen	Paikka	Pvm	Osallistajat (lkm)
Kaikille avoin Maptionarte-verkkokysely	Internet-kysely	08.06.2025	147
Yleisötilaisuus	Scandic Rukahovi	11.03.2025	2
Yleisötilaisuus	Scandic Rukahovi ja Teams	29.04.2026	8

Lausunnot ja palaute (lausuntokooste liitteenä 3)

Pyydetyt lausunnot (kpl)		Saadut lausunnot (kpl)		Lausuntoaika	
--------------------------	--	------------------------	--	--------------	--

Yhteenveto osallistamisesta ja sen vaikutuksesta suunnitelmaan

Keskeisistä sidosryhmistä koottiin yhteistyöryhmä tuomaan erilaisia tarpeita ja näkemyksiä suunnittelualueen hoitoon ja käyttöön liittyen. Yhteistyöryhmän jäseniä olivat Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukset (myöhemmin LVV), Pohjois-Pohjanmaan liitto, Lapin liitto, Kuusamon kaupunki, Sallan kunta, Ala-Kitkan ja Sallan paliskunnat, Oulun yliopisto (Oulangan tutkimusasema), Oulun kalatalouskeskus (ProAgria), Riistakeskus (Oulun & Lapin alue), Sallan ja Kuusamon rhy, Kainuun ja Lapin rajavartiosto, Ruka-Kuusamon matkailuyhdistys, Rukan Kävelykyläyhdistys ry, Matkalle Sallaan ry, Hautajärven kyläyhdistys, SLL Pohjois-Pohjanmaan Is-piiri ry, Kuusamon luonnonystävät ry, SLL Lapin Is-piiri ry, KYVOK, Virrankylän, Kallungin, Hautajärven ja Sarvivaaran osakaskunnat, Kuusamon yhteismetsä. Yhteistyöryhmä kokoontui kolme kertaa, jolloin suunnitelman sisältöjä työstettiin vaiheittain.

Suunnittelun aloittamisesta ja osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin eri kanavissa alkuvuodesta 2025. Avoimista yleisötilaisuuksista, verkkokyselystä ja suunnitelman etenemisestä tiedotettiin Metsähallituksen omissa kanavissa sekä toimitettiin tiedotteet paikallismedialle.

LÄHTEET

Viittaus	Tekijä(t)	Julkaisun nimi	Julkaisutiedot	Julkaisuvuosi
	Söyrinki, N. & Saari, V.	Die Flora im Nationalpark Oulanka, Nord-Finnland	Acta Bot. Fenn. 114: 1–150	1980
	Jussila, T. ja Poutiainen, H.	Kuusamo Salla, Oulangan kansallispuiston ja Natura-alueiden inventointi.	Mikroliitti Oy	2008
01	Lapin liitto	Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava	Sähköinen aineisto: https://www.lapinliitto.fi/aluesuunnittelu/maakuntakaavoitus/voimassa-olevat-maakuntakaavat/rovaniemen-ja-ita-lapin-maakuntakaava/	2022
02	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava	Sähköinen aineisto: https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/1-vaihemaakuntakaava-lainvoimainen/	2015
03	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava	Sähköinen aineisto: https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/2-vaihemaakuntakaava-lainvoimainen/	2016
04	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava	Sähköinen aineisto: https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/3-vaihemaakuntakaava-voimaan/	2018
05	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava	Sähköinen aineisto: https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/	2025
06	Kuusamon kaupunki	Kuusamon strateginen yleiskaava	Sähköinen aineisto: https://www.kuusamo.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/voimassa-olevat-kaavat/	2016
07	Kuusamon kaupunki	Juuman rantayleiskaava, osallistumis ja arviointisuunnitelma (OAS)	Sähköinen aineisto: https://www.kuusamo.fi/tiedostot/oas-juuman-rantayleiskaava/	2025
08	Metsähallitus	Oulangan hoito- ja käyttösuunnitelma 2012-2026	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	2013
09	Niemelä M.	Oulangan kansallispuiston perinnemaisemakohteiden hoitosuunnitelma	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	1999
10	Metsähallitus	Honkaniemen ja Alaniemen tulvaniittyjen hoitosuunnitelma	Metsähallitus	2010
11	Sundman M. et al.	Lapin luonnonvarasuunnitelma Lapin maa- ja vesialueille 2019-2024, pois lukien saamelaiden kotiseutualue	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	2019
12	Arovainio P. et al.	Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelma 2023-2028, s. 85	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	2023
13	Aroviita, J., Mitikka, S. & Vienonen, S.	Pintavesien tilan luokittelu ja arviointiperusteet	Suomen ympäristökeskuksen raportteja 37 2019. Suomen ympäristökeskus SYKE, Vesikeskus	2019

	(toim.)	vesienhoidon kolmannella kaudella		
14	SYKEN avoimet aineistot	Pohjavesialueet	https://ckan.ymparisto.fi/dataset/pohjavesialueet	2019
15	Piispanen, R.	Kuusamon kallioperän pääpiirteet	Acta Universitatis Ouluensis A 68. Biol. 4: 12–18	1979
16	Vasari, Y.	Kuusamon luonto ja sen kehitysvaiheet	Ervasti, S. & Vasari, Y.: Kuusamon historia I: 863–999. Koillissanomat Oy, Kuusamo	1977
17	Husa, J., Teeriaho, J. & Kontula, T.	Luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Pohjois-Pohjanmaalla	Alueelliset ympäristöjulkaisut 203. 180 s	2001
18	SYKE	Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021) Nationellt värdefulla landskapsområden (VAMA 2021)	https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021_16%20Pohjois-Pohjanmaa.pdf	2021
19	Koutaniemi, L.	Virtaavan veden toiminnasta Oulankajoen laaksossa	Acta Universitatis Ouluensis A 68. Biol. 4: 50–70	1979
20	Koutaniemi, L.	Kuusamon ja Oulankajoen laakson pinnanmuotojen erikoispiirteistä	Nordia Tiedonantoja 7: 1–17	1981
21	Mäkinen, K., Teeriaho, J. Rönty, H., Rauhaniemi, T. & Sahala, S.	Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat	Suomen ympäristö 32/2011. 185 s. + DVD-liite.	2011
22	Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A., & Liukko, U.-M. (toim.)	Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.	Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus	2019
23	Kontula, T. & Raunio, A. (toim.)	Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja - Osa I: Tulokset ja arvioinnin perusteet	Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.	2018
24	Sirkiä, S.	Puutteellisesti tunnettujen ja uhanalaisten metsälajien tutkimusohjelma (PUTTE) 2009–2011	Suomen ympäristökeskus	2012
25	Metsähallitus, luontopalvelut	Natura-alueen tila-arviointi, Oulanka 2020, ID 37889	SASS, NATA	2020
26	Lajitietokeskus	Laji.fi 16.1.2025, vieraslajit		2025
27	Palviainen, H et al	Kulttuuriperinnön kuva 2023	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	2024

		- Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hallinnassa olevan kulttuuriomaisuuden kuva vuonna 2023.		
28	Laurila, Ville	Oulangan kansallispuiston arkeologisen inventoinnin päivitys	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	2010
29	Visitory	Kuusamo - Majoitustilastot ja matkailutilastot	https://visitory.io/fi/public/kuusamo/2023-12/2024-11/	2025
30	Kaupan liitto	Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset 2023	https://www.ruka.fi/fi/matkailutietoa/ajankohtaista/matkailun-tulo-ja-tyollisyysvaikutukset-2023	2024
31	Räihälä, Oili	Oulangan kansallispuiston ja Natura-alueiden inventointien tarkastus.	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/	2009
32	Thomssen, P. et al.	Metsähallitus Metsätalous Oy:n ympäristöopas	Sähköinen aineisto: https://www.metsa.fi/vastuullinen-liiketoiminta/metsatalous/ymparistoopas/	2026
33	Metsähallitus	Maastoliikenneperiaatteet ja ohjeet	Metsähallitus Luontopalvelut	2026
34	Tanska T., Muuan Oy	Ilmastoviisaan taukopaikan käsikirja	Metsähallitus, https://julkaisut.metsa.fi/julkaisu/ilmastoviisaan-taukopaikan-kasikirja/	2026
35	Oulun yliopisto, Oulangan tutkimusasema	Oulangan tutkimusaseman esittely	https://www oulu.fi/fi/tutkimus/tutkimusinfrastruktuurit/oulangan-tutkimusasema	
36	Tutkimusjulkaisut.fi	Oulangan tutkimusasema: monipuolinen tutkimusportti pohjoisen luontoon ja globaalien ilmiöiden ymmärtämiseen	https://tutkimusjulkaisut.fi/oulangan-tutkimusasema/	2025
37	Lehtonen et al.	Pohjoisten luonnonsuojelualueiden ilmastotulevaisuudet	Metsähallitus, sähköinen aineisto: https://julkaisut.metsa.fi/julkaisu/pohjoisten-luonnonsuojelualueiden-ilmastotulevaisuudet/	2025
38	Heikura, M.	Oulangan palojatkumosuunnitelma	Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut. 77 s.	2016
39	Suomen riistakeskus, Luonnonvarakeskus, Turun yliopisto	Suomen majavakantojen hoito ja hallinta	https://riista.fi/wp-content/uploads/2024/01/majanvanhoitosuunnitelma_202401.pdf	2024
40	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	Kaivosrekisterin karttapalvelu	https://gtkdata.gtk.fi/kaivosrekisteri/	2025
41	SYKE:n avoimet aineistot	Valuma-aluejako	https://ckan.ymparisto.fi/dataset/valuma-aluejako	2023

Liite 1. Kooste yksityisistä luonnonsuojelualueista

Sisältö	Liitteessä listataan Natura-alueella olevat yksityiset luonnonsuojelualueet, niiden määräysten mahdollinen uusimistarve sekä liikkumisrajoitukset ja muut tarpeelliset lisätiedot.
---------	--

Tunnus	Nimi	Rauhoitusvuosi	Pinta-ala (ha)	Määräysten uusimistarve	Lisätietoja

Liikkumisrajoitukset

Tunnus	Nimi	Alkaa	Päätyy	Pinta-ala (ha)	Lisätietoja

YSA alueiden pinta-ala yhteensä (ha)	0,00
Rajoitusala YSA alueilla yhteensä (ha)	0,00

Liite 2. Suunnittelualueella esiintyvät uhanalaiset ja luonto- ja lintudirektiivien lajit

HUOM! Lomakkeelta on jätetty pois JulKL 621/1999 24 § 1 mom. kohdan 14 mukaan salassa pidettävä aineisto: sensitiivisiksi määritellyt lajitiedot!

Eliöryhmä	Lajinimi	Direktiivi	Ls-laki	Uhanal. luokka	Vieraslaji	Sens. tieto	Hav. paikk. määrä	Keskeinen suojeluperuste/arvo	Lisätiedot
Levät	harmaanäkinparta <i>Chara contraria</i>		U	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Levät	kalkkinäkinparta <i>Chara papillosa</i>		-	NT			4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Levät	pohjannäkinparta <i>Chara strigosa</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammakkoeläimet	viitasammakko <i>Rana arvalis</i>	Lu IV	-	LC			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Hämähäkkieläimet	kärsäkääpiöhämähäkki <i>Praestigia pini</i>		-	NT			1		LajiGIS 9.1.2024
Hämähäkkieläimet	lumilouhikkohämähäkki <i>Titanoeca nivalis</i>		-	NT			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Hämähäkkieläimet	pahtakuonohämähäkki <i>Savignia producta</i>		-	NT			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Linnut	ampuhaukka <i>Falco columbarius</i>	Li I	-	LC					
Linnut	haarapääsky <i>Hirundo rustica</i>		U	VU					
Linnut	harmaapäätikka <i>Picus canus</i>	Li I	-	LC					
Linnut	hempipöllö <i>Aegolius funereus</i>	Li I	-	NT					SDF työversio 15.05.2019.
Linnut	hiirihaukka <i>Buteo buteo</i>	Li m	U	VU					Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Linnut	hiiripöllö <i>Surnia ulula</i>	Li I	-	LC				Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	huuhkaja <i>Bubo bubo</i>	Li I	U	EN				Naturan keskeinen suojeluperuste	Metsähallituksen linjalaskennat 1990-1999. NATA 2020
Linnut	hömötiainen <i>Poecile montanus</i>		U	EN					
Linnut	idänuunilintu <i>Phylloscopus trochiloides</i>	Li m	-	LC					
Linnut	jänkäkurppa <i>Lymnocyptes minimus</i>	Li m	-	LC				Naturan keskeinen suojeluperuste	RT (4a) NATA 2020
Linnut	jänkäsirriäinen <i>Calidris falcinellus</i>	Li m	-	NT				Naturan keskeinen suojeluperuste	RT (4a) NATA 2020
Linnut	järripeippo <i>Fringilla montifringilla</i>		-	NT					
Linnut	kanahaukka <i>Accipiter gentilis</i>		-	NT					Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Linnut	kapustarinta <i>Pluvialis apricaria</i>	Li I	-	LC				
Linnut	keltävästäräkki <i>Motacilla flava</i>	Li m	-	LC				
Linnut	kivitasku <i>Oenanthe oenanthe</i>	Li m	-	LC				
Linnut	koskikara <i>Cinclus cinclus</i>	Li m	U	VU			Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Linnut	kuikka <i>Gavia arctica</i>	Li I	-	LC				
Linnut	kuovi <i>Numenius arquata</i>		-	NT				
Linnut	kurki <i>Grus grus</i>	Li I	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	kuukkeli <i>Perisoreus infaustus</i>		-	NT				
Linnut	käenpiika <i>Jynx torquilla</i>		-	NT				RT (4a)
Linnut	lapinpöllö <i>Strix nebulosa</i>	Li I	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Linnut	lapintiainen <i>Poecile cinctus</i>		-	NT				
Linnut	lapintiira <i>Sterna paradisaea</i>	Li I	-	LC				RT (4a)
Linnut	lapinuunilintu <i>Phylloscopus borealis</i>	Li m	U	EN			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	laulujoutsen <i>Cygnus cygnus</i>	Li I	-	LC				
Linnut	liro <i>Tringa glareola</i>	Li I	-	NT				
Linnut	mehiläishaukka <i>Pernis apivorus</i>	Li I	U	EN				
Linnut	metso <i>Tetrao urogallus</i>	Li I	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	metsähänhi <i>Anser fabalis</i>	Li I	-	VU				SDF työversio 15.05.2019.
Linnut	mustalintu <i>Melanitta nigra</i>	Li m	-	LC				Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Linnut	mustaviklo <i>Tringa erythropus</i>	Li m	-	NT				RT (4a)
Linnut	nuolihaukka <i>Falco subbuteo</i>	Li m	-	LC				
Linnut	närhi <i>Garrulus glandarius</i>		-	NT				
Linnut	pajusirkku <i>Emberiza schoeniclus</i>		U	VU				
Linnut	palokärki <i>Dryocopus martius</i>	Li I	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	pensaskerttu <i>Sylvia communis</i>		-	NT				
Linnut	pensastasku <i>Saxicola rubetra</i>		U	VU				
Linnut	pikkusieppo <i>Ficedula parva</i>	Li I	-	LC				Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Linnut	pikkutylli <i>Charadrius dubius</i>		-	NT				
Linnut	piikkasiipi <i>Melanitta fusca</i>	Li m	U	VU				
Linnut	pohjansirkku <i>Emberiza rustica</i>	Li m	-	NT			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	pohjantikka <i>Picoides tridactylus</i>	Li l	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	punajalkaviklo <i>Tringa totanus</i>	Li m	-	NT				
Linnut	punavarpunen <i>Carpodacus erythrinus</i>		-	NT				RT (4a)
Linnut	pyy <i>Tetrastes bonasia</i>	Li l	-	VU			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	riekko <i>Lagopus lagopus</i>		-	VU				
Linnut	ruokokerttunen <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		-	NT				Metsähallituksen linjalaskennat 1990-1999. RT (4a)
Linnut	räystäspääsky <i>Delichon urbicum</i>		U	EN				
Linnut	sinipyrstö <i>Tarsiger cyanurus</i>	Li m	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	sinirinta <i>Luscinia svecica</i>	Li l	-	LC				RT (4a)
Linnut	sinisuohaukka <i>Circus cyaneus</i>	Li l	U	VU				
Linnut	suokukko <i>Calidris pugnax</i>	Li l	U	CR			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	taivaanvuohi <i>Gallinago gallinago</i>		-	NT				
Linnut	teeri <i>Tetrao tetrix</i>	Li l	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Linnut	tervapääsky <i>Apus apus</i>		U	EN				Metsähallituksen linjalaskennat 2000-2019.
Linnut	tiltalti <i>Phylloscopus collybita</i>		-	LC				
Linnut	tuulihaukka <i>Falco tinnunculus</i>	Li m	-	LC				
Linnut	tylli <i>Charadrius hiaticula</i>		-	LC				RT (4a)
Linnut	törmäpääsky <i>Riparia riparia</i>		U	EN				
Linnut	töyhtöhyppä <i>Vanellus vanellus</i>		-	LC				
Linnut	töyhtötiainen <i>Lophophanes cristatus</i>		U	VU				
Linnut	uivelo <i>Mergellus albellus</i>	Li l	-	LC				
Linnut	valkoviklo <i>Tringa nebularia</i>		-	NT				
Linnut	varpuspöllö <i>Glaucidium passerinum</i>	Li l	U	VU				
Linnut	vesipääsky <i>Phalaropus lobatus</i>	Li l	U	VU				
Linnut	viherpeippo <i>Carduelis chloris</i>		U	EN				
Linnut	viirupöllö <i>Strix uralensis</i>	Li l	-	LC			Naturan keskeinen suojeluperuste	RT (4a) NATA 2020

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Linnut	virtavästäräkki <i>Motacilla cinerea</i>	Li m	U	VU					
Linnut	västäräkki <i>Motacilla alba</i>		-	NT					
Sammalet	<i>Encalypta affinis</i> subsp. <i>affinis</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	haisumarrassammal <i>Tayloria tenuis</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	heleäkinnassammal <i>Scapania glaucocephala</i>		U	CR			45	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	hitupihtisammal <i>Cephalozia macounii</i>	Lu II	E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	idänkäppyräsammal <i>Mannia sibirica</i>		E	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	LajiGIS 9.1.2024 Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	idänvaskisammal <i>Pseudoleskeella rupestris</i>		U	VU			8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	isokellosammal <i>Encalypta procera</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	isoriippusammal <i>Exsertotheca crispa</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	itutumpurasammal <i>Didymodon rigidulus</i>		-	LC					NATA 2020, LajiGIS 9.1.2024 RT (4a)
Sammalet	jatulinsammal <i>Peltolepis quadrata</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	kaarihippusammal <i>Blindiadelphus campylopodus</i>		E	EN			20		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kaarikahtaissammal <i>Distichium inclinatum</i>		U	VU				Muu keskeinen suojeluarvo	LajiGIS 9.1.2024 Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kaitahitusammal <i>Seligeria brevifolia</i>		E	EN			8	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalkkihitusammal <i>Seligeria calcarea</i>		E	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Puuttuu NATA-päivityksestä 2020, tuore havainto on v. 2021. Lajia esiintyy vain Ks:lla Oulangalla ja lähialueella -> Muu keskeinen suojeluarvo.
Sammalet	kalkkihuurresammal <i>Palustriella commutata</i>		E	EN			21	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalkkijalosammal <i>Drepanocladus lycopodioides</i>		E	VU			1		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	kalkkikinnassammal <i>Scapania calcicola</i>		E	CR			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalkkikorvasammal <i>Solenostoma confertissimum</i>		-	DD			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kalkkilapiosammal <i>Tortula mucronifolia</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sammalet	kalkkilovisammal <i>Oleolophozia perssonii</i>		E	CR			6	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalkkilähdesammal <i>Philonotis calcarea</i>		E	EN			26	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalkkisuikerosammal <i>Brachythecium glareosum</i>		-	LC				Muu keskeinen suojeluarvo	LajiGIS 9.1.2025 RT (4a) Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalkkitumpurasammal <i>Didymodon fallax</i>		-	LC					NATA 2020, LajiGIS 9.1.2024 RT (4a)
Sammalet	kalliopahkurasammal <i>Hymenostylium recurvirostrum</i>		-	LC			6	Muu keskeinen suojeluarvo	LajiGIS 9.1.2025 Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kalliopyörösammal <i>Odontoschisma macounii</i>		U	VU			11		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kaltiokinnassammal <i>Scapania uliginosa</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	kantokinnassammal <i>Scapania apiculata</i>		E	CR			18		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kantopaanusammal <i>Calypogeia suecica</i>		E	EN			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kantoraippasammal <i>Crossocalyx hellerianus</i>		U	VU			50		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	karhunlovisammal <i>Schistochilopsis grandiretis</i>		E	EN			9	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	karstahitusammal <i>Seligeria pusilla</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	karvakäppyräsammal <i>Mannia pilosa</i>		E	CR			14	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kenosammal <i>Amblyodon dealbatus</i>		E	CR			8	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kerkkäkynsisammal <i>Dicranum flagellare</i>		-	LC					NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)
Sammalet	kiiltosirppisammal <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Lu II	-	NT			5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	kivikoukerosammal <i>Lescurea incurvata</i>		U	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kivikutrisammal <i>Homalothecium sericeum</i>		-	LC			1		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)
Sammalet	kolohammassammal <i>Mesoptychia collaris</i>		U	EN			9	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	koskisammakonsammal <i>Hygroamblystegium fluviatile</i>		-	LC			1		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sammalet	kourukinnassammal <i>Scapania carinthiaca</i>	Lu II	E	CR		16	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kouruliuskasammal <i>Riccardia incurvata</i>		-	NT		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kultapahtasammal <i>Orthothecium chryseon</i>		U	VU				NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	kultasuikerosammal <i>Brachythecium turgidum</i>		-	LC		4		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)
Sammalet	kurkkiopaasisammal <i>Schistidium sordidum</i>		U	EN		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	kurulehvasammal <i>Cyrtomnium hymenophylloides</i>		-	LC		33		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)
Sammalet	kururaippasammal <i>Schizophyllopsis sphenoloboides</i>		E	CR		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	kääpiöhammassammal <i>Mesoptychia badensis</i>		U	EN		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	lahokaviosammal <i>Buxbaumia viridis</i>	Lu II	U	EN		6		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	lapinkorvasammal <i>Jungermannia polaris</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	lapinseitasammal <i>Ptychostomum zieri</i>		U	EN				NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	lapinsirppisammal <i>Hamatocaulis lapponicus</i>	Lu II	E	VU				NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	lettokehräsammalryhmä <i>Moerckia hibernica sensu lato</i>		-	NT		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	liuskalapasammal <i>Apopellia endiviifolia</i>		-	LC		1		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)
Sammalet	loukkokinnassammal <i>Scapania gymnostomophila</i>		U	VU		36	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	lähdehammassammal <i>Mesoptychia bantriensis</i>		U	VU		11	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	metsäloukkosammal <i>Tetradontium ovatum</i>		U	EN				NATA 2020
Sammalet	metsälovisammal <i>Lophozia guttulata</i>		U	VU		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	mustapaasisammal <i>Schistidium trichodon</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	napakinnassammal <i>Scapania spitsbergensis</i>		E	VU				NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	napalehvasammal <i>Rhizomnium andrewsianum</i>		E	CR			Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Sammalet	nokkalehvasammal <i>Plagiomnium rostratum</i>		U	VU		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sammalet	norokinnassammal <i>Scapania praetervisa</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	otalehväsammal <i>Mnium spinosum</i>		U	VU			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	otasiimasammal <i>Myurella tenerima</i>		-	NT			16		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pahtapalmikkosammal <i>Buckia vaucheri</i>		U	VU			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	paljakkavarstasammal <i>Pohlia andrewsii</i>		U	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	peikonsammal <i>Clevea hyalina</i>		E	EN			5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	piilohippusammal <i>Blindiadelphus subimmersus</i>		E	EN			11	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	piirtosammal <i>Aongstroemia longipes</i>		U	EN			3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	pikkuliuskasammal <i>Riccardia palmata</i>		U	VU			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pikkulovisammal <i>Lophozia ascendens</i>		E	EN			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pikkupahtasammal <i>Orthothecium intricatum</i>		-	NT			6		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	pikkusiipisammal <i>Fissidens bryoides</i>		U	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pohjanharasammal <i>Campylophyllum halleri</i>		U	VU			23	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	pohjanhuuresammal <i>Palustriella decipiens</i>		-	NT			37		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pohjanjalosammal <i>Drepanocladus angustifolius</i>		-	NT			4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020 RT (4a)
Sammalet	pohjankellosammal <i>Encalypta mutica</i>	Lu II	E	EN			3	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	pohjankorvasammal <i>Jungermannia atrovirens</i>		E	EN			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	pohjanlehväsammal <i>Plagiomnium curvatulum</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pohjanpalmikkosammal <i>Stereodon hamulosus</i>		U	VU			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sammalet	pohjansompasammal <i>Splachnum melanocaulon</i>		U	CR					NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	pohjanvaskisammal <i>Pseudoleskeella papillosa</i>		U	VU			8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	polkukämmensammal <i>Tritomaria exsectiformis</i>		-	NT			12		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	purokatvesammal <i>Callicladium haldanianum</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	purolehvasammal <i>Mnium lycopodioides</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	puropussisammal <i>Marsupella aquatica</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	pärskeskinnassammal <i>Scapania cuspiduligera</i>		U	CR			3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	rahalovisammal <i>Heterogemma laxa</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	rantaväkäsammal <i>Campyliadelphus elodes</i>		-	NT			12	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	ripsilovisammal <i>Lophozia ciliata</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	risakellosammal <i>Encalypta trachymitria</i>		-	DD			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	rivihitusammal <i>Seligeria tristichoides</i>		E	CR			8	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	runkopunossammal <i>Porella platyphylla</i>		U	EN			21	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	ruskopalmikkosammal <i>Campylium bambergeri</i>		U	VU			1		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025
Sammalet	rusopahtasammal <i>Orthothecium rufescens</i>		U	VU			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	ryytisammal <i>Geocalyx graveolens</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	sahahitusammal <i>Seligeria donniana</i>		E	EN			65	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	savikkosiipisammal <i>Fissidens viridulus</i>		-	LC			2		NATA 2020, LajiGIS 9.1.2025 RT (4a)
Sammalet	silopahtasammal <i>Orthothecium strictum</i>		-	NT			12		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	sirohuurresammal <i>Cratoneuron filicinum</i>		-	NT			28		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sammalet	sirppihuuresammal <i>Palustriella falcata</i>		-	NT			58		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	taigakarhunsammal <i>Polytrichum pallidisetum</i>		U	EN					NATA 2020
Sammalet	taigakynsisammal <i>Dicranum acutifolium</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Sammalet	taigapalmikkosammal <i>Stereodon subimponens</i>		U	CR				Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Sammalet	tulvasammal <i>Myrinia pulvinata</i>		-	NT			15		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sammalet	tulvasiipisammal <i>Fissidens gymnandrus</i>		U	VU			5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	tunturihiipasammal <i>Orthotrichum pellucidum</i>		E	CR			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	tunturihuopasammal <i>Aulacomnium turgidum</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Sammalet	tunturikarvasammal <i>Ditrichum zonatum</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Sammalet	tunturikellosammal <i>Encalypta alpina</i>		U	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	tunturituppisammal <i>Timmia bavarica</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	tuoksukäppyräsammal <i>Mannia fragrans</i>		E	CR				Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Sammalet	tupsutuppisammal <i>Timmia comata</i>		E	VU			28	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	turjansammal <i>Arnellia fennica</i>		-	NT			88	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	törrökinnassammal <i>Scapania aequiloba</i>		E	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	uurrenukkasammal <i>Dicranella grevilleana</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	vakoruutusammal <i>Conocephalum salebrosum</i>		E	VU			38		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sammalet	viherpahkasammal <i>Gymnostomum aeruginosum</i>		-	NT			8	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	viheruurresammal <i>Zygodon viridissimus</i>		E	CR			4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS Keskeinen suojeluperuste/arvo: NATA 2020
Sammalet	viitasammal <i>Leskea polycarpa</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

									RT (4a)
Sammalet	viuhkasammal <i>Homalia trichomanoides</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Sammalet	vuomapalmikkosammal <i>Stereodon holmenii</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Kovakuoriaiset	<i>Atomaria grossepunctata</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Boreophilia insecta</i>		-	DD			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Chrysomela cuprea</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Cyrtusa subtestacea</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Haploglossa picipennis</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Hydroporus notatus</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Hydrosmecta tenella</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Tachyusa scitula</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	<i>Thinobius brevipennis</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	aarnivilistäjä <i>Phymatura brevicollis</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	havuhuppukuoriainen <i>Stephanopachys linearis</i>	Lu II	-	NT			1	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Kovakuoriaiset	hoikkamyriäinen <i>Bledius longulus</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	idäntähtikirjaaja <i>Pityogenes irkutensis</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	jättisukeltaja <i>Dytiscus latissimus</i>	Lu II,IV	-	LC			1	Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Kovakuoriaiset	kaskikeiju <i>Phryganophilus ruficollis</i>	Lu II,IV	E	VU			2	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Kovakuoriaiset	korpikolva <i>Pytho kolwensis</i>	Lu II,IV	E	VU				Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Kovakuoriaiset	kultaruokokuoriainen <i>Donacia aureocincta</i>		-	NT					NATA 2020
Kovakuoriaiset	lahokapo <i>Boros schneideri</i>	Lu II	U	VU				Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Kovakuoriaiset	murroskolva <i>Pytho abieticola</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualaueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Kovakuoriaiset	mäntyhuppukuoriainen Stephanopachys substriatus	Lu II	-	NT				Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Kovakuoriaiset	peilitylppö Hypocaccus rugiceps		-	NT			8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	pohjantypyjääärä Acmaeops septentrionis		-	NT					NATA 2020
Kovakuoriaiset	rantakiitäjäinen Cicindela maritima		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	rantavaajasirkeinen Acrotona obfuscata		U	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	suomupiiloseppä Lacon lepidopterus		-	DD			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	syyskirkeinen Atheta autumnalis		U	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	turjanmyyriäinen Bledius erraticus		U	VU			4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Kovakuoriaiset	täplämustakeiju Dircaea quadriguttata		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	uppokeiju Ditylus laevis		E	EN			1		NATA 2020
Kovakuoriaiset	vajeraitasukeltaja Deronectes latus		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	vaskihyrrä Bembidion aeneum		E	VU					NATA 2020
Kovakuoriaiset	vihertyppyjääärä Acmaeops smaragdulus		U	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kovakuoriaiset	vähämustakeiju Melandrya barbata		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	Exechiopsis distendens		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	Sympotthastia fulva		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	Syntemna morosa		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	Vivacricotopus ablusus		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	enokirsikäs Hexatoma fuscipennis		-	NT			1		NATA 2020
Kaksisiipiset	hietakirsikäs Tipula nodicornis		-	NT					NATA 2020
Kaksisiipiset	hiidenlahokirsikäs Phoroctenia vittata		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	kaltiohärmäkirsikäs Tipula fendleri		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	karskikirsikäs Dicranota robusta		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	korpitikarikärpänen Dichoglena nigripennis		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	lettohattara Dicranomyia aperta		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10

									LajiGIS
Kaksisiipiset	purohiekkahattara <i>Dicranomyia omissinervis</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Kaksisiipiset	rosohitukirsikäs <i>Tasiocera murina</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Päivänkorennot	jokisurviainen <i>Brachycercus harrisellus</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Päivänkorennot	puolansukeltajasurviainen <i>Baetis liebenauae</i>		-	NT					NATA 2020
Päivänkorennot	tummanyhäsurviainen <i>Habrophlebia fusca</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	aihkinahka <i>Crustoderma corneum</i>		-	NT			10		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	anisnuppiseitikki <i>Cortinarius odorifer</i>		-	NT			9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	erakkokääpä <i>Antrodia infirma</i>		U	VU			20		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	haavansojokka <i>Phaeocalicium populneum</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	hakamaatuhkelo <i>Lycoperdon caudatum</i>		U	VU					NATA 2020
Sienet	hammasrisakas <i>Inocybe appendiculata</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sienet	hentokääpä <i>Postia lateritia</i>		-	NT			26		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	himmihippo <i>Mycenella lasiosperma</i>		-	NT					NATA 2020 RT (4a)
Sienet	hoikkaorakas <i>Hydnellum gracilipes</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	hyasinttivahakas <i>Hygrophorus hyacinthinus</i>		U	VU			12	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sienet	jaloskutula <i>Scutula heeri</i>		E	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sienet	kairakääpä <i>Antrodia primaeva</i>		U	VU			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	kalkkikääpä <i>Antrodia crassa</i>		U	EN			17		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	karjahapero <i>Russula fulvograminea</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	karstakääpä <i>Gelatoporia subvermispora</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	karvalahorusokas <i>Pluteus umbrosus</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	kekovahakas <i>Cuphophyllus fornicatus</i>		-	NT					NATA 2020 RT (4a)

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sienet	kirjokaunolakki <i>Calocybe onychina</i>		-	NT		10		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	kirsikäätä Postia perdlicata		U	EN		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	kitukääpä Postia parva		-	NT		9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	korkkikerroskääpä <i>Perenniporia subacida</i>		-	NT		9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	korpiludekääpä <i>Skeletocutis odora</i>		-	NT		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	korpinrusokas <i>Entoloma corvinum</i>		-	NT				NATA 2020
Sienet	koturineula <i>Chaenothecopsis epithallina</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	kruunumaljakas <i>Sarcosphaera coronaria</i>		E	EN		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sienet	kuppijäkääläpönsikkä <i>Stigidium solerinarium</i>		-	NT				
Sienet	kuusenneula <i>Chaenothecopsis viridialba</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	känsäorvakka <i>Cystostereum murrayi</i>		-	NT				NATA 2020
Sienet	käpäläkääpä <i>Anomoporia bombycina</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	lahohäiväkkä <i>Bolbitius reticulatus</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sienet	lahoparvikas <i>Multiclavula mucida</i>		E	EN		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	lamokääpä <i>Skeletocutis chrysellia</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	lapinkynsikääpä <i>Trichaptum laricinum</i>		-	NT		18		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	lepikkohiippo <i>Mycena lammiensis</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sienet	lettotuhkelo <i>Bovista paludosa</i>		E	VU		4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sienet	liekokääpä <i>Gloeophyllum protractum</i>		-	NT		14		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	limarengasvahakas <i>Hygrophorus gliocyclus</i>		-	NT		6		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	lohkokääpä <i>Diplomitoporus crustulinus</i>		U	VU		11		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	louhennahka <i>Laurilia sulcata</i>		-	NT		17		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	lovikääpä <i>Postia lowei</i>		U	EN		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Sienet	lutikkakääpä <i>Skeletocutis jelicii</i>		E	EN		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	munuaiskupru <i>Refractohilum galligenum</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	munuaislasikarvonen <i>Protounguicularia nephromatis</i>		U	VU				NATA 2020
Sienet	myyttikkä <i>Mythicomyces corneipes</i>		U	VU				NATA 2020
Sienet	mäntyraspikka <i>Odonticium romellii</i>		-	NT		15		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	nahkajakälänhilse <i>Polydesmia lichenis</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	nevamesisieni <i>Desarmillaria ectypa</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	oranssikääpä <i>Erastia aurantiaca</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	orvokiseitikki <i>Cortinarius boreasensis</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	piilo-orakas <i>Phellodon secretus</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	pikkuneula <i>Chaenothecopsis nana</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	pohjannahikas <i>Marasmius siccus</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sienet	pohjannuppiseitikki <i>Cortinarius boreidionysae</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	pohjanpisteikäs <i>Arthopyrenia subcerasi</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	poimukääpä <i>Antrodia pulvinascens</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	punakarakääpä <i>Steccherinum collabens</i>		-	NT		7		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	punatiplu <i>Agyrium rufum</i>		-	NT				NATA 2020
Sienet	pursukääpä <i>Amylocystis lapponica</i>		-	NT		24		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	pölkkyisieni <i>Gomphus clavatus</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sienet	raidantuoksukääpä <i>Haploporus odorus</i>		U	VU		17		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	riekonkääpä <i>Anthoporia albobrunnea</i>		-	NT		74		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	rikkinuppiseitikki <i>Cortinarius meinhardii</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	ruskeisenpinsikka <i>Stigmidium mycobilimbiae</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	rusokantokääpä <i>Fomitopsis rosea</i>		-	NT		54		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10

									LajiGIS
Sienet	rusomaljakas <i>Leucoscypha ovilloides</i>		U	VU			3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	rusovanukka <i>Amylocorticium subincarnatum</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	rustikkaryhmä <i>Aporpium caryae</i> coll.		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	salohelokka <i>Hypholoma subochracea</i>		-	NT					NATA 2020 RT (4a)
Sienet	salokääpä <i>Dichomitus squalens</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	sammallimiryyni <i>Sclerococcum protothallinum</i>		U	EN					NATA 2020
Sienet	sammalpiennarsieni <i>Agrocybe elatella</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	silo-orakas <i>Sarcodon leucopus</i>		U	VU			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sienet	sinityvihiippo <i>Mycena cyanorhiza</i>		U	VU					NATA 2020
Sienet	sirppikääpä <i>Sidera lenis</i>		-	NT			27		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	sopulinkääpä <i>Piloporia sajanensis</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	sudenkääpä <i>Boletopsis grisea</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	tuhathelta <i>Baeospora myriadophylla</i>		E	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sienet	tummuvaskutula <i>Scutula miliaris</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	tuoksuvalvahvero <i>Aphroditeola olida</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Sienet	valjuvalmuska <i>Tricholoma boreosulphurescens</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	viherseitikki <i>Cortinarius venetus</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	violettirusokas <i>Entoloma mougeotii</i>		U	VU			7		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Sienet	välkkyludekääpä <i>Skeletocutis stellae</i>		U	VU			7		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Nivelkärsäiset	palolatikka <i>Aradus angularis</i>	Lu II	U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Pistiäiset	dyynikimopistiäinen <i>Anoplius aeruginosus</i>		-	NT			1		NATA 2020
Pistiäiset	inkerinkiiltohukka <i>Crabro ingricus</i>		E	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Pistiäiset	lapinkaskashukka <i>Gorytes neglectus</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Pistiäiset	pohjanpikkukuhukka <i>Crossocerus lundbladi</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	ajuruohosulkanen <i>Merrifieldia leucodactyla</i>		U	VU			5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Perhoset	hammasharmoyökkönen <i>Xestia distensa</i>		U	VU			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	herukkaseulakoi <i>Alloclemensia mesospilella</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	hevosmuurahaiskoi <i>Niditinea truncicolella</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	idänsurviaiskoi <i>Nemophora amatella</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	isovaskiyökkönen <i>Autographa macrogamma</i>		U	VU			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	jäkkäräverkkokoi <i>Digitivalva reticulella</i>		E	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	kangassammalkoisa <i>Eudonia sudetica</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	keltatäplähiipijä <i>Carterocephalus palaemon</i>		U	VU			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	kivimittari <i>Coenocalpe lapidata</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	käpäläsulkanen <i>Platyptilia tesseradactyla</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	lapinkaalikoi <i>Rhigognostis kuusamoensis</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	lettokoi <i>Scrobipalopsis petasitis</i>		E	EN			12	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Perhoset	luhtakultasiipi <i>Lycaena helle</i>	Lu II,IV	E	EN			15	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Perhoset	läätekätkökääriäinen <i>Aethes kyrkii</i>		E	EN			7		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	läätelattakoi <i>Agonopterix broennoeensis</i>		E	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	läätepeilikääriäinen <i>Eucosma saussureana</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	metsäkenttämittari <i>Xanthorhoe annotinata</i>		-	NT			5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	metsäpaperikko <i>Lasiommata petropolitana</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	metsäpohjanmittari <i>Entephria caesiata</i>		U	VU			10		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	nuoliharmoyökkönen <i>Xestia rhaetica</i>		-	NT			10		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Perhoset	pajumittari <i>Macaria loricaria</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	pikkuraanumittari <i>Epirrhoe hastulata</i>		-	NT		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	pohjanjuuriyökkönen <i>Apamea kuusamoensis</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	pohjanlehtimittari <i>Scopula frigidaria</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	pohjanliuskamittari <i>Acasis appensata</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	pohjannunnamittari <i>Baptria tibiale borealis</i>		U	NT		3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS. NATA 2020. LajiGIS 10.1.2024, yhdistetty <i>Baptria tibiale</i> -havainto alalajin <i>B. tibiale</i> ssp. <i>borealis</i> havaintoihin.
Perhoset	pohjanrengasmittari <i>Yezognophos vittaria</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	purppurakenttämittari <i>Xanthorhoe decoloraria</i>		-	NT		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	rahkasammalkoi <i>Bryotropha boreella</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	ruskoharmoyökkönen <i>Xestia tecta</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Perhoset	ruskosinisiiپی <i>Eumedonia eumedon</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	rusoharmoyökkönen <i>Xestia brunneopicta</i>	Lu II	U	VU			Naturan keskeinen suojeluperuste	NATA 2020
Perhoset	savuharmoyökkönen <i>Xestia gelida</i>		U	VU		9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	silkkiiykkönen <i>Hillia iris</i>		U	VU		3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	sinetuikokoi <i>Choreutis diana</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	suoharmokääriäinen <i>Eana osseana</i>		-	NT		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	suonokiperhonen <i>Erebia embla</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	sysiharmoyökkönen <i>Xestia atrata</i>		U	EN		4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	tataarikohokkipussikoi <i>Coleophora silenella</i>		E	EN		1	Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Perhoset	tädykeviiksikoi <i>Acompsia subpunctella</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	vaaleaharmoyökkönen <i>Xestia sincera</i>		U	VU		13		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Perhoset	verikätkökääriäinen <i>Phtheochroa vulneratana</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Perhoset	vilukkokehrääjäkoi <i>Kessleria fasciapennella</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	aarinokijäkälä <i>Acolium karelicum</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	aarnityynyjäkälä <i>Micareia hedlundii</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	anturanahkäjäkälä <i>Peltigera malacea</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	haaratappijäkälä <i>Pilophorus robustus</i>		E	CR				Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Jäkälät	harmaaneulajäkälä <i>Chaenotheca cinerea</i>		E	CR				Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Jäkälät	hattusäröjäkälä <i>Thelidium auruntii</i>		U	VU			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	hentokesijäkälä <i>Scytinium subtile</i>		U	VU			6		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	hentoneulajäkälä <i>Chaenotheca gracillima</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	hentotinajäkälä <i>Stereocaulon incrustatum</i>		U	VU					NATA 2020
Jäkälät	hippujäkälä <i>Synalissa ramulosa</i>		-	NT			17	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	hongantorvijäkälä <i>Cladonia parasitica</i>	Lu V	U	VU			8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	hyytelökesijäkälä <i>Scytinium parvum</i>		-	NT			26	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	härmähuuhmarjäkälä <i>Sclerophora coniophaea</i>		-	NT			10		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	härmäruskokorve <i>Melanelixia subargentifera</i>		-	NT					NATA 2020
Jäkälät	härmäsilmäjäkälä <i>Lecania nylanderiana</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	idänlaakajäkälä <i>Physconia detersa</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	isohuppujäkälä <i>Strigula stigmatella</i>		E	CR			3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	isokaarijäkälä <i>Henrica theleodes</i>		E	EN			12		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	isokuoppajäkälä <i>Acarospora macrospora</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	isonupujäkälä <i>Amygdalaria elegantior</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	isosäröjäkälä <i>Thelidium papulare</i>		U	VU			17	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Jäkälät	isovellamonjäkäälä <i>Atla alpina</i>		U	EN		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	isovirtajäkäälä <i>Gyalidea fritzei</i>		U	VU		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	jauhehankajäkäälä <i>Evernia mesomorpha</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	jauheneulajäkäälä <i>Chaenotheca stemonea</i>		U	VU				NATA 2020
Jäkälät	jauhetappijäkäälä <i>Pilophorus cereolus</i>		-	NT		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	juurtoruskeinen <i>Biatora radicolata</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	jyrkännekonnanjäkäälä <i>Polyblastia inconspicua</i>		E	CR		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalkkihattujäkäälä <i>Catillaria lenticularis</i>		U	VU		5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalkkikansijäkäälä <i>Bagliettoa calciseda</i>		-	NT		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalkkikarttajäkäälä <i>Rhizocarpon petraeum</i>		U	VU		12	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalkkikirppujäkäälä <i>Opegrapha dolomitica</i>		U	EN		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalkkilehtojäkäälä <i>Toniniopsis coprodes</i>		U	VU		12	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalkkimaljajäkäälä <i>Diploschistes gypsaceus</i>		-	NT		22		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalkkinystyjäkäälä <i>Lecidea polycocca</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalkkisilmäjäkäälä <i>Lecania rabenhorstii</i>		E	EN		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalkkisärojäkäälä <i>Thelidium decipiens</i>		-	NT		6		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalkkitähtijäkäälä <i>Petractis clausa</i>		E	CR		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalkkivahajäkäälä <i>Gyalecta jenensis</i>		-	NT		26	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalliokeuhkojäkäälä <i>Lobarina scrobiculata</i>		U	VU		24		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kalliomunuaisjäkäälä <i>Nephroma helveticum</i>		E	CR		5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kalliopiilojäkäälä <i>Arthonia fusca</i>		E	EN		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

									NATA 2020
Jäkälät	kalvasnystyjäkälä <i>Lecidea sphaerella</i>		-	NT					NATA 2020
Jäkälät	kalvokonnanjäkäälä <i>Agonimia gelatinosa</i>		U	VU			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	karstajäkälä <i>Parmeliella thriptophylla</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kastanjansuomujäkälä <i>Carbonicola myrmecina</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	katajanlaikkajäkälä <i>Pertusaria sommerfeltii</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kauharustojäkälä <i>Ramalina obtusata</i>		E	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kenttäjäkäälä <i>Sarcosagium campestre</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kerppukermajäkälä <i>Ochrolechia szatalaënsis</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kiekkokehräjäkälä <i>Lecanora intumescens</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	koivunkalvakkajäkälä <i>Psoroglaena abscondita</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kolokeltuaisjäkäälä <i>Candelariella kuusamoënsis</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	korvatuoksujäkälä <i>Hymenelia prevostii</i>		-	NT			29	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kukrinvahajäkälä <i>Gyalecta kukriensis</i>		E	EN			19	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kupukultajäkälä <i>Bryoplaca tetraspora</i>		U	VU			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kupunuppujäkäälä <i>Protoblastenia calva</i>		U	VU			12	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kurulehtojäkälä <i>Toniniopsis illudens</i>		-	NT			22		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kuruvellamonjäkäälä <i>Atla palicei</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kuusenneulajäkälä <i>Chaenotheca subroscida</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kuusentassijäkälä <i>Cliostomum griffithii</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	kypäräkonnanjäkäälä <i>Polyblastia fuscoargillacea</i>		-	NT			6	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	kätköhyttelöjäkäälä <i>Rostania occultata</i> var. <i>occultata</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelalueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Jäkälät	käävänkalkajakälä <i>Psoroglaena dictyospora</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lapinkonnanjäkäälä <i>Polyblastia neglecta</i>		-	NT		25		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lapinkultajakälä <i>Parvoplaca tiroliensis</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lapinmustuainen <i>Verrucaria devergens</i>		U	VU		16	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lapinnaava <i>Usnea perplexans</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lapinnappijäkälä <i>Rinodina mniaroeiza</i>		U	VU		3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	lapinnuppujäkäälä <i>Protoblastenia siebenhaariana</i>		-	NT		10	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	lapinverkköjäkäälä <i>Sporodictyon terrestre</i>		E	EN		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	latojäkäälä <i>Pseudothelomma ocellatum</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lepännuppijäkäälä <i>Allocalicium adaequatum</i>		-	NT		9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lepännyppyjäkäälä <i>Buellia disciformis</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	liitukarttajäkälä <i>Rhizocarpon chioneum</i>		E	CR		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	limikesijäkälä <i>Scytinium imbricatum</i>		U	VU		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	liuskahyytelöjäkäälä <i>Lathagrium cristatum</i>		-	NT		16		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	liuskelimajakälä <i>Lempholomma intricatum</i>		E	EN		4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	liuskenappijäkälä <i>Rinodina tephrae</i>		U	VU				
Jäkälät	loistokiekkojäkäälä <i>Porpidia superba</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lupponaava <i>Usnea chaetophora</i>		E	EN		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lupporustojäkälä <i>Ramalina thrausta</i>		U	VU		33		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	läiskäruskeinen <i>Bilimbia lobulata</i>		-	NT		59		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lännekehräjäkäälä <i>Lecanora campestris</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	lättälimajakälä <i>Lempholomma dispansum</i>		U	VU		8	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Jäkälät	maanuppujäkäälä <i>Protoblastenia terricola</i>		U	VU		3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	maasaröjäkäälä <i>Thelidium zwackhii</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	muurikehräjäkäälä <i>Myriolecis crenulata</i>		U	VU		3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	myhkyhyttelöjäkäälä <i>Enchylium bachmanianum</i> var. <i>millegranum</i>		U	VU		20	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	männynmurujäkäälä <i>Pycnora xanthococca</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	männynnuppijäkäälä <i>Calicium denigratum</i>		-	NT		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	nappihyytelöjäkäälä <i>Enchylium polycarpon</i>		-	NT		18		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	nauhanappijäkäälä <i>Rinodina bischoffii</i>		U	VU		7	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	norrlanninmustuainen <i>Verrucaria norrlandica</i>		E	EN		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	nuijakehräjäkäälä <i>Myriolecis perpruinosa</i>		-	NT		3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	nukkamunuaisjäkäälä <i>Nephroma resupinatum</i>		U	VU		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	oranssinappijäkäälä <i>Rinodina cinnamomea</i>		U	VU		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	orvonmustuainen <i>Verrucaria vitikainenii</i>		U	VU		3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	orvonvellamonjäkäälä <i>Atla vitikainenii</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	oulangankeijunjäkäälä <i>Biatorella hemisphaerica</i>		E	EN		13	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	oulanganmustejäkäälä <i>Placynthium stenophyllum</i>		E	EN		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	oulanganmustuainen <i>Verrucaria oulankaensis</i>		E	EN		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	oulangansaröjäkäälä <i>Thelidium declivum</i>		E	EN		7		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	oulanganvellamonjäkäälä <i>Atla oulankaensis</i>		E	CR		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	paahdekypäräjäkäälä <i>Farnoldia hypocrita</i>		E	EN		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pahtakehräjäkäälä <i>Lecanora reagens</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pahtakeltajäkäälä <i>Xanthomendoza borealis</i>		-	NT		4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10

									LajiGIS
Jäkälät	pahtakonnanjäkäälä <i>Polyblastia aurorae</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pahtatorvijäkäälä <i>Cladonia luteoalba</i>	Lu V	-	NT					NATA 2020
Jäkälät	pajunnuppijäkäälä <i>Calicium salicinum</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	paljakkamustuainen <i>Verrucaria tenebrica</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	palleropaanujäkäälä <i>Psora globifera</i>		E	EN			18	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pallokehräjäkäälä <i>Lecanora boligera</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	partanaava <i>Usnea barbata</i>		E	EN					NATA 2020
Jäkälät	pihlajanlaikkajäkäälä <i>Lepra ophthalmiza</i>		U	VU			5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pikikehräjäkäälä <i>Myriolecis torrida</i>		U	VU			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pikkukaarijäkäälä <i>Henrica melaspora</i>		E	EN			11	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pikkukarttajäkäälä <i>Rhizocarpon sublavatum</i>		U	VU			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pikkurustojäkäälä <i>Ramalina dilacerata</i>		U	VU			15		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pikkuverkkojäkäälä <i>Sporodictyon minutum</i>		E	EN			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pisamavahajäkäälä <i>Gyalecta incarnata</i>		E	CR			2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pisarahelmijäkäälä <i>Puttea margaritella</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pisarakonnanjäkäälä <i>Agonimia globulifera</i>		E	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pistekonnanjäkäälä <i>Polyblastia singularis</i>		E	EN			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pohjanhytelöjäkäälä <i>Collema curtisporum</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pohjankultajäkäälä <i>Bryoplaca jungermanniae</i>		-	NT			24		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pohjanlaakajäkäälä <i>Phaeophyscia constipata</i>		-	NT			16	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	pohjanpalleröjäkäälä <i>Lecidella wulfenii</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

									RT (4a)
Jäkälät	pohjansäkkijäkälä <i>Thelocarpon depressellum</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pohjolankonnanjäkälä <i>Polyblastia media</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	pullokansijäkälä <i>Bagliettoa baldensis</i>		-	NT			5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	punakukkurajäkälä <i>Bryonora septentrionalis</i>		U	VU			2	Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Jäkälät	punavahajäkälä <i>Gyalecta ulmi</i>		-	NT			30	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	purotiera <i>Lobothallia melanaspis</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	päällyskultajäkälä <i>Caloplaca stillicidiorum</i>		U	VU			10	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	raidanhyytelöjäkälä <i>Collema furfuraceum</i>		U	VU			9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	raidankeuhkojäkälä <i>Lobaria pulmonaria</i>		-	NT			15		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	raidannappijäkälä <i>Rinodina cinereovirens</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	raidanpiilojäkälä <i>Arthonia incarnata</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	rantaverkkojäkälä <i>Sporodictyon schaeerianum</i>		-	NT			14	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	rotkoraspijäkälä <i>Nesothele succedens</i>		E	CR			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	rotkoruijanjäkälä <i>Leciophysma furfurascens</i>		U	VU			24	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	rotkoseittijäkälä <i>Sarcogyne distinguenda</i>		E	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	ruskokesijäkälä <i>Scytinium gelatinosum</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	ruskokilpinen <i>Placidium rufescens</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	ruskokonnanjäkälä <i>Polyblastia fusca</i>		E	CR			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	rusolehtojäkälä <i>Bacidia herbarum</i>		U	VU			4	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	rusonuppujäkälä <i>Protoblastenia lilacina</i>		U	VU			6	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Jäkälät	rusovirtajäkälä <i>Gyalidea roseola</i>		E	EN		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	ruututuoksujäkälä <i>Hymenelia rhodopis</i>		-	NT		30	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	ryppykesijäkälä <i>Scytinium schraderi</i>		E	CR		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	ryynijäkälä <i>Gregorella humida</i>		E	EN		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	ryynilimajakälä <i>Lempholemma isidioides</i>		U	VU		29	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	salonyppyjäkälä <i>Buellia erubescens</i>		U	VU		3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	samettikesijäkälä <i>Leptogium saturninum</i>		-	NT		7		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	sammaljäkälä <i>Massalongia carnosa</i>		-	NT		9		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	sammalkehräjäkälä <i>Lecanora epibryon</i>		U	VU		20	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	sammallimijäkälä <i>Protopannaria pezizoides</i>		-	NT		32		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	sammalnypyjäkälä <i>Tetramelas geophilus</i>		E	EN		5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	sammalvahajakälä <i>Gyalecta geoica</i>		U	VU		16	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	savonmustuainen <i>Verrucaria polystictoides</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	silomunuaisjäkälä <i>Nephroma bellum</i>		-	NT		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	silonaava <i>Usnea glabrescens</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	siloneulajäkälä <i>Chaenotheca laevigata</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	sinilimijäkälä <i>Fuscopannaria praetermissa</i>		-	NT		42	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	sinitiera <i>Eiglera flavida</i>		U	VU		9	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	sirokilpinen <i>Catapyrenium daedaleum</i>		-	NT		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	sirontajäkälä <i>Involucropyrenium nuriense</i>		E	CR		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Jäkälät	sirosäröjäkälä <i>Thelidium aphanes</i>		U	EN		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	sormiraspijäkälä <i>Staurothele pulvinata</i>		U	VU		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	suomukuppijäkälä <i>Solorina spongiosa</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	suoninahkajäkälä <i>Peltigera venosa</i>		-	NT		31	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	suonirustojäkälä <i>Ramalina sinensis</i>		U	VU		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	sädelimajäkälä <i>Lempholemma radiatum</i>		E	CR		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	taigakulhojäkälä <i>Psoroma hypnorum</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	taiganappijäkälä <i>Rinodina olivaceobrunnea</i>		U	VU				NATA 2020
Jäkälät	taigatyynyjäkälä <i>Micarea eximia</i>		U	VU				NATA 2020
Jäkälät	takkuhankajäkälä <i>Evernia divaricata</i>		U	VU		10		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	talikalvakkajäkälä <i>Psorogaena biatorella</i>		E	CR		1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	tannerkesijäkälä <i>Scytinium intermedium</i>		-	NT		8		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tippajäkälä <i>Ramonia melathelia</i>		U	VU		20	Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Jäkälät	tippajäkälä <i>Ramonia melathelia</i>		U	VU		20		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tummaruskeinen <i>Bilimbia accedens</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tummatuoksujäkälä <i>Hymenelia melanocarpa</i>		E	EN		3	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tundrakultajäkälä <i>Amundsenia approximata</i>		U	VU		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	tundramustejäkälä <i>Placynthium pulvinatum</i>		E	EN		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	tunturihyttelöjäkälä <i>Rostania ceranisca</i>		U	VU		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tunturikehräjäkälä <i>Lecanora frustulosa</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tunturikonnanjäkälä <i>Polyblastia sendtneri</i>		U	VU		15	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Jäkälät	tunturikuppijäkälä <i>Solorina bispora</i>		-	NT			5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020 RT (4a)
Jäkälät	tunturipaisukarve <i>Hypogymnia austerodes</i>		-	NT			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	tunturisilmäjäkälä <i>Halecania alpivaga</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tunturisäröjäkälä <i>Thelidium huuskonenii</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tuoksupakurajäkälä <i>Toniniopsis aromatica</i>		E	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tupsurustojäkälä <i>Ramalina roesleri</i>		E	CR				Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Jäkälät	turvenappijäkälä <i>Rinodina turfacea</i>		U	VU			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	tynnyrijäkälä <i>Megaspora verrucosa</i>		U	EN			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	täpläpakurajäkälä <i>Thalloidima physaroides</i>		E	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Jäkälät	töppöjäkälä <i>Helocarpon crassipes</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	vaaranystyjäkälä <i>Myochroidea rufofusca</i>		-	NT			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	vainionmustuainen <i>Verrucaria subfossans</i>		-	DD			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	valkokiekköjäkälä <i>Porpidia speirea</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	varjojäkälä <i>Chaenotheca gracilenta</i>		U	VU			20		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	varjosilmäjäkälä <i>Lecania sylvestris</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	viherneulajäkälä <i>Chaenotheca chlorella</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Jäkälät	viherpaanujäkälä <i>Psora rubiformis</i>		-	NT			8	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Jäkälät	viherrynimustuainen <i>Verrucaria bryoctona</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Jäkälät	vuomanahkajäkälä <i>Peltigera retifoveata</i>		E	EN			9	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Nisäkkäät	ahma <i>Gulo gulo</i>	Lu II	-	EN					NATA 2020
Nisäkkäät	ilves <i>Lynx lynx</i>	Lu IV	-	LC					NATA 2020
Nisäkkäät	karhu <i>Ursus arctos</i>	Lu IV	-	NT					NATA 2020

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Nisäkkäät	saukko <i>Lutra lutra</i>	Lu II,IV	-	LC					NATA 2020
Nisäkkäät	susi <i>Canis lupus</i>	Lu IV/V (ph)	-	EN					NATA 2020
Nilviäiset	kalkkisiemenkotilo <i>Vertigo genesii</i>	Lu II	E	VU			12	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Nilviäiset	kalkkitorvilokotilo <i>Quickella arenaria</i>		E	CR			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Nilviäiset	lapinsiemenkotilo <i>Columella columella</i>		-	NT			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Nilviäiset	lettosiemenkotilo <i>Vertigo geyeri</i>	Lu II	-	NT			3	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Sudenkorennot	kirjojokikorento <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Lu II,IV	-	LC			1	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Kalat	taimen <i>Salmo trutta</i>		-	EN				Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020
Koskikorennot	<i>Capnia vidua</i>		-	DD			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	aapasara <i>Carex rotundata</i>		-	LC			1		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	ahokirkiruoho <i>Gymnadenia conopsea</i> subsp. <i>conopsea</i>		U	VU			29		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	ahokissankäpälä <i>Antennaria dioica</i>		-	NT			131		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	ahonoidanlukko <i>Sceptridium multifidum</i>		-	NT			19		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	harjuhiettaorvokki <i>Viola rupestris</i> subsp. <i>rupestris</i>		-	NT			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	harsusara <i>Carex rariflora</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	himmeävilla <i>Eriophorum brachyantherum</i>		U	VU			43	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	horkkakatkero <i>Gentianella amarella</i>		E	EN			5	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	idänimarre <i>Gymnocarpium continentale</i>		-	NT			68		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	idänkynsimö <i>Draba cinerea</i>	Lu II,IV	U	VU			30	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	jättipalsami <i>Impatiens glandulifera</i>		-	NA	X		1		Tieto on v. 1998.
Putkilokasvit	kaitakämmekä <i>Dactylorhiza traunsteineri</i>		U	VU			36		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Putkilokasvit	kaljukiviyrtti <i>Woodsia glabella</i>		-	NT			44	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	kalkki-imarre <i>Gymnocarpium robertianum</i>		-	NT			123	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	kalliosirkunjuvä <i>Hackelia deflexa</i>		U	VU			1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	kalvaskallioinen <i>Erigeron acris</i> subsp. <i>decoloratus</i>		U	VU			136	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	kangasraunikki <i>Gypsophila fastigiata</i>		E	EN			33	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	karjalanruusu <i>Rosa acicularis</i>		-	LC			1		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	katkeralinnunruoho <i>Polygala amarella</i>		U	VU			7	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	ketonoidanlukko <i>Botrychium lunaria</i>		-	NT			67		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	kielikämmekkä <i>Dactylorhiza fuchsii</i>		-	NT			4		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	kolmikkovihvilä <i>Juncus triglumis</i>		-	LC			2		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	corpikaisla <i>Scirpus sylvaticus</i>		-	LC			1		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	kultarikko <i>Saxifraga aizoides</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	kuusamonnokkasara <i>Carex lepidocarpa</i> subsp. <i>jemtlandica</i>		U	VU			18	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	kuusamonsarake <i>Carex simpliciuscula</i>		E	EN			1	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	lapinesikko <i>Primula stricta</i>		U	EN					NATA 2020
Putkilokasvit	lapinleinikki <i>Coptidium lapponicum</i>	Lu II,IV	-	LC			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	lettohernesara <i>Carex viridula</i> var. <i>bergrothii</i>		U	VU			39	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	lettorikko <i>Saxifraga hirculus</i>	Lu II,IV	U	VU			33	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	lettosara <i>Carex heleonastes</i>		U	VU			18	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	merisuolake <i>Triglochin maritima</i>		-	LC			2	Muu keskeinen suojeluarvo	NATA 2020 RT (4a)

Suunnittelualan nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Putkilokasvit	metsänemä <i>Epipogium aphyllum</i>		U	VU		5		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	metsävirvilä <i>Ervilia sylvatica</i>		-	LC		2		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	mustakonnanmarja <i>Actaea spicata</i>		-	LC		4		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	myyränporras <i>Diplazium sibiricum</i>	Lu II,IV	-	LC		66	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	mätäsrikkko <i>Saxifraga cespitosa</i>		-	NT		28	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	nevaimarre <i>Thelypteris palustris</i>		-	LC				NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	pahtahanhikki <i>Potentilla nivea</i>		-	NT		6	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	pahtaketokelto <i>Crepis tectorum</i> subsp. <i>nigritula</i>	Lu II,IV	E	EN		4	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	pahtariikko <i>Micranthes nivalis</i>		-	NT		17		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	paimenmatara <i>Galium album</i>		-	LC	X	3		Tiedot ovat v. 1966, 1973 ja 1985.
Putkilokasvit	pikkuvelholehti <i>Circaea alpina</i>		-	LC		9		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	pitkäpääsara <i>Carex elongata</i>		-	LC		3		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	pohjanmasmalo <i>Anthyllis vulneraria</i> subsp. <i>lapponica</i>		-	NT		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Putkilokasvit	pohjannoidanlukko <i>Botrychium boreale</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Putkilokasvit	pussikämmekkä <i>Dactylorhiza viridis</i>		-	NT		112		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	rantahirvenjuuri <i>Pentanema salicinum</i>		-	LC		2		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	riikkanenätti <i>Rorippa sylvestris</i>		-	NA	X	1		Tieto on v. 2020.
Putkilokasvit	ruijanpaasihanhikki <i>Potentilla arenosa</i> subsp. <i>chamissonis</i>		-	NT		13	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	ruostevilla <i>Eriophorum russeolum</i>		-	LC				NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	ruskoruosteheinä <i>Schoenus ferrugineus</i>		E	EN		14	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020

Suunnittelualaueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

Putkilokasvit	röyhysara <i>Carex appropinquata</i>		U	VU		13	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	sananjalka <i>Pteridium aquilinum</i>		-	LC		3		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	seinäraunioinen <i>Asplenium ruta-muraria</i>		E	VU		62	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	silokallioinen <i>Erigeron acris</i> subsp. <i>brachycephalus</i>		-	DD		1		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	sinikuusama <i>Lonicera caerulea</i>		U	EN		39	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	siperianvehniö <i>Elymus fibrosus</i>		U	VU		25	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	siroarnikki <i>Arnica angustifolia</i>		E	EN		31	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	soikkokaksikko <i>Neottia ovata</i>		-	LC		4		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	suikeanoidanlukkanen <i>Botrychium lanceolatum</i>		U	VU		6		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	suomentähtimö <i>Stellaria fennica</i>		-	NT				NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	suopunakämmekkä <i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>incarnata</i>		-	NT		37		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	suovalkku <i>Hammarbya paludosa</i>		-	NT		2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Putkilokasvit	talvikkipaju <i>Salix pyrolifolia</i>		E	CR		2	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	tataarikohokki <i>Silene tatarica</i>		-	NT		70	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	tulvakonnanlieko <i>Lycopodiella inundata</i>	Lu V	-	NT				NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	tummaneidonvaippa <i>Epipactis atrorubens</i>		U	VU		88	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	tunturiarho <i>Arenaria pseudofrigida</i>	Lu II,IV	-	LC		32	Naturan keskeinen suojeluperuste	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	tunturilapinvuokko <i>Dryas octopetala</i>		-	NT		12		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	tunturipitkápalko <i>Arabis alpina</i>		-	LC		2		NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	tunturivehniö <i>Elymus alaskanus</i>		-	NT		26	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS

Suunnittelualueen nimi: Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2026

									NATA 2020
Putkilokasvit	turjanhorsma <i>Epilobium laestadii</i>		E	EN			13	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020
Putkilokasvit	tylppövita <i>Potamogeton obtusifolius</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	varvassara <i>Carex glacialis</i>		-	NT			10	Muu keskeinen suojeluarvo	Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS NATA 2020 RT (4a)
Putkilokasvit	velttosara <i>Carex laxa</i>		-	NT			3		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Putkilokasvit	veripunakämmekkä <i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>cruenta</i>		U	VU			2		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS
Putkilokasvit	verkkolehtipaju <i>Salix reticulata</i>		-	NT			13		Nimet ja luokitukset 10.12.2024. 2024-12-10 LajiGIS RT (4a)
Putkilokasvit	välkevita <i>Potamogeton lucens</i>		-	LC					NATA 2020 RT (4a)

Selitykset	
Direktiivi	Lu I - Luontodirektiivin liitteen I luontotyypit, Lu II - Luontodirektiivin liitteen II laji, Lu IV - Luontodirektiivin liitteen IV laji, Lu V - Luontodirektiivin liitteen V laji, Li I/Ls - Lintudirektiivin liitteen I laji, Li Ms - Muuttava laji, jota käytetty SPA alueita valittaessa, -- Ei direktiivi laji
Uhanalaisuus luonnonsuojeluasetuksessa	E - erityisesti suojeltava laji, U - muu uhanalainen laji, - - ei mainittu asetuksessa
IUCN luokituksen mukainen uhanalaisuusluokka	RE - Hävinneet (RE), EW - Luonnosta hävinneet (EW), CR - Äärimmäisen uhanalaiset (CR), EN - Erittäin uhanalaiset (EN), VU - Vaarantuneet (VU), NT - Silläpidettävät (NT), LC - Elinvoimaiset (LC), DD - Puutteellisesti tunnetut (DD), NE - Arvioimatta jätetyt (NE), 10 - Tarkastelematta jätetyt, NA - Arviointiin soveltumattomat (NA)

Liite 3. Lausuntokooste

Pyydetty lausunnot (kpl)

Saadut lausunnot (kpl)

Lausuja ja lausunto	Suunnitelman osa/lomake	Metsähallituksen vastine	Aiheutunut toimenpide

Liite 4

RAD-mallin soveltaminen tarkastelukohteisiin toimenpidetasolla (luontotyypit)

Selite	<p>Tällä lomakkeella on esitetty ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyvät toimenpiteet tarkastelukohteittain. Toimenpiteet on jaettu RAD-mallin mukaisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksia vastustavaiin (resist), ohjaaviin (direct) ja hyväksyviin (accept) toimenpiteisiin. Toimenpiteille on annettu yhteispisteet asteikolla 1–5 sen mukaan kuinka vaikuttavia ja toteutettavia niiden on katsottu olevan. Kunkin tarkastelukohteen toimenpiteistä on laadittu yhteenveto, johon on kirjattu ohjeita priorisointiin ja jatkotoimenpiteisiin.</p> <p><i>Asteikko 1-5: 1=matala (ei vaikuttava eikä toteutettavissa) 5=korkea (vaikuttava ja helposti toteutettavissa)</i></p>
---------------	--

Toimenpide	Kuvaus	Vaikuttavuus (1–5)	Toteuttavuus (1–5)	Yhteispisteet
Tavoitteet	<p>Aapasuot</p> <p>Vastustaminen: Vesitalouden säilyttäminen aapasoilla mahdollisimman luonnontilaisena</p> <p>Ohjaaminen: Harvinaisemman lajiston siirtoistutukset</p>			
Vastustaminen: Edunvalvonta (ympäröivät maanomistajat ja ennallistamistarve)	<p>Vastustaminen (aapasuot)</p> <p>Oulangan pohjoiseen aapasuoalueeseen rajautuu kansallispuiston ulkopuolella ojitettuja soita, joiden kuivatusvaikutus ulottuu suojelualueen puolelle. Ojia on muuallakin Oulankaan rajautuvilla alueilla. Ilmastonmuutos vaikuttaa aapasoihin samansuuntaisesti kuin ojitusten aiheuttama kuivuminen, joten laajojen, suojelualueen rajat ylittävien valuma-aluekokonaisuuksien ennallistaminen olisi vaikuttavinta.</p> <p>Yhteispisteitys: 5</p>	3	2	5
Vastustaminen: Perattujen purojen ennallistaminen	<p>Vastustaminen (aapasuot)</p> <p>Oulangan pohjoisella aapasuoalueella on tehty jo 1800-luvulla purojen perkauksia, joiden tarkoituksena on ollut</p>	4	2	6

	<p>lampien vedenpinnan laskeminen ja suoniittypinta-alan lisääminen lampien reunuksille. Alue on kuitenkin jo pitkälle luonnontilaistunut. Tilanne kartoitetaan ja tehdään tarvittavat ennallistamissuunnitelmat, mikäli toimenpiteillä voidaan saavuttaa aapasuoalueen vesitalouden kannalta merkittäviä tuloksia.</p> <p>Yhteispisteitys: 6</p>			
Ohjaaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet ja kasvilajien siirtoistutukset	<p>Ohjaaminen (aapasuot) Seurantojen perusteella erällä aapasuolajeilla on todettu yleistä populaatiokoon pienenemistä. Yksittäisillä lajeilla tehdyt hoitokokeilut ovat tuottaneet ristiriitaisia tuloksia, joten hoitomenetelmiä tulee kehittää.</p> <p>Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan turvautua siirtoistutuksiin. Korvaavia habitaatteja voidaan löytää sekä Oulangan kansallispuiston sisältä että maantieteellisesti pohjoisemmilta alueilta.</p> <p>Yhteispisteitys: 4</p>	2	2	4
	<p>Yhteenveto aapasoiden osalta:</p> <p>Vaikuttavimpana nähdään vastustamisen sopeutumisstrategiat (edunvalvonta ja purojen ennallistaminen, yhteispisteet 6 ja 5), joita olisi mahdollista toteuttaa rinnakkain. Toimenpiteistä vastaa eri tiimit. Edunvalvonta on jatkuvaluonteinen ja pitkän aikavälin prosessi. Purojen ennallistaminen vaatii toimenpidesuunnittelua ja laajalla alueella kulkemista maastossa. Kyseessä on useamman vuoden toteutus.</p> <p>Ohjaamisen sopeutumisstrategia (kasvilajien hoitotoimet ja siirtoistutukset, yhteispisteet 4) vie myös useamman vuoden; maastotyöt, toimenpidesuunnittelu ja toteutus sekä seuranta. Tästä syystä olisi tärkeää aloittaa edistämään myös tätä sopeutumistrategiaa ajoissa.</p>			
Tavoitteet	<p>Huurresammallähteiköt</p> <p>Vastustaminen: Huurresammallähteikköjen pinta-ala säilyy vähintään nykyisellään ja merkittävimpien pohjoisten reliktilajien esiintymät säilyvät</p> <p>Ohjaaminen: Siirretään lajistoa korvaaville habitaateille</p>			

Vastustaminen: Huurresammallähteiden lisäkartoitus.	Vastustaminen (Huurresammallähteiköt) Läheskään kaikkia Oulangan huurresammallähteiköitä ei tunneta, joten luontotyyppin pinta-ala, lähteiköiden lukumäärä, niissä olevien uhanalaisesiintymien määrä ja niiden mahdollinen hoitotarve ei ole kaikilta osin tiedossa. Lisäinventoinneille on tarvetta, mutta inventointien kohdentaminen on vaikeaa, sillä tätä hyvin pienialaista luontotyyppiä ei pysty paikallistamaan eikä määrittämään kaukokartoitusaineistoista. Muiden kartoitusten yhteydessä löytyneet huurresammallähteet ja niiden suojeltavat lajit kirjataan tietojärjestelmiin. Ennestään tuntemattomia huurresammallähteiköitä löytyy jatkuvasti muiden inventointien ohessa. Myös ennestään tunnettujen huurresammallähteiköiden lajistoon kohdistuu seurantarvetta. Tiedon puutetta on erityisesti yleislevinneydeltään pohjoisten, alueellisesti uhanalaisten lajien kehityksestä. Huurresammallähteiköissä esiintyy uhanalaisia, reliktiluonteisia kasvilajeja, joiden päälevinneyssalue on Oulankaa pohjoisempänä. Yhteispisteytys: 8	4	4	8
Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet	Vastustaminen (Huurresammallähteiköt) Joillakin huurresammallähteiden harvinaisilla, yleislevinneydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Lajien tilaa voidaan pyrkiä parantamaan kasvupaikan hoitotoimilla ja populaatiokoon aktiivisella lisäämisellä. Yhteispisteytys: 6	3	3	6
Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset	Ohjaaminen (Huurresammallähteiköt) Joillakin huurresammallähteiden harvinaisilla, yleislevinneydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan kokeilla siirtoistutuksia. Korvaavia habitaatteja pyritään löytämään sekä suunnittelualueelta että muualta Koillismaaneliömaakunnan ja Pohjois-Suomen suojelukohteilta. Siirtoistutuksiin sisältyy epävarmuuksia erityisesti harvinaisten lajien kohdalla. Lajien tarkoista kasvupaikkavaatimuksista ei voida olla varmoja, ja lisäksi ne voivat olla eri maantieteellisillä alueilla erilaiset. Yhteispisteytys: 6	3	3	6

	<p>Yhteenveto huurreammallähteikköjen osalta:</p> <p>Sopeutumisstrategioista vastustaminen (lisäkartoitustarve, yhteispisteet 8) on pisteytetty korkeimmaksi, ja se olisi tärkeää aloittaa ensimmäisenä. Lisätiedon kartuttaminen mahdollistaa tehokkaan hoitotoimenpiteiden ja siirtoistutusten kohdentamisen.</p> <p>Toinen vastustamisen strategia (kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet, yhteispisteet 6) tulisi toteutettavaksi seuraavana.</p> <p>Ohjaamisen sopeutumisstrategia (kasvilajien siirtoistutukset, yhteispisteet 6) on epävarmempi toimenpide, jota on syytä edistää, mikäli yllä mainitut hoitotoimenpiteet eivät ole riittäviä. Kaikkien lajien siirtoistutuksista ei ole ennakkoon kokemuksia, joten valmistelua tarvitaan yhteistyössä myös LVV:n ja SYKE:n kanssa. Toimenpide vaatii ennakkointia.</p>			
Toimenpiteet	<p>Kalkkikalliot</p> <p>Vastustaminen: Lajiston monipuolisuus ei heikkene ja kalkkikallioiden pohjoiset lajit säilyvät</p> <p>Ohjaaminen: Siirretään lajistoa korvaaville habitaateille</p>			
Vastustaminen: Kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet	<p>Vastustaminen (kalkkikalliot)</p> <p>Oulangan kalkkikallioilla ja kalkkivaikutteisilla kallioilla esiintyy yleisesti aikaisempien ilmastokausien jäännelajeja, joiden nykyinen levinneisyysalue on selvästi Oulankaa pohjoisempaa tai etelämpänä. Ainakin osa nykylevinneisyydeltään pohjoisista putkilokasvilajeista ja niiden esiintymistä vaikuttaa taantuneen kasvupaikkojen umpeenkasvun takiaSeurantojen perusteella valitaan hoitotoimia tarvitsevat lajit ja esiintymät. Sovellettavat hoitotoimet ovat paikallisia, kasvupaikkaan kohdistuvia, kuten kilpailevan lajiston poistoa, yleistä peitteisyyden vähentämistä ja populaatiokoon vahvistamista.</p> <p>Habitaattiin kohdistuvat, laaja-alaiset ja yleisluontoiset hoitotoimet eivät ole kalkkikallioilla mahdollisia, sillä niillä esiintyy runsaasti uhanalaisia eliölajeja, joiden kasvupaikkavaatimukset voivat olla osin ristiriitaiset. Myös puuston poisto esiintymien edestä voi hyödyttää joitakin putkilokasvilajeja, mutta tätä tulee aina tarkkaan harkita muu merkittävä lajisto (uhanalaiset sammat ja jäkälät) huomioiden.</p> <p>Vaikuttavuus arvioitu hoidettavien kasvilajien näkökulmasta.</p>	2	2	4

	Yhteispisteitys: 4			
Ohjaaminen: Kasvilajien siirtoistutukset	<p>Ohjaaminen (kalkkikalliot)</p> <p>Joillakin kalkkikallioiden ja kalkkivaikutteisten kallioiden harvinaisilla, yleislevinneisyydeltään pohjoisilla lajeilla on seurannoissa todettu populaatiokoon pienenemistä. Mikäli lajien tilaa ei voida parantaa niiden nykyisillä kasvupaikoilla, voidaan kokeilla siirtoistutuksia. Korvaavia habitaatteja pyritään löytämään sekä suunnittelualueelta että muualta Koillismaan eliömaakunnan ja Pohjois-suomen suojelukohteilta.</p> <p>Kalliolajien siirtoistutuksiin sisältyy epävarmuuksia niin yleisellä tasolla kuin erityisesti harvinaisten lajien kohdalla. Lajien tarkoista kasvupaikkavaatimuksista ei voida olla varmoja ja ne voivat olla eri maantieteellisillä alueilla erilaiset. Lisäksi kalliokasvupaikat ovat vesitaloudeltaan haasteellisia siirtoistutuskohteita. Ulkoisesti samalta näyttävä ja saman tyyppistä kasvillisuutta omaava kasvupaikka voi lopulta osoittautua siirtoistutettavalle lajille sopimattomaksi.</p> <p>Yhteispisteitys: 2</p>	1	1	2
	<p>Yhteenveto kalkkikallioiden osalta:</p> <p>Kalkkikallioiden osalta toteutukseen tulisi ottaa ensimmäisenä vastustamisen sopeutumisstrategia (kasvilajiesiintymiin kohdistuvat hoitotoimet, yhteispisteet 4), joka nähdään tehokkaimpana.</p> <p>Ohjaamisen sopeutumisstrategia (kasvilajien siirtoistutukset, yhteispisteet 2) on epävarmempi toimenpide, jota on syytä edistää, mikäli hoitotoimenpiteet eivät ole riittäviä. Kaikkien lajien siirtoistutuksista ei ole ennakoon kokemuksia ja tulokset ovat epävarmoja. Joten valmistelua tarvitaan yhteistyössä myös LVV:n ja SYKE:n kanssa. Toimenpide vaatii ennakoitua.</p>			
Tavoitteet	<p>Kuivat lehdot</p> <p>Vastustaminen: Kuivien lehtojen pinta-ala säilyy vähintään nykyisellään ja laatu ei heikkene</p>			
Vastustaminen: kuivien lehtojen lisäkartoitus.	<p>Vastustaminen (kuivat lehdot)</p> <p>Kuivat lehdot ovat harvinaisen luontotyyppi, jota esiintyy</p>	4	4	8

	<p>kalkkivaikutteisella kallioperäalueella. Oulangan kuivissa lehdossa esiintyy tyyppillisesti nykylevinneisyydeltään eteläistä putkilokasvilajistoa, joka on jäännelajistoa nykyistä lämpimämmiltä ilmastokausilta. Alueen kuivista lehdosta on puutteelliset tiedot, koska luontotyyppiä on vaikea tunnistaa kaukokartoitusaineistosta. Maastokartoitukset kohdennetaan kallioperältään ja topografialtaan potentiaalisille alueille.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>			
Vastustaminen: Estetään kuivien lehtojen umpeenkasvu.	<p>Vastustaminen (kuivat lehdot)</p> <p>Osa Oulangan kuivista lehdosta vaikuttaa kuusettuvan ja paksusammaloituvan eli muuttuvan kasvillisuudeltaan tuoreen lehdon suuntaan, jolloin kuiville lehdolle tyyppinen lajisto taantuu. Kartoitusten perusteella valikoidaan hoidon tarpeessa olevat, kasvillisuudeltaan muuttuneet kuivat lehdot ja toteutetaan hoitotoimet. Hoitotoimenpiteitä ovat kuusien poisto ja pohjakerroksen paksusammaleisuuden vähentäminen. Vaikuttaa siltä, että edustavimmat kuivat lehdot esiintyvät alueilla, joilla viimeisimmästä metsäpalosta on vähiten aikaa. Tämän perusteella kannattaa harkita umpeen kasvavien kuivien lehtojen kevyttä kulottamista.</p> <p>Kuivien lehtojen pinta-alan ja laadun ylläpitäminen tulee todennäköisesti vaatimaan toistuvia toimenpiteitä.</p> <p>Yhteispisteytys: 8</p>	4	4	8
	<p>Yhteenveto kuivien lehtojen osalta:</p> <p>Kuivien lehtojen osalta on esitetty vain vastustamisen sopeutumisstrategioita (lisäkartoitukset ja hoitotoimet, yhteispisteet molemmissa 8). Molemmat strategiat ovat tärkeitä. Lisäkartoitukset tulee kuitenkin toteuttaa ensimmäisenä, koska kaikki kuivat lehdot eivät ole vielä järjestelmissä, eikä niiden tilasta näin ollen ole tietoa.</p>			
Tavoitteet	<p>Jokiluonto (Kitka ja Oulanka) Vastustaminen (tulvaniityt): Tulvaniityillä säilyy vähintään nykyinen hoitopinta-ala</p> <p>Vastustaminen (kalalajit): Taimen- ja harjuskantojen tila paranee nykyisestä.</p>			
Vastustaminen: tulvaniityjen hoitotoimenpiteet	<p>Vastustaminen (jokiluonto)</p> <p>Valtaosa Oulangan hoidossa olevista perinnebiotoopeista on tulvaniityjä, joiden hoitotoimet aloitettiin neljällä kohteella vuonna 1997. Hoitopinta-ala on vajaan 30 vuoden aikana kasvanut tasaisesti, mikä on ollut mahdollista jaksottamalla niidot kolmen vuoden välein tanahuviksi. Hoidettavana on</p>	5	4	9

	<p>yhteensä 26 tulvaniittykohdetta, joiden yhteispinta-ala on noin 27 ha. Yhdelle uudelle kohteelle on laadittu hoitosuunnitelma, mutta kohteen hoitoa ei ole vielä aloitettu.</p> <p>Yhteispisteitys: 9</p>			
Vastustaminen (kalalajit): kalastusjärjestelyt.	<p>Vastustaminen (kalalajit):</p> <p>Ilmastonmuutoksen edetessä kalastusjärjestelyjen tiukentaminen mm. rauhoitusajat- ja alueet, pyyntitapojen rajoitukset sekä saaliskiintiöt vähentävät kalastuskuolleisuutta.</p> <p>Yhteispisteitys: 5</p>	1	4	5
Vastustaminen (kalalajit): hoitotoimenpiteet.	<p>Vastustaminen (kalalajit):</p> <p>Harjuksen osalta mahdolliset tuki-istutukset pienpoikasilla. Taimenen osalta mm. mäti- ja vastakuorituneiden poikasten istutukset ja Kiutakönkään ylisiirrot (katso tarkemmin erätoiminnan toimenpiteet, taulukko 16). Tärkeää on, että kantoja ei istutuksissa sekoiteta kummankaan lajin suhteen.</p> <p>Yhteispisteitys: 5,5</p>	2,5	3	5,5
	<p>Yhteenveto jokiluonnon osalta:</p> <p>Tarkastelu kohdistuu jokiluonnon eri osa-alueisiin, joten toimenpiteet ja sopeutusstrategiat eivät ole keskenään suoraan verrattavissa. Jokiluonto teemana on laajempi kuin aiemmat; eri tiimit ja vastuualueet vastaavat toimenpiteistä. Jokiluonto on kokonaisuudessaan valtava ekosysteemikokonaisuus, josta on tähän tarkasteluun valittu muutama laji ja luontotyyppi.</p> <p>Kalalajien osalta hoitotoimenpiteet ja kalastusjärjestelyt ovat jo tulossa toteutukseen. Toteutus tehdään rinnakkain. Vaikuttavuus kalalajien suhteen on pientä, vaikka toteutus on helppoa.</p>			

Liite 5

RAD-mallin soveltaminen tarkastelukohteisiin toimenpidetasolla (virkistyskäyttö)				
Selite		<p>Tällä lomakkeella on esitetty ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyvät toimenpiteet tarkastelukohteittain. Toimenpiteet on jaettu RAD-mallin mukaisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksia vastustavaiin (resist), ohjaaviin (direct) ja hyväksyviin (accept) toimenpiteisiin. Toimenpiteille on annettu yhteispisteet asteikolla 1–5 sen mukaan kuinka vaikuttavia ja toteutettavia niiden on katsottu olevan. Kunkin tarkastelukohteen toimenpiteistä on laadittu yhteenveto, johon on kirjattu ohjeita priorisointiin ja jatkotoimenpiteisiin.</p> <p><i>Asteikko 1-5:</i> 1=matala (ei vaikuttava eikä toteutettavissa) 5=korkea (vaikuttava ja helposti toteutettavissa)</p>		
Toimenpide	Kuvaus	Vaikuttavuus (1–5)	Toteuttavuus (1–5)	Yhteispisteet
Tavoitteet	<p>Karhunkierros säilyy vaellusreittinä.</p> <p>Vastustaminen: Karhunkierros reittinä säilyy yhtenä Suomen tunnetuimmista vaellusreitistä.</p> <p>Hyväksyntä: Karhunkierros säilyy vaelluskäytössä, mutta reittiosuudet voivat olla kuluneita, tai niitä voidaan poistaa käytöstä, kuten myös taukopaikkoja.</p> <p>Ohjaaminen: Karhunkierroksella liikkumista rajoitetaan ajallisesti tai määrällisesti esim. tulvien aikaan tai kulumisen ehkäisemiseksi. Muutokset taukopaikkasijoitteluun ja reittilinjauksiin ovat mahdollisia</p>			

<p>Hyväksyntä: Tarvittaessa suljetaan kohteita, lopetetaan polttopuuhoito, muutetaan palvelutasoa.</p>	<p>Hyväksyntä (Karhunkierros)</p> <p>Jos jonkin reitinosan tai taukopaikan huolto tai asiakaskäyttö ilmastonmuutoksesta takia vaikeutuu tai ilmastonmuutos aiheuttaa asiakas- tai työturvallisuusriskejä, voidaan reitinosia tai taukopaikkoja tarpeen mukaan sulkea. Taukopaikoilta voidaan harkitusti poistaa esim. polttopuusuoja ja käymälä, mikä vähentää huollon tarvetta.</p> <p>Yhteispisteitys: 7</p>	<p>4</p>	<p>3</p>	<p>7</p>
<p>Ohjaaminen: Parannetaan viestintävalmiuksia nopeaan viestintään ja niitä tukeviin kanaviin.</p>	<p>Ohjaaminen (karhunkierros):</p> <p>Viestintävalmiuksien lisäämisessä kohderyhmien huomiointi ja käytettävien kanavien laajentaminen esim. kansainvälisten retkeilijöiden ja matkailuyritysten huomioiminen viestintäkanavien ja -kielen valinnassa.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>	<p>2,5</p>	<p>4</p>	<p>6,5</p>
<p>Ohjaaminen (karhunkierros): Tunnistetaan toimenpiteitä vaativat muutokset toimintaympäristössä</p>	<p>Ohjaaminen (karhunkierros):</p> <p>Ennakoidaan tulevaa ohjaustarvetta seuraamalla asiakkaiden toimintaa ja palautetta sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksista kertovia ilmiöitä luonnossa ja retkeily-ympäristössä, tarvittaessa ryhdytään ohjaamaan asiakaskäyttöä rakenteilla, opastuksella ja viestinnällä. Seurataan kävijämäärien kehitystä ja sen vaikutusta ympäristöön.</p> <p>Yhteispisteitys: 7</p>	<p>5</p>	<p>2</p>	<p>7</p>
<p>Vastustaminen: käyttöön uusia toimintamalleja huollon tueksi ja reitin säilyttämiseksi</p>	<p>Vastustaminen (karhunkierros):</p> <p>Taukopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla/-autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa</p> <p>Yhteispisteitys: 8</p>	<p>4,5</p>	<p>3,5</p>	<p>8</p>
<p>Vastustaminen: investoinneissa arvioidaan, onko rakenne ja sijainti muuttuvassa ilmastossa toimiva</p>	<p>Vastustaminen (karhunkierros): Investointien yhteydessä mietittävä onko rakenne ja rakenteen sijainti muuttuvassa ilmastossa edelleen toimiva. Mietitään siirrettävissä olevien rakenteiden mahdollisuuksia ja käytetään mahdollisimman ekologisia rakenteita.</p> <p>Yhteispisteitys: 7</p>	<p>4</p>	<p>3</p>	<p>7</p>

<p>Vastustaminen: reittien ja rakenteiden kunnon sekä käyntimäärien seuranta</p>	<p>Vastustaminen (karhunkierros):</p> <p>Järjestelmässä olevat reittien, rakennusten ja rakenteiden kuntotiedot pidetään ajan tasalla. Käyntimäärien seuranta alueella kehitetään tiedon laadun ja kattavuuden varmistamiseksi.</p> <p>Yhteispisteitys: 7,5</p>	<p>3</p>	<p>4,5</p>	<p>7,5</p>
<p>Vastustaminen: Viestintä</p>	<p>Vastustaminen (karhunkierros): Ilmastonmuutoksen myötä luonnonolosuhteet muuttuvat arvaamattomammiksi ja ennakoimattomammiksi. Viestitään erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksista, jotka aiheuttavat turvallisuusriskejä (helleaallot, taudit, liukkaus, talviolojen ja muiden sesonkien muutokset, ajankohtaiset ohjeistukset). Pääpaino viestinnässä on digitaalisissa kanavissa. Muutoksista ja riskeistä viestivien opasteiden lisääminen myös maastoon tulee entistä tärkeämmäksi, kun luontokeskuksen on tarkoitus siirtyä yrittäjävetoiseen toimintaa.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>	<p>2,5</p>	<p>4</p>	<p>6,7</p>
	<p>Yhteenveto Karhunkierroksen osalta:</p> <p>Vastustamisen sopeutumisstrategian toimenpide (käyttöön uusia toimintamalleja huollon tueksi ja reitin säilyttämiseksi, yhteispisteet 8) on tärkeä, ja mikäli rakennetaan uutta tai muokataan rakenteita, tähän on kiinnitettävä huomiota. Tarkoitus ei ole muuttaa kaikkea kerralla, vaan toteuttaa pistemäisiä muutoksia vähitellen ja kehittää ajatusmallia tähän suuntaan. Myös toimenpide "investointien yhteydessä rakenteen arviointi" (yhteispisteet 7), tapahtuu edellä mainitun toimenpiteen rinnalla.</p> <p>Kolmas vastustamisen sopeutumisstrategia (reittien ja rakenteiden kunnon sekä käyntimäärien seuranta, yhteispisteet 7,5) on tärkeä jatkuvaluonteinen toimenpide, jota tehdään muiden toimepiteiden rinnalla. On tärkeää varmistaa, että myös jatkossa siihen on resursseja käytössä.</p> <p>Ohjaamisen sopeutumisstrategia (tunnistetaan toimenpiteitä vaativat muutokset toimintaympäristössä, yhteispisteet 7) tapahtuu yhtä lailla rinnakkain yllä olevien toimenpiteiden kanssa. Toteutus tapahtuu myös eri tiimien toimesta.</p> <p>Viestinnälliset toimenpiteet, ohjaamisen ja vastustamisen strategioissa, eli toimenpiteet "parannetaan viestintävalmiuksia nopeaan viestintään ja niitä tukeviin kanaviin" ja "viestintä" (yhteispisteet 6,5 molemmissa) eivät välttämättä ole yhtä vaikuttavia, vaikka ovat suhteellisen hyvin toteutettavissa. Eri kävijäryhmien kuten</p>			

	<p>kansainvälisten kävijöiden ja yritysten saavuttaminen viestinnällä on haastavaa. Viestinnän toimenpiteet nähdään eri mittaluokan toteutuksena kuin ylläkirjatut toimenpiteet. Viestinnälliset toimenpiteet tapahtuvat rinnakkain aiemmin mainittujen toimenpiteiden kanssa.</p> <p>Hyväksynnän sopeutumisstrategiaan (tarvittaessa suljetaan kohteita, lopetetaan polttopuuhoito, muutetaan palvelutasoa, yhteispisteet 7) liittyen myös esim. taloudelliset muutokset voivat vaikuttaa tämän toimenpiteen toteutukseen ja korostaa sen merkitystä. Optimaalisessa tilanteessa tähän sopeutumisstrategiaan olisi turvaututtava viimeiseksi.</p>			
Tavoitteet	<p>Taukopaikat huolletaan turvallisesti ja suunnitellussa aikataulussa sekä kysynnän mukaan.</p> <p>Vastustaminen: Nykyinen taukopaikkaverkosto huolletaan kysyntään perustuen.</p> <p>Hyväksyntä: Taukopaikkoja hoidetaan sääolosuhteiden salliessa, mutta huoltotoimenpiteet voivat viivästyä ja polttopuiden saannissa olla katkoksia.</p> <p>Ohjaaminen: Taukopaikkasijoittelua tai määrää voidaan muuttaa. Taukopaikat eivät ole välttämättä ympärivuotisesti käytössä tai polttopuita ei ole.</p>			
Hyväksyntä: Huolto loppuu joiltakin taukopaikoilta tarvittaessa.	<p>Hyväksyntä taukopaikkojen huolto.</p> <p>Jos jonkin taukopaikan polttopuu- ja jätehuolto on talven sääolosuhteista johtuen vaarallista tai mahdotonta, huolto jätetään kyseisen talven osalta tekemättä. Huolto toteutetaan seuraavana talvena, mikäli se on sääolosuhteiden osalta mahdollista. Jos huoltoon alkaa tulla usein katkoksia, mietitään vaihtoehtona suurempien puumäärien viemistä kerralla hyvän talven sattuessa, vessalaatikoiden lisäämistä tai lopulta taukopaikan sulkemista.</p> <p>Yhteispisteitys: 8</p>	4	4	8
Ohjaaminen: Taukopaikkojen rakenne tai yksittäisen rakenteen sijainti voi muuttua.	<p>Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto).</p> <p>Taukopaikkarakenteiden sijoittelua voidaan perustellusti muuttaa nykyisestä ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja esim. keskittämällä käymäläpalvelut sijainteihin, joihin pääsee imuvaunulla ja -autolla ja huoltoyhteydet ovat toimivia myös muuttuvassa ilmastossa. Esimerkiksi Ansakämpän polttopuuosion ja käymälän siirtäminen rinteeseen näälle</p>	4,5	3,5	8

	<p>sijaintiin, josta se pystytään huoltamaan maata pitkin olemassa olevia huoltoreittejä myöten.</p> <p>Yhteispisteitys: 8</p>			
Ohjaaminen: Polttopuun polton rajoittaminen	<p>Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto).</p> <p>Polttopuun kulutuksen vähentämiseksi ilmastosyistä ja polttopuuhuollon turvallisuuden takia polttopuuta ei olisi tarjolla ympärivuotisesti. Puuhuoltoa voitaisiin rajoittaa esim. niin että puuta ei olisi tarjolla kesäisin. Tulettomien taukopaikkojen osuus kaikista alueen taukopaikoista kasvaisi.</p> <p>Yhteispisteitys: 4,5</p>	2,5	2	4,5
Ohjaaminen: ilmastoviisaan taukopaikan rakentaminen.	<p>Ohjaaminen (taukopaikkojen huolto).</p> <p>Ensimmäinen ilmastoviisas taukopaikka rakennetaan Rukan alueelle Konttaiselle. Taukopaikalle ei tule tulentekomahdollisuutta. Se rakennetaan CLAP-hankkeessa laaditun ilmastoviisaan taukopaikan käsikirjan mukaisesti. Taukopaikan toimivuutta Konttaisella seurataan ja tarpeen vaatiessa vastaavia ratkaisuja voidaan käyttää myös Oulangalla, mikäli ne todetaan toimiviksi. Käymälöiden sijainnit tulee miettiä erikseen.</p> <p>Yhteispisteitys: 6</p>	2	4	6
Vastustaminen: Tarvittaessa hyödynnetään uusia ratkaisuja polttopuukuljetuksessa.	<p>Vastustaminen (taukopaikkojen huolto)</p> <p>Nykyisten huoltoreittien muuttuessa ilmastomuutoksen myötä käyttökelvottomiksi rakennetaan uusia, lumipeitteiselle ajalle tai kevyeen (esim. mönkijä) ympärivuotiseen käyttöön soveltuvia huoltoreittejä. Taukopaikkojen huolto voidaan toteuttaa myös helikopterilla, jos lumipeite ei riitä huoltojen toteuttamiseen.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>	4	2,5	6,5
Vastustaminen: viestintä polttopuun käytön vähentämiseksi.	<p>Vastustaminen (taukopaikkojen huolto)</p> <p>Retkietiketin korostaminen valtakunnallisesti. Oma artikkeli aiheesta nostoon viestintätiimin toimesta. Opasteiden lisääminen Oulangan taukopaikoilla, ja selkeät perustelut polttopuiden käytön vähentämiseen.</p> <p>Yhteispisteitys: 6,5</p>	2,5	4	6,5
Vastustaminen: Tutkitaan mahdollisuuksia uudistavan matkailun tuotteisiin.	<p>Vastustaminen (taukopaikkojen huolto):.</p> <p>Tunnistetaan työkokonaisuuksia, jotka soveltuvat uudistavan matkailun tuotteisiin, keinona ylläpitää rakenteita sekä lisätä tietoisuutta retkeilyn ja matkailun mahdollistavasta työstä.</p>	2	2	4

	<p>Vaatii uudistavan matkailun konseptointia ja jalkauttamista.</p> <p>Yhteispisteitys: 4</p>			
	<p>Yhteenveto taukopaikkojen huollon osalta:</p> <p>Vastustamisen sopeutumisstrategian toimenpiteet on kaikki pisteytetty vain 4–6,5 arvoisiksi. Ensimmäiseksi toteutukseen tulisi kuitenkin valita vastustamisen toimenpide (tarvittaessa hyödynnetään uusia ratkaisuja polttopuukuljetuksessa, yhteispisteet 6,5). Seuraavaksi toteutukseen tulisi ottaa ohjaamisen toimenpide (taukopaikkojen rakenne tai yksittäisen rakenteen sijainti voi muuttua, yhteispisteet 8), joka nousee tärkeäksi edellisen rinnalle. Eri taukopaikoilla muutokset tulevat toteutukseen eri rytmissä, osassa toimenpiteitä tarvitaan aiemmin kuin toisissa ja osassa toimenpiteitä on jo tehty.</p> <p>Vastustamisen toimenpide (viestintä polttopuun käytön vähentämiseksi, yhteispisteet 6,5) nähdään tärkeäksi ja jatkuvasti toteuttavaksi toimenpiteeksi muiden rinnalla. Kolmas vastustamisen toimenpide (tutkitaan mahdollisuuksia uudistavan matkailun tuotteisiin, yhteispisteet 4), nähdään yhtenä mahdollisena tulevaisuusskenaariona, mutta sen toteutettavuus on vielä epäselvä.</p> <p>Hyväksynnän sopeutumisstrategiaan liittyvä toimenpide (huolto loppuu joiltakin taukopaikoilta tarvittaessa, yhteispisteet 8), voi nousta ajankohtaiseksi huonoina talvina nopeastikin. Mikäli jonain talvena huolto ei onnistu, seuraavana yritetään huoltoa uudestaan.</p> <p>Ohjaamisen sopeutumisstrategian toimenpide (ilmastoviisaan taukopaikan rakentaminen, yhteispisteet 6) on pidemmän aikavälin ratkaisu, jota pilotoidaan nyt suunnittelualan ulkopuolella. Toimenpide ei nouse tässä tarkastelussa toteutuksen kärkeen. Ohjaamisen toimenpide (polttopuun polton rajoittaminen, yhteispisteet 4,5) on ennakoiva vaihe ilmastoviisaan taukopaikan toimenpiteeseen. Toimenpiteen toteutus vaatisi myös liitereiden muokkaamista, joten toimenpide vaatii ennakkointia ja kokonaissuunnittelua.</p>			